

EESTI STATISTIKA

ILMUB KORD KUUS

RECUEIL MENSUEL

DU

BUREAU CENTRAL DE STATISTIQUE DE L'ESTONIE

1930

NOVEMBER

SISUKS PEALE MUU:

Jõumasinad ja mehaanilise jõu tarvitus suurtööstuses 1928 a.

Erapankade tulud ja kulud 1929 a.

Nakkusehaigused 1929 a.

Avalikud tööd 1929/30 a. talvel.

Post, telegraaf, telefon ja raadio 1929/30 a.

Tähtsamad Eesti majanduse- ja ühiskondliku elu ilmutused 1921—30 a.

Nr. 108(11)

TALLINN

Nr. 108(11)

RIIGI STATISTIKA KESKBÜROO
BUREAU CENTRAL DE STATISTIQUE DE L'ESTONIE

SISUKORD

TABLE DES MATIÈRES

	Lhk.	Page
Jõumasinad ja mehaanilise jõu tarvitus suur- tööstuses 1928 a. — P. Semper	605	<i>Machines motrices et emploi de la force mé- canique dans les grandes entreprises indust- rielles en 1928. — P. Semper</i>
Erapankade tulud ja kulud 1929 a.—V. Feldman	609	<i>Recettes et dépenses des banques privées en 1929. — V. Feldman</i>
Nakkusehaigused 1929 a. — E. Lasberg	616	<i>Maladies contagieuses en 1929. — E. Lasberg</i>
Avalikud tööd 1929/30 a. talvel. — R. Sõrnus .	619	<i>Travaux publics en hiver de 1929/30.—R. Sõrnus</i>
Post, telegraaf, telefon ja raadio 1929/30. — P.-T.-T. valitsus	624	<i>Postes, télégraphes, téléphones et radio pen- dant l'année budgétaire de 1929/30</i>
Tähtsamad Eesti majanduse- ja ühiskondliku elu ilmutused 1921—30 a.	672	<i>Données principales concernant la vie écono- mique et sociale de l'Estonie 1921—30</i>

ALALISED TABELID — TABLEAUX PERMANENTS

Standard- numerat- sioon)		(Numérotation permanente)
Tab. 1. Väliskaubandus septembris	652	Tab. 1. Commerce extérieur en septembre
" 2. Väliskaubandus muude riikidega aug. ja septembr.	667, 654	" 2. Commerce extér. avec les autr. pays en août et sept.
" 3. Tähtsamate ainete väliskaubandus aug. ja sept.	667, 654	" 3. Commerce extér. des princip. artiel. en août et sept.
" 4. Tolliametite läbikäik augustis ja septembris	669, 656	" 4. Activité des bureaux douaniers en août et sept.
" 5. Tolliasutiste tulud	670, 657	" 5. Recettes douaniers
" 6. Riiigrandteed juulis ja augustis	671, 658	" 6. Chemins de fer en juillet et août
" 7. Tallinna sadama tegevus septembris ja oktoobris	671, 658	" 7. Mouvement du port de Tallinn en sept. et oct.
" 8. Eesti Panga äriseis 31. VIII. ja 30. IX. 30.	671, 658	" 8. Bilans de la Banque d'Estonie le 31. VIII. et 30. IX. 30.
" 9. Maapanga äriseis	659	" 9. Situation financière de la Banque agraire
" 10. Pankade äriseis 1. VIII. ja 1. IX. 30.	660	" 10. Situation financière des banques au 1. VIII. et 1. IX. 30
" 11. Üksikute pankade ärisaisu summad 1. VIII. ja 1. IX. 30.	660	" 11. Montant des bilans des banques au 1. VIII. et 1. IX. 30
" 12. Riigi sissetulekud augustis, juulis ja 1. IV.—31. VIII. 30	661	" 12. Recettes de l'Etat en août, juillet et 1. IV.—31. VIII. 30
" 13. Valuuta hinnad Tallinna börsil oktoobris	660	" 13. Cours du change à Tallinn en octobre
" 14. Vabariigi piiridest ülesõitnud oktoobris	661	" 14. Nombre de personnes passées les confins de la Répu- blique en octobre
" 15. Linnade rahvastik septembris ja oktoobris	445*	" 15. Mouv. de la populat. dans les villes en sept. et oct.
" 16. Liikvel olev raha 1. VI. 30.	445*	" 16. Billets en circulation 1. VI. 30.
" 18. Pankadevahelise arvekoja tegevus juunis	445*	" 18. Mouvement de la chambre de compensation en juin
" 19. Protestitud vekalid mais	445*	" 19. Effets protestés en mai
" 20. Kapitali emissioonid mais	445*	" 20. Emissions des capitaux en mai
" 21. Tööstustoodang mais	445*	" 21. Production de quelques industries en mai
" 22. Loomataudid juunis	445*	" 22. Epizooties en juin
" 23. Tapamajade tegevus juunis	598*	" 23. Fonctionnement des abattoirs en juin
" 24. Suurmüügihinnad augustis ja septembris	662	" 24. Prix de gros en août et septembre
" 25. Toiduainete maksumuskalorilise sisalduse järgi 1925—30	662	" 25. Coût des denrées alimentaires à la base de leur valeur nutritive 1925—30
" 26. Turuhinnad oktoobris	662	" 26. Prix de détail en octobre
" 27. Elumaksumusindeksid	662	" 27. Nombres-indices du coût de la vie
" 28. Suurmüügiindeksid	662	" 28. Nombres-indices des prix de gros
" 29. Tööstus septembris	664	" 29. Marché du travail en septembre
" 30. Tööstusettevõtted ja töölised 1. oktoobriks	665	" 30. Entreprises industrielles et leur main d'oeuvre au 1. octobre
" 31. Tööõnnetused tööstusettevõtetes septembris	666	" 31. Accidents du travail dans les entreprises industriel- les en septembre
" 32. Tööstustööliste arvu liikumise indeksid	666	" 32. Nombres-indices du mouvement du nombre de la main d'oeuvre dans les entrepr. industr.
" 33. Nakkusehaigused septembris	666	" 33. Maladies contagieuses en septembre

* Viimased andmed ilmunud eelmistes kuukirjades.
Par* sont désignés les tableaux parus dans les NN précédents.

JÕUMASINAD ja MEHAANILISE JÕU TARVITUS SUURTÖÖSTUSES 1928 a. MACHINES MOTRICES et EMPLOI de la FORCE MÉCANIQUE dans les GRANDES ENTREPRISES INDUSTRIELLES en 1928.

Sisu: 1) Võime jaotumine, lk 605. 2) Jõumasinate kasutamise määr, lk. 608.

Jõumasinate võime ja mehaanilise jõu tarvituse kohta kogub Keskbüroo andmeid iga kolme aasta tagant; seni olid kokkuvõtted 1922 ja 1925 a. kohta. Andmed kõigi aastate kohta koostati ühesuguste põhimõtete järgi ning neid on varem selgitatud ligemalt. Üldiselt täheldes võeti arvele kõik ümberlõplava tööstuse primaarjõumasinaid (auru-, vee-, vedelküttega gaasjõu masinaid), ning peale selle elektrimootorid, mis võuta said väljaspoolt. Jõumasina töötundide ning läbitõukuse koormatise andmeid arvestati nende poolt aasta jooksul produtseeritud mehaaniline jõud kilovatt-tundides, (kWh), kusjuures osa ettevõteteid näitas vastava arvu jula ise. 1928. a. andmed käivad ainult suurtööstuse kohta; 1922 ja 1925 a. andmed aga käsitlesid nii suur- kui kesktööstust (väiketööstuseettevõtteiks on loetud ilma jõumasinateta ettevõtted).

1. Võime jaotumine. Suurtööstuse jõumasinate koguvõime on kordkorralt vähenenud; nii oli masinate koguvõime 1922 a. 53 687 hobujõudu (HP), 1925 a. 52 314 HP ja 1928 a. 44 899 HP. Arvude vähenemine tuleb peamiselt sellest, et varem olid arvatud kaasa ka sellised tööstuseettevõtted, nagu Vene-Balti tehas, Aseri tsemendivabrik ja veel mõned, millised aga hiljem langesid töötavate ettevõtete nimekirjast välja; peale selle anti mõne suurema ettevõtte poolt hilisemates andmetes mõni jõumasin vähem üles, mille põhjuseks võisid olla mitmesugused asjaolud, näiteks, tähendatud masinaid tegelikult ei kasutatud. Üldiselt suurtööstuse jõumasinate praegune võime (44 899 HP), olgugi et vähenenud ligi 8000 HP, 1922 aastaga võrreldes, on praeguse töötamise kohta veelgi liig suur; ettevõtete poolt teatlehel näidatud andmete põhjal masinate läbitõukuse koormatise üle võib järeldada, et suurtööstus praeguse töötamise juures vajab tegelikult umbes 35—40 000 HP.

Suurtööstuse üksikute rühmade masinvarustus 1928 a. pakub järgmise pildi: esimesel kohal asub tekstiiltööstus 15 819 HP, mis üldsummasi teeb 34,3%, järgneb paberitööstus 11 183 HP (24,9%) ja puutööstus 5 782 HP (12,9%); jõumasinate koguvõimest 72% langeb nende kolme rühma arvele. Metallitehased omasid 3 605 HP ning peaaegu samapalju toidu- ja maitseainete rühma ettevõtted. Nahatööstusel oli kasutada 699 HP, keemiatööstusel — 600 HP ja kehakatte- ja pudukaupade tööstusel — 337 HP. Üldsummas oli aurumasinaid 25 198 HP koguvõimega (56%), vesifurbiine 13 960 HP

(31%) ning elektrimootoreid 4 876 HP võimega. Sisemise põlemisega mootorite arvele jäi tagasihoidlik arv — 1 365 HP. Tallinna linnas asub 17 796 HP (39,5% üldarvust), Narvas 11 189 HP (24,8%), muudes linnades ja maades kokku 15 904 HP (35,7%). (1922 a. andmete järgi asus Tallinnas 22 209 HP, Narvas — 14 779 HP, arvude vähenemise põhjust näitasime eespool). Vesiturbiinide võimest (13 960 HP) kuulus Narvale 10 752 HP, Harju- 1985 HP, Viru- 668 HP, Pärnu- 340 HP ja Võrumaale 215 HP.

Jõumasinatega aasta jooksul produtseeritud jõukogus võrdus 1928 a. 93 720 754 kilovatt-tunniga. Vastavad arvud 1925 a. ja 1922 aasta kohta olid 81,8 milj. kWh ja 54,7 milj. kWh, millest selgub kasv 1925—28 aastavahe- miku kohta 15% ning 1922—28 a. kohta 71% (netto-toodangu nimiväärtuse kasv oli vastavalt 23% ja 72%).

Mehaanilise jõu tarvituse suuruse poolest paistab teiste hulgast eriti silma paberi- ja tekstiiltööstuse rühm. Esimeses tarvitati 44,8 milj. kWh ja teises 24,1 milj. kWh (47,8% ja 25,7% üldarvust). Jõumasinate võimsuse poolest aga esinesid samad rühmad omavahel ümberpöördud järjekorras, mis näitab, et paberivabrikute masinaid kasutati palju intensiivsemalt, kui tekstiiltööstuse omi. Allpool püüame anda arvilise väljenduse üksikute tööstuserühmade jõumasinate kasutamise kohta. Muudest rühmadest tarvitati mehaanilist jõudu ohtramalt puu — ning kivide ja muldade rühmas: esimeses 7,8 milj. kWh ja viimases 7,8 milj. kWh; ülejäänud rühmades tarvitati mehaanilist jõudu tunduvalt vähem.

Tarvitatud jõust langeb Tallinnale 42,8% (40,8 milj. kWh), Narvale — 14,7% (13,8 milj. kWh), Harju- 14,8%, Viru- 10% ja Järvamaale 8,0%. Tallinnale langevast 40 milj. kilovatt-tunnist tarvitasiid paberivabrikud 22,8 milj. kWh, tekstiilvabrikud 6,8 milj. kWh, muud kokku 10,8 milj. kWh. Harjumaal olid mehaanilise jõu tarvitajateks 94,0% võrra paberivabrikud, Virumaal 76% võrra tsemendivabrikud, 10% võrra puutööstuseettevõtted ja 8% võrra paberivabrikud; Järvamaal produtseeritud jõust kasutas paberitööstus 97%.

Tab. 1. JÕUMASINAD JA JÕUTARVITUS SUURTÖÖSTUSES 1928 a. ÜKSIKUTE TÖÖSTUSEHARUDE JA MAADE JÄRGI-

	Aurumasinad ja turbiinid Machines et turbines à vapeur					Vedelküttemootorid Moteurs à naphte, pétr. et benzine		
	Aurumasinad Machines à vapeur		Auraturbiinid Turbines à vapeur		Kilovatt-tundide arv Nombre des kWh	Arv—Nombre	Võime (HP) Puissance (H.P.)	Kilovatt-tundide arv Nombre des kWh
	Arv—Nombre	Võime (HP) Puissance (H.P.)	Arv—Nombre	Võime (HP) Puissance (H.P.)				
A. Tööstuseharude järgi—								
Kivide ja muldade ümbert.—Industries des terres et des pierres	12	551	1	2 000	6 800 500	5	133	60 600
Tsemenditööstus—Fab. de ciment	—	—	1	2 600	6 200 000	—	—	—
Klaasitööstus—Fab. de verre	3	29	—	—	48 400	1	70	31 000
Telliskivi- ja savitööst.—Fab. de briques et de poterie de terre	9	532	—	—	552 100	4	63	29 000
Muud—Autres	—	—	—	—	—	—	—	—
Metallitööstus—Industrie des métaux	9	1 566	—	—	1 126 000	17	868	647 182
Laevatehased—Chantiers de construction navale	1	10	—	—	17 400	10	755	499 222
Raudteetöökojad—Construction et réparat. du matériel d. chem. de fer	3	145	—	—	314 000	1	25	40 300
Masinaehituse- ja metallitehased—Usines de travail de métaux et de construction	2	331	—	—	353 600	3	44	48 316
Muud—Autres	3	1 030	—	—	441 000	3	44	58 650
Keemiatööstus—Industrie chimique	7	540	—	—	604 500	2	36	11 300
Tükuvabrikud—Fab. d'allumettes	3	260	—	—	302 500	—	—	—
Muud—Autres	4	280	—	—	302 000	2	36	11 000
Nahatööstus—Industrie de cuirs et peaux	9	453	—	—	594 400	—	—	—
Tekstiilitööstus—Industrie textile	17	3 964	—	—	8 695 500	4	75	60 150
Puuviilavabrikud—Filature et tissage de coton	3	1 920	—	—	6 200 000	1	12	—
Kalevivabrikud—Fab. de draps	2	910	—	—	1 330 000	—	—	—
Linatööstus—Fab. de lin	7	1 015	—	—	1 029 500	2	43	5 150
Muud—Autres	5	119	—	—	136 000	1	20	55 000
Puutööstus—Industrie du bois	65	4 137	2	930	7 671 800	2	18	1 890
Vineeri- ja mööblivabrikud—Fab. de bois de placage et de charpenterie	5	646	2	930	2 652 800	1	10	1 200
Saeveskid—Scieries	60	3 491	—	—	5 019 000	1	8	640
Muud—Autres	—	—	—	—	—	—	—	—
Paberitööstus—Industrie du papier	28	5 898	1	2 500	36 148 500	—	—	—
Paberi- ja papppavabr.—Fab. de papier et de pâte de bois	28	5 898	1	2 500	36 148 500	—	—	—
Paberikaupadetööstus—Fab. d'articles en papier et carton	—	—	—	—	—	—	—	—
Pollgraafiatööstus—Industrie polygraphique	—	—	—	—	—	—	—	—
Toidu- ja maitseainete t.—Industrie de l'alimentation	15	1 719	1	940	3 734 600	5	190	167 700
Jahu- ja leivatööstus—Fab. de farine et de pain	5	1 133	1	940	3 096 000	1	75	—
Šokolaadi- ja komvekkitööstus—Fab. de chocolat et de bonbons	—	—	—	—	—	2	58	95 700
Õllevabrikud—Fab. de bière	4	248	—	—	203 500	1	7	11 000
Tubakavabrikud—Fab. de tabac	—	—	—	—	—	1	50	61 000
Muud—Autres	6	338	—	—	435 100	—	—	—
Kehakatte- ja pudukaupadetööstus—Confect. de vêtements et fabr. de mercerie	—	—	—	—	—	—	—	—
Kokku—Total	162	18 828	5	6 370	65 375 800	35	1 320	949 322
B. Linnade ja maade järgi—								
Tallinn	46	9 071	4	4 370	36 686 200	21	1 051	745 622
Härjumaa	16	1 047	—	—	6 003 900	5	133	60 600
Narva	5	370	—	—	601 000	—	—	—
Võrumaa	18	1 085	1	2 000	7 708 800	—	—	—
Pärnumaa	21	2 244	—	—	3 032 800	4	77	33 440
Viljandimaa	5	315	—	—	408 200	—	—	—
Tartu	15	909	—	—	1 028 000	3	46	46 650
Tartumaa	7	390	—	—	291 900	—	—	—
Järvamaa	12	1 777	—	—	8 378 500	1	6	2 110
Läänemaa	2	420	—	—	617 000	—	—	—
Valgamaa	8	320	—	—	317 000	1	7	11 800
Võrumaa	4	210	—	—	224 000	—	—	—
Petserimaa	—	—	—	—	—	—	—	—
Saaremaa	3	70	—	—	81 000	—	—	—
Kokku—Total	162	18 828	5	6 370	65 375 800	35	1 320	949 322

MACHINES MOTRICES et EMPLOI de la FORCE MÉCANIQUE dans les GRANDES ENTREPRISES INDUSTRIELLES en 1928.

Gaasimootorid Moteurs à gaz			Vesiturbiinid Turbines hydrauliques			Elektrimootorid Moteurs électriques			Kokku—Total			Dünamos Dynamos		Elektrimootor., mis voolu saav vad ettevõtte oma dünamos oma dünamos Electrom. utilis ant la force des dynamos de l'entreprise	
Arv—Nombre	Võime (HP) Puissance (H.P.)	Kilovatt-tundide arv Nombre des KWH	Arv—Nombre	Võime (HP) Puissance (H.P.)	Kilovatt-tundide arv Nombre des KWH	Arv—Nombre	Võime (HP) Puissance (H.P.)	Kilovatt-tundide arv Nombre des KWH	Arv—Nombre	Võime (HP) Puissance (H.P.)	Kilovatt-tundide arv Nombre des KWH	Arv—Nombre	Võime (HP) Puissance (H.P.)	Arv Nombre	Võime (HP) Puissance (H.P.)

D'après les branches d'industrie.

1	30	63 000	1	200	883 000	1	43	13 900	21	2 057	7 821 000	7	1 884	56	2 865
1	30	63 000	1	200	883 000	1	43	13 900	2	2 200	7 053 000	2	1 770	37	2 540
1	15	7 360	1	15	7 360	183	1 156	949 486	4	99	79 400	21	1 532	139	1 997
1	15	7 360	1	15	7 360	2	12	1 200	15	658	658 600	11	454	56	527
						43	567	434 474	47	737	788 974	3	55	20	64
						39	282	206 411	44	657	608 321	2	265	40	543
						99	295	307 401	105	1 419	807 251	5	758	24	868
						6	24	28 505	15	600	644 805	5	150	18	188
						3	19	28 100	6	279	330 600	2	92	12	141
						3	5	405	9	221	314 205	3	58	6	47
						15	246	98 646	24	699	693 046	2	115	9	188
			24	11 212	15 232 960	9	68	86 316	54	15 319	24 074 926	30	3 838	78	1 149
			9	6 507	5 800 000	7	29	77 376	20	8 468	12 077 376	9	2 420	31	578
			9	2 435	3 840 000	9	338	136 842	11	3 345	5 170 000	6	770	10	181
			6	2 270	5 592 960	2	39	8 940	17	3 367	6 636 550	12	605	30	396
									6	189	191 000	3	43	7	44
			2	10	15 000	39	687	212 980	110	5 782	7 901 670	23	1 227	119	1 602
			2	10	15 000	9	57	25 538	17	1 643	2 679 589	7	1 050	108	1 535
			2	10	15 000	9	338	136 842	72	3 847	5 171 482	16	177	11	67
						21	292	50 600	21	292	50 600				
			13	2538	7 679 500	9	247	610 480	51	11 183	44 438 480	27	4 960	306	5 368
			13	2538	7 679 500	1	230	601 530	48	11 160	44 429 530	27	4 980	306	5 368
						8	17	8 950	8	17	8 950				
						291	647	485 266	291	647	485 266				
						142	921	678 743	163	3 770	4 581 043	18	1 712	117	2 285
						32	589	417 572	39	2 737	3 513 572	7	1 415	72	1 943
						53	140	82 323	55	198	178 028	1	9	1	4
						10	43	56 544	15	301	271 044	5	144	27	190
						41	180	114 976	42	180	175 976	1	50	8	68
						6	16	7 328	12	354	442 423	4	94	9	80
						139	337	350 490	139	337	350 490				
2	45	70 360	40	13 960	23 810 460	834	4 376	3 514 812	1 078	44 899	93 720 754	133	15 418	842	15 442

D'après les villes et arrondissements.

2	45	70 360				676	3 259	2 449 736	749	17 796	99 951 918	58	8 889	570	9 337
			8	1 965	7 285 000	29	3 765	13 349 500	33	11 189	13 796 201	10	1 359	45	1 536
			20	10 752	13 192 960	8	67	2 241	26	9 988	9 339 830	17	2 708	70	1 103
			6	668	1 080 000	1	230	601 530	42	2 707	4 974 542	8	1 888	41	2 586
			2	340	1 840 000	15	40	18 302	6	326	415 140	11	442	30	120
						1	11	8 940	137	1 600	1 483 733	3	122	15	138
						119	645	409 383	7	890	291 900	10	160	34	351
									22	1 848	8 886 998	3	20	—	—
									2	420	617 000	7	236	31	246
									14	582	346 437	2	30	3	18
			4	215	462 500	5	55	18 497	8	425	686 500	4	64	3	7
									3	70	81 000				
2	45	70 360	40	13 960	23 810 460	834	4 376	3 514 812	1 078	44 899	93 720 754	133	15 418	842	15 442

93,7 milj. kilovatt-tunnist, mis suurtööstuse ettevõtted 1928 a. tarvitasid, saadi aurujõu näol 65,4 milj. kWh, ehk 69,7%, veejõu näol 23,8 milj. kWh (25,4%) ning elektrivoolu näol elektrijaamadelt 3,5 milj. kWh (3,7%); vedelkütte- ja gaasimootorid andsid veidi alla 1 milj. kilovatt-tunni. Vesiturbiinid produtseerisid Narvas 13,2 milj. kWh, Harju- 7,3 milj. kWh, Viru- 1,0 milj. kWh, Pärnu- 1,3 milj. kWh ja Võrumaal 0,5 milj. kWh.

2. Jõumasinate kasutamise määr.
% de l'utilisation des installations.

Edasi peatume vähe jõumasinate kasutusekoeffitsiendi juures. Masinad täiel määral, ehk 100%

võrra kasutatuks loeme, kui need töötasid täie koormatusega kõikidel tööpäevadel aastas. 24 tundi päevas. Tööpäevi arvame aasta kohta 296. Võrdluseks on kasutada samaviisi tuletatud koeffitsiendid ka eelmiste aastate kohta.

Sellekohase arvutuse järgi leiame 1928 a. jõumasinate kasutusekoeffitsiendina arvu 39,8% (1925 a. 29,8%, 1922 a. 19,5%). Saja protsendiline jõumasinate kasutamine jääb loomulikult tegelikult kättesaamatuks juba mitmesugustel tehnilistel põhjustel (remondid, paratamatud töövaheajad jne.). Võttes umbkaudu, ilma erilise põhjendusega, 80% praktilise piirina, mille saavutamise võiks olla veel mõeldav, ning sellega kõrvutades 1928 a. arvu (39,8%), tuleks järeldada, et suurtööstus 1928 a. kasutas oma sisseseadet peaaegu 50% võrra, mis vastab umbes poolteise vahetusega töötamisele, kõik ettevõtted lähisegi võetult. See järeldus on maksev selle ettevõtete kompleksi kohta, mis esines töötavate ettevõtetenä 1928 a. nimekirjas, eeldusel, et viimaste poolt loendati kõik jõumasinad. 1922 a. andmete võrdlusest aga teame, et osa jõumasinaid 1928 a. kohta jäeti samade ettevõtete poolt tegelikult näitamata, masinate vahepeal kõlbmatuks muutmise või nende tegelikult mittekasutamise tõttu. Minnes välja 1922 a. jõumasinate koguvõimest (53 687 HP), kus üksikud nüüd ärajäetud masinad olid arvatud kaasa, samuti kui vahepeal seismajäänud laevatehased, Aseri tsemendivabrik ja teised, siis 1928 a. kasutusekoeffitsient väljenduks arvuga 33,8%.

Vastused üksikute ettevõtete teatelehtedel näitavad, et osa suuremaid ettevõtteid töötas 1928 a. kolme ja kahe vahetusega, enamik ettevõtetest aga ühe vahetusega. Kolme vahetusega töötasid: kõik paberi- ja puumassivabrikud, Port-Kunda tsemendivabrik, osalt Narva linavabrik, osalt kalevivabrikud, osalt Lutheri vineerivabrik; kahe vahetusega töötasid: Balti Puuvillavabrik, osalt Narva linavabrik

ja mõned teised. All järgneb jõumasinate kasutusekoeffitsiente tähtsamate rühmituste kohta:

a) tööstuse pearühmade kohta:	%
kivide ja muldade ümbertöötamine	50,0
metallitööstus	13,8
keemiatööstus	20,5
nahatööstus	19,1
tekstiilitööstus	30,1
puutööstus	26,2
paberitööstus	76,0
poligraafiatööstus	14,3
toidu- ja maitseainetetööstus	23,2
kehakatte- ja pudukaupadetööstus	20,0
b) tähtsamate tööstuseharude kohta:	
puuvillatööstus	27,5
kalevitööstus	29,4
linatööstus	37,7
vineeri- ja mööblivabrikud	31,2
tsemendivabrikud	62,0

1925 a. jõumasinate ülevaate juures, kõrvutades kahe aasta andmeid toodangu, töötanud isikute arvu ja tarvitatud mehaanilise jõuhulga üle, püüdsime selgitada küsimust, millisel määral toodangu suurst mõjutab inimtööjõud ning millisel mehaaniline jõud, ning jõudsime ligikaudse tulemuseni, et ühe suurtööstuses teotseva isiku aastase töö tagajärgi tuleb hinnata toodangu töstmise seisukohalt 202 kr ning et iga suurtööstuses tööle rakendatud kWh mehaanilist jõudu toodangut suurendab 50,5 sendi võrra. Nende arvude ligikaudseks kontrolliks korrutades eelpool mainitud koeffitsiente vastavalt töötanud isikute üldarvuga 1928 a. (30 132) ja kilovatt-tundide arvuga (93,7 milj.) peaksime leidma, kui koeffitsiendid õiged, 1928 a. suurtööstuse toodangu arvu. Pärast vastavaid aritmeetilisi tehteid leiame arvu 53,3 milj. kr, mis erineb toodangu tegelikust arvust (55,5 milj. kr — Eesti Statistika 1930 nr. 100, lhk. 136) ainult 4% võrra, olles viimasest väiksem. Kuid toodangu ülevaate juures järeldasime, et toodangu kogusummat on mõjutanud hindade kõikumine toodangu nimiväärtuse suurendamise mõttes. Seega ligidane side tegeliku olukorra ja leitud koeffitsientide vahel on tõepoolest olemas. Käesoleva kontrollarvutuse sihiks oli näidata ühest küljest, et kahe toodangut mõjutava tähtsa faktori — töötavate isikute arvu ja tarvitatud mehaanilise jõuhulga mõju suuruse hindamine on tegelikult mõeldav ning, teisest küljest, et meie poolt leitud koeffitsiendid meie suurtööstuse jaoks tema praegusel kujul ei ole tõest väga kaugel.

ERAPANKADE TULUD ja KULUD 1929 a. ¹⁾

RECETTES et DÉPENSES des BANQUES PRIVÉES en 1929.

Sisu: 1) Pankade arv ja üldandmed, ltk. 609. 2) Tulude ja kulude koostis, ltk. 609. 3) Tegevuse tulemused, ltk. 612. 4) Puhaskasu jaotus ja makstud dividend, ltk. 613.

1. Pankade arv ja üldandmed.

Nombre des banques et données générales.

Kahe aktsiapanga ühine-mise järeltulusel (ühinesid Eestimaa tööstus- ja kaubandus pank ja Kom-

merts pank, võttes uueks nimeks Eesti kom-merts pank) erapankade arv vähenes: 1928 a. 20, 1929 a. 19. Jäi teotsema 16 aktsiapanka, 2 linnapanka ja 1 pangakontor.

Erapankade areng 1928—29 a. — Développement des banques privées de 1928—29.

1.	Tulude—kulude tasakaal		Keskmine laenu-		Keskmine hoisusumma		Keskmine bilansi summa	
	<i>Balance des recettes et dépenses</i>		<i>Montant moyen des prêts</i>		<i>Montant moyen des dépôts</i>		<i>Montant moyen des bilans</i>	
	1 000 kr	%	1 000 kr	%	1 000 kr	%	1 000 kr	%
1929	10 099	86,3	71 917	112,0	44 477	108,3	112 596	114,6
1928	11 707	100	66 377	100	40 844	100	98 241	100

Erapankade tegevuse arenemisekäigus, milline kuni 1928 a. teise pooleni oli hoogne, tekkis mainitud ajajärgul peaaegu täielik seisak. Selle nähte põhjustanud tegurite mõju (rahareformi teostamisel vabanenud riiklik-kude laenuressursside lõppemine ja 1928 a. ikaldusest tingitud majanduslik kitsikus) kes-tis edasi 1929 a. ja olukorda ei parandanud ka mainitud aasta hea viljasaak, kuna selle mõju tühistas põllumajandusesaaduste hindade lan-gus. Selle järeltulusel erapankade tegevus näitab võrdlemisi väikest suurenemist, sest laenuõudmiste rahuldamiseks suuremal mää-ral puudusid pankadel ressursid. Erapankade keskmine laenu seis 66 377 tuh. kr 1928 a. kerkis 74 917 tuh. kr 1929 a. (+ 12,6%) ja hoisusummade seis vastavalt 40 844 tuh. kr — 44 477 tuh. kr (+8,6%). Laenude tõusu ülekaal kaeti peamiselt passiivlaenude teel saadud summa-dega, milliste tõus samal ajal väljendus 6 923 tuh. kr (1928 a. — 13 362 tuh. kr, 1929 a. — 20 285 tuh. kr).

Mainida oleks, et 1928 a. keskmisi arve vä-hendavalt mõjutasid mainitud aasta algukuu-de väikesed arvud ja et absoluutne arvude kasv 1929 a. oli tunduvalt väiksem, kui väljendub keskmiste arvude liikumisest, nimelt tõusid laenu 73 230 tuh. kr., 31. XII. 1928 — 76 829 tuh. kr 31. XII. 1929 (+4,6%) ja hoisusummad vastavalt 44 817 tuh. kr — 45 335 tuh. kr (+1,6%).

2. Tulude ja kulude koostis.

Composition des recettes et dépenses.

Erapankade tulude-ku-lude tasakaalu summa 11 707 tuh. kr 1928 a. ala-nes 10 099 tuh. kr 1929 a. (—13,7%), kuid kui arvestusest jätta välja

puudu jääkide summad (1928 a. 2 723 tuh. kr, 1929 a. 447 tuh. kr), millised tekkisid pankade saneerimisel tarvilikuks saanud kahtlaste nõudmiste erakordse mahakirjutamise taga-järjel, ja võrrelda pankade tegelike tulude summasis, siis selgub, et tulu üldse 8 984 tuh. kr 1928 a. kerkis 9 652 tuh. kr 1929 a. ehk +7,6% võrra, suurpankadel 8,6% ja väiksemal pan-kadel 5,6% võrra.

(Andmete võrreldavuse saavutamiseks Kommertspank, mil-line 1929 a. ühines Eestimaa tööst.-kaub. pangaga, kanti üle ka 1928 a. suurpankade rühma ja seega mainitud rühmas 1928 a. on arvatud 5 panku, nimelt Krediit pank, Scheel ja Ko, Tartu pank, Eestimaa tööst.-kaub. pank ja Kommerts pank ning 1929 a. 4 panku — Krediit p., Scheel ja Ko, Tartu pank ja Eesti Kommerts p.)

Võrreldes 1928 aastaga saadud protsendid suurenesid 6% ja mitmesugused sissetulekud 14,6% võrra, ning esimeste osasuurus üldtulus alanes 83,7%-st 1928 a. — 82,6%-ni 1929 a. (suur-pankadel vastavalt alanes 81,6%-st 79,4%-ni ja väiksematel pankadel suurenes 87,4%-st — 89,3%-ni) ja viimastel tõusis 16,3% — 17,4%-ni (suurpankadel vastavalt kerkis, väiksematel pankadel alanes).

Saadud % summa suurenemine põhjenes vastavate aktiivoperatsioonide suurenemisel, sest suhteliselt protsenditulu näitab tagasimi-nekut, nimelt protsenditulu üldse alanes 11,3% 1928 a. — 10,7%-ni 1929 a. ja laenuprotsent vastavalt 10,4% — 9,7%-ni keskmisest laenu-de summast. Neid suhtarvuseid ei saa pidada täpseiks (tegelikest arvudest need on tundu-valt madalamad ja põhjustasid seda üksikute pankade poolt ebatäpselt ja mitte nõudekoha-selt koostatud andmed, nagu saadud ja maks-tud % osaline üksteisest mahaarvamine jne.),

¹⁾ Pankade tulude ja kulude kohta enim Keskbüroo väljandels ilmunud andmed v. Eesti Statistika nr. 86(1), 1929 a.

Tulude ja kulude koostis % — Composition en % des recettes et dépenses des banques privées.

2.	% üldsummast — % au total						% vastava aasta keskmise laenu- summa suhtes % pour rapport aux prêts (montant moyenne pour l'an.)					
	4 suurpanka 1)		15 väikse- mat panka		Kokku		4 grandes banques 1)		15 petites banques		Total	
	1929	1928	1929	1928	1929	1928	1929	1928	1929	1928	1929	1928
Tulud — Recettes.												
Saadud % ja kom. — Intérêts et commissions reçus	74,3	58,8	89,3	79,0	78,9	64,2	9,8	10,4	12,7	13,7	10,7	11,3
a) Laenude % — % de prêts	68,5	58,9	83,3	72,1	71,7	59,0	3,3	9,5	11,8	12,5	9,7	10,4
Mitmesugused sissetulekud — Recettes diverses	19,3	13,0	10,7	11,3	16,7	12,5	2,5	2,3	1,5	2,0	2,2	2,2
a) Komisjon — Commissions	11,8	6,3	5,4	7,4	9,9	6,6	1,6	1,1	0,8	1,3	1,3	1,2
b) Kursi kasud — Bénéfice de change	4,6	4,2	1,8	1,7	3,8	3,5	0,6	0,7	0,3	0,3	0,5	0,6
c) Mahak. nõudm. tasu — Rembours des dettes inespérées	0,9	1,0	0,9	0,5	0,9	0,9	0,1	0,2	0,1	0,1	0,1	0,2
Kahju — Déficit	6,4	26,5	—	9,7	4,4	23,3	0,9	5,6	—	1,7	0,6	4,1
Kokku tulud — Total	100	100	100	100	100	100	13,2	17,7	14,2	17,4	13,5	17,6
Kulud — Dépenses.												
Makstud % ja kom. — Intérêts et commissions payés	51,6	37,8	55,9	50,4	52,9	41,3	6,8	6,7	7,9	8,8	7,2	7,3
a) Hoiusummade % — % pour dépôts	27,9	21,8	35,5	38,1	30,2	24,9	3,7	3,8	5,2	5,8	3,7	4,4
Äriksulud — Frais d'exploitation	23,7	17,8	23,9	21,0	23,8	18,7	3,1	3,1	3,4	3,6	3,2	3,3
a) Palgad — Appointements	13,9	11,0	14,0	12,7	14,0	11,5	1,8	1,9	2,0	2,2	1,9	2,0
Muud — Autres dépenses	15,4	37,7	6,6	15,6	12,7	31,5	2,1	6,7	0,9	2,7	1,7	5,5
a) Mahakirjut. laenu — Prêts inespérés	13,9	38,0	5,7	13,4	11,3	27,6	1,8	5,8	0,8	2,3	1,5	4,8
Puhaskasu — Bénéfice net	9,3	6,7	13,6	13,0	10,6	8,5	1,2	1,2	2,0	2,3	1,4	1,5
Kokku kulud — Total	100	100	100	100	100	100	13,2	17,7	14,2	17,4	13,5	17,6

kuid siiski protsendimäära liikumise suuna need peegeldavad õieti. Üksikute liikide järgi protsendid näitavad samuti tõusu, arvatud välja % välisvaluuta ja jooksvate arvete pealt, millised vähenesid; jooksvate arvete % langus oli tingitud peamiselt Eesti pangas peetavate summade tõusust viimasel aastal, milline pank neilt summadel teatavasti % ei maksa.

kasv (suurpankade keskmine garantiide summa oli 1928 a. 7 585 tuh. kr ja 1929 a. 12 504 tuh. kr).

Suurpankadel kursikasude absoluutne ja suhteline langus jätkus 1929 a.; võrreldes eelmise aasta summaga see moodustas 8,%; väiksematel pankadel mainitud tulu püsis ligikaudu eelmise aasta tasapinnal, kuid suhteliselt oli ikkagi umbes poole võrra väiksem suurpankade vastavast tulust.

Kustutatud nõudmiste tasumissummad alanesid — üldse 106 tuh. kr 1928 a. — 92 tuh. kr 1929 a. (—13,2%) ja suurpankadel, vastavalt 89 tuh. kr — 64 tuh. kr (—28,1%), ning suurenesid väiksemal pankadel 17 tuh. kr — 28 tuh. kr (+64,3%). Eelmisel aastal kustutatud kahtlaste nõudmiste summast moodustasid tasumise summad üldse 2,5% (1928 a. 19,1%), suurpankadel 2,5% (1928 a. 19,1%) ja väiksemal pankadel 6,4% (1928 a. 19,1%). Tasumiste % alanes 1929 a. cestkätt endise Eestimaa tööstuse-kaubanduse p. ja Eesti laenupanka 1928 aasta mahakirjutuste arvel sissetulnud summade väiksuse tõttu, kuid osalt ka teiste pankade tasumismade järsust langusest tingituna; suuremat mõju ses suhtes avaldasid kaks suurpanka, mille mõjutusel leidis aset ka mainitud summade absoluutne langus.

Kinnisvara omanud 12 (1928 a. — 12) pangast on näidanud puhast tulu mainitud varast 9 (1928 a. 9) panka üldsummas 165 tuh. kr (1928 a. 131 tuh. kr), seega 25,2% võrra eelmisest aastast rohkem. Eriti tunduv oli tõus väiksemate pankade rühmas (+38,5%). Mainitud 9 panga kinnisvara väärtussummast, I. VII arvete seisuga järgi 4 690 tuh. kr (1928 a. 4 656 tuh. kr), võtmata arvesse amortisatsiooni

	1929		1928	
	1 000 kr	%	1 000 kr	%
Üldse saadud %	7 971	100	7 520	100
a) Tähtaj. laenu p.	103	1,3	87	1,2
b) Disk. veksl. p.	3 284	41,2	2 865	38,1
c) Kto-krt arvete p.	3 351	48,3	3 951	52,5
d) Korresp. arvete p.	370	4,6	354	4,7

Protsenditulust langes 90,5% (1928 — 91,5%) laenuprotsentidele, mille hulka arvati ka välisvaluuta arvete %. Üksikute laenu liikide järjekord neilt saadud tulu suuruse järgi püsis endisena, nimelt andsid konto-krt laenu 48,5% (1928 a. 52,5%), diskonteeritud vekslid 41,2% (1928 a. 38,1%) ja tähtajalisel laenu 1,3% (1928 a. 1,2%) protsenditulust. Tähelepanu väärib vekslidiskondist saadud tulu osa järjekindlalt kasv (1927 a. 34,5%, 1929 a. 41,2%) ja kto-krt laenu osa kahanemine (1927 a. 57,3%, 1929 a. 48,3%).

Mitmesuguseist sissetulekuist kerkisid 1929 aastal tunduvalt komisjonid (ainult suurpankadel) ja tulud kinnisvaradelt, ning alanesid kursi kasud ja mahakustutatud nõudmiste tasumised (mõlemad ainult suurpankadel). Komisjoni tõusu peapõhjuseks oli nähtavasti garantiiooperatsioonelt saadud komisjonide

1) 1928 a. — 5 panka.

kapitali summat, sissetulek moodustas 3,5% (1928 a. 2,8%).

Erapankade kulud alanesid üldsummas 10 714 tuh. *kr* 1928 a. — 9 028 tuh. *kr* 1929 a. (—15,7%), makstud % ja komisjon vastavalt tõusid 4 836 tuh. *kr* — 5 345 tuh. *kr* (+10,5%), ärikulud samuti tõusid 2 190 tuh. *kr* — 2 402 tuh. *kr* (+9,7%) ning mahakirjutused ja kahjud alanesid 3 688 tuh. *kr* — 1 281 tuh. *kr* (—65,3%).

Üksikute kululiikide osasuurus muutus järgmiselt: makstud % osa kerkis 45,1%-st 1928 a. 59,2%-ni 1929 a., ärikulude osa tõusis vastavalt 20,5%-st 26,6%-ni ning muude kulude osa alanes 34,4%-st 14,2%-ni. Erapankade 1928 a. kulusid teatavasti iseloomustasid kõrged muud kulud (kahtlaste nõudmiste mahakirjutamised, kursikahjud) ja seepärast tundub loomulikuna nende alanemine 1929 a.; arvesse võtta tuleb vaid seda asjaolu, et ka mainitud aasta kulud sisaldavad erakordset iseloomu kandvaid kahtlaste nõudmiste mahakirjutusi, nimelt Tartu panga saneerimisel kirjutati maha kahtlasi nõudmisi 465 tuh. *kr* suuruses, ehk panga laenude summast 1. VII. 1929 a. — 8,8%. Üksikute kulude liikumisest parema ülevaate saamiseks eelmise aasta eeskujul vähendades muude kulude summat ligikaudu hariliku tasapinnani (nimelt, lugedes Tartu panga muudeks kuludeks summat, mis panga poolt aruandes sellena näidatud ja 1928 a. vastavat summat, mis tundub suurena, veel 100 tuh. *kr* võrra vähendades) saame pankade kulude üldsummaks 1929 a. 8 581 tuh. *kr*, 1928 a. 7 814 tuh. *kr* ja muude kulude summaks vastavalt 834 ja 788 tuh. *kr*; üldsumma osutab nüüd 9,8% ja muud kulud 5,8% tõusu 1929 a., ning üksikute kululiikide osasuurus kujuneb järgmiseks: makstud protsendid — 1929 a. 62,3%, 1928 a. 61,0%, ärikulud — 1929 a. 28,0%, 1928 a. 28,0% ja muud kulud — 1929 a. 9,7%, 1928 a. 10,1%.

Makstud protsentidest moodustasid hoiusummade osa 57,1% (1928 a. 60,4%) ja muude protsentide osa 42,0% (1928 a. 39,6%); eelmise aastaga võrreldes esimesed kasvasid 4,6% ja viimased 19,6% võrra. Hoiuprotsentide summa absoluutse suurenemise põhjustas hoiusummade kasv; samal ajal mainitud % suhteliselt alanesid veidi:

	1929 a.				1928 a.			
	Hoiusummad üldse	Tähtajal. hoiusummad	Jooksvad arved	Kto-kr arved	Hoiusummad üldse	Tähtajal. hoiusummad	Jooksvad arved	Kto-kr arved
Suuremad pangad . . .	6,6	8,6	6,3	3,2	6,8	8,8	6,4	3,8
Väiksemad pangad . . .	7,3	8,6	6,9	4,4	7,6	9,1	7,2	5,6
Kokku	6,9	8,6	6,5	3,4	7,1	8,9	6,7	4,3

Eelnevas tabelis hoiuprotsent arvatati vastava keskmise hoiusumma alusel. Hoiuprotsent alanes üldse 7,1% 1928 a. — 6,6%-ni 1929 a., suurpankadel vastavalt 6,8% — 6,6%-ni ja väiksematel pankadel 7,6% — 7,3%-ni; alanemine leidis aset mõlemal pankade rühmal ka üksikute hoiusummade liikide järgi. Hoiuprotsent on olnud alati kõrgem väiksematel pankadel, kuid vahe on vähenenud järjekindlalt, näiteks moodustas see 1927 aastal 1,2% (üldse) 1928 a. 0,8%, 1929 a. 0,7%. Lalkuminek protsendimäära suuruses on eriti silmapaistev jooksvate arvete juures, nimelt 1927—1929 a. — 0,8—1,3% (kto-kr arvel makstud % summa on suuruselt tähtsusetu ja üldhoiuprotsendi kujunemisel ei mõju kaasa) kuna tähtajaliste hoiusummade % suur- ja väikepankadel 1927—1928 a. erines ainult 0,2—0,3% võrra, 1929 a. aga oli mõlemal pankade rühmal ühesuurune (8,8%). Jooksvate arvete pealt makstud % summa suuruselt on püsinud esikohal; % üldsummast langes jooksvaile arveile 1929 a. 37,2% ja 1928 a. 40,7%; osasuuruse languse 1929 a. tingis jooksvate arvete väike juurekasv (+1%) ja protsendimäära alanemine. Keskmise tähtajaline hoiusumma suurenes tunduvalt, võrreldes eelmise aastaga (+14,5%), selle tagajärjel nende pealt makstud % summa kerkis 889 tuh. *kr* 1928 a. 981 tuh. *kr* 1929 a. ja osasuuruselt ei muutunud (1929 ja 1928 a. 18,4% üldse makstud %-dest).

	1929		1928	
	1 000 <i>kr</i>	%	1 000 <i>kr</i>	%
Üldse makstud % . . .	5 345	100	4 836	100
a) Tähtaj. hoius. p . . .	981	18,4	889	18,4
b) Jooksv. arvete p. . .	1 991	37,2	1 971	40,7
c) Korresp. arvete p. . .	920	17,2	923	19,2
d) Võlaarvete p.	890	16,7	548	11,3

Muudest makstud protsentidest alanes korrespondent-arvete (1929 a. 17,2%, 1928 a. 19,2%) ja tõusis võlaarvete protsentide osa (1929 a. 16,7%, 1928 a. 11,5% makstud % üldsummast). Hoiusummade üldiselt väike juurekasv 1929 a. sundis pankasid endisest suuremal määral tegema laene, milline asjaolu pankade kuludes väljendus rediskondi ja passivlaenuude pealt makstud % järsus suurenemises; võlaarvete protsendid 548 tuh. *kr* 1928 aastal tõusid 890 tuh. *kr* 1929 a. (+62,4%) ja nende osasuurus üldse makstud protsentidest vastavalt 11,5% — 16,7%-ni; suurenemine leidis aset suur- kui ka väiksematel pankadel, kuid oli intensiivsem esimestel (suurpangad +63,4%, väiksemad pangad +60,6%), mis ei olenenud väiksemate pankade väiksemast laenuvajadu-

sest (nende hoiusummade tõus samuti oli väiksem kui suurpankadel) vaid arvatavasti vähem soodsaist laenusaaamise võimalusist.

Ärikulud kerkisid üldsummas 2190 tuh. *kr* 1928 a. 2402 tuh. *kr* 1929 a. (+9,7%), suurpankadel vastavalt 1505 tuh. *kr* — 1661 tuh. *kr* (+10,4%) ja väiksematel pankadel 685 tuh. *kr* — 741 tuh. *kr* (+8,2%). Ärikulude % keskmisest laenusummast oli üldse 3,2 (1928 a. 3,3), suurpankadel 3,1 (1928 a. 3,1) ja väiksemail pankadel 3,1 (1928 a. 3,3). Viimaste ärikulud on olnud suhteliselt seni tunduvalt kõrgemad kui suurpankadel; 1929 a. ärikulud langesid tunduvalt väiksemail pankadel, kuna suurpankadel need märgatavalt ei muutunud, mille tõttu väiksemate pankade ülekaal ärikulude kõrguse suhtes 0,5% 1928 a. alanes 0,3% 1929 a. (laenude summast).

Ärikulude üldsummast langes palkadele 1410 tuh. *kr* ehk 58,7% (1928 a. 1340 tuh. *kr* ehk 61,2%). Pankade teenistuses olnud isikute arv suurenes 1929 a. veidi, nimelt oli ametnikke 1928 a. 550, 1929 a. 565 (+2,7%) ja teenijaid 1928 a. 101, 1929 a. 106 (+5%), mis oli üheks palgasumma tõusu (+5,2%) põhjuseks. Suhteliselt palgad alanesid üldse 0,1%, suurpankadel 0,1% ja väiksemail pankadel 0,2% võrra vastavast laenude summast.

Muud ärikulud summalt enamasti kasvasid, kuid suhteliselt ei muutunud, arvatud välja üür, küte, valgustus ja remondikulud, millised kerkisid 0,2% 1928 a. — 0,3% 1929 a. (laenude summast).

Kahtlaste nõudmist mahakirjutuste summa 1924—1927 a. kõikus 528—564 tuh. *kr* ja selle % vastavast keskmisest laenusummast 1,1—1,3 piires, seejuures kõrgeim % langes

1924 a. ja madalaim 1927 aastale, seega üldiselt liikusid mahakirjutused mainitud ajajärgul kahanevas sihis ning kui jätta arvestusest välja mahakirjutuste erakordset tõusu 1928 a. ja 1929 a. (mahakirjutuste summa — 1928 a. 3225 tuh. *kr*, 1929 a. 1147 tuh. *kr* ja mahakirjutuste % laenusummast 1928 a. 4,9, 1929 a. 1,5) põhjustanud 3 pank (1928 a. 2 pank, 1929 a. 1 pank), siis mainitud liikumine jätkub samuti kahel viimasel aastal, nimelt moodustavad teiste pankade mahakirjutused 1928 a. 1,06% ja 1929 a. 1,0% vastavast keskmisest laenusummast.

Pankade päralt olevate varade kustutuseks kirjutati kuldesse üldse 106 tuh. *kr* (1928 a. 87 tuh. *kr*), sellest kinnisvara arvel 66 tuh. *kr*, (1928 a. 50 tuh. *kr*) ehk 1,2% (1928 a. 0,9%) kinnisvara väärtusesummast ja vallasvara arvel 40 tuh. *kr*, (1928 a. 37 tuh. *kr*) ehk 9,9% (1928 a. 8,5%) mainitud vara väärtuse summast (protsent arvutati panga äriseisus I.VII esinevate varade väärtuse summa alusel, arvamata maha endiste aastate amortisatsiooni summat).

Kursikahjud alanesid 376 tuh. *kr* 1928 a. 28 tuh. *kr* 1929 a. (—92,0%) viimane summa püsis enamvähem harilikul kõrgusel, kuna eelmisel aastal mainitud summa kõrgus oli tingitud Eestimaa tööst.-kaub.p. ja Eesti laenu panga erakordsest kursikahjude arvestamisest.

3. Tegevuse tulemused.

Résultats d'activité des banques privées.

1929 a. teetsenud 19 pangast lõpetasid äriaasta 1071 tuh. *kr* suuruse puhதாகasuga 18 pank (1928 a.

17 pank 993 tuh. *kr* puhதாகasuga) ja 1 pank 447 tuh. *kr* kahjuga (1928 aastal 3 pank 2723 tuh. *kr* kahjuga).

Üksikute pankade tulude ja kulude koostis ning kasu %. (Tulud üldse = 100).

	Laenude %	Muud saadud %	Mitmesugused sissetulekud	Kulud üldse	Sellest				Kasu %
					Hoiusumma %	Muud makstud %	Ärikulud	Muud kulud	
1929 a.									
Kredit pank	74,1	9,2	16,7	91,4	33,5	26,7	24,5	6,7	8,6
G. Scheel & Ko	72,8	7,1	20,1	34,0	25,4	23,8	20,2	14,6	16,0
Eesti Kommerts pank	63,2	9,1	27,7	90,3	28,9	24,8	25,1	11,5	9,7
Tartu pank	71,8	7,2	21,0	156,3	29,9	25,7	40,4	60,3	— 56,3
Tallinna linnapank	73,3	17,2	9,5	73,8	45,7	2,1	21,9	9,1	21,2
Diskonto pank	89,1	1,1	9,8	87,3	19,2	38,1	29,5	0,5	12,7
Tallinna Aktisia pank	77,5	0,9	21,6	87,7	22,4	31,3	22,2	11,8	12,3
Eesti Laenu pank	56,6	11,7	31,7	98,9	38,6	24,9	35,4	—	1,1
Sakala pank	93,8	1,4	4,8	85,7	37,1	28,2	16,6	5,8	14,3
Kauba pank	98,3	2,7	4,0	89,5	42,0	20,5	24,1	2,9	10,5
Pärnu pank	89,9	3,4	6,7	85,9	38,4	18,7	20,7	8,1	14,1
Pärnu Kredit pank	84,8	4,9	6,3	95,7	30,8	29,2	24,6	11,6	4,3
Tartu tööstuse pank	91,9	2,0	6,1	92,1	26,5	35,0	23,1	7,5	7,9
Valga pank	84,4	9,0	6,6	69,8	41,5	10,8	17,3	0,2	30,2
Tartu linnapank	89,4	7,9	2,7	87,3	50,9	4,3	26,4	5,7	12,7
Viru pank	76,7	4,1	19,2	88,6	38,2	15,3	29,5	7,6	11,4
Rosen & Co	91,9	—	8,1	80,6	49,7	1,6	29,3	—	19,4
Tartumaa pank	87,6	6,2	6,2	96,5	39,7	11,5	32,8	12,5	3,5
Võru pank	77,0	5,4	17,6	91,1	30,0	17,0	40,5	3,6	8,9

Kasuga töötanud pankade laenude summast moodustas puhaskasu 1,5% (1928 a. 1,4%), seega, eelmise aastaga võrreldes, alanes kasu suhteli-

selt veidi, mille peapõhjuseks oli tulude, eriti saadud % suhteline langus. Kulud, muu seas ka makstud %, nagu nägime eelpool, alanesid

samuti, kuid vähemal määral. Pankade poolt esitatud andmete alusel arvatud keskmine saadav ja makstav % alanes, kuid suuremal määral esimene, mille tagajärjel selle ülekaal, seega ka pankade vaheltkasu, vähenes, nagu selgub järgnevaist arvudest:

Üldse saadud ja makstud % määrad ¹⁾			
	Saadud	Makstud	Vahe
1929 a. üldse	10,00	6,94	3,06
Suurp.	9,31	6,57	2,74
Väikep.	11,60	7,87	3,73
1928 a. üldse	10,35	7,18	3,17
Suurp.	9,70	6,59	3,11
Väikep.	11,54	8,27	3,27

Üksikuil pankadel kulude % tulu üldsummast oli 69,0—98,0% ja puhaskasu vastavalt 1,0—30,2%. Operatsioonikulud (makstud %) liikusid võrdlemisi kitsais piires (47,0—63,5%) kuna võnkumine üksikute pankade ärikulude ja muude kulude juures oli tunduvalt suurem, moodustades esimesil 16,0—40,5% ja viimaseil 0—14,0% tulude üldsummast. Puhtakasu suuruse kujunemist mõjutas enamasti otsustavalt ärikulude tasapind.

Puuduajärgiga töötanud Tartu pangal ületasid kulud tulusid 56,5% võrra, mida põhjustas ärikulude ja eriti muude kulude kõrgus. Mainitud panga poolt esitatud aruandes kahju ei esine, kuna kahtlaste nõudmiste mahakirjutuste summa (477 tuh. kr) on jäänud kulude tulude arvele kandmata. Panga aktsionäride peakoosoleku otsuse põhjal mainitud mahakirjutuste summa katteks kasutati ära panga

tagavara, eritagavara ja amortisatsiooni kapitalid tervena ning aktsiakapital osalt (viimane kapital täiendati jälle aktsionäride juuremaksude abil).

Puhaskasu summa moodustas kasuga töötanud pankade kapitalist % (1. VII).

	Põhikapitalist		Omakapitalist	
	1929	1928	1929	1928
Suurpangad	18,8	22,9	13,8	15,1
Väiksemad pangad	13,7	15,3	11,9	13,2
Kokku	16,4	18,8	13,0	14,2

Puhaskasu summa, võrreldes eelmise aastaga, suurpankadel kasvas, väiksemail pankadel ei muutunud, kuid et samal ajal pankade kapitalid suurenesid, siis puhaskasu % alanes tunduvalt mõlemal rühmal.

4. Puhaskasu jaotus ja makstud dividend. Puhaskasu saanud pankadest kolm ei maksnud dividendi, vaid kulutasid kasu kapitalide suurendamiseks, eritasudeks

ametnikele ja riigimaksude tasumiseks. Dividendi maksid 15 panka üldsummas 508 tuh. kr (1928 a. 16 panka ja 481 tuh. kr, siin hulgas Tallinna linna panga poolt linnavalitsusele väljamakstud puhtakasu osa), milline summa moodustas 8,4% mainitud pankade põhikapitalist ja 48,3% nende puhaskasusummast (1928 a. 9,0% põhikapitalist ja 48,6% puhaskasust).

Puhaskasu jaotus % (puhaskasu summa = 100), dividendi summa ja selle % põhikapitalist.

	Tagav. ja erikap		Eritasu juhataja ametn.		Riigimaks		Muud		Dividend		Dividendi summa kr		Dividendi % põhikapitalist		
	1929	1928	1929	1928	1929	1928	1929	1928	1929	1928	1929	1928	1929	1928	
Krediit pank	10,3	10,3	20,0	20,0	12,7	12,8	4,3	4,3	52,7	53,1	112 000	129 000	8,0	10,0	
G. Scheel & Ko	8,2	8,5	16,3	17,1	36,4	33,5	—	—	39,1	40,9	120 000	120 000	16,0	16,0	
EstiKommerts pank	49,8	—	—	—	0,4	—	—	—	49,8	—	70 000	—	5,0	—	
Kommerts pank	—	100,0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Tartu pank	—	10,0	—	—	—	—	—	—	—	52,2	—	20 000	—	5,0	
Tallinna linnapank	30,0	30,0	20,0	20,0	—	—	33,4	—	4,4	—	—	—	—	11,8	
Diskoonto pank	10,0	10,0	9,0	8,9	19,3	—	—	6,0	22,6	55,1	58,5	20 000	21 000	4,0	5,2
TallinnaAktisipank	7,5	8,0	24,5	20,6	31,1	—	—	0,3	0,2	36,6	38,2	20 000	32 000	5,0	8,0
Eesti Laenu pank	100,0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Sakala pank	12,4	13,3	15,1	15,1	—	—	32,4	37,5	7,1	35,0	32,4	15 000	15 000	6,0	6,0
Kauba pank	10,0	10,0	18,8	31,0	—	—	—	0,2	0,4	71,0	58,0	20 000	20 000	10,0	10,0
Pärnu pank	37,5	10,0	—	11,8	15,7	—	—	—	—	46,8	68,6	15 000	18 000	10,0	12,0
Pärnu Krediit pank	10,0	10,0	8,6	7,4	—	—	—	—	—	73,7	46,2	6 000	5 000	6,0	5,0
Tartu tööstuse pank	10,0	10,0	20,5	—	12,1	—	—	—	—	57,4	79,8	7 000	5 000	7,0	5,0
Valga pank	20,4	12,3	7,5	8,2	22,6	—	—	—	—	48,9	53,0	24 000	24 000	30,0	40,0
Tartu linnapank	90,0	90,0	10,0	10,0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Viru pank	10,0	10,7	6,0	—	—	—	—	—	—	80,1	89,3	10 000	7 500	8,0	6,0
Rosen & Ko	5,2	11,4	—	—	5,3	—	—	—	—	39,5	80,1	9 000	9 000	18,0	18,0
Tartumaa pank	63,5	10,4	—	13,5	37,5	—	—	—	—	57,3	—	—	3 500	—	3,5
Võru pank	11,4	10,0	19,7	17,8	—	—	—	—	—	68,9	72,2	1 500	1 750	3,0	3,5
Kokku	19,5	13,8	14,2	16,5	16,8	20,0	2,7	2,4	46,8	47,6	507 770	481 203	8,4	9,6	

Puhaskasu tarvitati ära järgmiseks otstarbeiks: tagavara- ja erikapitalide täiendamiseks 19,5% (1928 a. 13,5%), eritasu maksmiseks pankade juhatusile ja ametnikele jne. 14,2% (1928 a. 16,5%), riigimaksu maksmiseks 16,8% (1928 a. 20,0%), dividendi väljamaksmiseks 46,8% (1928 a. 47,0%) ja ülejäänud 2,7%

(1928 a. 2,4%) suuremalt osalt kanti üle järgmise aasta arvele. Üksikuil pankadel dividendi % põhikapitalist võnkus 3—30 vahel (1928 a. 3,5—40,0%); kuni 10% põhikapitalist maksid 11 panka (1928 a. 11 panka) ja üle 10% — 4 panka (1928 a. 5 panka).

¹⁾ Arvatud vastavate arvete aasta keskmiste seisude alusel.

ERAPANKADE TULUD JA KULUD 1928-29 a. — RECEIPTS et DÉPENSES des BANQUES PRIVÉES en 1928-29.

	4 suurpanka 1) — 4 grandes banques				15 väikesemat panka — 15 petites banques				Erapangad kokku — Total pour banques privées			
	1 000 kr		%		1 000 kr		%		1 000 kr		%	
	1929	1928	1929	1928	1929	1928	1929	1928	1929	1928	1929	1928
I. Saadud protsendid ja komisjon	5 196	4 941	9,8	10,4	2 775	2 579	12,7	13,7	7 971	7 520	10,7	11,3
a) sellest komisjon	363	360	0,7	0,7	491	508	2,2	2,7	874	856	1,2	1,3
1) Tähtaajalise laenude pealt	63	57	0,1	0,1	40	30	0,2	0,2	87	87	0,0	0,0
2) Jooksvate arvete pealt	3	5	0,0	0,0	7	4	0,0	0,0	10	10	0,0	0,0
a) sellest komisjon	1 932	1 706	3,6	3,6	1 852	1 158	6,2	6,2	2 864	2 864	4,4	4,3
2) Diskonteeritud vekslite pealt	233	172	0,4	0,4	232	275	1,5	1,5	515	447	0,7	0,7
3) Kto-kr arvete pealt	2 121	1 965	4,0	4,2	1 033	957	4,7	5,1	2 912	2 912	4,2	4,5
a) sellest komisjon	139	172	0,3	0,3	166	166	0,7	0,7	338	338	0,4	0,5
4) Korrespond. arvete pealt	237	177	0,5	0,4	130	177	0,6	0,6	354	354	0,5	0,5
a) sellest komisjon	0	0	0,0	0,0	0	3	0,0	0,0	3	3	0,0	0,0
5) Jooksvate arvete pealt	4	11	0,0	0,0	12	23	0,1	0,1	16	36	0,0	0,1
6) Vahisvaluita arvete pealt	582	799	1,0	1,7	168	211	0,7	1,1	700	1 009	0,9	1,5
a) sellest komisjon	8	1	0,0	0,0	51	58	0,2	0,3	59	39	0,1	0,1
7) Mittesuguste arvete pealt	307	207	0,5	0,4	40	21	0,2	0,2	347	228	0,5	0,3
a) sellest komisjon	1 346	1 088	2,5	2,3	383	371	1,3	1,3	1 681	1 464	2,2	2,2
1) Inkasso ja teiste k. oper. pealt	827	531	1,6	1,1	163	242	0,8	0,8	773	773	1,3	1,3
2) Väärtpaberite kupong. eest	19	29	0,0	0,1	3	1	0,0	0,0	30	30	0,1	0,0
3) Kursi kõned	325	355	0,6	0,7	56	55	0,3	0,3	381	30	0,5	0,6
4) Mahakust. nõudm. tasutud	64	37	0,1	0,2	28	37	0,1	0,1	92	106	0,1	0,2
5) Kinnisvaradeit	96	81	0,2	0,2	69	50	0,3	0,3	165	131	0,2	0,2
6) Muud	9	8	0,0	0,0	9	6	0,0	0,0	18	14	0,0	0,0
Kajun	447	2 406	0,9	5,0	—	317	—	1,7	417	2 723	0,6	4,1
Kokku — Total	6 991	8 440	13,2	17,7	3 108	3 257	14,2	17,4	10 099	11 707	13,5	17,6
I. Makstud prots. ja komisjon	3 698	3 188	6,8	6,7	1 737	1 648	7,9	8,8	5 345	4 836	7,2	7,3
1) Tähtaaj. hoiusm. pealt	617	535	1,2	1,2	361	354	1,6	1,6	889	889	1,8	1,8
2) Jooksvate arvete pealt	1 009	930	1,9	2,0	702	720	3,3	3,8	1 728	1 652	2,3	2,5
3) Kto-kr arvete kred. pealt	35	33	0,1	0,1	19	26	0,1	0,1	59	59	0,1	0,1
4) Korresp. arv. pealt	718	732	1,3	1,3	202	196	0,9	1,0	929	929	1,2	1,1
5) Võlaarv. ja redisk. pealt	560	555	1,1	0,6	310	193	1,4	0,0	548	548	1,2	0,8
6) Vahisval. arv. pealt	289	316	0,5	0,7	—	—	—	—	289	289	0,4	0,5
7) Mittesug. prots.	316	194	0,6	0,4	16	15	0,1	0,1	382	209	0,5	0,3
8) Komisj. ja tasu	45	70	0,1	0,2	106	161	0,5	0,9	151	209	0,2	0,4
II. Arikulu	1 661	1 565	3,1	3,1	414	685	3,4	3,6	2 190	2 190	3,2	3,3
a) jnh., nõuk., disk. ja rev. kom	975	1 110	1,8	1,9	485	414	2,0	2,2	1 340	1 340	1,9	2,0
b) Ameetn. ja teenilastele	116	816	1,6	1,6	122	122	0,6	0,6	282	282	0,3	0,3
c) Kaitseleht. valgust. remont	37	181	0,2	0,2	17	172	0,1	0,1	172	1 108	1,6	1,7
3) Kaitseleht. kulud, trükit., kuulut.	124	104	0,4	0,3	65	46	0,3	0,3	181	176	0,3	0,3
4) Postiteleg. ja telefon	59	49	0,1	0,1	23	33	0,1	0,1	82	82	0,2	0,2
5) Esinduse- ja sõidukulud	51	26	0,1	0,1	23	20	0,1	0,1	70	46	0,1	0,1
6) Riigi ja koguk. maksud	109	111	0,2	0,2	89	75	0,4	0,4	198	186	0,3	0,3
7) Heategev. osatubeks	14	15	0,0	0,0	7	8	0,0	0,0	21	21	0,0	0,0
8) Majalad. kulud	39	32	0,1	0,1	9	8	0,0	0,0	42	40	0,1	0,1
9) Mittesugused	112	112	0,2	0,2	37	33	0,2	0,2	152	145	0,2	0,2
III. Muud	1 075	3 178	2,1	6,7	206	510	0,9	2,7	1 231	3 688	1,7	5,5
1) Mahakirjutatud laenu	969	2 787	1,8	5,9	178	438	0,8	2,3	1 147	3 225	1,5	4,8
a) Profiteeritud laenu	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
b) Tähtajalised laenu	—	63	0,0	0,2	—	—	—	—	—	—	—	—
c) Kto-kr arved	—	88	0,0	0,2	—	—	—	—	—	—	—	—
d) Mittesug. arved	—	2 096	0,0	4,4	—	—	—	—	—	—	—	—
2) Kustutamisud	79	66	0,2	0,1	27	21	0,1	0,1	106	47	0,2	0,1
a) Vallasvara	29	27	0,1	0,0	11	10	0,0	0,0	37	37	0,1	0,0
b) Kinnisvara	50	39	0,1	0,1	16	11	0,0	0,0	66	50	0,1	0,1
3) Kursi kahjud	27	51	0,1	0,1	1	1	0,0	0,0	28	376	0,0	0,6
Puhaskasu	647	569	1,2	1,2	424	424	2,0	2,3	1 071	993	1,4	1,5
Kokku — Total	6 991	8 440	13,2	17,7	3 108	3 257	14,2	17,4	10 099	11 707	13,5	17,6

1) 1928 a. — 5 pank. 2) Keskmisest laenu summast.

NAKKUSEHAIGUSED 1929 a. — MALADIES CONTAGIEUSES en 1929.

1929 a. registreeriti alaliselt teadustatavaid nakkusehaigusi, (missuguste hulka kuuluvad: typhus abdominalis, paratyphus, typhus exanthematicus, typhus recurrens, malaria, variola, morbilli, scarlatina, diphtheria, cholera asiatica, dysenteria, pestis, lepra, encephalitis lethargica, meningitis cerebro-spina-

lis epidemica, trachoma), 7278 juhul, mis annab haigestumuse koefitsiendi iga 10 000 elaniku kohta 65,2. Võrreldes eelmise — 1928 a. — osutub saadud koefitsient peaaegu 20 punkti võrra kõrgemaks (65,2 : 45,3), mis näitab järsku haigestumuse tõusu 1929 a.

Nakkusehaigused 1919—29 a. — Maladies contagieuses de 1919—29 a.

1.	Haigusejuhtude üldarv Nombre générale des maladies		Tähtsamad nakkusehaigused 10 000 elaniku kohta Maladies principales pour 10 000 habit.											
	Absolutearvud Nombre absolu (a ¹)	10 000 el. kohta Pour 10 000 habit.	Typhus exan- thematicus	Typhus recur- rens	Typhus abdo- minalis	Paratyphus	Morbilli	Scarlatina	Diphtheria	Dysenteria	Variola	Meningitis cerebrospin. epidemica	Lepra	Trachoma
1929	7 278	65,2	—	—	4,2	1,8	33,2	19,5	3,6	0,1	—	0,2	0,2	2,4
1928	5 046	45,3	—	0,0	4,4	2,5	5,8	26,4	2,8	0,1	0,0	0,5	0,2	2,5
1927	10 086	90,3	0,2	0,0	5,9	1,3	27,1	47,9	4,0	0,0	0,0	0,1	0,1	3,7
1926	9 575	85,7	0,2	—	4,9	1,2	42,4	28,9	4,2	0,1	0,1	0,9	0,1	3,6
1925	9 034	27,2	0,2	0,0	7,2	2,2	0,7	7,0	4,9	0,3	0,0	0,1	0,3	4,2
1924	2 938	26,3	0,4	0,01	8,4	1,5	1,8	4,9	4,1	1,1	0,03	0,1	0,1	4,7
1923	4 418	39,8	0,6	0,1	5,6	0,7	17,4	6,1	3,7	0,6	0,1	0,1	0,3	4,6
1922	6 004	54,5	2,2	0,9	6,5	1,0	25,5	5,3	4,7	3,2	0,5	0,1	0,3	4,2
1921	7 579	69,7	3,3	1,1	10,1	0,7	16,4	13,2	7,6	1,0	1,2	0,1	0,5	4,5
1920	15 168	142,1	38,6	0,1	10,2	0,5	9,7	23,9	11,3	22,4	4,1	0,1	0,4	1,7
1919	10 420	37,9	11,0	1,5	5,2	0,3	16,5	19,7	7,6	36,9	2,6	0,02	0,3	1,7

Peatüdes üksikute tähtsamate nakkusehaiguste juures, selgub et plekitüüfuse ja korduva palaviku hädaoht on meil täiesti möödunud: esimest neist pole registreeritud enam alates 1928 a., kuna teise — korduva palaviku — juhte ei tulnud enam ilmsiks 1929 a.

Kõhutüüfus ühes paratüüfusega avaldas 1929 a. ka vähenemise tendentsi, peaaesjalikult linnades registreeritud haigusejuhtude arvel.²⁾ Maades aga on selle vastu mõlema haiguse levimise ulatus 1929 a. veidi suurem eelmisest aastast (241 : 229; 88 : 68).

Leetrid registreeriti 1929 a. võrdlemisi rohkelt arvu — 3705 juhul, mis oleneb selle haiguse taudikujulisest ilmumisest üksikuis territoriaallosades, nagu selgub hiljem tab. 5. Võrreldes 1928 a. on kasvanud leetrite üldarv ligi kuuekordseks (3705 : 640). Haigusejuhtude arvu suurenemist leiame nii linnades (1689 : 200) kui maades (2016 : 440). Üldine leetritesse haigestumuse koefitsient — 10 000 elaniku kohta — 33,2 on suuruse poolest teisel kohal ajajärgul 1919—29 a., mille kestel teostatatakse meil nakkusehaiguste registreerimist.

Sarlakeid teadustati 1929 a. 2179 juhtu, seega väiksemal arvu, kui 1928 a. (2179 : 2947).

Väheneimine on siin tingitud haigusejuhtude harvemast ilmsiktulekust maades (986 : 1948), sest linnades registreeritud sarlakijuhtude arv ületab sel aastal eelmise aasta arvu (1193 : 999).

Difteeria tuli ette 1929 a. 405 juhul, seega ligi 100 juhu võrra rohkem, kui eelmisel aastal, mis annab üldise haigestumuse koefitsiendi suurenemise vähem kui ühe punkti võrra (3,6 : 2,8). See suuremine on haiguse laialdasemast levimisest linnades (202 : 92), sest maades registreeritud haigusejuhtude arv osutub madalamaks 1928 aasta arvust (203 : 224).

Düsenteeria ehk verine kõhutõbi ilmub viimastel aastatel üldse üksikute harvade haigusejuhtudena. Nõnda registreeriti seda haigust 1929 a. vaid 11 juhul, eelmise aastaga võrreldes aga 4 juhu võrra rohkem. Et need juhud maadest on teadustatud, tekib kahtlus, kas on meil siin tõeliselt tegemist verise kõhutõve juhtudega, sest, nagu teada, on maades vaevalt võimalust haiguse kindlaks määramiseks bakterioloogiliselt, mis düsenteeria õige ja täpse diagnoosi otstarbel aga väga tarvilik.

¹⁾ Ilma malariala ja encephalitis leth.

²⁾ Uued linnad: Tapa, Tõrva, Türi, Nõmme, Põltsamaa on arvestatud koos vastavate maadega. Koefitsiendid on võetud iga aasta kohta I. VII. kindlakstehtud elanikkude arvu alusel (vaata Eesti Statistika nr. 101(4)).

Variola ehk rõugehaigus ei esine 1929 a. sunduslikult teadustatavate haiguste hulgas üldse, mis ka täiesti tõenäoline, võttes arvesse meil Eestis laialtulatavalt maksmapandud kaitserõugete panemise seaduse teostamist. Epideemilist ajukelmepõletikku registreeriti 1929 a. 22 korral, mis annab vaevalt nimetatismäärse haigestumuse koefitsiendi — 0,2.

Leeprat ehk püdalitõve registreeriti 1929 a. küll vaid 19 juhul üle riigi, milline arv selle haiguse kohta, mida praegusel ajal üldse ei tohiks ette tulla, siiski rohke.

Trachomat ehk silmamarja haigust, mis meil samuti, kui leepira, endeemiliselt levimas, teadustati 264 juhul. Võrreldes eelmise aastaga on siin märgata siiski vähenemist (264 : 281).

Võttes kokku kõike eeltoodud võib öelda, et sunduslikult registreeritavate nakkusehaiguste arvu suurenemine 1929 a. on tingitud peaaegu jalgikult leetrite taudikujulisest levimisest üksikutes riigiosades ning peale selle veel osalt difteeria juhtude sagenemisest sel aastal.

Järgnevalt on võetud vaatlusele surevus tähtsamatesse nakkusehaigustesse surmapõhjuste statistika andmetel.

Surevus nakkusehaigustesse 1923—29 — *Mortalité à cause de maladies contagieuses.*

2.	100 000 elaniku kohta—Par 100 000 habitants													
	1929	1928	1927	1926	1925	1924	1923	1929	1928	1927	1926	1925	1924	1923
Typhus abdominalis et paratyphus	63	61	108	83	69	87	75	5,6	5,5	9,7	7,4	6,2	6,0	6,8
Typhus exanthematicus	—	—	1	—	8	5	13	—	—	0,1	—	0,7	0,4	1,1
Typhus recurrens	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Variola	2	3	9	5	5	4	3	0,2	0,3	0,8	0,8	0,4	0,4	0,3
Morbilli	78	84	130	94	21	17	157	7,0	7,5	11,7	8,4	1,9	1,5	14,1
Scarlatina	169	414	763	424	98	54	74	14,6	37,1	68,4	38,0	8,8	4,8	6,7
Diphtheria	108	60	122	67	62	72	145	9,7	5,4	10,9	6,0	6,5	13,1	—
Dysenteria	3	2	—	13	16	20	10	0,3	0,2	—	1,2	1,4	1,9	0,9
Lepra	4	6	7	11	8	13	15	0,4	0,5	0,6	1,0	0,7	1,2	1,4

Haigestumus nakkusehaigustesse soo järgi 1919—29 a. — *Maladies contagieuses d'après le sexe des malades de 1919—29.*
Rahvaarvu sooline jaotus vastaval aastal on viidud läbi 1922 a. rahvalugemisel konstateeritud proportsioonid.

3.	1929		1928		1927		1926		1925		1924		1923		1922		1921		1920		1919	
	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.
Typhus abdominalis	230	241	257	237	305	351	276	268	405	399	362	545	282	341	327	391	511	586	467	627	291	264
Paratyphus	101	101	142	139	63	79	75	64	106	144	72	97	33	42	51	59	30	48	23	33	19	9
Typhus exanthematicus	—	—	—	—	8	10	13	11	6	15	20	23	25	38	111	136	170	186	1938	2187	736	496
Typhus recurrens	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Variola	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Morbilli	1910	1795	336	304	1571	1448	2433	2298	33	42	86	107	961	968	1489	1322	929	862	533	499	892	862
Scarlatina	1032	1147	1468	1479	2573	2769	1649	1674	397	378	202	249	316	359	250	335	681	752	1179	1370	1082	1038
Diphtheria	199	215	181	135	200	243	234	233	206	279	228	233	189	219	247	270	398	427	513	694	372	441
Dysenteria	3	8	2	—	4	—	5	3	20	18	51	74	32	32	162	194	578	620	1568	1891	1747	1537
Trachoma	100	164	104	177	148	264	171	236	199	272	199	329	207	305	162	305	174	318	65	121	64	118

10 000 elaniku kohta. — *Par 10 000 habitants.*

Typhus abdominalis	4,4	4,1	4,9	4,6	5,8	5,9	5,2	4,5	7,7	6,8	7,5	9,2	5,4	5,8	6,3	6,7	10,0	10,2	9,3	11,1	5,8	4,7
Paratyphus	1,9	1,7	2,7	2,3	1,2	1,3	1,4	1,1	2,0	2,4	1,4	1,6	0,6	0,7	1,0	1,0	0,6	0,8	0,5	0,6	0,4	0,2
Typhus exanthematicus	—	—	—	—	0,2	0,2	0,2	0,2	0,1	0,3	0,4	0,4	0,5	0,6	2,1	2,3	3,3	3,2	38,5	38,7	14,7	8,8
Typhus recurrens	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Variola	—	—	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,1	0,0	0,1	0,0	0,1	0,2	0,1	0,4	0,5	1,4	1,1	4,1	4,0	2,9	2,4
Morbilli	36,4	30,4	6,4	5,2	29,0	24,5	46,8	38,9	0,7	0,7	1,6	1,8	18,4	16,5	28,7	22,7	18,0	15,0	10,6	8,6	17,8	15,3
Scarlatina	19,7	19,4	27,9	25,1	49,0	46,9	31,9	26,6	7,5	6,4	3,8	4,2	6,0	6,1	4,8	5,7	13,9	13,1	23,4	24,3	21,2	18,4
Diphtheria	3,6	3,6	3,4	2,3	3,8	4,1	4,4	3,9	5,1	4,7	4,3	3,9	3,6	3,7	4,3	4,9	7,8	7,4	10,2	12,3	7,4	7,8
Dysenteria	0,1	0,1	0,0	0,1	0,1	0,0	0,1	0,0	0,4	0,3	1,0	1,3	0,6	0,5	5,1	3,3	11,9	10,8	31,2	33,5	34,9	27,3
Trachoma	1,9	2,8	2,0	3,0	2,8	4,5	3,9	4,0	3,8	4,6	3,8	5,6	4,0	5,2	3,1	5,2	3,4	5,5	1,3	2,1	1,3	2,1

Nakkusehaigused vanuse järgi 1929 a. — *Maladies contagieuses d'après l'âge des malades en 1929.*

4.	Kuni 1 a. Mois d'un âge		1—4 a.		5—9 a.		10—14 a.		15—19 a.		20—29 a.		30—39 a.		40—59 a.		60 ja vanem. 60 a. et plus		Teadmata Inconnu		Kokku Total		Üldse Grand total
	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	
Typhus abdominalis	—	—	2	3	19	11	24	12	46	45	100	109	31	49	7	8	—	—	—	—	230	241	471
Paratyphus	—	—	2	4	6	4	11	8	16	12	55	59	8	14	3	6	—	—	—	—	101	101	202
Typhus exanthemat.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Typhus recurrens	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Malaria	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Variola	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Morbilli	37	41	342	349	821	769	446	433	103	135	142	58	2	4	—	—	17	6	—	—	1910	1795	3705
Scarlatina	13	14	281	269	465	507	135	176	54	84	67	85	5	8	—	—	12	4	—	—	1032	1147	2179
Diphtheria	12	8	78	67	72	76	18	23	5	9	4	28	1	3	—	—	—	—	—	—	190	215	405
Dysenteria	—	—	2	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Lepra	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Encephalitis lethar.	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Mening. cerebr. ep.	2	1	3	2	2	—	—	—	5	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Trachoma	—	—	5	2	12	14	11	21	17	14	33	48	12	44	1	19	9	2	—	—	100	164	264
Kokku—Total	64	64	716	697	1397	1385	646	678	243	300	402	385	67	129	11	39	39	17	—	—	3585	3694	7279

Üllatavalt selgub siin, et rõuged, missuguseid 1929 a. haigusena üldse ei registreeritud. on põhjustanud sel aastal 2 surmajuhtu. Siin võib kerkida kahtlus, ühelt poolt sunduslikult teadustatavate nakkusehaiguste registreerimise täpsuses, teiselt poolt aga ka surmapõhjuste õiges diagnoosimises.

Tab. 3 on toodud tähtsamad nakkusehaiguse

sed soo järgi, mis osutub tähtsaks ja tarvilikuks nende haiguste erilise uurimise otsustarbel.

Järgnevatest tabelitest on tab. 4 võetud vaatlusele haigete vanuslik koostis, tab. 5 näitab 1929 a. registreeritud nakkusehaiguste territoriaalset levimist ja tab. 6 selgitab haiguste sagedust registreerimiskuude järgi.

Sunduslikult registreeritavad nakkusehaigused 1929 a. — *Maladies contagieuses soumisses à l'enregistrement obligatoire en 1929.*

	Kõhutüüfus <i>Typhus abdominalis</i>		Paratüüfus <i>Paratyphus</i>		Plektotüüfus <i>Typhus exanthematicus</i>		Korduv palavik <i>Febris recurrens</i>		Soopalaavik <i>Malaria</i>		Rõuged <i>Varbala</i>		Leetrid <i>Morbilli</i>		Sarlakid <i>Scarlatina</i>		Difteria <i>Diphtheria</i>		Verine kõhutõbi <i>Dysenteria</i>		Pidahtõbi <i>Lepra</i>		Unehaigus <i>Encephalitis leth.</i>		Epileemil. aju- kelmemeeningit <i>Mening. cerebrososp. ep.</i>		Silmamarijad <i>Trachoma</i>		Kokku <i>Total</i>				
	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	K.				
Linnad —																																	
<i>Villes</i>																																	
Tallinn	42	35	30	24									110	1017	608	695	99	128					1	1					21	25	2029	2050	4079
Haapsalu	2	2																															
Kuressaare																																	
Narva	3	8																															
Nõmme	3	1	1																														
Paide	6	6	2	1																													
Paldiski																																	
Petseri	1												20	26	3	3	2	4									1		35	35	70		
Pärnu	5	6											2	1	39	54	4	3									3	3	55	67	122		
Põltsamaa	5	1																															
Rakvere	4	7											165	160	16	21	2	1									5	187	195	382			
Tapa	2	2	1										61	64	8	8	3	3															
Tartu	36	35	15	22									24	21	165	193	8	4					1						250	272	522		
Tõrva																																	
Türi													32	32			1	2															
Valga	4	9	1										2	2	18	21	1	1									2	2	29	35	64		
Viljandi	7	9	7	7									3	3	10	12											1	1	28	32	60		
Võru	2	4	1										46	43	4	3													53	50	103		
Maad —																																	
<i>Arrond.</i>	108	119	43	40									794	778	424	452	91	87	3	8			6	11	1		7	10	79	139	1556	1644	3200
Viru	29	31	12	4									257	234	131	125	19	14									6	10	455	418	873		
Järva	6	5	1	2									189	177	23	19	4	4									2	2	227	210	437		
Härju	7	12	3	2									166	167	31	40	11	13	3	8			1	3			6	20	233	268	499		
Lääne	4	7	5	7									23	39	5	19	2	5									1	1	6	9	46	87	133
Saare	3	7	1	1																													
Pärnu	23	14	6	9									5	4	40	53	6	4									1	9	19	95	105	200	
Viljandi	10	12	2	1									11	7	30	41	5	4											2	6	63	76	139
Tartu	22	18	6	10									19	18	123	116	21	22									2	3	13	20	207	208	415
Valga	2	1	1	1									1	1	11	15																	
Võru	2	9	1	1									125	126	6	13	4	2									1	4	15	143	166	309	
Petseri	2	3	2										2	1	10	4	19	19									3	5	22	27	60	59	119
Kokku—Tot.	230	241	101	101									1910	1795	1032	1147	190	215	3	8	7	12	1		11	11	100	164	3585	3694	7279		

Nakkusehaigused kuu järgi 1929 a. — *Maladies contagieuses d'après les mois en 1929.*

	Jaanu		Veebruar		Märts		Aprill		Mai		Juuni		Juuli		August		September		Oktoober		November		Detsember		Kokku		Üldse— <i>Total</i>		
	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.			
Typhus abdominalis	22	30	14	16	10	9	5	16	10	15	24	29	29	30	28	19	21	15	20	21	21	28	26	18	230	241	471		
Paratyphus	10	8	4	6	5	3																			101	101	202		
Typhus exanthematicus																													
Febris recurrens																													
Malaria																													
Variola																													
Morbilli	99	80	83	89	59	69	119	71	294	286	265	302	126	122	29	38	36	56	244	215	210	214	336	303	1910	1795	3705		
Scarlatina	145	158	118	135	143	137	125	162	112	120	76	88	60	67	42	34	40	36	46	51	70	74	55	85	1032	1147	2179		
Diphtheria	14	23	14	14	15	7	8	16	12	10	7	10	7	12	11	12	28	17	16	27	30	33	30	34	190	215	405		
Dysenteria	2	4																											
Lepra		2					1	2	1	4	1								1	1	2	1					7	12	19
Encephalitis letharg.																													
Mening. cerebrosop. ep.	3	4	1	1	1	2	2		2	3			1				1	1									11	11	22
Trachoma	10	19	8	13	15	8	11	18	9	14	12	14	4	6	10	18	5	9	11	19	3	16	2	10	100	164	264		
Kokku—Total	305	323	243	274	259	239	278	289	447	406	390	453	237	249	130	129	141	142	347	342	349	375	459	465	3585	3694	7279		

Nakkusehaiguste kohta enne Keskbüroo väljaandets Ilmunud art. v. „Rahvastik ja tervishoid Eestis“, 1930 a. ja Eesti Statistika Nr. 92 (7)—93 (8), 1929 a.

AVALIKUD TÖÖD 1929/30 a. TALVEL. TRAVAUX PUBLICS en HIVER de 1929/30.

Sisu: Andmestik, lhk. 619. 1) Üldine avalikkude tööde korraldus, lhk. 619. 2) Avalikkude tööde algus, lõpp ja kestus, lhk. 620. 3) Avalikkudest töödest osavõtjate kutseoskus, lhk. 621. 4) Avalikkude tööde krediit, kulud ja ulatus 1929/30 a., lhk. 621.

Andmestik.

Caractère des données.

Kokkuleppel Teedeministeeriumiga kõnealla tulvaid töid, milliseid varem oleme nimetanud „hädaabitöödeks“, — rahvakeeles nimetatakse neid veel „ühistöödeks“ — nimetame nüüdsest peale avalikkudeks töödeks, kuigi need oma iseloomult täpselt selle mõiste alla ei kuulu.

Ülevaated avalikkude tööde kohta Keskküüro koostas seni Hariduse- ja sotsiaalministeeriumi kaudu kogutud avalikke töid korraldanud asutiste andmete põhjal. Viimastel aastatel aga hakkas koguma andmeid avalikkude tööde kohta ka Teedeministeerium, kellele praegu kuulub avalikkude tööde üldine korraldus ja ülemjärelevalve. Et hoiduda kahekordsest tööst, loodus Keskküüro andmete kogumisest Hariduse- ja sotsiaalministeeriumi kaudu lootes saada küllaldata materjali Teedeministeeriumil. See samm oli seda enam õigustatud, et Teedeministeeriumi poolt kogutavad andmed nii ulatuse kui sisu poolest vastasid varem Hariduse- ja sotsiaalministeeriumi kaudu kogutud andmetele.

Tööjõu puudusel aga Teedeministeerium pole senini veel suutnud 1929/30 a. avalikkude tööde kohta teha kokkuvõtteid täies ulatuses. Seepärast käesolev ülevaade erineb andmestiku ulatuselt eelmiste aastate ülevaadetest. Peamiseks puuduseks on, et nimetatud põhjustel ei saa seekord teha andmeid avalikkudest töödest osavõtjate tööstiste arvu kohta. Tööde ulatuse võrdlust eelmiste aastatega on seekord võimalik teha vaid töödeks kuulutatud rahasummade ja tehtud tööpäevade arvu alusel.

1. Üldine avalikkude tööde korraldus.

Organisation des travaux publics.

Eelmistel aastatel üldised korraldused ja normid tööaja, töö- ja palganormide kohta jne pandi maksma Vabariigi Valitsuse poolt 26. XI. 1924 a. moodustatud tööpuuduse vastu võitlemise komisjoni otsuste põhjal. Läänud talvel nimetatud komisjon ei teinud ühtki korraldust. Üldised juhised asutistele avalikkude tööde korraldamiseks andis seekord Teedeministeerium.

Nende juhiste kohaselt asutised võisid avalikkude tööde korraldamiseks määratud krediidi arvel teha kulusid ainult töölistele palgade maksmiseks, kuna kõik teised kulud, nagu materjalide, tööabinõude ja tööriistade muretsemise ja nende korrashoid ning valve, tööjuhatajate palkamine, tööliste transportimine, korteri-, kütte- ja valgustuse kulud jäeti töid korraldavate asutiste kanda. Riiklikkude asutiste poolt korraldatud avalikud tööd teostati nende juhiste kohaselt täiel määral avalikkudeks töödeks määratud krediidi

arvel. Tööliste arstiabi ja ravimise kulud kandsid samuti töid korraldavad asutised, seni kui arstiabi ja ravimise alal loodi uus kord.

Avalikkudel töödel töötavate tööliste ja nende perekondade kindlustamise kohta haiguste korral Vabariigi Valitsus andis 22 jaan. 1930 a. erimääruse. Selle järgi avalikkudeks töödeks määratud krediidi arvel võimaldatakse anda neist töist osavõtjatele töölistele esimest arstiabi äkiliste haiguste ja tööõnnetuste korral ning ambulatoorset ravimist tööloemise ajal.

Tööõnnetuste või tööst tingitud vigastuste pärast avalikkudel töödel haigestunud töölistele anti arstiabi ja toetuseraha valitsuseasutistes töötavate ametnikkude ja töölistega ühistel alustel. Sama määruse alusel anti töödest osavõtjate perekondadele abiraha perekonna toitja kahe kuu palga suuruses juhtudel, kui perekonna toitja (avalikkudest tööst osavõtja) sai surma töö juures — määruse järgi „ametkohuste täitmisel“, samuti juhtudel, kui surma põhjuseks olid töötingimused — määruse järgi „teenistuse tingimused“.

Kuna tööde tehniline ülemjärelevalve kuulus Teedeministeeriumile, olid töid korraldavad asutised kohustatud Teedeministeeriumile iga üksiku töö kohta esitama eelarve ühes projektiga. Eelarvete kokkuseadmisel tööühikute hindade väljaarvamise aluseks töid korraldanud asutised võisid arvata meestöölise päevapalgaks Harjumaal, arvatud ühes ka selles asuvad linnad, 2 kr, teistes maades 1,6 kr ja teistes linnades 1,5 kr.

Samade juhiste kohaselt avalikud tööd pidid teostatama tükitööna talviste tööühikute hindade järgi, peale erandite, mil tööd tükitööna oli võimata hinnata ja mil tööde eest tuli tasuda päevapalga normide järgi.

Päevapalgaks 8-tunnilise tööpäeva eest määrati Harjumaal, arvatud ühes selles asuvad linnad, meestöölistele 1,5 kr ja naistöölistele 1,2 kr, teistes maades ja linnades meestöölistele 1,5 kr ja naistöölistele 1,1 kr.

Teenistuse ülemmäär, mis juba eelmise talve töödel oli määratud kindlaks Tallinnas ja

Nõmmel 11 ker ja teistes linnades 9 ker peale nädalas, jäeti maksuma endistes normides. Samuti jäeti maksuma põhimõte, et linnade ligidal, kuid väljaspool linnade administratiiv piire, samuti sügavamal sisemaal ei tule teenistuse võimalusi avalikkudel töodel mitte piirata. Avalikke töid väljaspool linnu tuli soodustada suurema teenistuse võimalusega, kuna raske oli paigutada töölisi neile töödele linnades ehk linnade ligidal asuvate töödega ühistel tingimustel. Selline soodustus oli tarvilik, sest ülalpidamise kulud väljaspool oma leibkonda on tunduvalt kõrgemad. Elamine eemal oma kodukohast on peale selle veel muude raskuste ja lisakuludega seotud.

2. Avalikkude tööde algus, lõpp ja kestus.

Commencement, fin et durée des travaux publics. ja kestus on täiel määral sõltuv tööturu tingimustest — peamiselt töötaolu ulatusest. Juba vara sügisel suvesesooni tööde lõpul tööbörsidesse kogub mitmekordselt suurem hulk töötotsijaid, kui neid on registreeritud suvekuudel. Nii, 1929 a. ümmarguselt 600 augusti lõpuks registreeritud töötotsija vastu oli registreeritud

oktoobris üle 3 tuh., novembris üle 5 tuh. ja detsembris üle 6 tuh. töötotsija.

Nii on avalikud tööd, milliseid senini ainukesena abinõuna on kasutatud tööturu küsimuse lahendamiseks, vajalised juba oktoobris, novembris. Suuremates töötute koondusekohtades — Tallinnas, Tartus ja Narvas — 1929 a. sügisel on avalikkude töödega tehtud algust novembri algul (Tallinnas — 7. XI. 1929) ehk novembri viimastel päevadel. Teistes piirkondades aga alati avalikke töid mõne kuu võrra hiljem — detsembris ehk jaanuaris, mõne asutise poolt koguni veebruaris. Tööde lõpetamise tähtajaks oli määratud 1930 a. 30 aprill, samuti kui eelmistel aastatel, millest ka valdav osa töökorraldajaid on pidanud kinni. Selle tähtpäevani oli lubatud töökorraldajatele ka avalikkude tööde krediit. Üeldust selgub, et suuremates töötute koondusekohtades on avalikud tööd kestnud talve läbi, peale selle osalt sügise- ja kevadekuudel, ühe sõnaga, koguaeg mil vabal tööturul tööd leida ei ole. Üksikutes linnades ja maades avalikud tööd on kestnud 1929/30 a. talvel ümmarguselt 100—180 päeva (pühapäevad ja pühad arvatud kaasa).

Avalikkude tööde algus, lõpp ja kestus töökorraldajate asutiste järgl 1924—30 a.
Durée des travaux publics d'après les organisateurs des travaux de 1924—30.

1.	Algus <i>Commencement</i>	Lõpp— <i>Fin</i>	Tööde kestus (päevades) ¹⁾ <i>Durée des travaux (jours) ²⁾</i>					
			1929/30					
			1929/30	1928/29	1927/28	1926/27	1925/26	1924/25
Riiklikud asutised—<i>Instit. gouvernementales:</i>								
Kaitseministeerium	20. XI. 1929.	3. V. 1930.	165	166	209	104	240	—
Raudteevalitsus	9. XI. 1929.	30. IV. 1930.	178	114	152	172	142	289
Veeteadevalitsus	24. XII. 1929.	30. IV. 1930.	128	154	167	164	—	119
Põllutööminst-erium	16. XII. 1929.	30. IV. 1930.	136	—	—	—	—	—
Hariduse- ja sotsiaalministeerium	17. III. 1930.	24. V. 1930.	69	—	—	—	—	—
Tedeministeerium	9. XII. 1929.	31. V. 1930.	174	—	—	—	—	—
Riigi statistika keskbüroo	8. I. 1930.	30. IV. 1930.	113	128	120	—	—	—
Taheva lastekodu	—	—	—	—	32	—	—	—
Linnavalitsused—<i>Municipalités:</i>								
Tallinna	7. XI. 1929.	30. IV. 1930.	175	178	190	195	177	166
Haapsalu	14. I. 1930.	30. IV. 1930.	103	—	38	—	—	—
Kuressaare	—	—	—	27	—	—	—	—
Narva	26. XI. 1929.	30. IV. 1930.	156	116	186	146	148	165
Nõmme	4. I. 1930.	3. V. 1930.	120	157	141	—	—	—
Petseri	—	—	—	—	103	—	—	—
Pärnu	25. XI. 1929.	30. IV. 1930.	157	181	134	103	147	138
Rakvere	—	—	—	59	—	—	—	—
Tartu	27. XI. 1929.	30. IV. 1930.	155	182	191	187	187	149
Valga	27. I. 1930.	30. IV. 1930.	94	132	157	110	116	113
Viljandi	1. XI. 1929.	30. IV. 1930.	181	141	130	44	—	30
Võru	2. II. 1930.	30. IV. 1930.	83	142	159	48	—	—
Maavalitsused—<i>Administrations des arrondis.:</i>								
Viru	—	—	—	47	—	—	—	132
Harju	14. XII. 1929.	30. IV. 1930.	138	—	150	86	—	74
Pärnu	—	—	—	97	—	102	—	—
Viljandi	—	—	—	—	117	—	—	—
Tartu	13. I. 1930.	30. IV. 1930.	108	—	139	133	—	162
Valga	—	—	—	—	84	109	—	75
Võru	23. XII. 1929.	30. IV. 1930.	129	97	147	103	—	—
Petseri	—	—	—	102	152	—	—	—
Alevivalitsused—<i>Administrations des bourgs:</i>								
Narva-Jõesuu	8. I. 1930.	12. IV. 1930.	50 ²⁾	45	117	99	54	53
Ühisfond. organisatsioonid—<i>Organis. publiques:</i>								
Kaitseliit— <i>Union de défense</i>	17. XII. 1929.	30. IV. 1930.	185	152	—	—	—	—

¹⁾ Pühapäevad ja pühad arvatud kaasa—*Inclusive les jours de repos.*

²⁾ Töö seisis 5. II. 1930—23. III. 1930.

3. Avalikkudest tööd-dest osavõtjate kutseoskus.

Profession des ouvriers, placés aux travaux publics.

Töötajatest, kes registreeruvad töö saamiseks tööbörsides on üle poole lihttöölised. Need on ka avalikkudel töödel peaaegu igalpool enamuses. Nii oli lihttöölisi tööbörsi kaudu avalikkudele töödele paigutatute hulgas 1929/30 a. talvel Tallinnas mehi 59,0% ja naised 57,8%, Tartus mehi 48,2% ja naised 85,0% ning Pärnus m. 67,2% ja n. 68,4%. Teistelt tööbörsidelt puuduvad sellekohased andmed. Meeste hulgas järgmise, arvult tähtsama rühma, annavad ehitustöölised: Tallinnas 21,5%, Tartus 25,3% ja Pärnus 23,5%. Siit nähtub, et need kaks liiki kõigis nimetatud piirkondades annavad avalikkudele töödele paigutatute hulgas suhteliselt peaaegu võrdse arvu töölisi. Avalikkudele töödele paigutatud naistöötajatest Tallinnas üle 20% ja Pärnus üle 30% on kutseoskusena annud üles riietusetööstuse.

Võimalik, et riietusetööstus pole kõigi nende elukutseks ja et see tööstus on elukutsena antud üles avalikkudel töödel õmblusetööde saamise lootuses.

Avalikkudele töödele paigutatute hulgas sotsiaalselt erirühma moodustab haritud töötajad. Tööstuste aruannetes on need arvestatud kantselei- ja kontoriametnikkude nime all. Need on peamiselt elukutselt algajad, enamikus keskkooli haridusega noored inimesed, kes enesele püüvad töökohta ja tööstust pole veel leidnud. Nagu Tallinna tööstuste juhatus teab tõendada, vast ainult 20% on nende hulgas juba vanemaid ja vilunud töötajad. Kolme tööstuse andmete järgi, kus on teada avalikkudele töödele paigutatute kutseoskuslik liigitus, haritud töötajad teevad tööstuste paigutatute arvust Tallinnas meeste hulgas 2,3% (abs. arv 32) ja naiste hulgas 12,4% (abs. arv 117), Tartus m. 0,0% ja n. 1% ning Pärnus m. 0,0% ja n. 0,0%. Õige pildi saamiseks märgime, et I. III. 1930 a., s. o. just avalikkude tööde hooajal, peale avalikkudele töödele paigutatute oli veel tööstustes registreeritud haritud töötajad Tallinnas 10 m. ja 38 n. ning Tartus 19 m. ja 15 n., teistes tööstustes aga üsna vähe. Kahtlemata leidub tööstust haritud töötajate suuremal arvul, kui näitavad tööstuste andmed, ka teistes linnades, samuti maal. Kuid nende andmete põhjal võib siiski kindlaks teha, et Tallinn ja Tartu, kui suurimad tööstuslikud ja valitsuseasutiste keskused, on ühtlasi tähtsamateks tööstust haritud töötajate asupaikadeks.

Tuleb järeldada, et vähemalt osal neist, kes avalikkudele töödele on läinud, majanduslik seisukord on õige raske, sest nad on asunud tööle väiksema palgaga, kui lihttöölised — 1,20 kr päevas (à 7 tundi). Lihttöölise päe-

vapalgaks oli, näiteks, Tallinnas, s. o. kohas, kus oli suurem osa avalikkudele töödele paigutatud haritud töötajate, meestel 1,4 kr ja naistel 1,2 kr. Tähelepanuväärne, haritud töötajad, nii mehed kui naised, on avalikkudel tööstust Tallinnas töötanud nais-lihttöölise päevapalga normiga. Tegelikult aga lihttöölise teenistus oli tihti päevapalga normist suurem, sest need tegid peamiselt tükitööd, millega teenisid tunduvalt rohkem, kui oli nende kindel päevapalk. Tartu piirkonnas, näiteks, riigi raudteevalitsuse tööstustel, töölised teenisid palga ülemmäära, töötades keskmiselt 3 tundi päevas ja teenides seega 0,50 kr tunnis.

Tuleb mainida, et suurem osa haritud töötajadest on teinud riigiasutiste, osalt aga ka omavalitsuseasutiste, peamiselt tööstustes seisvaid töid, millest ei suudetud teostada koosseisudes ettenähtud ajutiste töötajadega.

4. Avalikkude tööde krediit, kulud ja ulatus 1929/30 a. 1929/30 a. avalikkudeks töödeks kulutati eelmise eelarveaasta avalikkude tööde krediidi ülejääk 42,8 tuh. kr ja 1929/30 a. eelarvesse võetud krediit

ümmarguselt 494 tuh. kr suuruses, seega kokku ligi 537 tuh. kr. Sellest summast said avalikkude tööde korraldamiseks Tallinn ühes Nõmme (arvatud koos kõikide tööstustega) 297,7 tuh. kr ehk 55,5% üldsummast, Tartu 105 tuh. kr (19,6%), Narva 55 tuh. kr (10,2%), Pärnu ja Võru kumbki 29 tuh. kr (5,4%), Valga 10 tuh. kr (1,9%), Haapsalu 8 tuh. kr (1,5%) ja Viljandi 3 tuh. kr (0,6%).

Kulud avalikkudele töödeks ja avalikkudel tööstustel tehtud tööstusteväde arv 1924/25—1929/30. Dépenses pour les travaux publics et nombre des journées de travail fournies de 1924/25—1929/30.

2.	Kulude üldsumma kr Dépenses (kr)	Sellest riigi kulud %-s Dont dépenses d'Etat en %	Tehtud tööstusteväde üldarv N. totale des journées de travail
1929/30	576 701	97,6	270 301
1928/29	518 435	84,8	236 489
1927/28	612 762	85,6	290 412
1926/27	525 800	83,9	238 331
1925/26	419 700	85,7	...
1924/25	814 105	88,3	...

Peaaegu neis krediitide piirides oligi võimalik teostada avalikkude töid, sest omavalitsuseasutiste majapidamine, teatavasti, ei anna tunduvalt ülejääke, mille varal oleks võinud võtta töid ette laiemas ulatuses; riigi asutised aga võisid avalikkudeks töödeks kulutada ainult niipalju, kui oli selleks lubatud krediiti.

Kulude üldsumma avalikkudeks töödeks ühes tööstusteväde juuremaksuga tõusis

1929/30 a. 576,- tuh. kr peale ja ületas eelmise talve kulud ümmarguselt 60 tuh. kr ehk 11,4% võrra. See summa tõuseks veel pisut kõrgemale, kui arvestaksime täiel määral tööde organiseerimise, juhtimise, järelevalve kulud jne., mida kõik niihästi riigi- kui omavalitsuseasutised pole teinud. Umbes samas vahekorras on tõusnud ka avalikkudel tööd tehtud tööpäevade arv, mille järgi tuleme arvamisele, et läinud talvel avalikke töid on kor-

raldatud ümmarguselt 10% võrra laiemas ulatuses ja et selle kaudu tööd ja ülalpidamist on antud suuremale töötute hulgale kui 1928/29 a. talvel.

Veel suurema osa kui varem on 1929/30 a. avalikkude tööde kuludest kannud riik. Omavalitsuseasutiste juuremaks ei tee läinud talve kuludest 3%, kuna see eelmistel aastatel oli kulude üldsummast ümmarguselt 15% ümber. Selle põhjuseks on asjaolu, et 1929/30 a. suu-

Avalikkude tööde kredidid kulutamise asutiste järgi (kr).
Emploi des crédits pour l'organisation des travaux publics d'après les institutions (kr).

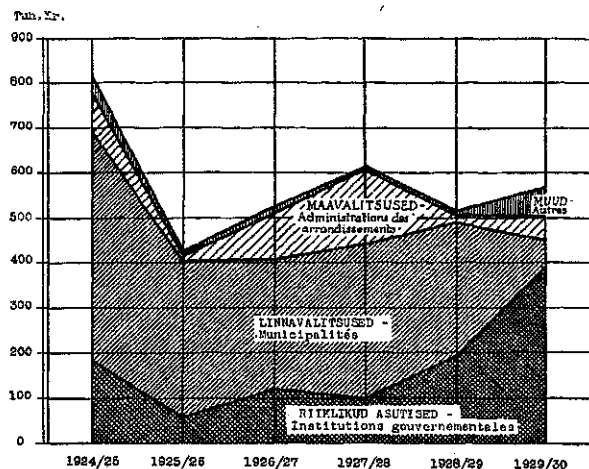
3.	1929/30	1928/29	1927/28	1926/27 ²⁾	1925/26 ²⁾	1924/25 ¹⁾
Riiklikud asutised	395 205	194 747	99 783	120 370	56 450	132 190
Linnavalitsused	84 082	301 483	344 466	286 300	349 000	508 610
Maavalitsused	55 151	17 272	164 405	108 400	8 250	90 082
Muud	62 263	2 933	4 108	10 820	6 000	33 223
Kokku	576 701	516 435	612 762	525 890	419 760	814 105
				%		
<i>Institutions gouvernementales</i>	68,5	37,7	16,3	22,9	13,5	22,4
<i>Municipalités</i>	11,1	58,4	56,2	54,4	83,2	62,5
<i>Administrations d'arrondissements</i>	9,6	3,3	26,8	20,6	1,9	11,1
<i>Autres</i>	10,8	0,6	0,7	2,1	1,4	4,0
Total	100	100	100	100	100	100

Krediid ja kulud avalikkudeks töödeks ja avalikkudel tööd tehtud tööpäevad 1929/30 a.
Crédits et dépenses pour les travaux publics et nombre des journées du travail fournies en hiver de 1929/30.

4.	Avalikkudeks töödeks lühitud riiklik krediid kr.—Crédits assignés par l'Etat (kr)	Kulud (kr) — Dépenses (kr)							Tehtud tööpäevade arv N. des journées du tra- vail fournies				
		Töölise palk Gain des ouvriers	Materiaalide mater- jalide kaudu Dépenses pour l'acquisition des matériaux	Tööde järelevalve Surveillance	Muid—Autres	Kokku—Total	Sellest—Dont		Mehed Hommes	Naised Femmes	Kokku Total		
							Riiklik kulud Dépenses d'Etat	Omavalitsuse kulud—Dépenses des municipalités et des arrondissements.					
Riiklikud asutised—Institutions gouvernementales	395 588	287 145	34 083	13 381	60 594	395 205	395 205	—	—	—	91 607	89 374	180 981
Kaitseministeerium	02 843	61 074	128	—	1 101	62 308	62 308	—	—	—	13 733	35 365	49 098
Teedeministeerium	2 664	2 987	—	—	—	2 887	2 887	—	—	—	374	1 553	1 927
Põllutöministeerium	35 000	46 119	—	—	—	46 119	46 119	—	—	—	13 465	—	13 465
Hariduse- ja sotsiaalministeer. Raudteevalitsus	2 000	1 999	—	—	—	1 999	1 999	—	—	—	861	400	1 261
Veeteedevalitsus	241 827	150 841	26 964	8 083	52 865	298 753	238 753	—	—	—	49 318	50 311	99 627
Riigi statistika keskbüroo	42 478	22 591	6 993	5 298	6 628	41 510	41 510	—	—	—	13 809	16	13 825
	2 276	2 134	—	—	—	2 134	2 134	—	—	—	49	1 729	1 778
Linnavalitsused—Municipalités	55 154	60 804	782	—	2 496	64 082	54 546	9 546	—	—	12 974	27 561	40 535
Tallinna	13 520	15 041	—	—	84	13 125	13 048	77	—	—	558	10 263	10 821
Haapsalu	8 000	7 997	—	—	—	7 997	7 997	—	—	—	3 123	897	4 020
Narva	15 066	15 066	—	—	221	15 287	15 066	221	—	—	4 402	6 424	10 826
Nõmme	968	837	—	—	—	837	837	—	—	—	—	701	701
Pärnu	9 800	15 450	241	—	704	10 395	9 800	6 795	—	—	4 440	2 364	6 804
Tartu	5 000	4 976	230	—	1 487	6 743	5 000	1 743	—	—	195	4 090	4 285
Välga	1 000	1 388	261	—	—	1 649	1 000	649	—	—	136	1 101	1 237
Viljandi	1 000	1 051	—	—	—	1 051	1 000	51	—	—	120	814	934
Võru	1 000	998	—	—	—	998	998	—	—	—	—	907	907
Maavalitsused—Administrations d'arrondissement.	52 000	54 127	63	490	466	55 151	50 781	4 370	—	—	23 540	2 954	26 494
Harju	24 000	26 546	68	—	466	27 080	24 000	3 080	—	—	9 071	60	9 131
Tartu	5 000	5 000	—	—	—	5 000	5 000	—	—	—	3 236	—	3 236
Võru	23 000	22 581	—	490	—	23 071	21 781	1 290	—	—	11 233	2 894	14 127
Alevallitsused—Administrations de bourgs	1 000	1 000	—	—	—	1 000	1 000	—	—	—	—	909	909
Narva-Jõesuu	1 000	1 000	—	—	—	1 000	1 000	—	—	—	—	909	909
Ühiskondlikud organisatsioonid— Organisations publiques	40 000	43 168	9 475	1 569	7 050	61 263	61 263	—	—	—	11 320	10 062	21 382
Kaitseliit—Union de défense	40 000	43 168	9 475	1 569	7 050	61 263	61 263	—	—	—	11 320	10 062	21 382
Üldse—Gr. total	596 742	446 245	44 410	15 446	70 606	576 701	562 795	13 916	139 441	130 860	270 301		

¹⁾ Ligikaudsed andmed. ²⁾ Ümardatud arvud.

Avalikkude tööde krediidil kulutamise asutiste järgi (kr).
 Emploi des crédits pour l'organisation des travaux publics d'après
 les institutions (kr).

rem osa avalikke töid on korraldatud riiklikude asutiste kaudu; senini suuremas ulatuses avalikke töid korraldanud linnavalitsused on aga jäänud tööde korraldamise suhtes tahaplaanile. Tab. 3 näeme, et linnavalitsuste kulud avalikkudeks töödeks (riiklik krediit ja oma juuremaks kokku) suhteliselt kulude üldsummaga on langenud 58,4% pealt 11,1% peale, seevastu aga riigiasutiste kulud on tõusnud 37,7% pealt 68,3% peale. Muude asutiste kulud on 1929/30 a. tõusnud suhteliselt selletõttu, et ennem ses osas arvestati ainult alevivalitsuste ja 1924/25 a. mõne väiksema eraorganisatsiooni kulud, 1929/30 a. aga rühmas „muud“ peale alevivalitsuste on arvestatud ka kaitseliidu avalikud tööd.

Avalikkude töödena on tehtud peamiselt kolme liiki töid. Meestööliste on korraldatud mitmesuguseid mullatöid; naistele — õmb-lusetöid, haritud tööjõule aga kantseleitöid. Muide, Teedeministeeriumi korraldusel koguti Tallinnas ja Nõmmel andmeid töötute majandusliku seisukorra kohta.

Üksikasjalise ülevaate avalikkudeks töödeks kulutatud summade jaotusest kulude ots-tarbe ja töökorraldajate asutiste järgi annab tab. 4.

Kuna läinud talv oli erakordselt soe ja sademetevaene, oli võimalik avalikkudel tööd saavutada töö toodangu suhtes häid tulemusi. Seepärast avalikkude tööde korraldamine, kui ahinõu töötutele abi andmiseks, oli 1929/30 a. talvel täiesti ratsionaalne.

Avalikkude tööde kohta ennem Keskbüroo väljaandets ilmunud artiklid:

- Hädaabitööd 1928/29 a. talvel. R. Sõrmus, Eesti Statistika, 1929 a., lhk. 503—508.
 Hädaabitööd 1927/28 a. talvel. R. Sõrmus, Eesti Statistika, 1928 a., lhk. 600—604.
 Hädaabitööd 1924—26 a. R. Sõrmus, Eesti Statistika, 1927 a., lhk. 455—463.

POST, TELEGRAAF, TELEFON ja RAADIO 1929/30 a.

POSTES, TÉLÉGRAPHES, TÉLÉPHONES et RADIO

pendant l'année budgétaire de 1929/30.

S I S U: I. Üldosa: 1) Tegevuse alused, lhk. 624. 2) Töö normeerimine ja rationaliseerimine, lhk. 625. II. Post: 1) Postiasutiste võrk, lhk. 628. 2) Liht ja tähitud kirjapostisaadetised, lhk. 628. 3) Postipakid, lhk. 629. 4) Rahatransferdid, lhk. 629. 5) Väärtkirjad ja -kastikesed, lhk. 629. 6) Lunalised saadetised, lhk. 631. 7) Ajalehed ja ajakirjad, lhk. 631. 8) Virksaadetised, lhk. 631. 9) Lendpostisaadetised, lhk. 631. 10) Posti jooksvad arved ja ülekanded, lhk. 632. 11) Postikassang, lhk. 633. 12) Eesti panga agentuurid, lhk. 633. 13) Riigihotukassa agentuurid, lhk. 633. 14) Väljastamata korrespondents, lhk. 633. 15) Postisaadetiste kojukandmine, lhk. 635. 16) Nimekastid, lhk. 635. 17) Ametiasutiste käsipost, lhk. 635. 18) Postivedu, lhk. 635. 19) Postimaksu vahendid, lhk. 636. 20) Posti tasuvus, lhk. 636. III. Telegraaf: 1) Telegraafi arendamine ja asutiste võrk, lhk. 636. 2) Telegraafi kasutamine, lhk. 637. 3) Läbikäimine välismaadega, lhk. 637. 4) Transititelegrammid, lhk. 638. 5) Telegraafi tarvitajate liigid, lhk. 639. 6) Telegrammide vahetus korrespondentidega telefoniteel, lhk. 639. 7) Telegraafi tehnika-ala, lhk. 639. 8) Telegraafi tasuvus, lhk. 639. IV. Raadiotelegraaf ja ringhääling: 1) Raadiotelegraafi asutised, lhk. 640. 2) Raadiojaamade tegevus, lhk. 640. 3) Raadiotelegraafi tasuvus, lhk. 641. 4) Raadio-Ringhääling, lhk. 641. V. Telefon: 1) Telefoni arendamine, lhk. 641. 2) Telefoni kasutamine, lhk. 643. 3) Telefoni tehnika-ala, lhk. 643. 4) Liinid ja juhtmed, lhk. 644. 5) Kommutaatorid ja aparaadid, lhk. 645. 6) Telefoni tasuvus, lhk. 645. VI. Posti-telegraafi-telefoni abiasutiste tegevus, lhk. 645. VII. Posti-telegraafi-telefoni ametkonna tulud ja kulud: 1) Tulud, lhk. 646. 2) Kulude läbikalk ja eelarve, lhk. 647. 3) Tagajärg rahalise vahekorra õendamisel välismaadega, lhk. 647. 4) Ametkonna tasuvus, lhk. 647. VIII. Posti-telegraafi-telefoni ametkonna personaal: 1) Arv, jagunemine, liikumine, lhk. 648. 2) Haridus, lhk. 649. 3) Ametipuhkused, lhk. 650. 4) Tervishoiu seisukord, lhk. 651.

I. ÜLDOSA — CONSIDÉRATIONS GÉNÉRALES.

1. Tegevuse alused. 1929/30 aruandeaastal jätkas postiametkond eelmiste aastate tööd arendades posti-telegraafi-telefoni võrku nõnda, et igal kodanikul oleks posti-telegraafi-telefoni talitusepunkt keskmiselt 2 km kaugusel ja et maal ka küladel postisaadetised kantaks adressaatidele koju kätte nagu linnaski, arvates iga postisaadetise kojuviimise kuluks 1,25 senti.

Posti talitusepunktide, s. o. postkontorite, postiagentuuride ja kirjatalude võrk on nüüd juba jõudnud üldjoontes selle normini, tuleb veel avada abiasutisi üksikutes kohtades, kus mõisade jagamise ja uudismaa ülesharimise tõttu tekivad uued elamute koondised. Postisaadetiste laialikandmine on seatud sisse 3 agentuuris (Halliste, Valtu-Rapla ja Piirisaare). Samuti on vallaomavalitsuste poolt postiametkonna arvel seatud sisse kirjade laialikandmine Erra, Kasepää ja Peipsiäärse vallas kogu valla piirides ning osaliselt Hageri, Koigi, Avanduse, Salla, Vasknarva, Kavastu, Kambja, Kasaritsa, Lustivere, Pajuse, Vana-Põltsamaa ja Sürgavere vallas.

Tulevikus kavatakse postiametkond võtta eelarvesse iga aasta progressiivselt umbes 200 postiagentuuri ja kirjatalu raioonis kirjade laialikandmise sisseseadmiseks vastava kulusumma.

Aruandeaasta jooksul revideeriti postkontorite poolt kõik kirjatalud ja kirjatalunikud kinnitati teenistusse. Tehti korraldus, et iga maakonnalinna postkontoriülem revideeriks kord aastas mõne teise maakonna postkontoreid, ja postkontorite traktidel asuvaid agentuure ja kirjatalusid. See korraldus annab maakonnalinna postkontorite ülematele või-

maluse tutvuneda nende paremustega, mis viidud läbi mõnes teises kohas, samuti leiab võõras revident ka kergemalt asutise puudusi.

Telefoni talitusepunkte oli 1. aprilliks 1930 a. — 1020. Kuna posti talitusepunktide arv samal ajal oli 2888, on vaja ehitada veel kuni 1800 avalikku telefoni kõnepunkti. Telefoni võrgu lõpuliku väljaarenemise aeg oleneb selleks otstarbeks eelarve järgi antavate summade suurusest. Aruandeaasta jooksul posti-valitsuses töötati välja kava, kus tuleks avada telefoni agentuurid ja maa- ning vallaomavalitsustelt saadud andmete põhjal seati kokku üldkava, kus ja missuguses järjekorras tuleks avada telefoni kõnepunktid ning mis läheks maksma kogu kava lõpulik teostamine.

Tallinnas jätkati telefoni automatiseerimist. Kreutzvaldi tän. abijaamas viidi üle automaadile 1000 abonenti. Vene tän. alustati automaatpeajaama ehitamist; seati üles 1000-numbriline peajaama osa.

Riigikogu poolt võeti vastu ja pandi maksma uus posti, telegraafi, telefoni ja raadio seadus ja saadeti asutistele ja abiasutistele käsitamiseks. Trükiti ja saadeti asutistele eelmisel aastal kokkuseatud posti-telegraafi teenistuse juhtnööride I osa — administratiiv-ala, telefoni talituse juhtnöörid, tehnilise teenistuse juhtnööride II osa — telegraafi-telefoni seadete ehitamise ja korrashoiu tööde teostamise kord ja III osa — telegraafi-telefoni liinid, kaablid ja asutised ning lõpetati IV osa — telegraafi-telefoni teooria — kokkuseadmist. Seati kokku uus telefoni abonentide nimekirj.

Administratiiv-ala juhtnööride põhjal on lubatud ametkonna kõigile teenijaile ja asu-

tisile esineda postivalitsusele ettepanekutega ja kavadege töö ratsionaliseerimise ja lihtsustamise alal. Seda kasutasid 37 asutist, esitades 231 ettepanekut 171 küsimuse kohta. Viimased kaaluti postivalitsuses ühes riigikontrolli esindajaga läbi. 51 ettepanekut tunnistati elulisiks — nende kohaselt muudeti ja täiendati määrusi ja juhtnõore; 120 ettepanekut leiti kas vastuvõtmatuks, kui töö lihtsustamisele mitte kaasaaitavad ehk kui enneaegsed.

Üleliigsete või pealiskaudsete ettepanekute ärahoidmiseks administratiiv-ala juhtnõõrid täiendati nõudega, et iga lihtsustamise ettepaneku juure lisataks kalkultatsioon, missuguse tööjõu või kulu kokkuvõidu või töö kergenduse ettepanek annab või missuguse kulu suurenemise põhjustab ettepaneku tegija asutise tegevuse ulatuses, põhjendades loodetavaid tulemusi statistiliste andmetega.

2. Töö normeerimine ja ratsionaliseerimine. 1923—25 a. jooksul töötati välja posti-telegraafi-telefoni töö normid, samuti ka tehniliste tööde normid, mis pandi maksuma Teedeministri määrusega 16 märtsil 1926 a. Samal aastal 20 detsembril Teedeminister kinnitas määruse preemiate ja lisatasu maksmise kohta p.-t.-t. ametkonna teenijale tööjõu kokkuvõidmisel koosseisu alal ja tehniliste tööde eelarvete järgi töökulude kokkuvõidmisel. Need kaks määrust annavad võimaluse suuremat tööviikust tasuda vastavalt, mille tõttu on tõus-

nud töötahe ja koosseisu kui ka tehnilistel töödel saavutatakse summade kokkuvõid, kusjuures teenijate hoolsus ja jõupingutus tasutakse lisatasu ja preemia näol.

Riigiraudtee ja posti-telegraafi-telefoni teenijate ja tööliste preemia ja lisatasu seaduse (R. T. 109/110 — 1925) alusel arvatakse asutiste koosseisu kokkuvõidust 50% riigi kasuks ja 50% jagatakse lisatasuks teenijate vahel, kelle tööjõu pingutuse tagajärjel kokkuvõid saavutatud.

Viimase viie aasta jooksul on 15 väiksemat postkontorit, kus tööd ei jätkunud 2 teenijale, muudetud posti-telefoni agentuurideks ja nende teenimine antud üle raudteejaama ülemale või vallasekretärile. Mõned raudteeäärased postkontorid on toodud üle raudteejaamadesse, millega saavutatakse kokkuvõid posti vahetamise ja telefoni teenimise alal ning jääb ära vajadus postkontori jaoks eraldi riigi maa ehitamine. Samuti on kergem telefoni juhtmete proovimine ning jääb ära kulukas harulinnide ehitamine. On kaalutud posti-telegraafi-telefoni ja raudtee teenijate vastastiku üksteise teenistusega tutvunemise küsimust, et neil tundidel, kus ei jätku tööd kahele teenijale, üks teenija saaks hakkama mõlema alaga. Mõnes kohas on teise ametiala õppimisega tehtud juba algust. On alustatud väiksematel liinidel posti- ja pagasiveo ühendamist. Sonda-Mustvee liinil, kus posti sorteerimist ja vahetamist toimetavad raudtee pagasilaekurid, hoiab postiametkond kokku kuni 10 000 kr aastas postiveo kulu alal ja koosseisu alal 1,5

Koosseisu võrdlus töökavaga 1924—1929/30 a.

L'état du personnel en comparaison avec l'accroissement du service 1924—1929/30.

i.	1929/30	1929/29	1927/28	1926/27	1925	1924
Teenistusealad—Catégories de services.						
Asutised kohtadel—Bureaux.						
a) Eksploatatsiooni teenistuse alal—Service d'exploitation:						
Koosseisu normide järgi—État du personnel selon les normes	1 751	1 671	1 536	1 430	1 380	1 349
% võrreldes 1924 a.—% en comparaison avec 1924	130	123,8	116,9	109,9	104,8	100
Tegelik koosseis—État du personnel effectif	1 451 ²⁾	1 434	1 354	1 336	1 385	1 387
% võrreldes 1924 a.—% en comparaison avec 1924	104,6	103,4	97,4	96,2	96,2	100
Tegelik koosseis võrreldes normidega—État du personnel effectif en comparaison avec les normes	- 300	- 272	- 182	- 96	+ 3	+ 38
b) Tehnika alal—Service technique:						
Koosseisu normide järgi—État du personnel selon les normes	289	263	241	264	261	248
% võrreldes 1924 a.—% en comparaison avec 1924	138	128,1	119	111,9	105,2	100
Tegelik koosseis—État du personnel effectif	250 ²⁾	241	231	265	289	255
% võrreldes 1924 a.—% en comparaison avec 1924	98	95,9	91	104	105,5	100
Tegelik koosseis võrreldes normidega—État du personnel effectif en comparaison avec les normes	- 39	- 22	- 10	+ 1	+ 8	+ 7
Keskasutis—Administration centrale.						
Tegelik koosseis—État du personnel effectif	77 ²⁾	77	77 ¹⁾	82	82	85
% võrreldes 1924 a.—% en comparaison avec 1924	82	82	82	96,5	96,5	100
Kokkuvõid lisatasu makstud teenijatele (kr)—Primes d'économie payée au personnel (kr).						
Eksploatatsiooni teenistuse alal—Service d'exploitation	103 049	82 645	69 002	34 463	—	—
Tehnika alal—Service technique	15 876	12 096	5 190	—	—	—
Keskasutise teenijatele—Au personnel de l'Administration centrale	4 917	3 945	3 093	1 438	—	—
Kokku (kr)—Total (en Kr)	123 672	98 686	77 291	35 901	—	—

¹⁾ Riigikontrollilt ülevõetud rahakaartide operatsioonide kontroll, mis nõuab 7 tööjõudu—Le contrôle des opérations des mandats de poste, lequel était auparavant exécuté par le Contrôle de l'Etat, demande 7 personnes de personnel.

²⁾ Tegelikuks koosseisuks on arvatud 1722 koosseisulist ja 56 ajutist tööjõudu; arvesse ei ole võetud 56 ametiõpilast ja kandidaati ning 39 postiveo- ja majateenijat, kes töötasid normeerimata tööde peal—Ont été considérés comme personnel effectif 1722 agents d'après les états et 56 agents temporaires; n'ont pas été pris en considération 56 élèves et aspirants et 39 manoeuvres dont le travail n'a pas été soumis à la norme.

tööjõudu. Tallinn-Haapsalu liinil toimetavad postiveo teenijad pagasivedu ja -vahetamist. On kaalumisel küsimus Sonda-Mustvee liini eeskujul ühendada posti- ja pagasivedu ka Valk-Irboska, Tamsalu-Türi ja avataval Tartu-Petseri liinil.

Viimaste aastate jooksul on kõik asutised

ja abiasutised varustatud uute määrustega ja juhtnõõridega ning osalt ka ajakohaste töö abinõudega; teenijaile on seletatud ratsionaalseid töömeetodeid.

Tab. 1 ja diagramm 1 näitavad, missuguseid tulemusi on annud töö normeerimine ja osaline ratsionaliseerimine.

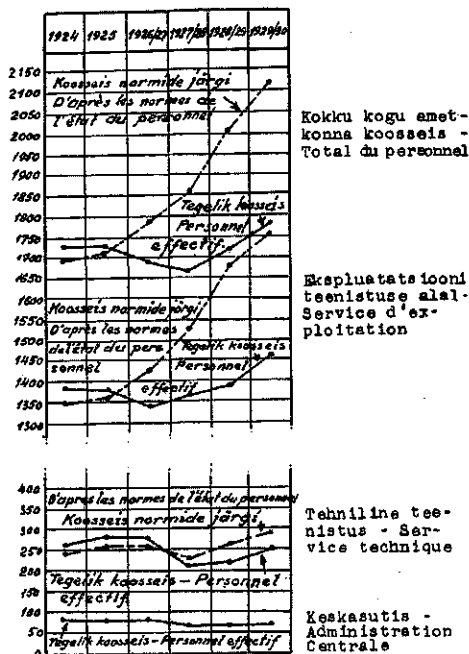
Posti- telegraafi- telefoni ja raadio võrgu arenemine 1920-30 a.
Développement du réseau des établissements de poste, de télégraphie, de téléphone et de T. S. F. du 1920-30.

2.	Asutiste liigid. Types des établissements.										1929/30 a. jooksul Pendant 1929/30			1929/30 aasta võrdlus 1928/29 aastaga Comparativement à l'année 1928/29
	1/I 1920	1/I 1921	1/I 1922	1/I 1923	1/I 1924	1/I 1925	1/IV 1926	1/IV 1927	1/IV 1928	1/IV 1929	Avatud Ouverts	Ümber- moodus- tatud Modifiés	Suletud Supprimés	
Pea posti-telegraafi kontor—Bureau central des postes et des télégraphes	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	—	—	—	1
Peapostkontor—Bureau central des postes	—	—	—	—	1	1	1	1	1	1	—	—	—	1
Peatelegraafi kontor—Bureau central des télégraphes	—	—	—	—	1	1	1	1	1	1	—	—	—	1
Posti-telegraafi kontorid—Bureaux de poste et de télégraphie	1	1	1	1	2	2	2	2	2	2	—	—	—	2
Posti-telegraafi-telefoni kontorid—Bureau de poste, de télégraphie et de téléphone	105	109	113	116	121	122	122	118	114	115	1	—	—	116
Posti jooksvate arvete büroo—Bureau des comptes courants postaux	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1
Posti-telegraafi-telefoni abikontorid—Bureaux auxiliaires de poste, de télégraphie et de téléphone	—	—	—	—	—	—	—	—	3	3	—	—	—	3
Iseesivad telefoni võrgud—Réseaux indépendants des téléphones	2	2	2	2	2	3	3	3	3	3	—	—	—	3
Telefoni abikeskjaamad—Bureaux auxiliaires de téléphone	—	—	—	—	—	—	—	—	3	3	1	—	—	3
Raadiojaamad—Stations T. S. F.	—	1	1	1	1	2	3	3	3	3	—	—	—	3
Postiagentuurid—Agences postales	16	37	59	83	128	239	375	449	466	543	19	—	—	536
Posti-telefoni agentuurid—Agences de poste et de téléphone	—	3	5	8	10	12	16	25	49	63	20	1	—	82
Telefoni agentuurid—Agences téléphoniques	—	3	3	4	8	19	12	11	7	6	—	—	—	6
Telefoni kollektiiv-keskjaamad—Stations téléphoniques collectives centrales	—	7	26	48	58	76	63	59	61	71	9	2	—	101
Telefoni kõnepunktid—Téléphones publics	—	5	30	47	64	136	270	384	514	693	162	15	10	740
Kokku—Total	125	169	241	311	395	604	868	1056	1227	1418	204	43	20	1559
Kirjalalud—Stations rurales de poste	76	95	162	172	283	315	1029	1529	1793	2074	73	—	—	2147
Üldse—Gr. total	201	264	403	483	678	919	1897	2585	3020	3492	277	43	20	3706
Eeltoodud arvude hulgas on—Dans les nombres ci-dessus sont comprises:														
Postiagentuure, kus toimetatakse rahakaartide, pakki, lunalliste postisaadetiste ja 1 jaanuarist 1930 a. alates ka posti jooksvate arvete operatsioonid—Agences postales effectuant les services des mandats-poste, des colis postaux, des envois de remboursement et des comptes courants postaux	—	—	—	—	—	—	—	202	238	291	67	—	7	351
Postiagentuure, kus seatud sisse siseaalistele telegrammide vahetus—Agences effectuant l'échange des télégrammes internes	—	—	—	—	—	—	—	11	50	206	28	—	—	324
Kirjalalusid, mis varustatud postmarkide avantsiga—Stations rurales de poste effectuant la vente des timbres-poste	—	—	—	—	—	—	—	—	584	745	136	—	—	881
Kirjalalude postmarkide avantsid üldsummas kr—Stock des timbres-poste dans les stations rurales de poste	—	—	—	—	—	—	—	—	7965	10923	—	—	—	12904
Kokku—Total:														
Posti talitusepunkte—Des établissements du service postal	199	246	341	381	544	691	1545	2124	2425	2801	87	—	—	2888
Telegraafi talitusepunkte—Des établissements du service télégraphique	107	112	116	119	124	127	128	124	170	420	29	—	—	449
Telefoni talitusepunkte—Des établissements du service téléphonique	109	131	180	225	264	361	489	608	760	873	147	—	—	1020

Asutiste piirkond — Rayon d'activité d'un établissement.

3.	1929/30	1928/29	Võrdlus 1928/29 aastaga—Comparativement à l'année budg. 1928/29
Iga posti talitusepunkti peale km ² —Nombre de km ² par chaque établissement postal	12,9	13,6	— 0,4=3%
Iga telegraafi talitusepunkti peale km ² —Nombre de km ² par chaque établissem. télégraph.	82,3	86,5	— 5,7=6%
Iga telefoni kõnepunkti peale km ² —Nombre de km ² par chaque téléphone public	36,4	42,6	— 6,2=15%
Elanikkude arv—Nombre d'habitants.			
Iga posti talitusepunkti peale—Par chaque établissement postal	383	395	— 12=3%
Iga telegraafi talitusepunkti peale—Par chaque établissement télégraphique	2 466	2 836	— 170=6%
Iga telefoni kõnepunkti peale—Par chaque téléphone public	1 085	1 203	— 118=10%

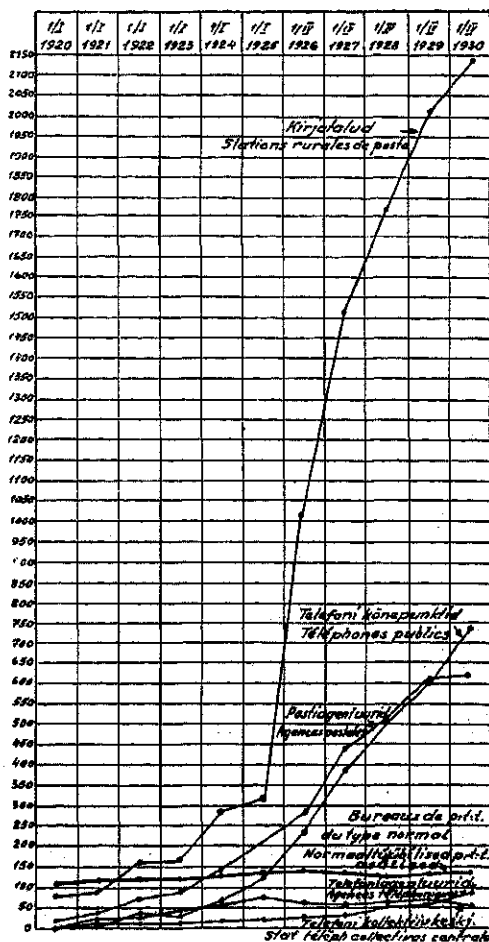
Diagr. 1. Posti-telegr-telefoni ametkonna koosseisu võrdlus töökasvuga pärast töö normeerimist ja ratsionaliseerimist 1924-1929/30 a. La comparaison de l'état du personnel de l'Office des postes, des télégraphes et des téléphones avec l'accroissement du travail après la régularisation et rationalisation du travail 1924-1929/30.

3. Asutiste võrk. Aruandeaasta jooksul on avatud 1 postkontor (Tartu-vak-sal), 1 telefoni abikeskjaam (Pirita), 19 postiagentuuri, 20 postiagentuuris telefoni agentuurid, 1 telefoni kollektiiv-keskjaam, 162 telefoni kõnepunkti ja 73 kirjatalu. 18 postiagentuurist, 9 telefoni kollektiiv-keskjaamast ja 15 telefoni kõnepunktist kokku moodustati 20 posti-telefoni agentuuri. Suletud on 8 postiagentuuri, 2 telefoni kollektiiv-keskjaama ja 10 telefoni kõnepunkti.

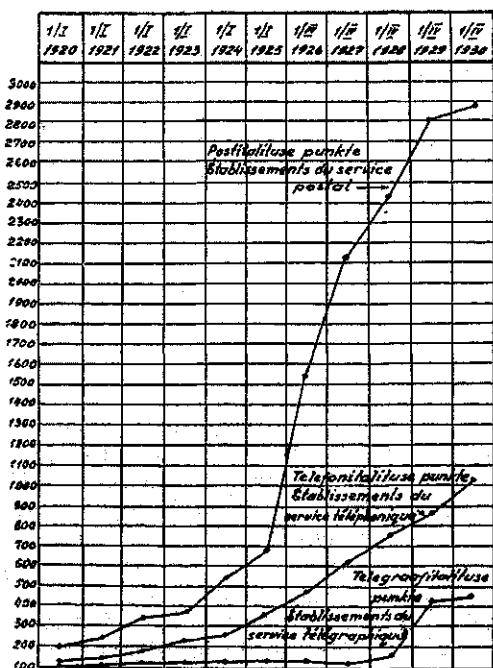
Asutiste võrgu arenemist alates 1920 aastast näitavad tab. 2 ja diagrammid 2 ja 3.

Diagr. 2. Posti-telegraafi-telefoni asutiste ja abiasutiste võrgu arenemine 1920-1929/30 a. L'accroissement du réseau des bureaux de poste, télégraphe et téléphone et de bureaux auxiliaires de 1920-1929/30.

Arvestades vabariigis kõlbulikkude maad 37 191 km² ja elanikke 1 107 059 (1922 aasta rahvalugemise andmeil) näitab tabel 3 posti-telegraafi-telefoni talitusepunkti tegevusepiirkonna keskmist ulatust ja sellesse kuuluvate elanikkude keskmist arvu.

Diagr. 3. Posti-, telegraafi- ja telefoni talitusepunktide arvu suurenemise käik 1920-1929/30 a. La marche de l'accroissement du nombre des établissements postales, télégraphiques et téléphoniques de 1920 à 1929/30.

Agentuuride arv maade ja asukoha järgi — Agences par districts et localités.

4.	Vallimajas Administra- tionis commu- nades	Raudteajaamas Gares	Koolimajas Écoles	Tarvit. ühingu- Sociétés coopé- ratives de con- sommation	Elitühingu- Sociétés lit.	Postijaamas Bureaux postaux	Tuletõrjus Pompes	Metsatõrju- kantsleis Bureaux des officiers des forêts	Saatooriumis Sanatoriums	Seltsimajas Maisons des associations	Apteegis Pharmacies	Erakõrputses Boutiques privées	Erakorteris Logements privées	Kokku — Total
Harjumaa	33	20	13	9	5	—	1	—	1	1	—	6	8	97
Järvamaa	13	8	3	4	4	2	—	—	—	—	—	2	5	41
Virumaa	24	8	11	9	2	2	—	—	—	—	—	7	6	71
Tartumaa	43	6	10	9	6	—	—	3	—	1	—	11	6	88
Petserimaa	6	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	2	4	14
Võrumaa	35	6	8	2	3	1	—	—	—	—	—	4	2	59
Valgamaa	9	8	1	1	1	—	—	1	1	—	1	4	2	29
Viljandimaa	20	5	3	3	3	—	—	3	—	1	—	6	3	52
Pärnumaa	26	12	3	3	14	1	—	—	—	—	—	11	3	74
Saaremaa	13	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	4	10	33
Läänemaa	22	3	9	12	—	1	1	1	—	1	1	9	6	66
Kokku—Total	244	76	63	48	44	7	3	8	2	4	3	66	56	624

II. POST — POSTES.

1. Postiasutiste võrk.

Réseau des établissements de poste.

Postiasutiste ja posti abiasutiste võrk maal viidi juba eelmisel aastal enam-vähem lõpule, nõnda et maal igal külaelanikul kirjatalu postmarkide müügiga

ja külapostkastiga asuks keskmiselt 2 km kaugusel. Aruandeaastal viimistleti võrgu arendamist ja seati sisse mõnes suuremas postiagentuuris ning kirjatalus kirjade kojukandmine.

Postiasutiste võrk maade järgi 1. IV. 1930 a. — Réseau des établissements de poste par districts au 1. IV. 1930.

5.	Maapind km ² Superficie en km ²	Kõlbulik maa km ² Terrain utile en km ²	Valdude arv Nombre des communes	Elanikkude arv (1922 a.) Nombre des habitants (en 1922)	Postkontorite arv Nombre des bureaux de poste	Postiagentuuride arv Nombre des agences postales	Postiasutisi kokku Nombre total des établissements de poste	Kirjatalude arv Nombre des stations rurales de poste	Kokku — Total	Iga postipunkti kohta Par chaque établissement de poste		
										Tegevuse piirkond km ² (kõlbulik maa-ala) Rayon d'activité en km ² (terrain utile)	Elanikkude arv Nombre d'habitants	
Harjumaa	5 682,87	4 726,85	44	219 654	16	94	114	279	398	12	559	232
Järvamaa	2 985,04	2 425,68	20	58 211	11	41	52	141	193	12,6	302	263
Tartumaa	7 387,01	5 222,04	40	149 273	22	70	92	297	389	13,4	384	295
Virumaa	7 018,99	5 108,56	64	178 096	17	87	104	338	442	11,5	398	235
Petserimaa	1 891,13	1 489,44	11	60 848	5	14	19	88	107	13,9	569	549 ¹⁾
Võrumaa	4 043,24	3 098,08	45	82 860	7	59	66	208	274	11,3	303	284
Valgamaa	1 511,00	1 338,83	19	39 690	4	25	33	63	96	13,9	413	236
Viljandimaa	4 056,78	3 181,02	38	77 013	8	51	59	167	226	14,1	340	289
Pärnumaa	5 227,87	3 076,78	41	94 014	13	74	87	214	301	13,2	312	251
Saaremaa	2 964,44	2 482,93	18	57 157	6	33	30	138	177	14	323	304
Läänemaa	4 779,73	4 141,20	35	75 991	10	66	70	214	290	14,3	262	248
Rahvalugemisel eriti arvestatud-Comptée à part au recensement	—	—	—	16 252	—	—	—	—	—	—	—	—
Kokku—Total	47 548,70	37 191,44	375	1 107 059	119	618	741	2 147	2 888	12,9	383	300

Võrreldes 1928/29 aastaga — Comparativement à l'année budg. de 1928/29

{ + 1	+ 12	+ 13	+ 73	+ 87
{ + 0,8%	+ 2%	+ 1,8%	+ 3,5%	+ 3,1%

Tab. 6 näitab missuguste asuliste või isikute juures asuvad postiagentuurid, kus toimetatakse väärtasadeiste operatsioone.

2. Liht ja täht-
sused kirjapostisaadetised.(v. tab. 7, lk. 630)
Envois ordinaires et recommandés.

Kirjapostisaadetiste arv 1929/30 aruandeaastal, võrreldes eelmise aastaga, on suurenenud nii sise- kui välismaalises läbikä-

mises. Sisemaaliste kirjapostisaadetiste arv on kasvanud 9,%, välismailt tulnud — 19,%, kuna välismaile läinud kirjapostisaadetiste arv isegi — 26%. Üldiselt on kirjapostisaadetiste arv suurenenud 14% võrra. Võrreldes üksikuid saadetiselike on näha tunduvalt kasvu kaubaproovide arvus, nimelt 39,%, äripaberite arvus — 30,%, ja trükitoodete arvus — 24,%. Maksuvabade kirjapostisaade-

1) Petserimaal rahvas elab tihedalt, keskmiselt iga km² peale 40 elanikku.

Väärtsaadetiste operatsioonide teinematavate postagentuuride arv maade ja asukoha järgi.
Agences assurant le service des envois avec valeur déclarée d'après les districts et localités.

6.	Välismaises Administru- rations com- mitées	Raudteejaamas Gares	Koolimajas Écoles	Tarvit ühingu- Sociétés coopé- ratives de con- sommation	Piimaühingu- Sociétés des laitiers	Postijaamas Bureaux postaux	Tuletornis Phares	Metsatöema kantseleis Bureaux des officiers de forêts	Sanatooriumis Sanatoriums	Seltsimajas Maisons des associations	Apteegis Pharmacies	Erakaupluses Boutiques privées	Erakorteris Logements privés	Kokku—Total
Harjumaa	29	9	—	2	2	—	1	—	—	1	—	1	2	47
Järvamaa	11	5	2	2	1	—	—	—	—	—	—	—	1	22
Virumaa	22	5	2	2	1	—	—	—	—	—	—	5	—	42
Tartumaa	33	5	2	1	3	—	—	—	—	1	—	3	3	51
Petserimaa	6	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	8
Võrumaa	27	4	4	2	1	—	—	—	—	—	—	—	—	39
Valgamaa	5	6	—	—	—	—	—	—	1	—	1	1	2	16
Viljandimaa	18	3	—	3	3	—	—	—	—	—	2	2	1	32
Pärnumaa	19	7	2	3	3	—	—	—	—	—	6	3	3	46
Saaremaa	11	—	—	1	—	—	1	—	—	—	1	—	—	14
Läänemaa	21	3	3	3	—	—	—	—	—	—	1	—	3	31
Kokku—Total	202	47	15	25	17	—	2	2	1	2	2	19	17	351

tiste arv on suurenenud 22%, mis on tingitud maaposti korraldamisest ja osalt telefoni kõnepunktide avamisest maal. Kirjade arv on tõusnud 13,7%, vastusega postkaartide arv — 15,8% ja harilikude postkaartide arv — 3,0%. Vähenemist näitavad juurdemaksu kirjad, nimelt 13,1%.

3. Postipakid.
 (v. tab. 7, ltk. 630)
Colts postaux.

Postipakkide üldarv, võrreldes möödunud aastaga, on veidi vähenenud — 0,0%, sise- ja välismaaliste 1,2% ja välismaaliste 0,7% võrra. Vaadeldes postipakkide läbikäiku eriliikide järgi on näha, et lihtpakid üldarvuliselt on suurenenud 2,7%, kuna vähenemist näitab tähtpakkide 2,3% ja väärtpakkide 20,8% üldarv. Väärtpakkide rahaline koguväärtus on langenud 15,4% võrra.

Välismaaliste postipakkide koguarv on suurem sisemaaliste postipakkide koguarvust 20,8% võrra.

4. Rahatransferid.
 (rahakaardid)
 (v. tab. 7, ltk. 630)
Mandats de poste.

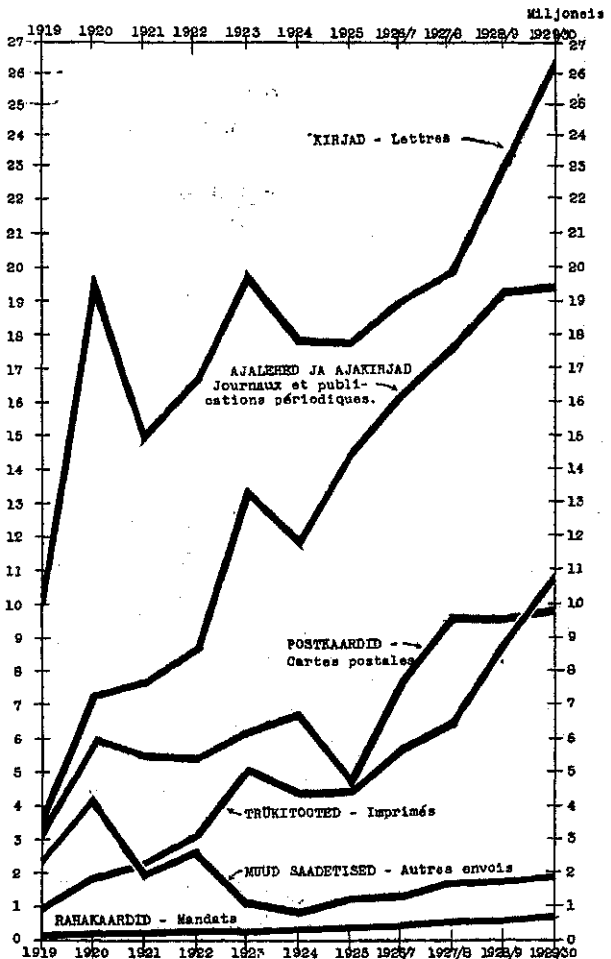
Rahakaartide operatsioonid, võrreldes 1928/29 aruandeaastaga, on kasvanud arvuliselt 5,3% ja rahasummaliselt 7,0%. Eriti peab tähendama, et rahakaartide arv ja rahasumma on tõusnud ainult sisemaalises läbikäimises, rahakaartide arv 7,8% ja rahasumma 10,2%, kuna välismaalt tulnud rahakaartide arv on vähenenud 37,7% ja rahasumma 13%, missugune asjaolu on tingitud peamiselt sellest, et 1928/29 aruandeaasta teisel poolel katkes rahakaartide vahetus Venega.

Välismaile on meilt läinud rahakaarte 1,2 korda rohkem, kui sealt tulnud, välismaalt tulnud rahakaartide rahasumma on aga 2,2 korda suurem välismaile läinud rahakaartide kogusummast.

5. Väärtkirjad ja -kastikesed.
 (v. tab. 7, ltk. 630)
Lettres et boîtes avec valeur déclarée.

Väärtkirjade ja -kastikeste arv, võrreldes eelmise aruandeaastaga, on suurenenud 22,0% ja väärtus 21,2%. Välismaalt tulnud väärtkirjade ja

Diagr. 4. Postisaadetiste arvu suurenemise käik 1919—1930 a.
Accroissements du nombre des envois postaux de 1919—1930.

-kastikeste arv on 1,7 korda ning väärtus 2,2 korda suurem välismaile läinud väärtsaadetiste arvust ja väärtusest.

Sisemaalises vahetuses on väärtsaadetiste arv tõusnud 26,1% ja väärtus 21,0%. See tõus on tingitud peamiselt agentuuride rahaoperatsioonide laienemisest.

Postissaadetised 1929/30 — Envois postaux en 1929/30.

Libri- ja tähtsaadetised — Envois ordinaires et recommandés

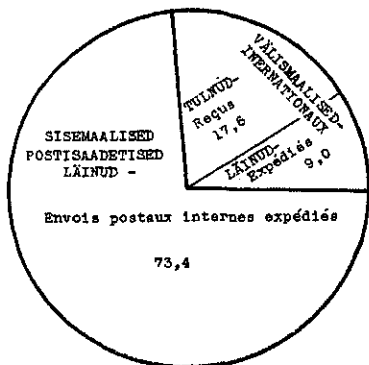
	Maksulised — Envois soumis à la taxe										Pakid — Colis						
	Postkaardid — Affranchis					Frankeerimata või puudulikult saadetised (muud remaksumaad *)					Lühipakid Colis recommandés		Väitpakid Colis avec valeur déclarée		Kokku — Total		
	Kirjad	Simpleks	Avec réponse	Trükitööd	Arjapberid	Kirjad	Letteres	Kirjad remaksumaad *)	Muud saadetised	Autres	Objets	Lühipakid Colis recommandés	Arv — Nombre	Väärtus kr		Arv — Nombre	Väärtus kr
Kohalike ja sisemaalisi välismaalt tulnud	17 520 761	6 960 618	112 613	5 968 324	224 823	135 382	92 860	88 036	621 481	31 072 884	909 629	11 503	68 127	1 946 1 841 100	51 068	1 841 100	
Välismaalt tulnud	5 267 213	1 908 458	44 973	3 907 065	61 786	248 230	12 186	7 786	9 955 11	461 581	136 359	70 653	3 002	7 381 1 291 970	81 638	1 291 970	
Välismaale läinud	9 862 260	1 523 425	37 030	1 113 161	20 289	56 006	23 185	16 225	6 169	6 169 765	211 426	15 613	771	690	122 180	17 089	
Kokku: 1929/30 aruandea. eest 1928/29	26 170 224	9 794 501	191 616	10 986 580	306 397	449 618	127 715	62 896	637 633	62 727 150	1 322 410	97 859	72 500	10 026	3 255 250	180 387	3 255 250
	+ 3 149 171	+ 364 775	+ 20 157	+ 2 136 434	+ 71 828	+ 128 025	- 19 213	+ 568	+ 11 482	+ 557 156	+ 53 598	+ 2 625	+ 1 716	- 2 585	- 503 810	+ 1 076	- 503 810
Rohkem või vähem %	+ 13,7	+ 3,9	+ 10,8	+ 24,1	+ 30,6	+ 39,8	- 13,1	+ 0,9	+ 22	+ 14	+ 4,2	+ 2,7	+ 2,3	- 15,4	+ 0,9	- 15,4	
1929/30 a. eest oll. linnades:	12 851 086	4 710 059	78 958	5 314 079	164 370	123 378	49 787	23 421	409 540	23 220 237	649 006	9 204	53 649	1 852	1 887 580	64 710	1 887 580
Kohalike ja sisemaalisi välismaalt tulnud	4 991 589	1 825 668	38 622	3 797 568	57 608	235 833	10 626	6 553	9 955 10	978 860	182 778	502 967	3 314	7 362	1 290 291	80 447	1 290 291
Välismaalt tulnud	3 140 961	1 498 628	31 467	1 092 153	18 451	63 644	16 580	13 295	6 169	5 783 348	211 755	15 056	629	689	121 905	16 874	121 905
Kokku linnades	20 483 539	7 934 255	144 047	10 203 790	241 029	462 855	78 983	43 269	425 665	39 977 445	1 043 539	94 036	57 592	9 903	3 249 746	161 531	3 249 746
Sellest: Tallinnas	12 897 631	5 047 538	91 413	6 821 738	154 047	361 797	38 834	18 007	236 547	25 788 532	338 323	66 111	7 292	7 292	2 402 979	109 725	2 402 979
Tartus	2 706 233	921 404	9 895	1 345 166	39 195	9 629	11 094	7 387	14 276	5 121 977	171 547	16 715	10 012	1 729	351 616	28 449	351 616
Maal kokku	5 686 685	1 860 246	47 569	782 780	65 368	26 763	46 722	19 627	211 933	8 749 705	278 871	164 205	14 908	125	5 594	18 856	5 594

Rahakaardid — Mandats

	Väärkirjad ja kaetikesed				Lunatud saadetised — Envois contre remboursement				Kokku postissaadetisi — Total des envois postaux							
	Postiga — De poste		Telegraafiga — Télégraphiques		Postipakid — Colis postaux		Muu saadetised — Autres envois		Arv — Nombre		Väärtus kr		Arv — Nombre		Väärtus kr	
	Arv — Nombre	Väärtus kr	Arv — Nombre	Väärtus kr	Arv — Nombre	Väärtus kr	Arv — Nombre	Väärtus kr	Arv — Nombre	Väärtus kr	Arv — Nombre	Väärtus kr	Arv — Nombre	Väärtus kr	Arv — Nombre	Väärtus kr
Locaux et internes	510 089	20 049 620	12 165	1 212 810	522 292	21 262 430	6 051	157 960	18 715	197 020	140	26 912	854 880	50 075 044	42 454 219	
De l'étranger	15 426	1 111 090	704	121 640	16 536	1 232 730	5 288	267 536	7 780	68 536	1 357	11 396	326 050	18 101 014	4 438 020	
A l'étranger	19 496	496 790	584	60 000	4 362	6 22 540	174	9 900	5 566	8 430	76	805	1 836	6 289 414	1 319 540	
Total pour l'année budgétaire 1929/30	545 394	21 656 500	13 441	1 394 456	588 835	23 050 950	13 608	485 310	24 529	278 990	1 578	39 715	699 290	66 445 472	46 231 070	
1928/29	520 127	20 194 820	10 581	1 163 330	530 708	21 858 150	13 321	469 800	20 451	219 040	1 240	35 012	708 540	62 972 927	43 431 059	
Augmentation ou diminution %	+ 25 267	+ 1 461 680	+ 2 860	+ 231 120	+ 28 127	+ 1 692 800	+ 30 989	+ 3 710 580	+ 287	+ 64 490	+ 4 078	+ 54 940	+ 4 703	+ 6 172 545	+ 4 800 029	
	+ 4,8	+ 7,2	+ 2,9	+ 19,9	+ 5,3	+ 7,9	+ 22,9	+ 21,2	+ 13,2	+ 19,9	+ 25,1	+ 13,4	+ 1,3	+ 9,8	+ 11,05	
En 1929/30 dans le service urbain	265 900	11 225 320	8 145	889 960	274 045	12 065 280	46 329	8 469 800	7 495	152 290	18 143	194 280	25 725	346 510	42 739 709	
Locaux et internes	13 659	940 100	672	116 310	14 311	1 056 410	6 973	1 517 790	5 079	248 980	4 121	69 220	10 311	319 200	11 568 869	
Reçu de l'étranger	16 788	444 550	536	54 160	17 274	498 710	4 254	614 440	1 078	9 850	553	785	18 260	5 873 334	1 253 310	
Total pour le service urbain	296 277	12 609 970	9 883	1 040 430	305 630	13 620 000	56 556	10 282 020	12 745	211 040	22 817	262 910	36 821	673 970	59 546 972	
Dans ce nombre: Tallinn	99 874	6 243 290	3 984	524 300	103 858	6 767 620	17 863	8 828 000	7 955	463 600	13 948	156 830	22 513	119 130	35 534 125	
sonl. compris: Tartu	36 584	1 399 740	1 283	157 270	37 839	1 557 010	6 971	821 610	2 925	30 784	268	7 640	140 740	7 780 102	2 874 281	
Total pour le service rural	249 117	9 046 530	4 088	384 026	253 205	9 439 550	109 635	10 663 490	863	14 250	319	25 260	2 894	25 320	9 295 500	

* Non affranchis ou affranchis insuffisamment. 1) Väärilised 1928/29 a. aruandes toodud postissaadetised lühikirjaga tabeliga (tabel 6) on 1928/29 a. rahakaardide arv ja rahakaardide eelvas tabelis vähendatud 84 835 rahakaardi ja 171 240 146 — värta, kuna 1928/29 a. aruande tabelis olid postisaadetised vastavõetud rahakaardid (vt tabel nr. 50) arvestatud kahekordseid, s. o. üks kord saadud ja teine kord postkontoris, mille kaudu agentuur rahakaardide operatsioonide toimendamiseks. Nisuguse arvusega oli reitud asurite 171 tabeli arvust 10 seiskonahat. Rahakaardide tegelik arv ja rahakaardide kasutamiseks tuleb agentuuride rahakaardide arvestada ühekorral, nagu need on ka mäitudud käesolevas tabelis 1928/29 ja 1929/30 a. eest.

Diagr. 5. Postisaadetiste üldarv 1929/30 a.
Répartition des envois postaux en 1929/30 a.

6. Lunalistes saadetised. 1929/30 aruandeaastal on lunalististe saadetiste üldarv kasvanud 13,3%. Lunalististe postipakkide arv on tõusnud 2,1% ja muud saadetised — 19,9%. Lunamaksmisest

loobumise juhte oli 27,3% võrra rohkem kui eelmisel aastal.

7. Ajalehed ja ajakirjad.
(v. tab. 7, lhk. 630)
Journaux et publications périodiques.

Posti kaudu laialisaadetud ajalehtede ja ajakirjade eksemplaaride üldarv, võrreldes eelmise aruandeaastaga, on kasvanud 0,7% võrra.

Kuna posti kättetoimetamise tingimused maal kujunevad aasta-aastalt soodsamaks. kasvab eriti maale saadetud ajalehtede ja ajakirjade eks. arv järjekindlalt. Nii on 1929/30 aruandeaastal ajalehti ja ajakirju maale saadetud 17,5% võrra rohkem kui eelmisel aastal.

Ajalehtede ja ajakirjade tellimiste vastuvõtmine postiasutistes on vähenenud üldiselt 0,3% võrra. (tab. 8). Põhjus, miks tellimiste väiksema arvu juures posti kaudu laialisaadetud ajalehtede ja ajakirjade arv on tõusnud, seisab pikemaajalistes tellimistes, sest viimased suurendavad laialisaadetavate ajalehtede ja ajakirjade arvu.

Vastuvõetud ajalehtede ja ajakirjade tellimised—Nombre des abonnements aux journaux et périodiques.

S.		1929/30	1928/29	Võrdlus % 1928/29 a.		
	Kohalikke ja sisemaalisi— <i>Locaux et internes</i>	127 536	128 970 ¹⁾	- 1 434 =	- 1,1%	
	Välismaalisi— <i>Étrangers</i>	5 250	4 800	+ 300 =	+ 7,4%	
	Kokku—Total	132 786	133 860¹⁾	- 1 074 =	- 0,8%	
	Ajalehtede ja ajakirjade tellimisi võetud vastu linnades:					
	<i>Nombre des abonnem. aux journaux et périodiques reçueillis dans le service urbain:</i>					
	Kohalikke ja sisemaalisi— <i>Locaux et internes</i>	41 086	40 264	+ 822 =	+ 2,04%	
	Välismaalisi— <i>Étrangers</i>	4 532	4 227	+ 305 =	+ 7,2%	
	Linnades kokku—Au total dans le service urbain	45 618	44 491	+ 1 127 =	+ 2,5%	
	Sellest arvust oli: <i>De ce nombre il y avait:</i>					
	1 Tallinnas— <i>à Tallinn</i>	7 945	6 948	+ 997 =	+ 14,3%	
	1 Tartus— <i>à Tartu</i>	3 873	3 942	- 69 =	- 1,7%	
	Maal kokku—Total pour le service rural	87 168	89 369¹⁾	- 2 201 =	- 2,5%	

8. Virksaadetised. Virkpostisaadetiste üldarv näitab tõusu nii sise- kui välismaalises läbikäimises. Nii on sisemaaliste virksaadetiste üldarv 6,0% ja välismaale läinud virksaadetiste arv 51%

suurem eelmise aruandeaasta samade saadetiste arvust. Saadetiste liikide järgi vaadates on suurenenud liht virksaadetiste arv 29,2% ja tähitud virksaadetiste arv 10,2%.

Virksaadetiste läbikäik — Trafic des envois exprès.

9.	1929/30 a.					1928/29 a.				
	Saadetisi Envois		Pakid Colis	Raha-kaardid Mandats	Väärtkirjad Lettres avec valeur décl.	Saadetisi Envois		Pakid Colis	Raha-kaardid Mandats	Väärtkirjad Lettres avec valeur décl.
	Liht Ordin.	Täht Re-comm.				Liht Ordin.	Täht Re-comm.			
Sisemaalisi— <i>Service interne</i>	1419	589	51	25	1	1388	352	67	101	—
Välismaale läinud— <i>Expédié à l'étranger</i>	4214	1062	29	—	6	2389	1077	88	8	10
Välismaalt tulnud— <i>Reçu de l'étranger</i>	3631	2105	1456	1	23	3391	1983	1530	16	30

9. Lendpostisaadetised. Lähikäimises välismaadega pidas Eesti möödunud aruandeaastal lennuühendust

samal kolmel liinil nagu 1928/29 aastalgi. Üldine lendpostisaadetiste kog arv on 28,4% suurem eelmise aasta kog arvust. 1929/30 aas-

¹⁾ Võrreldes 1928/29 a. aruandes toodud ajalehtede tellimiste läbikäigu tabeliga (tabel 7) on 1928/29 a. ajalehtede tellimiste arv käesolevas tabelis vähendatud 50 379 võrra, kuna 1928/29 a. aruande tabelis olid postiaagentuurides vastuvõetud tellimised (vt. tabel nr. 50) arvestatud kahekordselt, s. o. üks kord agentuuris ja teine kord postikontoris. Niisugune arvestus oli tehtud asutiste tšehhi seisukohalt, sest agentuuri tellimised registreerib postkontor. Tellimiste tegelikku arvu kättesaamiseks tuleb agentuurides vastuvõetud tellimisi arvestada ühekordselt, nagu nad näidatud ka käesolevas tabelis 1928/29 ja 1929/30 a. eest.

tal on (kg) tulnud Eestisse lendpostisaadetisi välismailt 45,1% rohkem, kuna Eestist läinud välismaile 11,5% vähem, kui eelmisel aastal. Üldisest lendpostisaadetiste kg arvust on va-

hetatud Tallinn-Helsingi-Stokholmi liinil — 71,2%; Tallinn-Riia-Königsberg-Berliini liinil — 22,4% ja Tallinn-Leningradi liinil — 6,4%.

Lendpostisaadetised 1929/30 aastal — Envois aériens en 1929/30.

10.	Maad, millistega posti õhuteel vahetatud. Pays, avec lesquels la poste aérienne a été échangée.	Posti brutto-kaat kg Poids brut de la poste		Vahetatud lendpostisti üldine raskus kg Poids total de la poste échangée
		Eestist läinud En provenance de l'Estonie	Eestisse tulnud A destination de l'Estonie	
1.	Soome (Helsinki)	67,0	462,9	529,9
2.	Rootsi (Stockholm)	30,9	86,7	117,6
3.	Taanil (Kopenhagen)	—	0,4	0,4
4.	Läti (Riiga)	10,0	3,0	13,0
5.	Saksa: Berlin	66,9	100,6	167,5
	Königsberg	7,7	6,2	13,9
6.	Austria (Wien)	—	2,7	2,7
7.	Prantsuse: Paris	—	5,4	5,4
	Le Bourget	—	6,1	0,1
8.	N. S. V. Liit: Leningrad	1,5	56,6	58,1
	Moskva	—	0,1	0,1
9.	Sveits (Basel)	—	0,2	0,2
	Kokku kg—Total kg ¹⁾	184,0	724,9	908,9
	1928/29 aastal	207,9	499,7	707,6
	Rohkem (+) või vähem (—)—Augmentation ou diminution.	—23,9	+ 225,2	+ 201,3
	%	—11,5	+ 45,1	+ 28,4

Kuna 1929/30 aastal laevavahendus Tallinn-Helsingi vahel eriliselt sooja talve tõttu katkes ainult lühikeseks ajaks, transporteeriti harilikke postisaadetisi (kg) 88,2% vähem lennu teel üle lahe kui 1928/29 a. talvel.

10. Posti jooksvad arved ja ülekanDED. 1929/30 aruandeaastal on posti jooksvate arvete büroos toimetatud summade arvelekanDMise, arvetelt väljamaksmiste ja arvetevaheliste ülekanDMiste operatsioone koguarvus 27 386 üldsumma Kr 8 107 155. Aruandeaasta lõpuks oli jooksvaid arveid 247 rahasummaga Kr 90 112.—

Talvisel hooajal lennuteel vahetatud postisaadetised Tallinn-Helsingi liinil (kg).
Envois postaux échangés pendant l'hiver par la voie aérienne de Tallinn-Helsinki.

11.	Bestist läinud En provenance de l'Estonie	Bestisse tulnud A destination de l'Estonie	Kokku Total
1929/30	364,5	371,8	736,3
1928/29	2 249,6	3 074,5	6 224,1
Rohkem (+) või vähem (—)	— 1 885,1	— 3 602,7	— 5 487,8
Augmentation ou diminution.	— 83,8	— 90,6	— 85,2

Posti jooksvate arvete büroo operatsioonid 1929/30 a.—Opérations du Bureau des comptes courants postaux en 1929/30.

12.	Arvete arv viimaseks kuupäevaks Nombre des comptes à la fin du mois		Operatsioonide arv Nombre des opérations		Üldine läbikülg summa Montant total des transactions		Ülekannete % üldisest läbikülg summast Du montant total des transactions il revient aux virements en %		Arvelolevate summade ülejäak viimaseks kuupäevaks Soldes des comptes à la fin du mois	
	1929/30	1928/29 (9k.eest)	1929/30	1928/29 (9k.eest)	1929/30	1928/29 (9 kuu eest)	1929/30	1928/29 (9 kuu eest)	1929/30	1928/29 (9 kuu eest)
Aprill	171	—	1 690	—	604 376	—	18,4	—	36 487	—
Mai	180	—	1 736	—	607 098	—	22,7	—	41 987	—
Juuni	185	—	1 709	—	499 567	—	18,7	—	60 402	—
Juuli	191	11	2 013	39	527 489	713	18	—	35 502	212
August	195	17	1 959	151	588 100	9 540	16,4	—	50 614	3 328
September	201	42	1 923	247	494 368	40 738	19,2	19,8	69 456	11 577
Oktoober	207	63	2 413	569	738 508	116 138	15,9	23,2	78 057	15 288
November	213	76	2 451	708	623 214	149 319	12,7	22,6	77 056	20 007
Detsember	217	87	2 597	854	960 394	221 111	15	19,2	95 843	25 080
Jaanuar	225	122	2 730	1 102	696 284	299 119	13,1	16,4	59 508	26 575
Veebruar	288	140	2 730	1 655	717 979	372 985	12,3	14,9	78 495	63 063
Märts	247	166	3 485	1 594	1 164 784	562 807	7,5	22,8	90 112	59 759
Kokku—Total	—	—	27 386	6 919	8 107 155	1 772 470	—	—	—	—
Sellest—Y compris:										
Sissemaksud arvetele—Versements			18 393	4 655	3 424 006	743 492				
Väljamaksud arvetele—Paiements			6 970	1 584	3 394 043	683 661				
ÜlekanDED arvetele arvetele—Virements ²⁾			2 023	680	1 289 106	345 317				
Ülekannete keskmine % üldisest läbikülgust—Moyenne des virements du total des transactions en %			7,4	9,8	15,9	19,5				

¹⁾ Peale selle transporteeriti möödunud aastal õhuteel transiitposti Eesti kaudu: lahtist 4,285 kinaist 98,708 } 102,943 kg.

²⁾ Siin hulgas ka kulude mahakandmine arvetele ja büroo arvele sissekanDMine, veaparandused jne.; puht ülekanDED on arvestatud kahekoralt, s. o. üks kord arvelt mahakandmisel ja teine kord arvele kanDMisel.

Postkontorid võtavad vastu summade sissemaksimisi posti jooksvatele arvetele ja toimetavad väljamaksimisi jooksvate arvete büroo kaudu saadud väljamaksukäskude põhjal. 1929/30 aruandeaasta jooksul on postkontorid posti jooksvate arvete büroole saanud 18 371 sissemaksukaarti üldsummaga Kr 3 417 866 ja jooksvate arvete büroolt saanud 7 088 väljamaksukaarti üldsummaga Kr 3 400 438.

Posti jooksvate arvete operatsioonid postkontorites 1929/30 a.
Opérations des comptes courants postaux effectuées dans les bureaux de poste en 1929/30.

13.	Arv Nombre	Summa Montants
a) Sissemaksukaardid—Avis de versement: postiga—postaux	18 306	3 370 459
telegraafiga—télégraphiques	65	47 407
Kokku—Total	18 371	3 417 866
1928/29 aastal 9 kuu eest—Pour 9 mois de l'année 1928/29	4 091	700 696
b) Väljamaksukaardid—Avis de paiement: postiga—postaux	7 058	3 344 038
telegraafiga—télégraphiques	30	56 400
Kokku—Total	7 088	3 400 438
1928/29 aastal 9 kuu eest—Pour 9 mois de l'année 1928/29	1 550	679 238

11. Postikassang. Postikassangu talituse abil on aruandeaastal toimetatud 152 kasseerimist kogusummas Kr 6 551; mitmesugustel põhjustel ei olnud võimalik kasseerimist toimetada 207 juhtul. Toodud tabeli andmete järgi on 1929/30 aastal postikassangu operatsioone toimetatud vähem kui eelmise aasta 9 kuu jooksul.

Postikassangu operatsioonid 1929/30 a.
Opérations des recouvrements en 1929/30.

14.	Kasseerimisi toimetatud Recouvrements effectués		Kasseerimata jäänud väärinista arv—Nomb- re des re- couvrements restés en souffrance
	Arv Nombre	Summa Montant	
1929/30 aastal	152	6 551	207
1928/29 aastal 9 kuu eest—Pour 9 mois de l'année 1928/29	193	6 362	349

12. Eesti panga agentuurid. Eesti Panga agentuurid tegutsevad Paldiski, Nõmme, Põltsamaa, Tapa, Türi ja Tõrva postkontori juures. Kuni 21 okt. 1929 a. toimetati neis agentuurides operatsioone Eesti Panga ametnikkude poolt postiametkonna ametnikkude kaasabil, millise kaasabi eest maksis Eesti Pank riigituludesse 6 senti iga operatsiooni pealt. Alates 21 okt. 1929 a. toimetavad Eesti Panga agentuurides operatsioone ainult postiametkonna ametnikud saades selle eest Eesti Pangalt tasu 20 senti iga operatsiooni pealt; peale selle maksab Eesti Pank endiselt 6 senti iga operatsiooni pealt riigituludesse.

1929/30 aruandeaasta jooksul on ülalnimetatud agentuurides toimetatud üldse 17 278 riigimaksude vastuvõtmise operatsiooni ja selle operatsioonide arvuga riigimaksusid võetud vastu üldsummaga Kr 830 389.

Eesti Panga agentuuride operatsioonid 1929/30 a.
Opérations effectuées par les agences de l'Esti Pank en 1929/30.

15.	Operatsioonide arv Nombre	Summa Montant
Riigimaksusid vastu võetud 1929/30 a.— Recettes d'Etat acceptées en 1929/30	17 278	830 389
1928/29	15 202	579 487
Rohkem (+) või vähem (—)—Augment- ation ou diminution %	+ 2076 + 13,6	+ 250 902 + 43,3

13. Riigihoiukassa agentuurid. Riigihoiukassa agentuurid töötavad kõigi postkontorite juures. Neis agentuurides toimetatakse summade vastuvõtmist hoiuarvetele ja neilt arvetelt summade väljamaksimist. Operatsioonide toimetamise eest saab postiametkond Riigihoiukassalt tasu ½% aastas kalendri-aasta lõpul Riigihoiukassa agentuurides olevate hoiusummade kogusummas. Pool tähendatud tasust on lubatud lisatasuks postiametkonna ametnikkudele, kuna ülejäänud osa arvatakse riigituludeks. 1929 kalendri-aasta eest on seda ½%-list tasu saadud Kr 799,02.

1929/30 aruandeaastal on Riigihoiukassa agentuurides summasid võetud hoiule Kr 326 217 ja makstud hoiult välja Kr 144 058.

Riigihoiukassa agentuuride operatsioonid 1929/30 a.
Opérations effectuées par les agences de la Caisse d'épargne d'Etat en 1929/30.

16.	Summa—Montant	
	1929/30	1928/29 (6 kuu eest)
a) Rahasummasid hoiuarvetele vastu võetud—Sommes versées à la Caisse d'épargne	326 217	128 750
b) Rahasummasid hoiuarvetelt välja makstud—Sommes payées par la Caisse d'épargne	144 058	39 044

14. Väljastamata korrespondents. Esialgselt väljastamata jäänud kirjavestisaaletiste arv, võrreldes möödunud aastaga, on vähenenud 4,3% võrra. Neist saadetistest on postiasutised suutnud väljastada 82,3%, kuna lõplikult väljastamatuteks on jäänud 17,7%. Vaatamata kirjavestisaaletiste üldarvu tõusule on lõplikult väljastamata jäänud saadetiste protsent kirjavestisaaletiste üldarvust jäänud endiseks (0,00%). Nagu Tallinna peapostkontoris 1930 a. mai kuul üle maa hoiule saadetud lõplikult väljastamata jäänud liht- ja juuremaksu saadetiste peale tähendatud väljastamatuse põhjustest näha, oli 2 873 väljastamatust saadetisest puuduliku aadressiga 520 saadetist ehk 18,1%; tundmata aadressaetidele 744 saadetist

ehk 25,0%; adressaatide ilmumatajäämise pärast väljastamata jäänud 1219 saadetist ehk 42,4% ja keeldunud saadetisi vastu võtmast 390 ehk 13,6.

Teadete nõutamiseks väljastamata jäänud korrespondentsi adressaatide ülesotsimiseks on postiametkond pööranud linnades adressi-büroode ja maal kohapealsete omavalitsuse-asutiste poole 1929/30 a. jooksul 142 686 juhu.

Väljastamata kirjapostisaadetised — Correspondances aux lettres tombées en rebut.

17.	1929/30			1928/29	Võrdlus 1928/29 a. Comparaison	1929/30 a. oli linnades 1929/30 il y avait dans le service urbain	Sellest arvust De ce nombre il y avait		Kokku maad Total dans le service rural
	Kirjad ja postikaardid, lühid ja täht. Lettres et cartes postales ordinaires et recommand.	Trükitooted, arripaber, kaubaproov, lühid ja täht. Imprimés, papiers d'affaires et échantillons ordinaires et recommand.	Kokku—Total				Tallinnas—à Tallinn	Tartus—à Tartu	
Staemaalises vahetuses—Service interne.									
Väljastamata jäänud saadetised sihtkohas—Envois tombés en rebut dans les bureaux de destinat.	97 551	45 877	143 428	144 505	-1077 + 0,7%	120 383	53 423	22 568	23 046
Väljastamata jäänud saadetistest enne nende lähtekohta tagasisaatmist või lõplikule hoiale saatmist oli võimalik väljastada—De correspondance tombée en rebut a pu être renvoyée avant le renvoi aux expéditeurs ou avant le dépôt définitif	52 403	22 398	74 801	80 910	-6109 - 7,5%	62 984	24 868	12 409	11 817
Väljastamata jäänud saadetistest saadeti tagasi lähtekohta—Correspondance en rebut renvoyée aux expéditeurs.	26 606	18 616	45 252	41 507	+ 3745 + 9%	37 714	16 466	7 518	7 538
Lõplikult väljastamata jäänud, mis lõplikuks hoidmiseks ja hävitamiseks saadetud—Correspondance restée en souffrance et envoyée au dépôt pour destruction ultérieure	18 542	4 833	23 375	22 088	-1287 + 5,5%	19 685	12 089	2 639	3 690
Välismaalises vahetuses—Service international.									
Välismaalt saadud, mis kohapeal väljastamata jäänud ja välismaale tagasi saadetud—Correspondance de l'étranger tombée en rebut et renvoyée aux pays d'origine	13 889	17 283	31 172	30 932	- 240 - 0,8%	28 685	21 818	3 110	2 487
Välismaale saadetud saadetistest väljastamata tagasi tulnud—Correspondance de l'étranger pour l'étranger rentrée au bureau des rebuts	15 555	11 692	27 247	33 651	-6434 - 19,1%	26 405	22 096	2 193	842
Välismaalt väljastamata tagasi saadud saadetistest oli kohapeal võimalik saata tagasi anda—Correspondance en rebut renvoyée de l'étranger et qui a pu être placée	9 663	10 687	20 350	27 960	-7610 - 27,2%	19 742	16 389	1 977	608
Saatjatele tagasiandmata jäänud mis lõplikuks hoidmiseks ja hävitamiseks saadetud—Correspondance renvoyée de l'étranger restée en souffrance et envoyée au dépôt pour destruction ultérieure	5 892	1 005	6 897	5 721	+ 1176 + 20,5%	6 663	5 707	216	284

Kojuviidud postisaadetised — Envois remis à domicile.

18.		Lihtsaadetised ja ajalehed Envois ordinaires et journaux	Täht. ja juuremaksusaadetised Envois recommandés et insuffisamment affranch.	Väärkirjad Lettres avec valeur déclarée	Rahakaardid Mandats	Virksaadetised—Envois exprès			Kokku—Total
						Lihtsaadetised Envois ordinaires	Tähtisaadetised Envois recommandés	Pakid Colis postaux	
Tallinn	1929/30	7 992 834	219 435	2 322	38 048	3 215	1 984	36	8 257 874
	1928/29	6 223 236	209 006	1 893	42 676	3 237	1 695	85	6 481 818
	1929/30 ±	+ 1 769 548	+ 10 429	+ 429	- 4 628	- 22	+ 289	+ 1	+ 1 776 056
Tartu	1929/30	2 524 096	102 786	15	2 159	628	208	65	2 629 852
	1928/29	2 292 364	96 994	18	1 970	283	170	30	2 391 834
	1929/30 ±	+ 231 732	+ 5 792	- 3	+ 189	+ 340	+ 33	+ 35	+ 238 118
Müjal Ailleurs	1929/30	8 918 903	241 700	885	22 608	455	240	32	9 184 868
	1928/29	8 084 101	225 492	744	20 771	609	365	59	8 332 231
	1929/30 ±	+ 834 772	+ 16 208	+ 141	+ 1 837	- 154	- 125	- 27	+ 852 652
Kokku—Total	1929/30	19 435 893	563 921	3 222	62 815	4 298	2 427	133	20 072 709
	1928/29	16 599 841	531 492	2 645	65 417	4 134	2 230	124	17 205 683
	1929/30 ±	+ 2 836 052	+ 32 429	+ 577	- 2 602	+ 164	+ 197	+ 9	+ 2 866 826
%		17,1	6,1	21,8	3,9	8,9	8,8	7,2	16,6

15. Postisaadetiste kojukandmine.
Remise à domicile.

Postisaadetised kantakse adreassaatidele kätte linnades ja alevites ning osalt ka maal.

Postisaadetiste kättetoimetamine adreassaatidele kirjakandjate poolt on üldiselt suurenenud 16,6%. Tallinnas on kojuviidud saadetiste arv kasvanud 27,4%, Tartus 9,0% ning teistes linnades, alevites ja maal kokku 10,2% (v. tab. 18).

16. Nimekastid (nimepiletid). Casiers.

Postiasutistes adreassaatidele tarvitamiseks antud isiklikkude nimekastide arv on

tõusnud 7,0%. Nende nimekastide kaudu on adreassaadid oma imele tulnud postisaadetisi saanud 14,8% rohkem kui eelmisel aastal.

Nimekastid — Casiers postaux.

19.	Nimekastide üldarv 11V. 1930 a.—Nombre total des casiers au 11V. 1930.		Väljaantud nimekastide arv 11V. 1930 a.—Nombre des casiers abonnés		1929/30 a. jooksul on nimekastide kaudu postisaadetisi väljastatud (arv). Pendant l'année budg. laire 1929/30 il a été délivré au moyen des casiers le nombre suivant des envois postaux.
	Tallinnas—à Tallinn	Tartus—à Tartu	Mujal—Autres localités	Kokku—Total	
Tallinnas—à Tallinn	412	261	386	209	5 764 049
Tartus—à Tartu	261	3 404	209	2 519	1 334 983
Mujal—Autres localités	3 404	3 766	2 519	2 885	6 619 546
Kokku—Total	4 077	3 766	3 114	2 885	13 718 578
1928/29 a.—En 1928/29	3 766	3 114	2 885	2 885	11 948 325
Rohkem (+) või vähem (—) Augmentation ou dimin.	+ 311	+ 652	+ 229	+ 0	+ 1 770 253
%	+ 8,2	+ 20,6	+ 7,9	+ 0	+ 14,8

17. Ametiasutiste käsipost.
Poste manuelle (pour les envois officiels locaux.

Kohalikke liht-kirjapostisaadetisi on ametiasutised aboneeritud nimekastide abil väljastanud 21,0% rohkem kui eelmisel aastal, kuigi käsiposti tarvitajate arv näitab 20,7% võrra vähenemist.

Ametiasutiste käsipost.—Poste manuelle. (Pour les envois officiels locaux).

20.	Käsiposti tarvitajate arv Nombre des abonnés	Väljastatud postisaadetiste arv Nombre des envois délivrés
Tallinnas—à Tallinn	77	5 240 206
Mujal—Autres localités	38	1 622 218
Kokku—Total	115	5 402 420
1928/29 a.—En 1928/29	145	4 429 515
Rohkem (+) või vähem (—) Augmentation ou dimin.	— 30	+ 972 909
%	— 20,7	+ 21,9

18. Postivedu.
A. Maanteedel. — Par Transport de la poste.

les grandes routes. Kirjatalude ja agentuuride võrgu laiendamise ja nendevahelise postiveo korraldamise ja täiendamisega 1929/30 a. ka postiveo võrku. Senini avatud kirjataludesse on kõikjal korraldatud ka postivedu. Trakte, kus post veetakse ametkonna kulul, on loodud 1929/30 a. 424 km.

B. Raudteedel — Par chemin de fer. Raudteedel postivedu sünnib postivagunites. Väiksematel liinidel, millel mõni üksik asutis, sünnib postivahetus asutiste vahel pagasis.

Postitraktid — Routes postales.

21.	1929/30 a.	1928/29 a.	Võrreldes 1928/29 aastaga Comparativement l'année 1928/29.
a) Traktid, kus posti veeti p.-t.-i. ametkonna korraldusel ja kulul. <i>Routes où la poste était transportée par les soins et aux frais de l'Administration postale.</i>			
Traktide kogupikkus (km)—Longueur total des routes (km)	12 026	11 602	+ 424
Läbisõidetud km arv.—Nombre des kilomètres parcourus:			
1) Palgatud erasikute poolt veetud—Transporté par des particuliers contractés	3 262 748	2 965 045	+ 297 703
2) Postijaamade poolt veetud taksides ettenähtud tasu eest—Transporté par des stations postales	1 334 601	1 463 457	— 128 856
Kokku läbisõidetud km—Total en km	4 597 349	4 428 502	+ 168 847
Kulusumma kr.—Montant des frais en kr	304 930	273 689	+ 31 241
b) Traktid, kus veeti posti maavalitsuste ning ühingute korraldusel ja kulul. <i>Routes où la poste était transportée par les soins et aux frais des administrations des communes ou des districts ou par des associations privées.</i>			
Traktide kogupikkus (km) — Longueur total des routes	680	730	— 50
Läbisõidetud km arv.—Nombre des kilomètres parcourus:			
1) Postijaamade poolt tasuta veetud—Transporté gratuitement par les stations postales	267 588	306 656	— 39 068
2) Vallavalitsuste ja ühingute poolt tasuta veetud—Transporté gratuitement par les administrations des communes rurales et des associations privées	134 006	128 934	+ 5 072
Kokku läbisõidetud km—Total en km	401 594	435 590	— 33 996
c) Posti veetud reisirajateveo omnibusel nende ühendusepidamise hooajal. <i>Poste transportée par les omnibus pendant la période de leur circulation.</i>			
Läbisõidetud km arv.—Nombre des kilomètres parcourus	960 220	404 280	+ 555 940
d) Linnades postivedu, postkastide ühendamise ja postisaadetiste lalalivedu. <i>Transport de la poste, levée des boîtes aux lettres et distribution des envois dans le service urbain.</i>			
Läbisõidetud km arv.—Nombre des kilomètres parcourus	251 432	173 010	+ 78 422

Raudteedel veeti post raudteevalitsuse poolt postivalitsusega sõlmitud lepingu põhjal, kus juures postivalitsus maksis raudteevalitsusele posti raskusele vaatamata aasta eest tasu Kr 204 431. Traktide pikkus suurenes 6 km võrra, kuna avati postivedu Ikla-Orajõe vahel.

C. Veeteedel. — *Par les voies navales.* Postivedu veeteedel (saarte ja mandri vahel

Postitraktid raudteedel—Routes postales par chemin de fer.

22.	Traktide pikkus (km)—Longueur des routes postales (km)	Läbisõidetud km arv—Nombre des kilomètres parcourus
1929/30 a.	1 376,5	1 004 345
1928/29 a.	1 370,5	995 232
1929/30 võrreldes 1928/29 a.—Comparativement à l'année 1928/29	+ 6	+ 9 013

Postitraktid veeteedel—Routes postales navales.

23.	Traktide pikkus (km)—Longueur des routes postales (km)	Läbisõidetud km arv—Nombre des kilomètres parcourus
1929/30 a.	457,3	169 090
1928/29 a.	457,3	154 360
1929/30 võrreldes 1928/29 a.—Comparativement à l'année 1928/29	—	+ 14 730

20. Posti tasuvus.

Résultats financiers; la rentabilité de la poste.

25.		1000 kr
1929/30 eelarveaastal post andis sissetulekut—Recettes de la poste pour l'année budgétaire de 1929/30		2 756,24
Väljaminekud posti alal aruandeaastal kujunevad järgmiselt — Les dépenses de la poste pour l'année budgétaire s'expriment comme suit:		
a) Postiteenijate palk, laste abiraha, arstiabi ja varustus—Appointements des employés de poste, subsides pour les enfants, secours médical et équipement		978,5
b) Postiagentuuride juhatajate tasu—Rémunérations des gérants des agences postales		70,2
c) Postivedu—Transport postal		530,8
d) Vallasvara soetamine ja korrashoid—Acquisition et réparation de biens meubles		52,3
e) Väärtmärkide (postimaksu vahendite) valmistamine—Impres. de formules d'affranchissement (timbres-poste etc)		15,9
f) Rahvusvahelised maksud—Paiements internationaux		40,2
g) Üldkulude (kaitselise, majapidamise, hoonete remont ja ehitamine, ametisõidud, juriidiline abi ja kohtukulud, hariduslikud kulud, kodifikatsioon ja kirjastamine, autasud ja segakulud) posti osa—Dépenses générales de la poste (bureaux, économie, réparation et construction des bâtiments, voyages de service, secours juridique et frais de procédure, frais d'éducation, codification et édition, gratifications et dépenses diverses)		179,8
Kokku—Total		1 920,7
Ülejääk—Revenu net		865,5
Ülahinnetatud väljaminekutega on soetatud juure varandust—Pour le compte des dépenses ci-dessus il a été acquis des installations et du matériel		90,2
Üldine puhastulu—Revenu net total		964,7

III. TELEGRAAF — TÉLÉGRAPHES.

1. Telegraafi arendamine ja asutiste võrk.

Développement du télégraphe et le réseau des institutions.

raaldatud sisemaaliste telegrammide vahetus 28 agentuuris. Kokku toimetati 1. aprilliks

Aasta kestel on arendatud telegraafiasutiste võrku posti- ja posti-telefoni agentuurides telegraafi tegevuse avamisega. On kor-

ja Emajõe) sünnib Veeteedevalitsuse, laeva-seltside ja eraisikute poolt sellekohaste kokkulepete alusel.

Pikema navigatsioonija töttu on suurenenud läbisõidetud kilomeetrite arv.

19. Postimaksu vahendid. 1929/30 a. on antud välja peale maksvuseolevate postimaksuvahendite veel uued sisemaa lihtpostkaardid ja endistest välismaa vastusega postkaartidest sisemaa vastusega postkaartideks ületatud postkaardid. Peale selle on valmistatud postisaadetiste frankeerimismasinade jaoks 500-kroonilised kontrollkaardid.

Postisaadetiste frankeerimismasinaid võeti 1929/30 a. tarvitusele erafirmade ja pankade poolt arvu 10.

Postimaksu vahendid 1929/30 a. Timbres-poste et autres formules d'affranchissement pendant 1929/30.

24.	Arv—Nombre	Koguväärtus kr—Valeur totale (kr)
Juuretrükitud—Supplémentairement imprimés	32 295 580	2 747 788
Müüdid—Vendus	24 657 395	2 098 422

1930 a. telegrammide vastuvõtmist ja üleandmist 324 agentuuris. Kontorite arv on kasvanud 1 võrra (avatud Tartu-vaksal p.-t.-t. kontor). Üldiselt suurenes telegraafiasutiste võrk aasta jooksul 29 võrra.

Agentuurides ja 23 kontoris sündis telegrammide vahetus telefoni teel.

¹⁾ Käesolevas tabelis on posti tulud näidatud postiametkonna asutiste kassadesse sissetuleku seisukohalt. Kõigikassa eelarve täitmise aruandes on need tulud veidi suuremad, kuna need seal on näidatud panja osakondadesse üleantud summade seisukohalt (1928/29 a. lõpuks jäi asutiste kassadesse üleandmata tulusid rohkem kui 1929/30 a. lõpul).

26. Telegraafi asutiste arv—Nombre des institutions télégraphiques.

Asutiste liik. Genre des institutions.	1. IV. 1930	1. IV. 1929	või %	
			+	-
Peatelegraafi kontor—Bureau télégraphique	1	1	—	—
Posti-telegraafi kontorid—Bureaux de poste et de télégraphie	2	2	—	—
Posti-telegraafi-telefoni kontorid—Bureaux de poste, de télégraphie et de téléphone	116	115	+	0,9
Posti-telegraafi-telefoni abikontorid—Bureaux auxiliaires de poste, de télégraphie et de téléphone	3	3	—	—
Raadiojaamad—Stations T. S. F.	3	3	—	—
Posti-telefoni agentuurid telegraafi tegevusega—Agences de poste et de téléphone exerçant le service télégraphique	324	296	+	9,4
Kokku—Total	449	420	+	6,9

2. Telegraafi kasutamine.

Trafic télégraphique.

Telegraafi kasutamine, võrreldes eelmise aastaga, on vähenenud 6% võrra. Vähenenud on nii sise- kui välistelegrammide arv. Vähenemine oleneb telefonitarvitamise arenemisest ja majanduslikust olukorrast. Üksikasjalise pildi telegraafi kasutamise üle annavad tabelid 27, 28 ja 29.

3. Läbikäimine välismaadega.

Trafic international.

Telegrammide vahetus välismaadega on vähenenud üldiselt 6,8% võrra. Tulnud telegrammide vähenemise protsent on 5,1, läinud omade aga 7,7. Pildi telegraafilise läbikäimise üle välismaadega annab tabel 30 ja diagramm 6.

27. Telegrammide arv—Nombre des télégrammes.

	1929/30	1928/29	% + või -	
Sisemaalisi läinud—Du service interne, expédiés	147 096	144 895	—	5,4
Välismaalisi tulnud—Du service international, reçus	107 153	112 939	—	5,1
Välismaalisi läinud—Du service international, expédiés	98 130	106 376	—	7,7
Kokku—Total	342 379	364 210	—	6,0
Telegrammide arv linnades—Nombre des télégrammes dans le service urbain:				
Sisemaalisi läinud—Du service interne, expédiés	101 933	109 123	—	6,6
Välismaalisi tulnud—Du service international, reçus	104 416	110 291	—	5,3
Välismaalisi läinud—Du service international, expédiés	96 287	103 816	—	7,2
Kokku linnades—Total pour le service urbain	302 636	323 232	—	6,4
Sellest—Dout: Tallinnas—à Tallinn	218 646	228 340	—	6,4
Tartus—à Tartu	28 093	35 575	—	21,0
Maal kokku—Total pour le service rural	39 743	40 978	—	3,0

Antud üle ilmataeteid agentuuridele—Télégrammes météorologiques transmis aux agences des . . . 107 967.

Vahetatud telegrammide seas oli erilisi telegramme.

Dans le nombre total des télégrammes échangés il y avait des télégrammes spéciaux.

a) Sisemaalises läbikäimises—Du service interne.

	1929/30	1928/29	+ või - % (ou)	Linna- des Dans le service urbain	Sellest De ce nombre		Maal Dans le service rurales
					Tallinnas à Tallinn	Tartus à Tartu	
Ametlike läinud—De service, expédiés	8 140	11 767	— 30,8	3 858	1 606	762	4 282
Muid (meteorolog.)—Autres (météorolog.)	13 499	22 670	— 40,4	9 149	1 143	2 565	4 850
Kokku maksnud—Total (non taxes)	21 639	34 437	— 37,1	13 007	2 809	3 327	8 632
Kiirtelegramme—Télégrammes urgents	422	347	+ 21,6	307	280	60	55
Ajakirjanduse—De presse	—	—	—	—	—	—	—
Aeglasid—Différés	—	2	—	—	—	—	—

b) Välismaalises läbikäimises—Du service international.

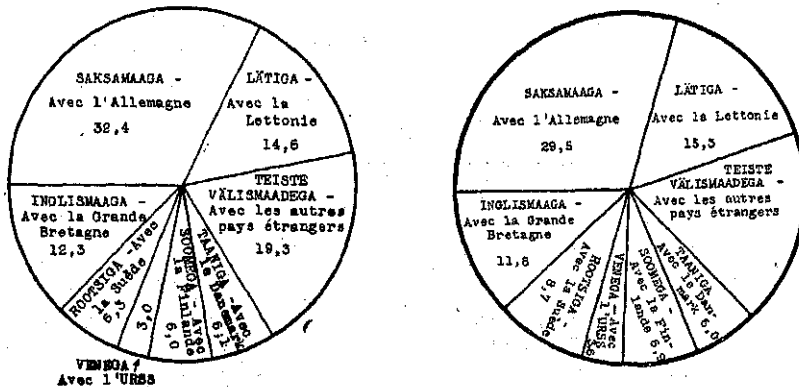
29.	1929/30 a. arv			1928/29 a. arv			% +	Linna- des Dans le service urbain	Sellest arvust De ce nombre		Maal Dans le service rural
	Tulnud Reçus	Läinud Expé- diés	Kokku Total	Tulnud Reçus	Läinud Expé- diés	Kokku Total			Tallin- nas à Tal- linn	Tartus à Tartu	
Ametlike—De service	3 499	3 518	7 017	3 016	2 700	5 716	+ 22,7	6 702	6 231	283	315
Muid—Autres	—	1 160	1 160	—	1 226	1 226	— 5,4	1 160	1 154	—	—
Kokku maksnud—Total (non taxes)	3 499	4 678	8 177	3 016	3 926	6 942	+ 17,8	7 862	7 385	283	315
Kiirtelegramme—Télégram. urgents	2 248	2 154	4 402	2 737	2 042	4 779	+ 7,9	4 375	4 263	28	27
Ajakirjanduse—De presse	1 727	406	2 133	1 902	764	2 666	+ 3,2	2 133	2 110	23	—
Aeglasid—Différés	709	452	1 161	589	404	973	+ 19,8	1 159	910	102	2

Välismaadega vahetatud telegrammid — Télégrammes échangés avec l'étranger.

30.

	Läinud—Expédiés		Tulnud—Reçus		Kokku—Total	
	Teleg. arv Nombre de télégrammes	Sõnade arv Nombre de mots	Teleg. arv Nombre de télégrammes	Sõnade arv Nombre de mots	Teleg. arv Nombre de télégrammes	Sõnade arv Nombre de mots
Aafrika-Lõuna—Afrique du Sud	46	325	41	291	87	616
Alžeeria—Algérie	9	131	30	271	39	402
Ameerika Põhja—Amérique du Nord	1 296	11 995	1 474	14 684	2 770	26 679
Ameerika Lõuna—Amérique du Sud	77	662	136	1 071	213	1 733
Austraalia—Australie	88	518	156	1 515	224	2 033
Austria—Autriche	790	8 156	648	8 036	1 348	16 192
Belgia—Belgique	1 310	15 247	1 325	16 422	2 635	31 669
Bulgaaria—Bulgarie	15	213	10	138	25	351
Danzig—Danzig	2 616	26 260	3 925	39 214	6 541	65 474
Egiptus—Égypte	10	87	35	243	45	330
Gibraltari—Gibraltar	—	—	5	57	5	57
Kreeka—Grèce	18	199	18	228	36	427
Sveits—Suisse	713	8 178	622	8 442	1 335	16 620
Hiina—Chine	83	370	71	493	154	863
Hispaania—Espagne	107	1 559	164	2 026	271	3 585
Holland—Pays-Bas	2 186	22 199	2 515	28 210	4 701	50 409
Iiri—Irlande	6	79	14	100	20	179
India Briti—Indes brit.	6	39	10	325	16	364
„ Lääne—Indes néerl.	14	81	18	135	32	216
Island—Islande	1	4	8	46	9	50
Itaalia—Italie	449	5 199	363	7 148	812	12 342
Jaapan—Japon	4	40	5	33	9	73
Läti—Lettonie	14 640	204 960	15 372	215 208	30 012	420 168
Leedu—Lituanie	1 133	15 040	1 294	15 790	2 427	30 830
Luksemburg—Luxembourg	70	535	147	1 128	217	1 663
Lõunastavia—Yougoslavie	52	685	71	1 151	123	1 836
Malta—Malte	1	6	1	7	2	13
Maroko—Maroc	10	87	15	158	25	245
Norra—Norvège	686	7 189	789	6 860	1 475	14 689
N. S. V. L.—U. R. S. S.	2 879	35 024	3 535	52 343	6 214	87 367
Palestina—Palestine	15	107	25	154	40	261
Pärsia—Perse	3	25	1	8	4	33
Poola—Pologne	2 538	35 972	2 668	48 938	5 206	84 810
Portugal—Portugal	27	204	40	403	67	613
Prantsuse—France	3 263	42 689	3 147	38 189	6 410	80 878
Rootsi—Suède	6 024	66 189	6 846	88 264	12 870	154 458
Rumeenia—Roumanie	91	1 021	91	1 138	182	2 159
Saari piirkond—Territ. de la Sarre	3	46	5	50	8	96
Saksa—Allemagne	32 754	355 621	33 787	438 424	66 541	794 045
Siiria—Syrie	—	—	2	22	2	22
Soome—Finlande	5 600	64 756	6 791	80 812	12 391	145 567
Briti—Gr. Bretagne	12 004	119 801	13 253	140 378	25 257	259 679
Taani—Danemark	5 745	62 437	6 684	77 676	12 409	140 113
Tšehhoslovakkia—Tchécoslovaquie	891	10 339	846	11 185	1 737	21 574
Tuunis—Tunise	3	30	23	126	26	156
Türgi—Turquie	41	529	47	604	88	1 133
Ungari—Hongrie	123	1 368	100	1 593	223	2 961
Kokku—Total	98 130	1 125 650	107 153	1 349 728	205 283	2475 378

Diagr. 6. Telegrammide vahetus välismaadega—Échange des télégrammes avec l'étranger. 1929/30 a. 1928/29 a.

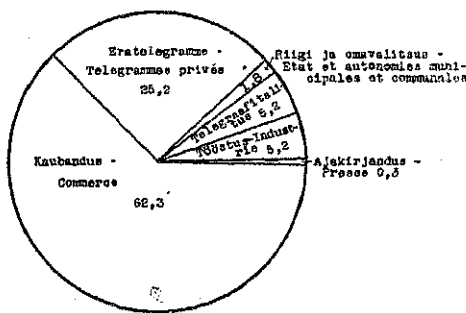
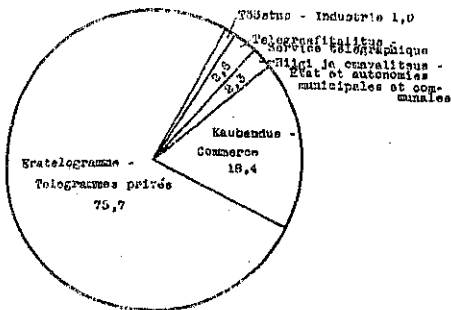
4. Transiit-telegrammid. Télégrammes de transit.

Transiit-telegrammide arv nagu näitab tab. 31, on samuti vähenenud, nimelt: telegrammide arvu järgi 31,7% ja sõnade arvu järgi 32,7%.

Transiit-telegrammid—Télégrammes de transit.

31.	Arv	
	Nombre	Sõnad Mots
1929/30 a.—En 1929/30	19 147	243 120
1928/29 a.—En 1928/29	28 144	361 266
Rohkem (+) või väheru (—) — Augmentation (+) ou diminution (—)	— 8 997	— 118 146
%	— 31,9	— 32,7

Diagr. 7. Tallinna telegraafis 3 päeva jooksul kogutud andmete järgi oli telegramme nende hildarvust 9/10-des: Sisemaalsed—Internes. Välismaalsed—Etrangers.

5. Telegraafi tarvitajate liigid.
Catégories des expéditeurs des télégrammes

Telegrammide liigitust telegraafi tarvitajate järgi näitab diagr. 7.

6. Telegrammide vahetus korrespondentidega telefoni teel.
Échange des télégrammes avec les correspondants par le téléphone.

Telegrammide telefoni teel korrespondentidelt vastuvõtmine ja adressaatidele edasiandmine on muutunud elavamaks. Võrreldes eelmise aastaga on korrespondentidega telefoniteel vahetatud telegrammide arv suurenenud 47,3% võrra.

Korrespondentidega telefoni teel vahetatud telegrammid.
Télégrammes échangés avec les correspondants par le téléphone.

	Tallinnas à Tallinn	Teistes linnades, Dans les autres villes	Maal, Dans le service rural	Kokku Total
1929/30 a.—En 1929/30	19 457	6 738	11 627	37 822
1928/29 a.—En 1928/29	17 798	2 515	5 389	25 881
Rohkem (+) või vähem (-) Augmentaton (+) ou diminution (-)	+ 1 659	+ 4 223	+ 6 259	+ 12 141
%	+ 9,3	+ 167,9	+ 116,6	+ 47,3

7. Telegraafi tehnika-ala.
Technique télégraphique.

Telegraafi tehnika-ala uemate abinõude juuresoetamisega täiendatud ei ole.

Nende järgi pole näha vajadust ka tulevikus. Morse aparaatide arv on vähenenud põhjusel, et aparaatide arvu on asutis Jõhvis, Narvas, Rakveres, Tapal ja Valgas vähendatud.

8. Telegraafi tasuvus.
Revenus de télégraphie.

Telegraafi tulud ja kulud — Recettes et dépenses du télégraphe.

	1000 kr.
1929/30 eelarveaastal telegraaf andis sissetulekut—Pour l'année budgétaire 1929/30 le télégraphe a donné un revenu brut de	434,7 ¹⁾
Telegraafi ajal oli väljaminekuid aruandeaastal—Dépenses pour le télégraphe pendant la même année:	
a) telegraafiteenijate (eksploatatsiooni alal) palk, lasta abiraha ja varustus — Employés du télégraphe (section de l'exploitation) salaires, secours aux enfants, secours médical et secours pour équipement	199,8
b) sama kulu tehnilisel alal—dépenses analogues pour la section technique	81,4
c) telegraafi korrashoid—entretien des télégraphes	48,9
d) telegraafi arendamine—construction des télégraphes	68,0
e) rahuvahelised maksud—paiements internationaux	68,0
f) üldkulud (kantselei, majapidamine jne.) telegraafi osa — dépenses générales des télégraphes (frais de bureaux frais d'économie)	42,0
Kokku—Total	385,1
Ülejääk—Revenu net	49,6
Ülalnimeetatud väljaminekutega on soetatud jauru varandust—Pour le compte des dépenses ci-dessus il a été acquis des installations et du matériel	8,8
Üldine puhastulu—Revenu net total	58,4

¹⁾ Käesolevas tabelis on telegraafi tulud näidatud postiametkonna asutiste kassadesse sissetuleku seisukohalt. Riigikassa eelarve täitmise aruandes on need tulud veidi suuremad, kuna need seal on näidatud pangas osakondadesse üleantud summade seisukohalt (1928/29 a. lõpuks jäi asutiste kassadesse üleandmata tulusid rohkem kui 1929/30 a. lõpul).

a) Telegraafiasutiste aparaatide koostis.
Types des appareils des bureaux télégraphiques.

33. Aparaatide nimetus. Dénominations des appareils.	Arv—Nombre		+ või (ou) — %
	1.IV. 30	1.IV. 29	
Morse	149	156	- 4,5
Hughes	10	10	—
Klopfer	5	5	—
Raadio üleandm.—Radio appareils transmetteurs	2	2	—
Raadio vastuvõtm.—Radio appareils récepteurs	5	5	—
Kokku—Total	171	178	- 3,9

b) Muud abinõud—Autres moyens techniques.

34. Abinõude nimetus Dénominations des moyens	Arv—Nombre		+ või (ou) — %
	1.IV. 30	1.IV. 29	
Elementid Meidinger—Éléments Meidinger	814	889	- 8,4
Elementid teised—Éléments, autres	29	36	- 19,4
Akkumulaatorid—Accumulat.	254	254	—
Simultaan-transformaatorid — Transform. simultanés	281	224	+ 25,4
Kokku—Total	1 378	1 443	- 4,5

Meidingeri elementide arvu vähenemine oleneb sellest, et osa telegraafiühendusi korraldati valgustusevoolule.

c) Juhtmed. — Fils. Telegraafi ja telefoni ühendusejuhtmete vahel täpselt arvulist vahet tehtud ei ole; need asuvad ühiseil postel ja ühiseis kaableis. Puht telegraafi juhtmeid on 1200 km, kuna simultaanitud telegraafi-telefoni juhtmeid on 8988 km. Pooled neist, s. o. 4494 km, tuleb arvata telegraafi- ja pooled telefoni juhtmeiks (v. tabel 47).

IV. RAADIOTELEGRAAF JA RINGHÄÄLING — T.S.F. et RADIODIFFUSION.

1. Raadiotelegraafi asutised.
Établissements radiotélégraphiques.

Raadiotelegraafiliseks läbikäimiseks töötavad endiselt:

a) Läbikäimiseks Saksa, Inglise, Rootsi ja Taaniga Haapsalu 10 k/W saatejaam ühes vastuvõtujaamaga Nõmmel. Telegrammid nende jaamade kaudu saadetakse ja saadakse Tallinna peatelegraafi kontoris.

b) Läbikäimiseks kodu- ja välismaade laevadega antenni võimega 1 k/W ranna raadiojaam Koplis. Sama jaam on ühtlasi ka rahvusvaheliseks õhusõidujamaaks. Peale selle on ametkonnal Tallinnas Ülemiste järve ääres õhusõidujaam raadioside pidamiseks samase jaamaga Helsingis ja Tallinna-Helsingi liinil kurseerivate lennukitega.

c) Ilmateadete vastuvõtmiseks vastuvõtujaam Tartus.

Peale postiametkonna raadiojaamade on olemas veel saate- ja vastuvõtu raadiojaamad Kaitseministeeriumil, 3 rannajaama Veeteede

valitsusel (tulelaevad) ja 22 kaubalaeval (viimaste hulka on arvatud ka päästelaevad ja jäämurdjad).

2. Raadiojaamade tegevus.

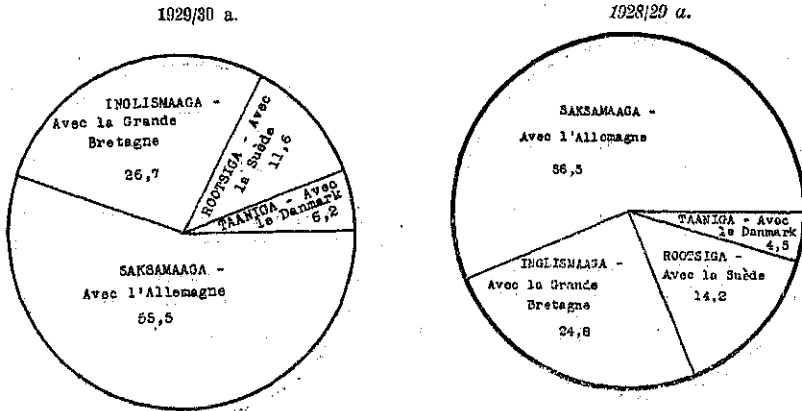
Activité des postes radiotélégraphiques.

A. Haapsalu-Nõmme jaam. — Station Haapsalu-Nõmme. Telegrammide vahetus raadio teel on, võrreldes eelmise aastaga, vähenenud telegrammide arvu järgi 6,8% ja sõnade arvu järgi 9,8%. Vähenemine on üldisest välisest telegrammide arvu vähenemisest.

Haapsalu-Nõmme jaama kaudu vahetatud telegrammid.
Trafic télégraphique échangé par la station Haapsalu-Nõmme.

36.	Arv—Nombre		+ või (ou) — %
	1929/30	1928/29	
Tulnud—Reçus	53 444	59 838	— 10,7
Läinud—Expédiés	50 245	51 448	— 2,3
Kokku—Total	103 689	111 286	— 6,8
Sõnade arv—Nombre de mots	1 151 544	1 276 076	— 9,8

Diagr. 8. Raadiotelegrammide arvust vahetatud %-des—Du nombre des radiotélégrammes échangés en %.

B. Koplirannajaam. — Station côtière Koplis.

Rannajaama tegevus on olnud aruandeaastal elavam. Vahetatud telegrammide arv näitab 19,3% suurenemist.

Kopli jaama tegevus—Activité de la station Koplis.

37.	Telegrammide arv Nombre de télégrammes		+ või (ou) — %
	1929/30	1928/29	
Tulnud—Reçus	1 278	1 051	+ 21,6
Läinud—Expédiés	206	198	+ 6,7
Kokku—Total	1 484	1 244	+ 19,3

C. Tartu vastuvõturaadiojaam.— Poste récepteur de Tartu.

Tartu jaam oli endiselt postiametkonna kulul ilmateadete vastuvõtmise otstarbel Tartu meteoroloogia observatooriumi teenistuses. Ilmastiku kaardi kokkuseadmiseks ja ilmateadete laialisaatmiseks on viimane saanud ja saatnud ametkonna telegraafi kaudu maksuta 13 499 telegrammi.

3. Raadiotelegraafi tasuvus.

État financier de la
T.S.F.

Haapsalu-Nõmme raadiojaama tegevusest saadud tulu 1929/30 a.
Revenu reçu de l'activité de la station T.S.F. Haapsalu-Nõmme en 1929/30.

38.

	Kr
Üldine telegraafi sissetulek— <i>Revenu général du télégraphe</i>	494 756 ¹⁾
Sellest sisemaaliste telegrammide ja muude telegraafi tulude arvel — <i>Dont pour les télégrammes internes et pour le compte des autres bénéficiaires du service télégraphique</i>	127 836
Jääb— <i>Reste</i> —Sissetulek välismaaliste telegrammide eest— <i>Revenu des télégrammes internationaux</i>	306 920
Sellest arvata maha summade vahe, mis telegrammide arvete järgi välismaadele rohkem makstud kui välismaalt saadud (tasutud eelarve kulude krediidisi) — <i>A déduire le solde débiteur des comptes des télégrammes internationaux</i>	33 600
Jääb— <i>Reste</i> —Puhastulu välismaaliste telegrammide eest— <i>Revenu net pour les télégrammes internationaux</i>	273 320
Selles summäs on— <i>Cette somme comprend:</i>	
a) Besti terminaalmaksud— <i>Taxes terminales estoniennes</i>	221 061
b) Eesti transiitmaksud— <i>Taxes de transit estoniennes</i>	52 259
c) Terminaal maksude summast langeb raadio arvele— <i>Du montant des taxes terminales revient à la T.S.F.</i>	115 154
d) Transiitmaksude summast langeb raadio arvele— <i>Du montant des taxes de transit revient à la T.S.F.</i>	49 465
Tulud kokku (c+d)—<i>Revenu total (c+d)</i>	164 619
Kulud — <i>Dépenses.</i>	
Tehnilised kulud raadio alal— <i>Dépenses techniques de la T.S.F.</i>	27 800
Personaal ja muud kulud— <i>Personnel et autres dépenses</i>	30 024
Jaama ja sisseseadete söetamise kuludest (24 000 000 sendist) 10% aastas amortisatsiooni ja kapitali % peale— <i>Pour l'amortissement 10% par an de la somme d'acquisition des bâtiments avec les frais d'installation</i>	24 000
Kulud kokku—<i>Total des dépenses</i>	81 824
Puhaskasu—<i>Revenu net</i>	82 795

4. Raadio-Ringhääling.

Diffusion radiotéléphonique.

Ringhäälingut toimetab O/Ü „Raadio-Ringhääling“ kontsessiooni alusel. Kontsessiooni lepingu põhjal ehitas O/Ü

„Raadio-Ringhääling“ Tallinna ja Tartu saatejaama hooned ning seadis Tallinnas üles uue 22 k/W lambivõimega saatejaama, kuna endine Tallinna 2,2 k/W lambivõimega saatejaama sisseseadete seati Tartus üles. Tartu saatejaam töötab nii iseseisvalt kui ka transleerib Tallinna saatejaama programmi.

Ringhäälingu kuulajate pere on aruandeaastal vähenenud üldiselt — 9,3% võrra. Vähenenud on peamiselt detektoraparaatidega kuu-

lajate arv (— 23,1%), kuna lampaparaatide arv on suurenenud (+ 9,6%).

Raadio-Ringhäälingu abonendid—*Abonnés de la radiodiffusion.*

39.

	1.IV.30	1.IV.29	+ või (ou) — %
Detektoraparaadid— <i>Postes détecteurs</i>	6 551	8 500	— 23,1
Lampaparaadid— <i>Postes à lampes</i>	6 596	6 000	+ 9,9
Kokku—<i>Total</i>	13 147	14 500	— 9,3

Riigi tulu ringhäälingust 1929/30 a. Kr 22 320,51—*Le revenu d'État de la radiodiffusion pour l'année 1929/30 était de Kr. 22 320,51.*

V. TELEFON — TÉLÉPHONE.

1. Telefoni arendamine.

Développement du téléphone.

Aruandeaastal jätkati telefoni arendamist ja korraldamist põhimõttel, et telefon oleks riigis kättesaadav igale kodanikule võimalikult ühesugusil tingimusi. Selle eesmärgiga on:

1) Tihendatud telefoniasutiste võrku uute asutiste avamise ja olemasolevate asutiste tarvidusele enam vastavatesse kohtadesse ümberpaigutamise teel.

2) Suurendatud uute ühendusejuhtmete ehitamise teel kõnede läbilaske võimet.

3) Kõnede kostmise parandamiseks muudetud ühejuhtmelisi ühendusi kahejuhtmeliseks, vahetatud välja tehnilisile tingimusele

mittevastavaid ühendusejuhtmeid, kõrvaldatud juhtmeist suuretakistusega jätke ja kõrvaldatud tehnilise määrustiku nõuetele vastavaiks asutiste sisendusi ja sisseseadeid.

A. Asutised—Établissements

Uutest asutistest avatud—*Établissements nouveaux:*

1. Telefoni abikeskjaamu— <i>Stations auxiliaires de téléphone</i>	1
2. Telefoniagentuure— <i>Agences téléphoniques</i>	20
3. Riigi kollektiiv-keskjaamu— <i>Stations centrales collectives d'État</i>	1
4. Telefoni kõnepunkte— <i>Téléphones publics</i>	162
Suletud ja ümbermoodustatud— <i>Supprimés et modifiés:</i>	
1. Telefoniagentuure— <i>Agences téléphoniques</i>	1
2. Kollektiiv-keskjaamu— <i>Stations centrales collectives</i>	11
3. Telefoni kõnepunkte— <i>Téléphones publics</i>	25

¹⁾ Käesolevas tabelis on telegraafi tulud näidatud postiametkonna asutiste kassadesse sissetuleku seisukohalt. Riigikassa eelarve läitmise aruandes on tulud veidi suuremad, kuna need seal on näidatud panga osakondadesse üleantud summade seisukohalt (1928/29 a. lõpuks jäi asutiste kassadesse üleandmata tulusid rohkem kui 1929/30 a. lõpul).

Telefoniasutiste võrdlustabel—Tableau comparatif des établissements téléphoniques.

40.	Arv—Nombre		+ või (ou)—%
	1.IV.30.	1.IV.29.	
Asutiste nimetus— <i>Désignation des établissements.</i>			
Iseseisvaid telefoni keskjaamu— <i>Stations centrales téléphoniques</i>	3	3	—
Keskjaamu p. t. t. kontorites— <i>Stations téléphoniques dans les bureaux de poste, de téléphone et de télégraphie</i>	112	112	—
Abikeskjaamu— <i>Stations auxiliaires</i>	4	3	+ 33,3
Telefoniaagentuure— <i>Agences téléphoniques</i>	88	69	+ 27,5
Riigi kollektiiv-keskjaamu— <i>Stations centrales collectives d'État</i>	57	66	— 19,5
Era kollektiiv-keskjaamu— <i>Stations centrales collectives privées</i>	4	5	— 20,0
Telefoni kõnepunkte— <i>Téléphones publics</i>	740	603	+ 22,7
Kokku—Total	1008¹⁾	861¹⁾	+ 17,0
Kõnepunktidest varustatud automaat rahakasseerijatega— <i>Téléphones publics munis d'une caisse automatique</i>	102	148	+ 9,5

B. Abonentvõrk. — *Réseau des abonnés.* Telefoniasutiste võrgu arendamisega ühiseselt on arendatud telefonivõrku ka uute abonentseadete juurehitamise teel. Uusi abonentseadete juurehitamist on tulnud 1929/30 aastal juure 1114 tk., mis annavad juurekasvu 8,8%. See protsent oleks suurem, kui oleks olnud võimalik rahuldada telefoni nõudmisi Tallinnas. Tallinna peakeskjaama oli võimalik võtta juure uusi abonentseadete ainult aboneerimisest äraõelnute asemele. Tegelik arendamine sündis abikeskjaamade (Kopli, Kreutzvaldi ja Nõmme keskjaamad) kaudu.

Tab. 41 selgitab telefoni kõnekohtade 1929/30 a. juurekasvu linnades ja maal.

Linnade ja maade kõnekohtade arv.
Postes téléphoniques dans le service urbain et dans le service rural

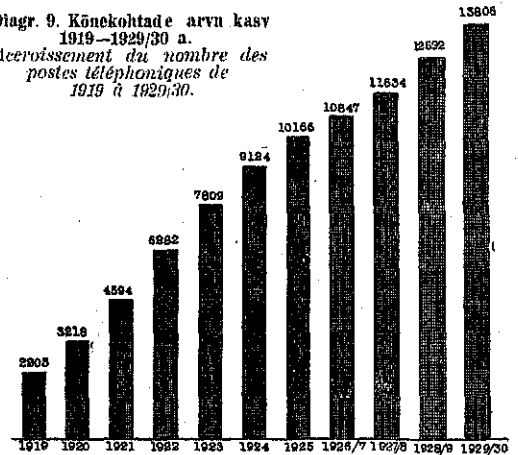
41.	Arv—Nombre		% ±
	1.IV.30.	1.IV.29.	
a) Linnad—Service urbain.			
Tallinn ja Nõmme	4 551	4 251	+ 7,05
Tartu	1 363	1 296	+ 5,2
Pärnu	580	568	+ 3,9
Narva	321	304	+ 5,6
Viljandi	313	310	+ 0,9
Rakvere	304	287	+ 5,9
Võru	238	221	+ 7,7
Valga	171	173	+ 1,1
Häapsalu	161	152	+ 5,9
Kuressaare	181	148	+ 22,3
Paide	155	146	+ 6,2
Petseri	180	119	+ 9,2
Põltsamaa	98	89	+ 10,1
Türi	90	95	+ 1,05
Tapa	87	79	+ 10,1
Tõrva	54	58	+ 6,7
Paldiski	27	29	+ 6,9
Kokku—Total	8 830	8 315	+ 6,2
b) Maad—Service rural.			
Harju	685	605	+ 13,2
Järva	296	274	+ 8
Lääne	406	325	+ 25
Petseri	87	83	+ 4,8
Pärnu	770	700	+ 10
Saare	169	136	+ 24,2
Tartu	935	824	+ 13,5
Valga	135	132	+ 2,3
Viljandi	325	291	+ 11,7
Viru	799	718	+ 11,6
Võru	369	291	+ 26,8
Kokku—Total	4 976	4 377	+ 13,7
Üldse—Gr. total	13 806	12 692	+ 8,8

Kõnekohtade jaotus linnade ja maade järgi on ligikaudne. Täpne vahetegemine on raske, sest paljude linnakeskjaamade kõnekohtade asukohad on väljaspool linnapiire (maal).

Toodud tabeli kõnekohtade arvus on näidatud ka need kõnekohtad, missugused määratud keskjaamade, agentuuride ja kollektiiv-keskjaamade juures avalikuks kasutamiseks.

Telefoni kõnekohtade arv on kasvanud järjekindlat.

Diagr. 9. Kõnekohtade arvu kasv 1919—1929/30 a.
Accroissement du nombre des postes téléphoniques de 1919 à 1929/30.

Elanikkude arv ühe kõnekohta kohta.
Nombre d'habitants par poste téléphonique.

42.		
1919 a.		503
1.IV.1930 a.		80

Elanikkude arv kõnekohta kohta.
Nombre des habitants par poste téléphonique.

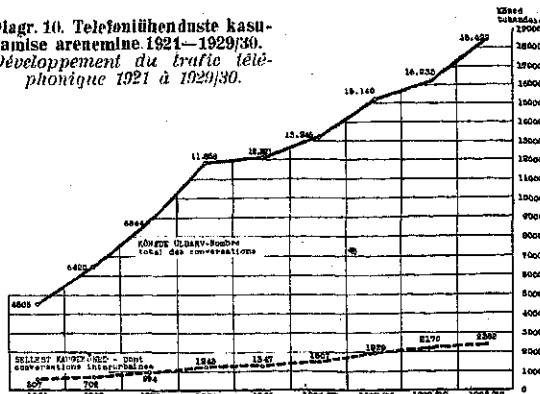
43.	1930 a. Commencement de 1930	1929 a. Commencement de 1929	Vahe % Différence
Linnades— <i>Dans le service urbain.</i>	33	35	— 6
Maal— <i>Dans le service rural.</i>	163	135	+ 14,1
Linnades ja maal kokku— <i>Total dans le service urbain et le service rural.</i>	80	87	+ 8,0

1) Selles telefonipunktide arvus ei ole p.-t.-t. asutiste juures olevaid kõnepunkte.

2. Telefoni kasutamise.
Trafic téléphonique.

Telefoniühenduste kasutamise arendamine on aasta-aastalt kasvanud. Seda kasvu näitab diagramm 10.

Diagr. 10. Telefoniühenduste kasutamise arendamine 1921—1929/30.
Développement du trafic téléphonique 1921 à 1929/30.

Aruandeaastal on kasutatud telefoni 2 186 tuhat korda ehk 13,4% enam kui eelmisel aastal. Kasvanud on nii kohalikkude kui kaugelkõnede arvud. Samuti on suurenenud tegevus kõneleketsete ja järelepärimiste alal, kuna väljakutsete alal aga seevastu on tegevus vähenenud 19,1% võrra. Tab. 44 toodud arvud näitavad kasutamise kasvu ja kahane- mist üksikasjaliselt:

Telefoniühenduste kasutamine — Trafic téléphonique.

	1929/30	1928/29	% ±
44. Kohalikke kõnesid— <i>Conversations locales</i>	15 827 205	13 808 073	+ 14,6
Neist — <i>Dont:</i>			
a) Abonentide omavahelist— <i>Entre les abonnés</i>	15 482 069	13 552 898	+ 13,2
b) Võõrastele avalikkudest kõnepunktidest— <i>Des étrangers aux postes publiques</i>	345 136	255 175	+ 35,2
Kaugelkõnesid— <i>Conversations interurbaines:</i>	2 291 753	2 086 011	+ 9,8
Sisemaalisi— <i>Internes:</i>			
Välismaalisi— <i>Etrangères:</i>			
tulnud— <i>à destination de l'Estonie</i>	46 436	41 801	+ 11,1
läinud— <i>originaires de l'Estonie</i>	43 730	42 254	+ 3,5
Väljakutsed— <i>Appels</i>	202 427	250 277	— 19,1
Järelepärimisi— <i>Demandes de renseignements</i>	9 409	5 878	+ 60,0
Kõneleketseid ja eelteateid— <i>Avs d'appel</i>	864	487	+ 77,4
Kokku kasutatud korda— <i>Le téléphone a été utilisé au total</i>	18 421 824	16 235 381	+ 13,4

Kõnede arv linnades ja maal—*Nombre de conversations dans le service urbain et dans le service rural.*

45. Kohalikke kõnesid— <i>Conversations locales</i>	Linnades— <i>Dans le service urbain</i>			Maal— <i>Dans le service rural</i>		
	1929/30	1928/29	% ±	1929/30	1928/29	% ±
Neist } Tallinnas— <i>à Tallinn</i>	14 367 868	12 545 932	+ 14,5	1 459 537	1 262 141	+ 15,6
Dont } Tartus— <i>à Tartu</i>	9 874 789	8 445 766	+ 16,9	—	—	—
	1 939 994	1 778 859	+ 9,06	—	—	—
Kaugelkõnesid— <i>Conversations interurbaines:</i>						
1) Sisemaalisi— <i>Internes</i>	1 030 876	944 916	+ 9,1	1 260 877	1 141 695	+ 10,4
Neist } Tallinnast läinud— <i>Originaires de Tallinn</i>	300 007	265 099	+ 13,2	—	—	—
Dont } Tartust läinud— <i>Originaires de Tartu</i>	170 570	153 545	+ 11,1	—	—	—
2) Välismaalisi— <i>Etrangères</i>	90 166	83 534	+ 7,9	—	—	—
Väljakutsed— <i>Appels</i>	33 373	125 723	— 25,7	109 054	124 554	— 12,4
Järelepärimisi— <i>Demandes de renseignements</i>	6 709	5 074	+ 32,2	2 700	804	+ 235,8
Kõneleketseid ja eelteateid— <i>Avs d'appel</i>	633	75	+ 744	231	412	— 43,9

Kaugelkõned kõnelikkude järgi 1929/30—*Conversations classifiées par catégories en 1929/30.*

46. Tähtsajalised ja välgkõned— <i>Conversations à heure fixe et conv. éclairs</i>	Sisemaalised <i>Internes</i>			Välismaalsed <i>Etrangères</i>		
	1929/30	1928/29	% ±	1929/30	1928/29	% ±
Kiirõnede— <i>Conversations urgentes</i>	851	151	+ 463,5	1 174	753	+ 55,9
Lühikõned— <i>Conversations privées</i>	49 976	40 212	+ 24,3	11 995	10 289	+ 16,6
Ajakirjanduslikud kõned— <i>Conv. de presse</i>	2 299 167	2 045 299	+ 9,4	71 833	70 992	+ 1,2
Aboneeritud kõned— <i>Conversations par abonnement</i>	1 759	949	+ 8,5	4 261	2 021	+ 110,9
	—	—	—	900	—	—
Kokku— <i>Total</i>	2 291 753	2 086 611	+ 9,8	90 166	84 055	+ 7,3

3. Telefoni tehnikala.
Technique téléphonique.

A. Ehitus. — *Constructions.* Nagu juba öeldud, seisib tegevus sel alal uute keskpunktide ja ühendusejuhtmete ehitamises ja olemasolevate asutiste ning ühenduste ümberkorraldamises. Samuti on viidud läbi

rida töid telefonivõrgu edaspidise arendamise suhtes.

Ehitatud juure 12 uut telefoniagentuuri. Kollektiiv-keskjaamadest arvatud agentuurideks 7 riigi- ja 1 erakollektiivkeskjaam. Suletud üks (Peetri) agentuur.

¹⁾ Sisemaaliste lühikõnede hulgas 127 454 teenistuse- 127454 conversations de service.

ehk postkõnet. — *Dans le nombre des conversations privées —*

Uute ühendusejuhtmete ehitus viidud läbi punktide vahel, kus koormatus kõnedega oli suur või kus ühendused ei vastanud tehnilisile tingimustele. Nii on ehitatud:

1) Tallinna-Tartu vahele üks paar uusi 3 mm pronksjuhtmeid, mis kasutatud ära Tallinn-Valga vaheliseks ühenduseks, kuna Tallinn-Tartu vahele loodud juure fantoomühendus.

2) Paide-Viljandi vahele üks paar uusi 4 mm juhtmeid.

3) Tartu-Ahja vahele teine ühendus (4 mm juhtmed). Ühe ühendusega polnud võimalik rahuldada nõudmisi.

4) Võru-Rõuge vahele teine ühendus. Üks ühendus oli kõnedega liig koormatud.

5) Tallinn-Rakvere vahele kolmas ühendus, kusjuures Tallinnast-Tapani loodud olemasolevate ühenduste abil fantoomühendus, edasi Rakvereni ehitatud juure ainult üks juhe.

6) Tallinn-Pärnu vahele fantoomühenduse näol kolmas ühendus, sellejuures uusi juhtmeid ehitatud Pärnu ja P.-Jakobi vahele.

4. Liinid ja juhtmed.

Lignes et fils.

Postiametkonna telegraafi-telefoni juhtmete seis—*État des fils télégraphiques et téléphoniques de l'Administration des postes.*

47.	Arvud km—En km		± või (out)—%
	1. IV. 1930	1. IV. 1929	
a) Liinid — Lignes.			
Õhu— <i>Aériennes</i>	10 253	9 726,5	+ 5,4
Maakaableid— <i>Câbles souterrains</i>	208	189	+ 7,4
Veekaableid— <i>Câbles sous-marins</i>	881,5	881,5	—
Neist— <i>Dont</i> :			
1. Keskjaamade vahelised— <i>Entre des stations centrales</i> :			
Õhu— <i>Aériennes</i>	4 507	4 292,5	+ 5,—
Maakaableid— <i>Câbles souterrains</i>	21,5	20,5	+ 5,—
Veekaableid— <i>Câbles sous-marins</i>	285,5	276	+ 3,4
2. Abonentseadete liine linnas— <i>Lignes urbaines des installations d'abonnés</i> :			
Õhu— <i>Aériennes</i>	427,5	322	+ 32,7
Maakaableid— <i>Câbles souterrains</i>	179	165	+ 8,4
3. Abonentseadete liine maal— <i>Lignes rurales des installations d'abonnés</i> :			
Õhu— <i>Aériennes</i>	5 318,5	5 111,5	+ 4
Maakaableid— <i>Câbles souterrains</i>	2,0	2,5	— 20
Veekaableid— <i>Câbles sous-marins</i>	93,5	104	— 8,1
b) Juhtmed— <i>Conducteurs</i> .			
Õhu— <i>Aériens</i>	63 134	57 943,5	+ 8,9
Õhukaablisooni— <i>Conducteurs de câbles aériens</i>	7 308	6 952,5	+ 5
Maakaablisooni— <i>Conducteurs de câbles souterrains</i>	23 142,5	20 157,5	+ 14,8
Veekaablisooni— <i>Conducteurs de câbles sous-marins</i>	763	654	+ 16,6
Neist— <i>Dont</i> :			
1. Keskjaamadevaheliste ühenduste juhtmed— <i>Conducteurs de communications entre les stations centrales</i> :			
Õhu— <i>Aériens</i>	27 166	25 514	+ 6,4
Õhukaablisooni— <i>Conducteurs de câbles aériens</i>	16	16	—
Maakaablisooni— <i>Conducteurs de câbles souterrains</i>	221	291	— 4,3
Veekaablisooni— <i>Conducteurs de câbles sous-marins</i>	542	595	+ 1,1
Nende sees simultaanitud juhtmeid— <i>Dans ce nombre il y a des conducteurs simultanés</i> ja puht telegraafi juhtmeid— <i>et des conducteurs des communications proprement télégraphiques</i> .			
	8 988	8 880	+ 1,2
	1 278	1 278	—
2. Abonentseadete juhtmed linnas— <i>Conducteurs urbains des installations d'abonnés</i> :			
Õhu— <i>Aériens</i>	7 116	7 323	— 2,8
Õhukaablisooni— <i>Conducteurs de câbles aériens</i>	5 766	5 803	— 0,6
Maakaablisooni— <i>Conducteurs de câbles souterrains</i>	22 892,5	19 915,5	+ 15
Veekaablisooni— <i>Conducteurs de câbles sous-marins</i>	77	—	—
3. Abonentseadete juhtmed maal— <i>Conducteurs ruraux des installations d'abonnés</i> :			
Õhu— <i>Aériens</i>	28 852	25 100	+ 14,9
Õhukaablisooni— <i>Conducteurs de câbles aériens</i>	1 521	1 133	+ 34,2
Maakaablisooni— <i>Conducteurs de câbles souterrains</i>	39	31	+ 25,4
Veekaablisooni— <i>Conducteurs de câbles sous-marins</i>	144	117,5	+ 22,5

nendega varustamist, roostetanud ja tinutata jatkude juhtmeist väljalõikamist, keskaamade sisenduste tehnilisile tingimusele vastavalt ümbertegemist, asutistevahelisi kauge- ja abonentühendustel mittevastava diameetriga juhtmete ümbervahetamist ja ühejuhtmeliste kauge- ja abonentühenduste kahejuhtmeliseks ehitamist.

Asutistevahelisest ühendusest ehitati kahejuhtmeliseks Krivasoo-Skarjatina, Rapla-Märjamaa, Võru-Räpina, Palamuse-Roela, Palamuse-Kudina ja Viljandi-Kaarli.

Kõnede läbilaske võime tõstmiseks asutiste vahel uute juhtmete ehitamiseta on loodud fantoomühendused Tallinn-Tartu, Tallinn-Pärnu, Tallinn-Tapa (Rakvere kolmanda ühenduse jaoks) ja Rahvusvaheliseks läbikäimiseks Tallinn-Helsingi. Fantoomühendusi oli k. a. 1. aprilliks km 855.

B. Välismaadega läbikäimine. — *Communication avec les pays étrangers.* Välismaadega läbikäimise alal on aruandeaastal avatud telefoniühendus Taani ja Norra vahel. Tallinn-Helsingi vahele loodud kolmas ühendus (fantoom). Tallinn-Riia vahel on endiselt

6. Telefoni tasuvus.

Revenus du téléphone.

kaks otseühendust. Neid kaudu võimaldatakse ka transiit-kõned. Eesti-Läti vahel peetakse kaugekõnesid veel üle Valga ja Pärnu.

Õhujuhtmete vähenemine linnas on leib kaablivõrgu arendamisest. Veekaablisoonete kilomeetrites arvu juurekasv, ilma et veekaabliiniid oleks pikenenud, on leib sellest, et on võetud välja ühesoonelisi miinikaableid ja pandud asemele mitmesoonelisi maakaableid.

5. Kommutaatorid ja aparaadid.

Commuteurs et appareils.

Telefoniparaadid ja ühenduseabinõud *Appareillage téléphonique.*

48.	Arv.—Nombre		+ või (on) —%
	1.IV.30.	1.IV.29.	
Telefoni kommutaatorid <i>Commuteurs téléphoniques.</i>			
Mitmekordsed— <i>Multiples</i>	50	50	—
Automaatklappidega— <i>À volets automatiques</i>	2	2	—
Automaat— <i>Automatiques</i>	3	3	—
Kahejuhtmelised— <i>à 2 conduct.</i>	262	255	+ 2,7
Numbrikastid— <i>Tableaux indicat.</i>			
Kahejuhtmelised— <i>à 3 conduct.</i>	21	15	+ 40
Ühejuhtmelised— <i>à 1 conduct.</i>	4	7	— 57
Telefoniparaadid— <i>Appareils téléphoniques.</i>			
Riigi omad— <i>Appartenant à l'État</i>	13 849	12 781	+ 8,3
Abonentide omad— <i>Appartenant aux abonnés</i>	1 008	857	+ 17,6

Telefoni tulud ja kulud—*Recettes et dépenses du téléphone.*

49.

1929/30 eelarveaastal telefon andis sissetulekut—*Pour l'année budgét. 1929/30 le téléphone a donné un revenu brut de.*

	1000 kr
Väljaminekud telefoni alal aruandeaastal olid järgmised— <i>Dépenses pour le téléphone pendant la même année:</i>	2 084,41
a) Telefoniteenijate eksploatatsiooni alal palk, laste abiraha, arstiabi ja varustus— <i>Employés du téléphone (section de l'exploitation) salaires, secours aux enfants, secours médical et secours pour équipement)</i>	786,1
b) Sama kulu tehnilisel alal— <i>Dépenses analogues pour la section technique</i>	282,2
c) Telefoni agentuuride juhatajate tasu— <i>Rémunération des gérants des agences téléphoniques</i>	62,0
d) Telefoni korrashoid— <i>Entretien des téléphones</i>	440,3
e) Telefoni arendamine— <i>Construction des téléphones</i>	726,7
f) Rahvusvahelised maksud— <i>Paiements internationaux</i>	5,8
g) Üldkulude (kantselei, majapidamine jne.) telefoni osa— <i>Dépenses générales pour les téléphones (frais de bureaux, frais d'économie, etc.)</i>	185,7
Kokku—Total	2 438,8
Puudujääk—Déficit	354,4

Telefoni arendamise ja hoonete juureehitamise kuludega on soetatud varandust—*Pour le compte du crédit de construction des bâtiments et du développement du téléphone il a été acquis des installations et du matériel pour*

765,5

Seega puhastulu—*Revenu net total*

411,1

VI. POSTI-TELEGRAAFI-TELEFONI ABIASUTISTE TEGEVUS.

ACTIVITÉ DES ÉTABLISSEMENTS AUXILIAIRES DE POSTE, TÉLÉGRAPHE ET TÉLÉPHONE.

Agentuuride võrk, võrreldes möödunud aruandeaastaga, on suurenenud 12 võrra, seega 1929/30 a. lõpuks arenedes arvuliselt 624 peale. Üle poole agentuuride üldarvust (351 agentuuri) toimetavad peale liht- ja tähtsaadetiste operatsioonide ka rahakaartide, postipakkide, posti jooksvate arvetega ja lunalist

saadetiste operatsioone; postiooperatsioone toimetavatest agentuuridest on 473 agentuuris veel telefoni tegevus ja 324 agentuuris sise-maaliste telegrammide vahetus telefoni teel, 6 agentuuris on ainult telefoni tegevus.

Ülevaate agentuuride tegevuse kohta annavad tab. 50, 51.

¹⁾ Käesolevas tabelis on telefoni tulud näidatud postiametkonna asutiste kassadesse sissetuleku seisukohalt. Riigikassa eelarve täitmise aruandes on need tulud veidi väiksemad, kuna need seal on näidatud panga osakondadesse ületatud summade seisukohalt (1928/29 a. lõpuks jäi asutiste kassadesse üleandmata telefoni tulusid vähem kui 1929/30 a. lõpul).

Posti- ja posti-telefoni agentuuride kaudu 1929/30 a. postileantud postisaadetiste ja vastuvõetud telegrammide arv.
 Nombre des envois postaux et des télégrammes déposés dans les agences postales et téléphoniques pendant l'année budgétaire 1929/30

50.	Posti- ja p. t. agentuuride arv Nombre des agences	Lihpostisaadetised Envois ordinaires	Tähtsaadetised Envois recommandés	Juuremaksu saadetised Envois non affranchis ou insuffisamment affranchi	Pakid Colis postaux	Rahakaardi jaanadid de poste	Väärkirjad Lettres avec valeur déclarée	Alatehete tellimised Nombre des abonnements aux journaux	Telegrammid Télégrammes
Maad—Districts									
Harju	94	418 134	15 442	2 710	732	11 220	8 368	7 494	486
Järva	41	241 993	7 427	1 100	223	8 292	2 244	3 843	133
Lääne	66	307 436	11 496	1 866	570	11 892	7 722	8 478	692
Petseri	14	55 710	3 270	918	126	2 214	1 254	786	294
Pärnu	74	339 216	15 030	2 648	804	14 674	11 026	8 968	450
Saare	33	118 165	3 918	1 458	462	4 044	2 631	2 526	413
Tartu	87	599 172	25 123	4 672	764	14 716	7 978	5 912	714
Valga	29	270 824	12 006	954	276	5 046	3 492	1 416	414
Viljandi	51	239 888	12 888	1 416	570	9 948	6 276	4 938	234
Viru	70	408 568	13 540	2 882	806	14 586	5 464	3 167	498
Võru	59	221 694	11 677	2 252	492	10 674	5 166	3 044	360
Kokku—Total	618 ¹⁾	3 215 805	131 822	23 076	5 690	107 256	61 621	55 572	4 699
1928/29 a.	606 ¹⁾	3 019 559	122 027	23 876	4 369	84 835	47 452	50 379	3 267
Rohkem või vähem Augmentation ou diminution	+ 12	+ 196 246	+ 9 795	- 5 800	+ 1 321	+ 22 421	+ 14 189	+ 5 193	+ 1 432
%	-	+ 6,5	+ 8	- 20,1	+ 30,2	+ 26,4	+ 29,9	+ 10,3	+ 43,8
Saadetiste üldarvust %—Pourcent du total général	-	8,9	11,7	13,5	5,7	19,7	38,9	41,8	1,9

Agentuuride kaudu väljastatud postisaadetised ja telegrammid ning peetud telefonikõned.

Nombre des envois postaux et des télégrammes délivrés par les agences, et le nombre des conversations effectuées.

51.	Agentuuride arv Nombre des agences	Ajalohed Journaux	Lihpostisaadetised Envois ordinaires	Tähtsaadetised Envois recommandés	Juuremaksu saadetised Envois non affranchis ou insuffisamment affranchi	Pakid Colis postaux	Väärkirjad Lettres avec valeur déclarée	Telegrammid Télégrammes	Telefoni kõned—Conversat. téléphon.		
Maad—Districts									Kohalikud Locales	Tulud kaugel Conversat. à grande distance d'arrivée	Lainud kaugel Conversat. à grande distance de départ.
Harju	97	1 105 276	508 578	13 775	3 132	1 035	9 880	11 861	62 028	68 980	70 203
Järva	41	712 114	325 438	7 851	1 989	792	3 694	4 535	19 603	29 929	31 098
Lääne	66	780 592	401 686	11 466	2 124	1 854	8 372	12 672	26 589	33 207	40 601
Petseri	14	76 538	105 336	3 204	1 194	390	3 108	3 444	6 168	3 564	3 564
Pärnu	74	987 118	463 402	13 586	2 130	1 297	10 789	11 562	32 690	45 054	52 397
Saare	33	398 753	134 845	4 980	1 041	705	5 396	4 817	12 928	11 572	12 678
Tartu	88	1 049 068	617 886	10 728	2 872	1 359	12 801	18 517	38 514	54 390	61 988
Valga	29	378 612	237 444	7 356	942	1 344	4 518	3 012	11 328	22 298	28 404
Viljandi	52	876 228	360 002	12 264	1 758	1 608	7 152	8 796	24 258	27 330	33 772
Viru	71	1 198 390	573 906	14 108	3 116	1 400	9 980	13 188	31 989	57 250	57 416
Võru	59	666 692	334 430	10 972	2 094	1 194	7 290	13 013	17 322	23 196	27 144
Kokku—Total	624	8 229 817	4 222 953	116 270	22 301	13 577	82 960	105 417	231 677	370 768	419 260
1928/29 a.	612	8 412 148	4 361 524	4 165 839		11 813	70 193	51 992	222 002	270 223	382 160
Rohkem (+) või vähem (-) Augmentation ou diminution	+ 12	- 182 331	+ 195 685	+ 4,6		+ 1 764	+ 12 767	+ 53 425	+ 59 075	+ 100 545	+ 87 094
%	-	- 2,1	+ 4,6			+ 14,9	+ 18,2	+ 102,7	+ 26,5	+ 37,2	+ 26,2
Saadetiste üldarvust %—Pourcent du total général	-	41,7		11,5		8,3	48,6	35,4	1,7	15,1	16,4

VII. POSTI-TELEGRAAFI-TELEFONI AMETKONNA TULUD JA KULUD.

RECETTES ET DÉPENSES DES POSTES, DES TÉLÉGRAPHES ET DES TÉLÉPHONES.

I. Tulud.

Recettes.

Posti-telegraafi-telefoni ametkonna 1929/30 a. tulud, võrreldes 1928/29 aastaga, on suurenenud üldiselt 5,00% võrra. Tulud posti alal on suurenenud 4,8% ja telefoni alal 8,0%, kuna telegraafi tulud on 6,0% vähenenud, mille põhjuseks asjaolu, et telegraafi asemel on hakatud kasutama suuremal määral telefoni.

Kulud, eelmise aastaga võrreldes, on suurenenud 14,5% võrra. Kulude juurekasv langeb posti ja telefoni võrgu arendamise ning maa postiolude parandamise arvele.

Ametkonna tulude ja kulude üldist läbikäiku näitab tab. 52, millest näha, et aruandeaasta jooksul ametkonna tulud ületavad kulusid Kr 591 383 võrra.

¹⁾ Siia hulka ei ole arvatud 6 telefoni agentuuri, kus on ainult telefoni tegevus.

Postiametkonna tulud ja kulud (Kr) — Recettes et dépenses des postes, des télégraphes et des téléphones (Kr).

52.

	Tulud — Recettes ¹⁾					Kulud — Dépenses			Ütejäak Solde
	Post Poste	Telegraaf Télégraphie	Telefon Téléphone	Muud tulud Autres recettes	Kokku Total	Korralised Ordinaires	Erakorralised Extraordi- naires	Kokku Total	
1929/30 a.	2 736 240	434 756	2 084 333	30 702	5 330 081	4 475 094	269 604	4 744 698	591 383
1928/29 a.	2 656 638	464 897	1 912 807	43 119	5 077 461	4 094 040	46 562	4 140 602	936 859
1929/30 a. rohkem (+) või vähem (-) % . . .	+ 129 602 4,8	- 30 141 6,9	+ 171 526 8,9	- 12 417 40,4	+ 258 620 5,09	+ 381 054 9,3	+ 223 042 479,02	+ 004 096 14,5	- 345 476 58,4

Diagr. 11. Tulude läbikäik 1929/30 a. üksikute kuudel.
Mouvement des recettes pendant les 12 mois de 1929/30.

Tuh. KR

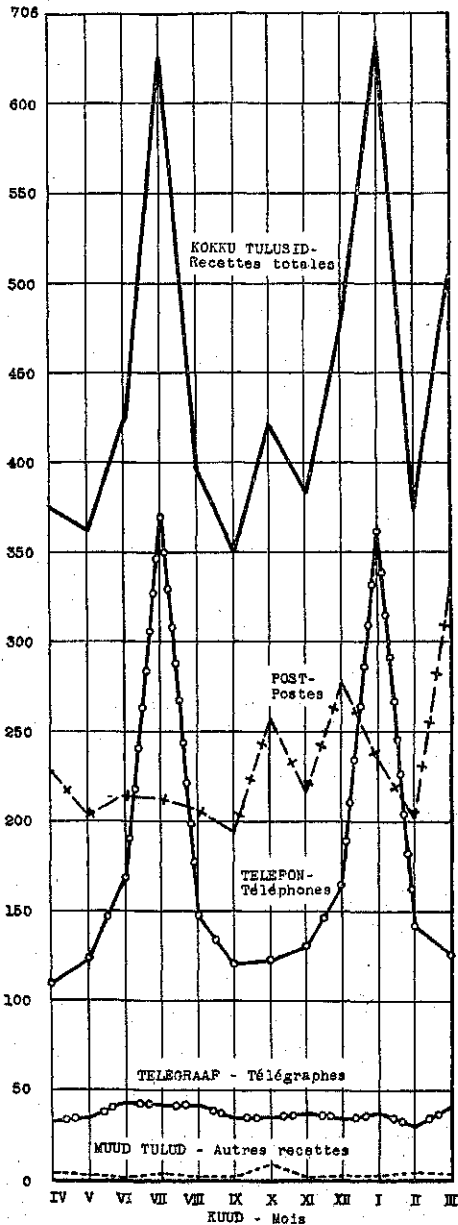

Diagramm 11 näitab ametkonna tulude läbikäiku aruandeaasta üksikute kuude järgi: posti tulud näitavad tõusu jõulu- ja kevadepühade eel, s.o. detsembri ja märtsi kuul; telefoni sissetulekute tõus on aga juuli ja jaanuari kuul, mis seletatav telefoni põhimaksude tasumise tähtaegadega. Telegraafi ja muud tulud on enamvähem ühesugused kogu aasta jooksul.

2. Kulude läbikäik ja eelarve.

Dépenses budgétaires. 1929/30 a. kulude läbikäiku üksikute kulumõjude järgi võrreldes eelarvega. 1929/30 a. eelarve summa hulka on arvatud eelmisest aastast ülekantud eelarve krediidi ülejääke Kr 187 142.

1929/30 a. eelarve krediidi ülejääkidest on 1930/31 a. peale kantud üle Kr 100 200.

3. Tagajärg rahavälisriikide posti-, telegraafi- ja telefonivalitsuste ühendamisega.

Résultats, des acomptes avec les pays étrangers. Välisriikide posti-, telegraafi- ja telefonivalitsustega arvete ühendamisega posti, telegraafi ja muude maksude ning transfertsummade alal on operatsioonid välisvaluutas olnud eesti raha peale ümberarvatult sissetulekuna Kr 500 367,⁴¹ ja väljaminekuna Kr 649 364,⁶⁰, seega välisvaluutat läinud rohkem välja kui tulnud sisse Kr 148 997,²⁸ võrra. Selle põhjuseks on asjaolu, et Venega, kellega oli suurem postitransfertide vahetus ja kelle transfertarvete saldod kujunesid alati Eesti kasuks, lõppes postitransfertide vahetus 1929/30 a. teisel poolel.

4. Ametkonna tasuvus.

Rentabilité de l'Office. Tabel 54 näitab posti-telegraafi-telefoni ametkonna tasuvust 1929/30 aruandeaastal. Tabelist on näha, et ametkonna tegevus on annud puhaskasu Kr 679 976,⁴⁰. Kulude hulka ei ole arvatud varanduste amortisatsiooni % Kr 490 946,¹⁰ seetõttu, et varanduste remondiks kulutatud summaga, mis tegi välja Kr 508 488,⁵¹, varandus on hoitud algväärtuses.

¹⁾ Käesolevas tabelis on tulud näidatud postiametkonna asutiste kassadesse sissetuleku seisukohalt. Riigikassa eelarve täitmise aruandes on tulud veidi suuremad, kuna need seal on näidatud pangasakondadesse üle antud summade seisukohalt (1928/29 aasta lõpuks jäi asutiste kassadesse üleandmata tulusid rohkem kui 1929/30 a. lõpul.).

Kulude läbikalk ja eelarve (Kr)—Dépenses budgétaires (en Kr)

53. Eelarve jaotus — Suadvisjons du budget.		Kulude nimetus Dénomination des dépenses	1929/30 a. eelarve Budget	1929/30 a. kulud Dépenses	Ülejääk Solde
Peatükk Chapitres	§				
Korralised kulud—Dépenses ordinaires.					
III	1	Teenistasetasi—Appointements	2 088 850	2 088 221	659
	2	Ametisõidud—Voyages de service	27 788	25 660	2 128
	3	Ametnikkude ja teenijate toetus—Subsides aux employés	210 224	210 099	125
	5	Ametnikkude ja teenijate varustus—Équipement des employés	62 078	61 943	135
	7	Juridiline abi ja kohtukulud—Conseil juridique et frais de justice	1 810	1 732	78
	8	Kantseleikulud—Frais de bureaux	81 968	81 639	329
	9	Majapidamine—Frais d'économie	152 047	151 155	892
	10	Avalikud maksud ja kohustused—Impôts et droits publics	6 895	6 833	62
	11	Veokulud—Frais de transport	580 978	580 833	145
	12	Vallasvara—Biens meubles	52 307	52 300	67
	14	Hoonete remont—Réparations de bâtiments	39 298	39 287	11
	23	Väärtnärkide valmistamine—Impression des timbres d'affranchissement	18 934	18 934	—
	34	Hariduslikud kulud—Frais d'instruction	1 200	1 200	—
	40	Kodifikatsioon ja kirjaastamine—Codification et éditions	9 500	9 500	—
	72	Telegraafi ja telefoni korrahoold ja arendamine—Maintenance et développement du télégraphe et du téléphone	1 038 018	1 031 214	6 804
	84	Rahvusvahelised maksud—Paiements internationaux	110 095	108 964	1 131
	90	Segakulud—Frais divers	6 500	5 580	920
Kokku korralised—Total des dépenses ordinaires			4 488 580	4 475 094	13 486
Erakorralised kulud—Dépenses extraordinaires:					
	1	Uute hoonete ehitamine—Construction des bâtiments	98 931	84 931	14 000
	2	Telefonijaama laiendamine—Développement du central téléphonique	264 362	184 678	79 689
Kokku erakorralised—Total des dépenses extraordinaires			363 293	269 604	93 689
Üldse—Total général			4 851 873	4 744 698	107 175

1. aprilliks 1930 a. oli ametkonna varanduste väärtus (varanduste kapital) Kr 9 661 125,24 ja Riigikassalt saadud operatsi-

ooni summasid Kr 150 000.—, missuguste kapitalide protsendiks on tabelis arvatud 8%.

Posti-telegraafi-telefoni tasuvus 1929/30 a. — Résultat financier des postes, télégraphes et téléphones en 1929/30.

54.	Kulud—Dépenses	Summa Somme Kr		Tulud—Recettes	Summa Somme Kr	
	Eelarve kulud—Dépenses budgétaires	4 744 697	70	Tulud postist, telegraafist ja telefonist—Recettes de la poste, du télégraphe et du téléphone	5 305 380	02
	Varanduste kapitali ¼—Intérêts du capital investi dans les installations et le matériel	772 890	01	Muud tulud—Autres recettes	30 701	56
	Operatsiooni kapitali ¼—Intérêts du fonds de roulement	12 000	—	Eelarve krediidist juuresoetatud varandus—Matériel acquis pour le compte des sommes budgétaires	873 482	62
	Puhaskasu 1)—Revenu net	679 976	49			
		6 209 564	20		6 209 564	20

VIII POSTI-TELEGRAAFI-TELEFONI AMETKONNA PERSONAAL.

PERSONNEL DES POSTES, DES TÉLÉGRAPHES ET DES TÉLÉPHONES.

1. Arv, jagunemine, liikumine.

Nombre, classification et mouvement.

Tabel 55 annab ülevaate ametkonna personaali arvu, jagunemise ja liigituse kohta võrreldes 1928/29 aastaga, kuna diagramm 12 näitab personaali pealike tõusu või langust aastatel 1924—1929/30 incl.

Riigiraudteede ja posti-t.-t. teenijate ja

töölise preemia ja lisatasu seaduse põhjal (RT. nr. 109/110-1925) on aruandeaasta jooksul asutiste koosseisudes hoitud kokku 339 töötõudu, mille arvel on vastavast krediidist teenijatele makstud lisatasu 123 672 kr, mis kokkuhoitud koosseisude palgasummast teeb 50%. Lisatasu maksmine on aidanud postiametkonnas töövõiljakust tunduvalt tõsta.

1) Posti, telegraafi ja telefoni tasuvuse tabelites 25, 35 ja 49 puhtakasu väljaarvamise juures ei ole võetud arvesse muid tulusid Kr 30 701,56 ja protsente varanduste kapitalilt Kr 772 890,01 ja operatsiooni kapitalilt Kr 12 000 — Dans les tableaux du résultat financier des postes, télégraphes et téléphones (tableaux Nr. 25, 35 et 49) lors de l'évaluation du revenu net, n'ont pas été considérés les autres recettes de Kr 30 701,56, ainsi que les intérêts du capital investi dans les installations et le matériel de Kr 772 890,01 et du fonds de roulement de Kr 12 000 —.

55.	1929/30 a. lõpul A la fin de 1929/30		1928/29 a. lõpul A la fin de 1928/29	
	Mehi Hommes	Naisi Femmes	Mehi Hommes	Naisi Femmes
I. Postiametkonna tegelik personaal (ühies postivalitsusega)—Personnel effectif des postes, des télégraphes et des téléphones (y compris la Direction Générale).				
1. Määrallsed—Selon les états:				
a) Ametnikud—Employés:				
Administ. ja ekspluat. alal—En ce qui concerne l'administration et l'exploitation				
Tehnika alal—En ce qui concerne le service technique				
a) Kokku—Total				
b) Lihtteenijad—Employés de catégories inférieures:				
Ekspluatatsiooni alal—En ce qui concerne l'exploitation				
Tehnika alal—En ce qui concerne le service technique				
b) Kokku—Total				
Kokku määrallsi—Totaux selon les états				
2. Ülemäärallsed—Surnumératés.				
c) Ametnikud—Employés				
d) Ametiõpilased ja kandidaadid—Élèves et aspirants:				
Posti-telegr.-telefoni alal—En ce qui concerne les services de poste de télégraphe et de téléphone				
Telegraafi-telefoni tehnika alal—En ce qui concerne le service technique des télégraphes et des téléphones				
c) Kokku—Total				
e) Mitmesugused alalised tööhõud: autojuhid, kutsarid, postide pealeaadijad, plombeerijad, aidamehed, koristajad jne.—Différents agents permanents: chauffeurs, cochers, chargeurs de poste, agents pour appliquer des plombs, surveillants des hangars, agents pour arranger etc.				
Kokku ülemäärallsi—Total des surnumératés				
II. Abialaliste tegelik personaal—Personnel effectif des établissements auxiliaires.				
1. Postivalitsuse elektro-tehnika kesköökojas—Dans l'atelier électrotechnique de la Direction Générale des Postes et des Télégraphes.				
a) Ametnikud—Employés:				
Administ. ja ekspluat. alal—En ce qui concerne l'administration et l'exploitation				
Tehnika alal—En ce qui concerne le service technique				
b) Töölised—Ouvriers				
Kokku—Total				
2. Agentuurides—Dans les agences.				
a) Postiagentuuride juhatajad—Gérants des agences postales				
b) Posti-telefoni agentuuride juhatajad—Gérants des agences postales et téléphoniques				
c) Telefoni agentuuride juhatajad—Gérants des agences téléphoniques				
Kokku—Total				
624				
612				

2. Haridus. Määralliste ametnikkude haridusliku tsensuse kohta annab ülevaate järgmine tabel.

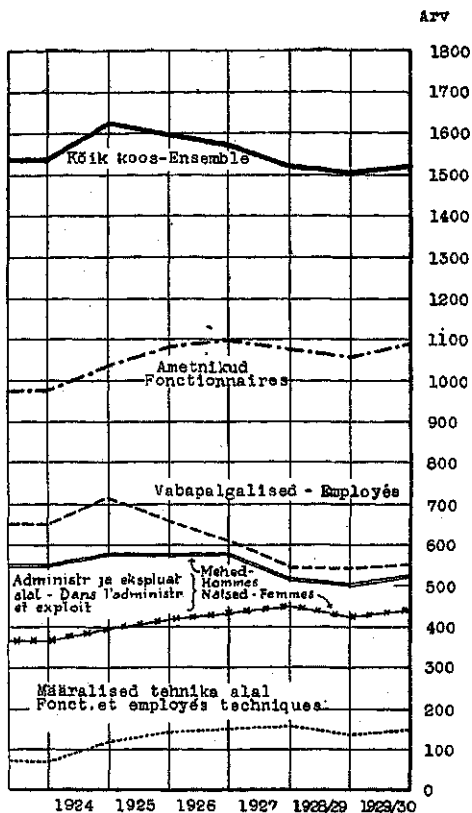
Kõrgema hariduse alla on viidud ülikooli ja kõrgema tehnilise haridusega isikud. Kõrgema algkooli hariduse lahtirisse on kantud

Määralliste ametnikkude jaotus hariduse järgi % 1929/30 a.—Répartition des employés d'après leur instruction en % en 1929/30.

56.	Ametnikkude arv Nombre des employés			Kõrgema haridusega Instruction supérieure			Keskkooli haridusega Instruction moyenne			Kõrgema algkooli haridus. Instruction primaire supérieure			Koduse ehk algharidusega Instruction privée ou primaire inférieure		
	Mehi Hommes	Naisi Femmes	Kokku Total	Meeste % Hommes	Naiste % Femmes	Üldine % Général	M. %—H.	N. %—F.	Üldine % Général	M. %—H.	N. %—F.	Üldine % Général	M. %—H.	N. %—F.	Üldine % Général
1929/30	658	422	1080	2,3	0,2	1,5	11,1	37,4	21,4	85,1	60,0	75,2	1,5	0,5	1,1

Diagr. 12. Määraliste (ametnikkude ja vabapalgaliste) arvu liikumine 1924—1929/30 a.

Mouvement du nombre des fonctionnaires et des employés et compris ceux de catégories inférieures) 1924—1929/30.

ametnikud, kes on lõpetanud täiskursuse: 1) veneaegses linnakoolis, 2) õpetajate seminaris, 3) lutheri kihelkonnakoolis, 4) 2-klassilises ministeriumi koolis, 5) 2-klassilises õiguse kihelkonnakoolis, 6) 2-klassilises valitsuse algkoolis või üldse on omandanud sellise hariduse, mis vastab vähemalt nüüdsele 6-e õppeaasta kursusele.

Koduse või alghariduse alla on viidud need ametnikud, kelle haridus on dokumentide järgi madalam 6-aastase kursusega algkooli haridusest.

Kuna suurem hariduslik tsensus ja võõrkeelte oskus võimaldab ametnikel postiametkonnas teenistusealal kiiremat edasiliikumist, siis on ametnikkude seas märgata tunni kesk- ja kõrgemahariduse järgi. Samuti õpitakse usinasti võõraid keeli, peamiselt inglise- ja prantsusekeelt. Keelte õppimise suhtes on positiivne võimaldanud ametnikele 1929/30 aruandeaasta jooksul Tallinnas ja Tartus rahvaülikoolis õppida prantsuse ja inglise keele erikursustel keskkooli esimese võõrkeele kava ulatuses.

3. Ametipuhkused. Aruandeaastal said puhkuse täielikult 92,0% mees-teenijaist ja 98,0% naisteinijaist, kellel üldse oli õigus puhkust saada. Ülejäänud said puhkuse kas osaliselt ehk ei kasutanud seda üldse.

Ametipuhkuste võrdlev tabel 1924—1929/30 a.—Congés pendant la période de 1924—1929/30.

57.	Määraliste ja ülemääraliste ametnikkude ja teenijate üldarv Nombre total des employés			Puhkepäevade üldarv Nombre total des jours de congé			Puhkepäevi ühe kohta Jours de congé par personne		
	Mehi Hommes	Naisi Femmes	Kokku Total	Meeste Hommes	Naiste Femmes	Kokku Total	Mehe Hommes	Naise Femmes	Ühe inimese kohta Par personne
1929/30	1231	536	1767 ³⁾	31 832	15 052	46 884	25,0	28,0	26,5
1928/29	1179	495	1674 ³⁾	31 378	13 365	44 743	26,6	27,0	26,7
1927	1196	464	1660 ⁴⁾	31 230	13 156	44 386	26,1	28,3	26,7
1926	1237	453	1690	32 195	12 388	44 583	26,0	27,3	26,4
1925	1259	447	1706	31 789	12 138	43 927	24,4	27,1	25,7
1924	1800	427	1727	25 238	10 358	35 596	19,4	24,2	20,6

Määraliste ja ülemääraliste ametnikkude ja teenijate ametipuhkused 1929/30 eelarveaastal.
Congés des employés selon les états et des surnuméraires en 1929/30.

58.	Mehed Hommes	Naised Femmes	Kokku päev. Au total des jours
Ametnikkude ja teenijate üldarv, kes olid õigustatud saama puhkust—Nombre des employés et des agents ayant droit à un congé	1231	536	—
Puhkust said—Ont eu un congé de: 30 päeva—30 jours	964	470	43 020
de 15—29 " incl.	83	13	2 149
de 14 " "	65	38	1 442
Alla—moins de 14 " "	28	6	273
Kokku—Total	1 140	527	46 884
Puhkuse jäi saamata kas täiesti ehk osaliselt—N'ont pas pu profiter du congé	200	27	4 143

1) Selles arvus on ainult need teenijad, kes olid õigustatud puhkust saama. Peale nende oli aruandeaastal 48 mees- ja 50 naisteinijat, kellel puhkuse saamiseks õigust ei olnud (need kes esimest aastat teenisid). Eelmiste aastate teenijate arvus on ka viimati nimetatud teenijad.

2) Selles arvus on ainult need teenijad, kes olid õigustatud puhkust saama. Peale nende oli aruandeaastal 79 mees- ja 40 naisteinijat, kellel puhkuse saamiseks õigust ei olnud (need kes esimest aastat teenisid).

3) Selles arvus on ainult need teenijad, kes olid õigustatud puhkust saama. Peale nende oli aruandeaastal 36 mees- ja 14 naisteinijat, kellel puhkuse saamiseks õigust ei olnud (need kes esimest aastat teenisid).

4. Tervislik seisukord. Posti- ja teleametkonna teenijate tervisliku olukorra eest hoolitsemine põhjendub Vabariigi Valitsuse poolt 1920 a. 6 veebruaril vastuvõetud ajutistel kodukorra määrustel, mis on antud valitsuseasutistest töötavate ametnikkude ja tööliste haigusekorral kindlustamiseks kohta (RT. nr. 26/27 1920).

Riiklikku arstiabi kohtadel teostavad postiametkonna asutistega lepingusolevad usaldusarstid, lepinguarstid, hambaarstid, apteegid jne. Aruandeaastal oli ametkonnal:

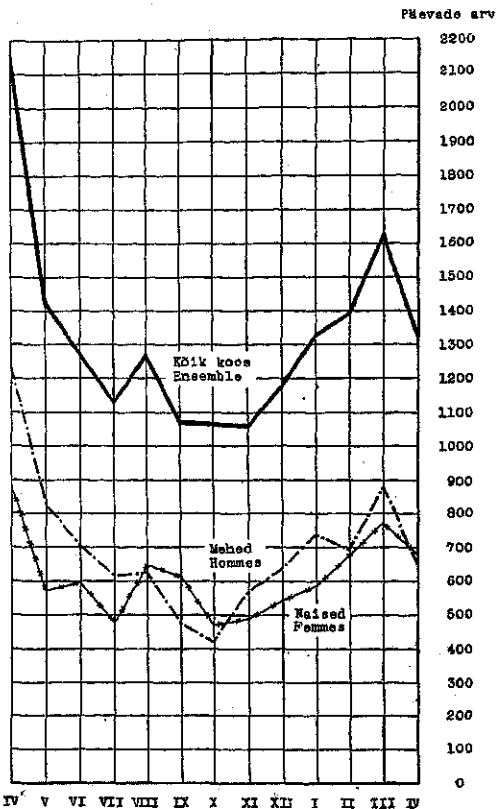
Usaldusarste— <i>Médecins de confiance</i>	18
Lepinguarste— <i>Médecins qui avaient passé un contrat avec l'Administr. des postes</i>	324
Hambaarste— <i>Dentistes</i>	44
Armaamandaid— <i>Sages-femmes</i>	14
Masseerijaid— <i>Masseurs</i>	—
Apteoke— <i>Pharmacies</i>	52

Haigusepäevade arvu kohta aruandeaastal kuude viisi annab ülevaate diagramm 13.

Haigusepäevade arvu üle iga teenija kohta saame ülevaate tab. 59 1923—1929/30 aastani incl.

Arstiabi ja arstirohtude ning matuste puhul antava rahalise toetuse peale on aruandeaastal kulutatud üldse Kr 131 514,64 ehk Kr 72,35 iga teenija peale (1928/29 a. kulutati Kr 117 936,43 ehk Kr 64,6 iga teenija peale).

Diagr. 13. Ametnikkude ja vabapalgaliste haigusepäevade arv kuude järgi 1929/30 a.
Mouvement du nombre des jours de maladies du personnel pendant les 12 mois de 1929/30.

Määraliste ja ülemääraliste ametnikkude ja lühiteenijate haigusepäevade võrdlev tabel 1923—1929/30 a.
Tableau des jours d'absence pour cause de maladies pendant la période de 1923 à 1929/30.

59.	Ametnikkude ja teenijate üldarv <i>Nombre total des employés</i>			Haigusepäevade üldarv <i>Nombre total des jours de maladie</i>			Haigusepäevade arv ühe kohta <i>Nombre de jours de maladie par employé</i>		
	Mehi <i>Hommes</i>	Naisi <i>Femmes</i>	Kokku <i>Total</i>	Meeeste kohta <i>Hommes</i>	Naiste kohta <i>Femmes</i>	Kõigi kohta <i>Total</i>	Mehi <i>Hommes</i>	Naise <i>Femmes</i>	Üldine ühe kohta <i>Par employé</i>
1929/30	1 267	550	1 817	7 869	7 096 ³⁾	14 965	6,2	12,9	8,2
1928/29	1 258	535	1 793	11 310	8 327 ²⁾	19 637	8,9	15,5	10,9
1927	1 244	514	1 758	7 791	6 990 ¹⁾	14 781	6,2	13,6	8,4
1926	1 237	458	1 695	7 849	7 731	15 580	6,3	17,0	9,2
1925	1 259	447	1 706	6 328	5 404	11 732	5,0	12,1	6,8
1924	1 300	427	1 727	7 266	5 832	13 098	5,6	13,6	7,6
1923	1 235	407	1 642	5 774	4 674	10 448	4,7	11,2	6,4

Määraliste ja ülemääraliste haigete ametnikkude ja teenijate arv haiguse kestuse järgi 1929/30 a.
Tableau des employés malades en 1929/30 selon la durée des maladies.

60.	Ametnikkude ja teenijate üldarv— <i>Nombre total des employés et agents</i>		
	Mehi <i>Hommes</i>	Naisi <i>Femmes</i>	Kokku <i>Total</i>
Ametnikkude ja teenijate üldarv— <i>Nombre total des employés et agents</i>	1 267	550	1 817
Haigeid oli haiguse kestuse järgi: <i>D'après la durée des malades. Étaient absents:</i>			
Üle 6 kuud— <i>Plus de 6 mois</i>	2	3	5
6—3 kuuni— <i>de 6 à 3 mois</i>	11	12	23
3—1— <i>de 3 à 1 mois</i>	44	36	80
1 kuust 1 nädalani— <i>de 1 mois à 1 semaine</i>	230	163	393
Alla 1 nädala— <i>Moins d'une semaine</i>	281	343	624
Kokku haigeid—<i>Total des malades</i>	568	557	1 125

¹⁾ Peale näidatud 6990 haigusepäeva tuli 1927 a. naisametnikkude peale veel 1291 haigusepäeva sünnituse puhul, mis annab iga naisametniku kohta 2,5 haigusepäeva juure. Eelmistel aastatel on sünnitusepuhul töötis puudumise päevad juba üldises haigusepäevade arvus.

²⁾ Peale näidatud 8327 haigusepäeva tuli 1928/29 a. naisametnikkude peale veel 2086 haigusepäeva sünnituse puhul, mis annab iga naisametniku kohta 3,9 haigusepäeva juure.

³⁾ Peale näidatud 7096 haigusepäeva tuli 1929/30 a. naisametnikkude peale veel 1519 haigusepäeva sünnituse puhul, mis annab iga naisametniku kohta 2,8 haigusepäeva juure.

Tab. 1. Väliskaubandus septembris 1930 a. —

Rühm, kuhu kuulub en- disede kate- goriale	Dans les chiffres du tableau les marchandises passées en transit ne sont pas comprises. Trafic de perfectionnement, réexportation et ré- importation sont compris.	Inglise Angl- terre	Läti Letto- ne	N.S.V.L. U.R.S.S.	Poola- Danzig Pologne Dantzig	Prant- suse France	Rootsi Suede	Saksa Al- le- magne	Tšeh- hoslo- vakkia Tšehoo- slavaq.	Ühend- riigid Riik- Unis	Muud riigid Autres pays
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Eesti-Läti ühine nomenklatuur											
Nomenclature unifiée pour Estonie et Lettonie											
A. Sissevedu tonnides — Importation en tonnes.											
5	I. 1. Elustoomad (arv—nombre)	—	—	—	—	—	—	3	—	—	12
1	II. Toidu- ja maitseained, loigid	704,8	0,9	1 289,9	3 400,4	72,3	29,8	1 558,9	59,6	872,3	752,1
1,4	2. Tera- ja jahvatatud vill	242,5	—	501,2	689,4	67,8	29,7	97,6	—	850,8	584,6
2	3. Aia- ja juurvili	—	—	75,7	—	—	—	1,6	0,0	5,4	44,1
3	4. Karjasaadused	—	—	—	—	0,0	—	0,0	—	—	0,1
4	5. Kala, kalasaadused ja vähid	392,0	—	0,1	—	0,0	—	—	—	—	51,9
1	6. Muud toidu- ja maitseained ning loigid	69,7	0,9	711,8	2 731,0	4,0	0,1	1 384,1	59,6	0,4	71,1
6	7. Loomasööt	6 654,0	1 366,1	10 451,0	2 485,0	18,9	1 886,6	546,0	2,5	898,5	1 997,2
4,7	III. Loomariiginaised (peale rasvade)	—	2,3	—	—	2,8	0,1	12,9	—	—	122,6
8	9. Seemned, taimed ja nende osad	0,0	3,8	7,5	1,3	12,6	—	4,7	0,4	18,8	181,9
9	10. Metsamaterjal	—	868,2	6 927,2	89,9	—	—	15,0	—	—	455,5
10	11. Paberitoorained	—	—	—	—	—	—	—	—	—	728,7
10	12. Tekstiiltoorained	12,0	6,4	103,8	—	—	—	—	—	—	99,0
12	13. Artid ja metallid töötlemata (metallimurd)	1,5	—	—	—	—	0,9	46,6	—	2,1	5,0
17,18	14. Mineraalid peale ärtside	6 405,1	29,8	331,7	1 865,0	4,6	—	05,6	—	—	19,2
19—21	15. Keemiatööstuse toorained:	237,4	455,5	3 080,3	526,0	1,7	1 827,8	222,8	0,0	669,8	411,9
19	a) sellest õlid, rasvad, vaigud, kummi toorelt	237,4	48,5	3 080,3	526,0	1,5	27,1	215,5	0,0	669,8	409,7
20	b) väetisained	—	407,0	—	—	—	1 800,8	2,8	—	—	—
6	IV. Valmisasjad	251,0	133,5	204,0	209,0	311,8	394,5	2 640,6	64,7	57,0	1 154,9
8	16. Nahad töötatud ja nahakaup	0,3	0,4	—	0,1	0,2	0,1	5,0	0,1	0,0	0,3
9	17. Puittootusesaadused	2,4	11,0	17,5	0,2	0,1	0,6	219,7	0,5	0,6	188,7
11	18. Päberitööstusesaadused	2,9	35,1	0,0	9,2	1,1	4,6	97,1	1,8	2,9	140,7
12,13	19. Tekstiilitööstusesaadused	11,1	2,9	3,1	2,1	11,5	1,6	62,3	7,9	0,1	17,2
14	20. Metallid	174,5	14,8	16,8	—	—	89,2	975,1	0,1	—	589,6
15	21. Põllumajandusemasinad ja riistad ¹⁾	—	1,9	—	—	—	28,7	12,8	—	8,1	7,1
15	22. Jõu- ja töömehhanismid	7,8	3,8	—	0,3	0,0	8,2	104,2	1,4	10,0	6,0
13	23. Metallikaup	32,3	11,6	0,1	10,0	276,0	30,9	378,1	22,6	2,1	67,3
15	24. Elektrimashinad—aparaadid ja tarbeasjad	2,4	0,0	0,0	—	0,1	5,4	94,0	0,4	2,1	7,5
16	25. Instrumendid, aparaadid ²⁾ ja laskeriistad	2,8	0,1	0,0	0,0	0,1	0,6	15,8	0,2	0,2	3,9
15	26. Transportabimüü	1,5	0,0	—	—	1,6	0,7	2,9	—	24,3	18,6
17	27. Keraamika ja muud mineraalkaubad	1,6	11,5	66,8	5,9	0,3	11,9	405,0	22,1	0,2	54,6
19,21	28. Keemiatööstusesaadused	11,2	39,8	99,6	271,1	19,4	213,0	202,0	6,9	8,5	109,9
22	29. Muud eraldi nimetatama kaubad	0,4	0,0	—	0,0	0,2	—	6,1	0,7	0,0	0,7
12,13,22	V. 30. Kallismetallid ja -kiivid	—	0,0	—	—	—	—	0,2	0,0	—	0,6
	Kokku { in %	7 609,8	1 500,5	11 943,9	6 184,4	403,0	2 310,9	4 746,3	126,8	1 927,8	3 904,5
	August 1930	18,8	3,7	29,5	15,2	1,0	5,7	11,7	0,3	4,5	9,0
	1/I—30/IX 1930	8 434,0	1 021,7	4 844,4	3 529,3	814,0	4 034,6	5 395,9	317,1	4 566,9	6 554,1
		63 320,2	12 305,8	100 086,0	55 511,6	10 936,0	16 321,2	58 712,0	1 804,7	17 283,5	40 366,1
B. Sissevedu kroonides — Importation en kr. (couronne d'Estonie, égale 100^{1/200} gramme de l'or pur (100 marks antérieurs).											
5	I. 1. Animalid elavad	—	—	—	—	—	—	22	—	—	16 000
1	II. Densées alimentaires et coloniales, boissons	151 244	815	93 321	517 627	26 073	7 665	59 772	11 443	158 535	218 339
1,4	2. Céréales et produits de minoterie	57 046	—	50 070	68 622	14 620	7 500	16 837	—	140 733	113 220
2	3. Produits des potagers et des vergers	—	—	16 123	—	—	—	767	95	3 109	12 207
3	4. Produits de l'élevage du bétail	—	—	—	—	148	—	14	—	14 313	141
4	5. Poissons, leurs produits et dérivés	87 313	—	170	—	2 128	—	—	—	—	6 575
1	6. Autr. densées alim. et coloniales et boissons	6 885	815	20 958	449 005	9 177	185	31 045	11 348	380	86 265
6	7. Fourrage	—	—	—	—	—	—	11 109	—	—	—
4,7	III. Matière premières et demi-fabriquées	194 069	73 138	600 377	105 509	12 296	136 908	257 501	4 084	479 765	541 222
8	8. Produits animaux (non compr. grais. et huiles)	—	7 908	—	8 471	1 795	34 840	142 581	—	—	148 950
9	9. Semences, plantes vivantes et leurs parties	147	5 027	10 029	681	7 787	—	6 420	258	16 482	124 211
10	10. Produits forestiers	—	22 885	112 860	6 022	—	330	8 175	—	5 814	40 844
12	11. Matière pour papier	—	—	—	—	—	—	—	—	—	37 881
10	12. Matière textiles	23 952	3 562	87 505	—	—	—	20 044	3800	397 280	76 271
17,18	13. Minéraux et métaux bruts	4 205	—	—	—	—	822	7 409	—	684	92
19—21	14. Minéraux (non compris minéraux)	114 178	1107	9 754	26 219	538	—	4 787	—	—	1 340
18	15. Matière chimiques	51 587	32 349	380 229	64 136	2 178	100 918	59 105	31	119 505	110 796
20	a) dont huiles, graisses, résine et caoutch. brut	51 577	14 121	379 990	63 970	2 057	7 986	54 870	31	119 205	109 685
6	b) engrais	—	18 200	—	—	—	92 950	687	—	—	—
8	IV. Produits fabriqués	300 141	180 272	79 038	98 690	297 616	237 453	2 210 728	166 399	126 733	704 76
9	16. Peaux apprêtées et articles en cuir et peau	3 924	5 116	—	1 725	6 326	813	86 417	1 517	679	3 215
11	17. Ouvrages en bois	6 449	6 109	7 514	520	627	967	32 168	840	784	41 292
12,13	18. Articles en papier et imprimés	7 278	28 394	18	2 389	5 518	5 976	98 860	1 810	2 785	72 399
14	19. Articles textiles	123 644	18 051	9 166	24 268	169 053	11 886	611 934	101 997	1 682	143 628
15	20. Métaux ouvrés	54 693	3 673	4 872	—	—	31 632	147 073	117	—	75 988
16	21. Outillage et machines agricoles	—	1 218	—	—	—	37 650	9 962	—	9 035	8 136
17	22. Machines motrices et machines industrielles	16 121	5 527	—	552	1 807	20 585	156 916	1 660	34 257	14 897
15	23. Articles en métal non spécialement dénommés	21 089	8 524	400	4 981	54 249	36 305	299 834	19 474	4 215	34 450
16	24. Machines et appareils électriques et leurs parties	6 283	94	94	—	918	25 601	214 956	1 657	5 299	56 659
17	25. Instruments, appareils et armes à feu	15 352	1 231	100	105	2 592	2 210	142 422	2 237	2 280	44 206
16	26. Moyens de transport	4 590	106	—	—	5 077	4 706	9 126	—	47 623	37 307
19,21	27. Céramique et autres produits minéraux	4 491	6 582	7 272	7 491	899	1 913	124 153	23 698	734	39 418
22	28. Produits chimiques	31 186	95 958	49 622	56 630	46 365	56 779	229 339	4 587	17 275	124 615
12,13,22	29. Autres articles non spécialement dénommés	6 061	50	—	89	3 661	410	50 139	6 784	164	8 505
	V. 30. Métaux et pierres précieuses, perles et coraux	—	498	—	—	—	—	22 144	440	—	3 029
	Totale { kr %	645 454	254 663	772 756	721 826	335 985	382 026	2 550 167	182 365	765 033	1 483 351
	Avril 1930	8,0	3,1	9,6	8,9	4,2	4,7	31,5	2,3	9,4	13,3
	1/I—30/IX 30	862 715	198 253	396 080	619 819	303 495	609 121	2 390 636	184 526	1 420 759	1 565 230
		8 181 972	2 047 664	7 242 832	6 526 482	3 476 094	3 603 100	21 552 956	1 385 747	10 162 346	14 171 133

Siin ka piimatalt. sisseseaded. 2) Peale elektriparaatide.

Commerce extérieur en septembre 1930.

Kokku Total	%	Sept. 1929	1/1-30/IX 1930	Belgia Belgi-que 1)	Hol-landi Pays-Bas	Inglise Angle-terre	Lätt Letto-nie	N.S.V.L. U. R.S.S.	Rootsi Suede	Saksa Ale-magne	Soome Fin-lande	Taani Dane-mark	Müüd ri-gid Au-tres pays	Kokku Total	%	Sept. 1929	1/1-30/IX 1930
11	12	13	14	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
15	---	---	79	160	---	---	83	---	---	---	---	---	---	250	---	398	1444
8740,3	21,5	15 992,8	192 297,3	11,2	14,2	522,8	8,3	---	54,2	1 949,7	613,9	3,2	132,2	3 309,7	8,0	3 022,5	25 270,6
3 043,9	7,5	9 569,9	95 154,3	---	---	0,1	0,4	---	---	0,5	367,3	2,9	5,2	899,6	1,0	753,5	8 464,9
128,9	0,3	118,8	2 091,1	---	---	20,7	3,0	---	---	1 906,5	29,1	---	58,1	2 514,9	6,1	2 042,5	19 001,2
15,7	0,0	124,7	532,9	11,2	14,2	465,5	0,4	---	---	41,7	3,3	---	52,7	115,7	0,3	111,9	1 927,9
445,1	1,1	1 854,9	5 807,8	---	---	36,6	4,5	---	---	0,2	0,9	---	21,2	210,0	0,5	21,6	870,1
5 033,1	12,4	4 759,2	37 863,3	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	50,0	0,1	91,3	1 419,9
75,6	0,2	65,6	345,9	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	30 891,4	76,1	36 981,7	204 500,0
26 306,4	64,9	13 695,2	183 598,4	480,6	2 258,5	21 212,1	947,5	32,7	57,3	1 566,1	138,0	259,7	3 938,9	35 874,7	10,1	47,5	670,0
249,9	0,6	122,7	1 167,2	---	---	---	9,3	---	3,0	1,3	---	---	33,5	47,0	0,1	16,9	198,6
210,4	0,5	229,2	2 871,7	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---
8 483,4	20,9	298,3	48 815,7	480,6	2 258,5	18 532,0	123,4	---	48,6	---	---	259,7	1 003,1	22 705,8	55,2	33 157,4	147 791,0
723,7	1,8	252,2	2 631,4	---	---	2 638,5	---	32,7	---	---	---	---	1 483,1	4 184,8	10,2	1 999,5	31 936,6
480,0	1,1	855,3	6 278,7	---	---	---	0,1	---	---	4,4	31,8	---	9,9	76,7	0,2	164,8	4 908,3
56,1	0,2	38,0	96,3	---	---	---	767,8	---	---	26,3	1,2	---	1 426,8	1 504,6	3,6	766,8	3 789,5
8 719,1	21,5	6 816,7	69 037,2	---	---	---	2,6	---	---	---	---	---	---	0,1	2,4	36,9	5,7
7 433,8	18,3	5 112,8	52 359,2	---	---	---	0,0	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---
5 218,7	12,9	3 861,9	24 393,4	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---
2 210,5	5,5	1 448,1	24 039,5	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---
5 511,0	13,6	5 701,7	50 781,7	7,4	94,3	1 625,2	711,6	1 750,1	---	---	---	---	---	---	---	---	---
6,5	0,0	8,5	65,3	0,0	---	---	0,1	---	0,2	0,7	0,0	---	0,0	1,0	---	8,5	122,2
391,9	1,0	146,8	1 483,3	20,0	---	1 172,5	1,0	---	1,3	174,4	2,5	12,0	45,6	1 437,2	3,5	1 678,4	14 274,6
295,4	0,7	300,1	2 541,8	0,1	---	544,8	10,4	1 750,1	---	61,2	0,4	---	596,0	2 923,6	7,1	2 282,2	20 165,4
119,8	0,3	149,1	893,9	---	---	33,0	8,6	---	---	92,9	3,2	---	61,7	427,2	1,0	620,7	4 786,3
1 658,1	4,6	2 502,7	23 373,1	---	---	---	0,1	---	---	---	---	---	0,1	0,2	---	309,8	13,8
56,4	0,1	119,6	1 541,7	---	---	---	1,1	---	---	---	---	---	1,2	3,5	---	18,1	72,6
142,3	0,4	258,8	1 578,0	---	---	0,3	0,0	---	2,6	1,8	0,8	---	32,5	41,3	0,1	31,7	600,0
831,7	2,0	494,3	4 934,7	0,0	---	0,0	0,0	---	0,3	1,6	0,2	---	1,6	4,3	---	48,2	122,3
112,0	0,3	72,6	533,5	0,2	---	6,9	0,0	---	0,1	0,9	0,5	0,2	0,2	8,9	---	7,4	53,5
22,4	0,1	14,4	153,3	---	---	0,2	0,8	---	0,1	1,0	0,1	---	0,7	2,8	---	1,9	13,6
44,5	0,1	65,0	953,2	---	---	---	3,5	---	0,5	0,1	0,0	---	14,5	18,7	0,1	0,3	292,3
579,9	1,4	589,3	4 777,2	---	---	---	671,7	---	0,0	---	---	---	1,1	1 957,9	4,8	5 467,8	13 485,6
1 039,9	2,6	973,4	7 977,0	---	---	65,5	10,6	---	---	21,9	0,2	---	0,0	98,3	0,3	187,9	1 161,0
8,2	0,0	7,3	53,7	---	---	1,5	0,0	---	---	0,4	0,2	---	0,0	0,5	---	3,6	13,8
0,2	0,0	8,6	0,6	---	---	---	0,0	---	---	0,0	---	---	0,0	0,0	---	---	0,5
40 557,9	100	35 398,3	---	499,2	2 367,0	23 360,1	1 667,4	1 782,6	261,2	3 863,1	2 045,1	455,9	4 826,9	41 128,7	100	50 648,6	---
39 452,3	---	---	---	1,2	5,8	56,8	4,1	4,3	0,6	9,4	5,0	1,1	11,7	---	---	---	---
---	---	---	---	1 329,6	2 632,9	20 239,9	1 218,7	1 093,4	202,1	4 367,5	1 045,6	442,0	5 884,9	38 411,6	---	---	---
---	---	---	---	5 988,6	20 856,8	148 386,6	11 733,2	10 780,1	4 433,0	23 334,3	13 623,0	3 057,1	42 587,7	---	---	---	284 559,4

B. Väljavedu kroonides - Exportation en kr.

1 000 kr				1 000 kr													
11	12	13	14	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
16,0	0,2	---	22,6	19 200	---	---	7 858	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---
1 244,8	15,4	2 876,8	19 228,6	24 139	31 648	996 617	3 093	---	50 422	4 024 769	90 817	1 750	---	28,8	0,3	90,8	226,5
468,7	5,8	1 600,5	11 343,9	---	---	1,8	99	---	---	---	1 535	---	---	1,6	---	0,5	26,0
32,2	0,4	56,3	772,9	---	---	5 392	758	---	---	140	34 963	808	---	1 265	43,3	6,4	80,2
14,8	0,2	132,6	531,0	24 139	31 648	938 780	439	---	31 244	4 001 429	15 894	---	---	70 828	5 114,4	50,7	5 651,8
96,2	1,2	952,5	1 452,4	---	---	---	---	---	18 618	22 341	3 600	---	---	14 932	619,5	0,6	73,9
622,0	7,7	725,7	5 006,2	---	---	52 437	1 800	---	---	580	859	---	---	31 169	118,6	1,2	42,9
11,1	0,1	9,2	118,2	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	3,7	0,1	14,4
2 404,9	29,7	2 781,5	21 443,8	31 294	141 367	1 343 570	24 409	5 721	4 703	32 043	15 214	17 820	506 372	2125,5	21,1	2 601,1	18 019,3
344,2	4,3	427,2	1 779,3	---	---	---	19 159	---	---	7 886	---	---	---	123 258	158,0	1,5	---
171,6	2,1	209,0	1 076,7	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	5,4
197,0	2,4	37,3	1 121,8	31 294	141 367	851 337	1 360	---	500	---	---	---	---	85 300	1 129,0	11,2	1 928,6
87,9	0,5	15,5	226,5	---	---	461 429	---	5 721	---	7 897	---	---	---	250 714	725,7	7,2	342,7
561,4	6,9	1 243,5	8 609,4	---	---	13 200	12	---	---	7 750	---	---	---	2 320	27,9	0,3	84,8
14,1	0,2	16,9	172,9	---	---	---	1 900	---	1 520	1 068	---	---	---	42 120	46,7	0,5	38,2
157,9	1,9	142,5	1 265,3	---	---	17 604	138	---	---	2 195	3 450	---	---	10	7,5	0,1	41,9
820,3	11,4	689,6	6 296,3	---	---	45	---	---	---	12 247	29	---	---	2 651	32,7	0,5	22,4
803,0	9,0	600,2	4 148,1	---	---	---	138	---	---	2 461	29	---	---	85	2,0	---	10,7
111,8	1,4	80,0	1 678,5	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	0,1	---	---
4 401,9	54,4	4 665,5	35 497,3	3 447	25 583	474 285	96 773	434 347	192 796	452 467	69 026	420 954	416 578	2 586,3	25,6	3 982,9	26 251,5
109,7	1,4	113,1	1 045,3	---	---	---	700	---	3 947	4 295	332	---	---	685	11,0	0,1	35,2
99,1	1,2	64,6	571,0	2 403	4 800	289 848	1 072	---	730	75 931	1 324	2 700	19 050	377,3	3,7	411,0	3 566,2
228,3	2,8	200,5	1 762,7	100	19 759	98 037	2 747	434 347	21 216	15 573	1 310	---	---	141 165	728,3	7,2	558,7
1 214,4	15,0	1 429,0	8 465,0	---	---	55 376	44 874	---	162 277	310 811	10 561	416 019	221 644	1 226,0	12,2	1 903,1	14 732,6
318,0	3,9	426,9	3 928,2	---	---	---	40	---	---	---	---	---	---	30	0,1	---	28,7
66,0	0,8	157,2	1 419,4	---	---	---	70	---	---	---	---	---	---	700	2,5	---	13,7
252,3	3,1	427,2	2 491,0	---	---	---	7 080	---	2 670	5 693	1 214	---	---	18 285	34,9	0,3	43,4
483,5	6,0	421,8	3 300,4	---	---	30	320	---	---	635	365	---	---	2 377	4,2	---	9,2
311,6	3,9	320,7	1 742,0	---	3 095	8 924	5 21	---	---	300	11 454	4 672	1 000	1 643	31,6	0,3	20,3

Tab. 2. VALISKAUBANDUS MUUDE RIHKIDEGA SEPTEMBRIS 1930 a. — COMMERCE EXTÉRIEUR avec les AUTRES PAYS en SEPTEMBRE 1930.

Rahvusvaheline statistiliste territooriumide numeratsioon	Sissevedu		Väljavedu		Numération internationale des territoires statistiques	Sissevedu		Väljavedu	
	ton	kr	ton	kr		ton	kr	ton	kr
77. Abessinia — Abyssinie	0,9	1 050	—	—	93. Lõuna-Aafrika ühend. riigid — Union Sud-Africaine	33,9	14 001	0,3	590
163. Argentina — Argentine	24,7	10 657	12,6	2 500	124. Lõunaslavia — Yougoslavie	0,0	40	0,2	2 059
182. Austraalia — Australie	107,3	28 502	0,0	30	123. Madagaskar — Madagascar	1,4	1 978	—	—
6. Austria — Autriche	8,6	43 709	1,2	11 094	80. Prantsuse-Maroko — Maroc. France	8,8	1 749	1,1	293
83. Belgia-Kongo — Congo-belge	0,4	50	—	—	146. Mehhiko — Mexique	0,4	440	10,1	2 100
7. Belgia-Luksemburgi majand. liit Belgio-luxembourgeoise, Union Econ.	652,9	148 091	*)	*)	147. Nikaragua — Nicaragua	—	—	5,7	1 250
170. Brasiilia — Brésil	41,5	52 988	33,7	6 775	23. Norra — Norvège	36,5	19 139	69,9	111 289
98-104. Briti-Ida-Aafrika — Afrique d'Est britannique	0,9	1 221	—	—	51. Palestiina — Palestine	—	—	0,6	1 870
178. Briti-Guajaana — Guyane britannique	—	—	12,3	2 580	148. Panama — Panama	—	—	2,2	804
85-88. Briti-Lääne-Aafrika — Afrique d'Ouest britannique	12,1	9 016	—	—	15. Pärsia — Perse	—	—	2,6	7 816
66. Briti-Malaja — Malaisie britannique	2,2	4 374	13,3	2 994	175. Peruu — Pérou	1,8	1 131	21,2	6 380
8. Bulgaaria — Bulgarie	6,2	6 583	—	—	26. Poola-Danzig — Pologne-Danzig	*)	*)	1 494,7	119 182
173. Ecuador — Equateur	1,2	1 239	16,5	5 772	17. Portugal — Portugal	1,8	1 131	—	—
31. Gibraltar — Gibraltar	—	—	1,0	346	14. Prantsuse — France	*)	*)	1 665,1	259 149
143. Guatemala — Guatemala	0,0	1 258	—	—	109. Prantsuse Aljeeria — Algerie France	0,2	148	—	—
144. Haiti — Haïti	0,4	782	7,8	2 858	71. Prantsuse-Indo-Hiina — Indo-Chine française	0,2	300	—	—
86. Helveetia — Suisse	7,1	80 595	20,4	46 006	113. Prantsuse-Sudaan — Soudan France	10,4	23 800	—	—
40. Hiina — Chine	3,4	4 107	87,4	19 017	28. Rumeenia — Roumanie	324,8	32 503	0,0	406
11. Hispaania — Espagne	0,0	21	—	—	149. Salvador — Salvador	0,2	353	10,2	2 122
25. Hollandi — Pays-Bas	122,5	186 543	—	—	53. Sinau — Siam	0,1	192	4,2	890
72. Hollandi-India — Indes néerlandaises	19,3	29 485	4,1	820	54. Siiira — Syrie	0,1	192	—	—
145. Honduras — Honduras	0,1	73	2,2	490	15. Soome — Finlande	994,1	219 954	*)	*)
65. India — Inde	248,2	82 517	19,5	4 779	91. St. Helena — Sainte-Hélène	0,1	208	—	—
19. Itaalia — Italie	15,5	14 749	0,0	307	9. Taani — Danemark	299,7	168 420	*)	*)
18. Islandi — Islande	2,2	1 147	—	—	62. Tseilon — Ceylon	102,5	49 799	—	—
45. Jaapan — Japon	1,2	5 003	—	—	56. Türgi — Turquie	10,6	15 382	—	—
154. Jamaica — Jamaïque	2,7	3 254	—	—	37. Tsehhoslovakkia — Tchécoslovaquie	*)	*)	0,1	113
57. Jemen — Jémen	0,2	240	—	—	171. Tšiili — Chili	—	—	35,2	9 220
136. Kanada — Canada	330,4	57 419	0,1	245	16. Ungari — Hongrie	2,4	9 054	0,0	525
15. Kreeka — Grèce	11,0	16 176	60,9	12 019	176. Uruguay — Uruguay	—	—	18,9	4 825
172. Kolumbia — Colombie	0,4	1 002	3,2	690	135. Uus-Meremaa — Nouv.-Zélande	—	—	483,0	53 938
141. Kuuba — Cuba	73,5	89 338	—	—	177. Venezuela — Venezuela	2,2	3 162	4,9	840
22. Leedu — Lithuanie	428,1	39 829	192,4	11 611	134. Ühendriigid — États Unis	*)	*)	507,1	222 523
					Muud riigid — Autres pays	—	—	0,5	580

Tab. 3. Tähtsamate ainete väliskaubandus septembris 1930 a. — Commerce extérieur des principaux articles en septembre 1930.

Järjek. nr. täielikus üksikalnete nomenklat.	Eesti-Läti ühine nomenklatuur Nomenclature unifiée pour l'Estonie et Lettonie	ton		kr.		Järjek. nr. täielikus üksikalnete nomenklat.	Kr.—couronne d'Estonie, égale 100/248 gramme de Por pur (100 marks antérieurs)	ton		kr.	
		1	2	3	4			5	6		
SISSEVEDU — IMPORTATION											
II. Toidu ja maitseained, joogid		8 740,3	1 244 828								
2.	Tera- ja jahvatatud vili	3 043,9	468 648			232	Õlikoogid	—	—	—	—
11.	Rukis	528,0	44 720			233	Soojatangud	50,1	6513		
	Sel.: Poola-Danzig	520,0	44 720			236	Muu loomatöit ern.	0,2	81		
12	Nisu	1 137,9	175 990			III. Toor- ja poolvalmisained					
	Sel.: Ühendriigid	677,6	102 435			8.	Loomariigilained, peale rasvade	249,9	344 225		
	Kanada	286,3	42 448			237—241	Loomariigilained, peale soolatud	7,7	2 149		
13	Oder	149,4	23 902				Sel.: Kolumbia	0,4	11 168		
14	Kaer	501,2	50 070				India	1,3	1 147		
16	Mais	0,2	30			237—241	Loomariigilained, peale soolatud	132,0	161 928		
21	Nisujahu	509,6	116 044			243—257	Karusnahad	11,9	169 910		
	Sel.: Inglise	242,5	57 040			9.	Seemned, talmed ja nende osad	210,4	171 617		
	Ühendriigid	168,7	36 841			274, 275	Linaseemned	0,1	48		
26	Manna	34,7	9 120			278	Põleväliseemned	2,2	640		
	Sel.: Rootsi	24,7	6 426			281	Koprs	93,2	37 310		
	Prantsuse	10,0	2 694			285	Ristkülmaseemned	—	—		
27	Herkulo ehk kaeratangud	15,5	3 181			305, 306	Tubak tehised, kasvatus	71,6	99 708		
30	Riis	164,6	42 125				Sel.: Taani	13,6	21 084		
	Sel.: India	102,7	41 292				Kreeka	9,1	14 782		
							Ühendriigid	15,7	16 354		
3.	Ala- ja juurvili	126,8	32 226			307	Humalad	2,6	1 489		
35.	Herned	94,3	17 676								
50	Apelsiinid ja mandariinid	5,1	618			11.	Paberitoorained	723,7	37 884		
59	Sidrunid	12,5	4 212			346	Paberimass kuiv	—	—		
62	Banaanid	0,9	539			347	Paberimass märg	475,0	8 600		
69—75	Puuvili ja marjad kuivatatud	16,6	7 788			349	Tselluloos kuiv	71,4	16 180		
						349	Tselluloos märg	177,3	18 104		
5.	Kala, kalasaadused ja vähid	445,1	96 186			12.	Tekstilitoorained	430,0	561 417		
112	Heeringad	393,4	87 488			352	Puuvilja toores	240,1	420 295		
6.	Muud toidu- ja maitseained ning joogid	5 033,1	622 043				Sel.: Ühendriigid	188,9	336 880		
17	Kohv, toors., ubades	15,9	85 229				N. S. V. L.	38,4	57 700		
172, 175	Kakao ubades ja pulbris	24,3	21 492			357	Kanep	61,1	26 228		
178	Tee igasuguse	7,2	20 810				Sel.: N. S. V. L.	47,4	18 970		
178, 179	Suhkur, peenike ja rafinaad	2 801,9	462 719			359	India	5,1	2 750		
	Sel.: Poola-Danzig	2 731,0	449 960			363	Džuut	69,8	24 780		
	Tsehhoslovakkia	59,6	11 259				Vilja värvimata	13,9	38 237		
205, 206	Sool	2 150,6	55 155				Sel.: Saksa	3,8	13 276		
207	Kunstvõi	7,1	5 649				Inglise	2,6	6 690		
213—217							Taani	2,4	5 610		
221—224	Viljad ja veinid	3,4	9 665			13.	Artsid ja metallid värvimata (metallimurd)	56,1	14 041		
						1876	Muud toores	43,1	8 709		
7.	Loomasööd	75,6	11 109			14.	Mineraalid peale artside	8 719,1	157 921		
231	Kliid igasugused (loomatöit)	—	—			397,398	VÄBIK ja eliid. tarvitav savi	264,1	7 981		

*) v. tab. I.

Tab. 3. Tähtsamate ainete väliskaubandus septembris 1930 a. (järg).
Commerce extérieur des principaux articles en septembre 1930 (suite).

Järjek. nr. täielikult üksikainete nomenkl.	Festi-Läti ühine nomenklatuur Nomenclature unifiée pour Estonie et Lettonie	ton		Järjek. nr. täielikult üksikainete nomenkl.	Kr.—couronne d'Estonie, égale 100/2/3 gramme de l'or par (100 marks antérieurs)	ton	
		2	3			5	6
SISSEVEDU—IMPORTATION.							
447	Kivistisi Sel.: Inglise Poola-Danzig	8 886,6 6 403,1 1 865,0	142 518 114 178 26 219	792 794,795	Vasktraat isoleer-ta Ø 0,5-12,5 mm Inglitina	1,6 0,3	2 852 845
15.	Keemiatööstuse toorained	7 433,8	920 832	21.	Põllumajandusemasinad ja -riistad (siin ka pilnataht. sissevead)	58,4 19,9	66 031 27 565
a)	õlid, rasvad, valgud, kammil loorelt	5 218,7	802 972	809	Traktorid	14,9	16 106
462	Loomaravaj tehniliseks tarbeks	50,7	25 709	810, 811	Viljapeksugarnituurid jõumasi- naga ja ilma	7,8	5 020
473	Palmiterõõli	35,7	23 401		Adrad	0,1	63
474	Kookosõli	0,6	4 643	817, 818	Niidumasinad	—	—
	Sel.: Taani	4,3	3 261		Vikatid	—	—
481	Kakaovõli	11,1	21 280	830—833	Separatorid ja m. piimaanduse masinad	3,4	7 654
483	Nafta toores	473,4	45 542	835	Põllutöömasinate osad	0,6	506
	Sel.: N. S. V. L.	424,3	42 493				
	Ühendriigid	49,1	3 049				
484	Masoot	104,9	9 900	22.	Jõu- ja töömasinad	142,3	252 272
485	Petrooleum	2 963,9	323 352	836	Aurumasinad ja lokomobiilid	0,1	120
	Sel.: N.S.V.L.	1 845,0	198 274	837	Plahvatusjõumasinad	11,0	19 872
	Poola-Danzig	478,0	54 660	841	Vesките sissevead	2,1	1 799
487	Bensiin	1 028,9	180 023	849	Kudumismasinad	1,0	3 683
	Sel.: N.S.V.L.	618,7	107 925	850	Omblus- ja plüüsumasinad ja nende osad	11,8	46 519
	Ühendriigid	185,8	35 357	842—848, 851—864, 865	Igasugused töömasinad ja abli- nõud raagast, malmitist, terasest Masinate ja aparaatide osad	87,0 26,5	93 583 79 711
493	Parafiin	15,1	4 799	23.	Metallikaup	831,7	483 515
495	Määrdeõli ern.	291,4	78 481	872	Rauast ja terasest taotud, pressit. ja valatud kaup ern.	284,9	69 034
	Sel.: Ühendriigid	95,6	28 981	876	Raud- ja terastorud ja nende ühenduslood	111,3	42 785
	N.S.V.L.	76,7	18 498		Raudtraamlaelad ja -needid	5,9	3 113
	Läti	43,0	12 774		Muu treitad, poleeritud, lihvitud raud- ja teraskaup igasugune	141,1	103 291
498	Kivisõelõrv	41,3	3 742	881, 885	Raudplekk-kaup ern. lihtne	76,5	87 026
518	Kampol	74,0	18 054	882	Okastaat	61,8	13 096
	Sel.: Ühendriigid	71,3	17 114	885	Raud- ja terastraatkaup ern.	16,3	12 990
				901—903	Noakaup igasugune	1,7	10 051
b)	Väetisained	2 210,5	111 817	906—908, 911	Ern. käsitööriistad	10,9	12 570
535	1 Siidisalpeeter	2,5	632	912	Vaskkaup igasugune	8,3	47 692
537	Väikehappu ammoniak	0,1	13	920	Alumiiniumkaup ern.	2,4	10 068
541	Superfosfaat	2 207,8	111 150	24.	Elektrimasinad- aparaadid ja tarbeasjad	112,0	311 561
542	Toomassitakk jahvatatud	—	—	924, 925	El.-dünamod., -mootorid, trans- formaatorid	5,6	16 036
548, 547	Kaalisoolad	0,2	22	932	El.-lambid metalliõidiga	2,2	44 003
c)	Muud keemiatööstuse toorained	4,5	6 043	934	El.-kaablid metallpantseriga	17,1	16 678
549	Vävel toores, tükides	—	—	935	El.-juhed isoleeritud	10,9	19 423
				936	Raadioaparaadid, -osad ja -tarb.	2,2	30 193
		5 511,0	4 401 858	25.	Instrumentid, aparaadid (peale elektripar.) ja laskeriistad	22,4	212 754
16.	Nahad töötletud ja nahakaup	6,5	109 732	953	Arsiiriistad, -aparaadid ja -tarbed	0,9	18 579
568—568	Suured parknahad	1,7	19 930	958—966	Kellad	0,7	10 083
569—576	Töötletud peenesord. nahad	3,5	76 357	978—980	Muusikariistad	11,9	77 447
570	Masinarühmad	1,1	9 810	981, 984	Laskeriistad	1,7	12 981
17.	Puutööstusesaadused	391,9	97 070	98.	Transportabimõud	44,5	108 504
690—604	Aami- ja puusepatöö	353,0	61 802	986—992	Veesõiduriistad	—	—
699—612	Tisleri- ja treialitöö	5,7	16 365	999	Sõiduautod	3 tk.	8 469
18.	Paberitööstusesaadused	295,4	229 324	1002	Veeautode raamid ühes moo- tori ja ratastega	22	56 142
624	Puupapp värvimata	84,2	15 163	1008	Jalgrattad	83	7 646
	Sel.: Soome	79,7	13 490	27.	Keraamika ja muud mineraalkaubad	679,9	215 851
636, 637, 650	Paberossipaber	14,7	32 068	1025	Kälad, tahud loomulikad	11,4	993
648	Kirjutuse ja trikipaber	27,4	20 909	1038	Tulekindlad kivid ja tahvid (šamottkivid)	70,1	5 511
	Tapetid ja bordüürid	9,7	7 903	1051—1053	Fajanskaup	36,1	21 264
19.	Tekstiilitööstusesaadused	119,8	1 214 399	1054, 1055	Portselankaup	27,2	37 453
667—670	Puuvillaniit ja -lõng	4,9	41 118	1056—1073	Tahvelklaas ja -klaaskaup	74,0	93 717
671—676	Puuvillariie	12,2	111 721	1103	Albumiin	1 039,9	712 866
	Sel.: Saksa	4,6	45 556	1105—1109	Pehmest kummist asjad ühend. kiudainetega	23,5	10 100
	Inglise	2,1	17 506	1110	Veeautode massiiv-kummiõidid	14,5	61 713
	Prantsuse	2,6	21 317	1113, 1114	Kummiist jalaõud	48,5	211 427
686, 750	Sukad, sokid	2,0	54 588	1146	Väikehappu alumiinium	159,3	18 074
687, 708, 751	Muud, kujutud tööd ern.	1,2	24 164	1165	Pesusooda	201,3	23 534
699—701	Villane lõng	28,5	205 112	1166	Kaunistusõoda puhastamata	78,0	20 040
702, 708	Villane riie kangais	23,0	342 286	1231	Sihhape (vedel)	2,0	1 014
	Sel.: Saksa	9,5	137 986	1308—1311	Lõhn- ja kosmeetikaained	1,7	31 667
	Tšehhoslov.	4,1	60 438	1323—1328, 1330—1344	Parkimisekstraktid	106,6	53 435
	Inglise	3,4	65 070		Mineraalvärvid ern.	57,9	19 728
	Siid- ja kunstiõidniit ja -lõng	9,8	90 346		Alisarinvärvid ern.	5,9	36 081
713, 715	Siidriie	1,3	90 261		Saapamaäre	3,0	6 482
716—719	Kõied ja nõõrid	12,2	12 334		Trükimust	1,5	3 556
721, 731	Kalavõrgud	1,7	24 387		Pronkspulber	0,2	568
747, 748	Peakatted igasugused	1,0	29 440		Linoleum	10,7	11 619
749							
762—767							
20.	Metallid	1 855,1	318 043	29.	Muud eraldi nimetatud kaubad	8,2	75 936
768—772	Latt-, sordi- ja vormraud igasug.	885,5	98 673	1394—1396	Kirjutusematerjal ern.	4,0	29 885
	Sel.: Saksa	480,7	51 573				
	Belgia	417,9	45 694				
773, 774	Lehtraud ja raudplekk	757,4	159 301				
781—783	Sel.: Inglise	171,8	63 237				
	Saksa	366,7	53 969				
775—780	Teras	28,5	5 204				
	Sel.: Saksa	10,2	1 567				
	Belgia	12,3	1 214				
784, 785	Raud- ja terastraat Ø 1—5 mm	106,4	15 645				
789—790	Vask	8,3	7 767				
	Sel.: Saksa	3,6	4 924				
	Rootsi	2,8	3 463				

Tab. 3. Tähtsamate ainete väliskaubandus septembris 1930 a. (järg).
Commerce extérieur des principaux articles en septembre 1930 (suite).

Järjek. nr. üksikainete nomenklat.	Eesti-Läti ühine nomenklatuur Nomenclature unifiée pour Estonie et Lettonie	ton	kr	Järjek. nr. üksikainete nomenklat.	Kr.—couronne d'Estonie, égale 100/248 gramme de l'or pur (100 marks antérieurs)	ton	kr
1		2	3	4		5	6
VÄLJAVEDU—EXPORTATION							
I. Elusloomad.							
1	Hobused (arv)	250	28 808	13.	Artid ja metallid töötlemata (metallimurd)	1 504,5	46 743
2	Teised (väljaarvatud vasikad) (arv)	37	8 050	380	Vanaraud	1 483,1	44 533
5	Sead, põrsad (arv)	176	20 450	385, 386	Sel.: Poola-Danzig	1 426,8	42 120
		7	100		Läti	44,4	1 900
					Vanavask	1,4	780
					Sel.: Rootsi	1,3	720
II. Toidu- ja maitseained, joogid							
3.	Ala- ja juurviljad	3 309,7	5 341 115	14.	Mineraalid peale artside	2 335,7	7 495
38	Kartul toores	399,6	43 334	406, 407	Kips	99,3	3 000
57	Õunad	256,1	6 401	408	Lubi kustutamata	—	—
76	Peekon	109,8	28 369	15.	Keemiatööstuse toorained	36,9	32 669
77	Sel.: Inglise	2 514,9	5 114 400	a)	õlid, rasvad valjad, kummi tooreid	15,6	2 020
78	Sealiha värsked ja soolatud	84,2	90 559	497	Põlevikiviõli	0,8	70
79	Sealiha suitsed (singid küljed)	3,5	3 850	IV. Valmissaadused.			
81	Loomaliha	2,1	2 460	16.	Nahad töötletud ja nahakaup	1,0	10 956
	Sel.: Soome	36,4	20 010	566, 567	Suured parknahad	0,6	3 311
	Lambaliha	27,3	15 015	17.	Puutööstusesaadused	1 437,2	377 320
	Sel.: Rootsi	49,8	42 373	593	Vineer	1 158,5	247 475
	Norra	34,3	29 948		Sel.: Inglise	1 084,0	226 050
95	Kohupiim	14,5	12 425		Saksa	45,7	10 775
96	Või	2 015,1	4 483 666	594	Vineerist tootl põhjad	213,6	107 000
	Sel.: Saksa	1 588,6	3 534 555		Sel.: Saksa	123,9	62 700
	Inglise	361,2	848 221		Inglise	58,7	27 000
99	Munad	4 761 160 tk	466 594	598	Tikutraat	—	—
5.	Kala, kalasaadused ja vähid	115,7	59 491	603	Uksed	—	—
100—105	Värsked kalad	75,4	41 321	607	Niidriidid	9,6	5 424
110—120	Kalakonservid	3,4	3 140	609, 610	Mööbel	52,8	16 100
					Sel.: Inglise	51,8	14 800
6.	Muud toidu- ja maitseained ning joogid	219,6	118 582	18.	Paberitööstusesaadused	2 923,6	728 248
127	Kartulijahu	155,0	30 929	634	Pakkimis- ja kirjutuspaber	175,9	68 920
187	Sokolad	39,6	60 551	635	Rotatsioonipaber	1 781,3	378 469
210	Teraleib, pain normal	4,6	1 750	636, 637	Kirjutuse- ja trükipaber	955,0	270 091
III. Toor- ja poolvalmisained							
8.	Loomariistained, peale rasvade	30 891,4	2 122 513	19.	Tekstiltööstusesaadused	427,2	1 225 967
237—241	Loomanahad kuivalt soolatud	47,0	152 986	664, 665	Puuvillavatt	6,6	8 816
	Sel.: Ühendriigid	30,4	122 885	667—670	Puuvillanõud ja -õng	94,4	397 524
237—241	Loomanahad märjalt soolatud	25,1	109 780		Sel.: Saksa	40,3	150 770
	Sel.: Ühendriigid	12,5	15 475		Taani	25,3	89 900
243—257	Karunahad	8,4	10 275		Poola-Danzig	17,6	59 161
260	Jõhvid	0,1	11 013	671—676	Puuvillariie	115,2	414 364
270	Soolad	0,5	1 880		Sel.: Rootsi	40,3	143 841
		3,5	1 733		Taani	34,3	117 093
					Norra	26,4	85 261
9.	Seemned, taimed ja nende osad	—	—	696	Pakkimis- ja kotiriie	145,7	221 207
274, 275	Linaseemned	—	—		Sel.: Taani	109,0	157 686
					Inglise	30,9	47 136
10.	Metsamaterjal	22 705,8	1 128 978	702, 703	Villane riie	2,2	30 968
810—819, 825	Palgid, prussid, pakud, latid	—	—		Sel.: Läti	1,2	17 509
321	Lilprid	—	—		Austria	0,8	9 077
322	Propsid	490 724 kj	179 819	27.	Keraamika ja muud mineraalkaubad	1 957,9	70 945
320, 326—329	Kuuse- ja männilauad ja -plangud	5 511,61 st	358 599	1010	Tsement	1 769,9	68 772
	Sel.: Inglise	3 895,76	862 818		Sel.: Soome	1 098,1	44 520
	Hollandi	855,48	141 367		Läti	671,6	24 252
338	Krohvimispeerud	49,84	8 700	1034	Telliskivid vaapamata	186,7	1 710
11.	Paberitoorained	4 184,7	725 760	28.	Keemiatööstusesaadused	98,3	58 599
349	Tselluloos	4 184,7	725 760	1102	Kaseiin	30,0	24 034
	Sel.: Inglise	2 638,5	461 429	1318	Tulefikud	65,5	30 000
	Prantsuse	1 009,0	177 672				
	Ühendriigid	454,1	73 041				
12.	Tekstiltöorained	76,7	27 982				
354	Lina	11,1	9 850				
	Sel.: Inglise	10,2	9 000				
	Soome	0,9	850				
355	Takud	15,7	5 650				

Tab. 4. Tollamatete läbikalk septembris 1930 a.—Activité des bureaux douaniers en septembre 1930.

	Tallinn	Valga	Pärnu	Narva	Loksa	Haap- salu	Küres- saare	Kunda	Paldiski	Kokku Total
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
ton	{									
	Sissevedu—Importation	28 722	1 765	1 870	8 099	0,0	11	55	27	0,1
	Väljavedu—Exportation	24 942	263	10 436	2 449	187	55	769	1 952	76
Üldisikalk—Total de l'importation et de l'export.		53 664	2 028	12 315	10 548	187	66	824	1 979	76
1000 kr	{									
	Sissevedu—Importation	7 428	255	170	200	0,3	1	32	8	0,2
	Väljavedu—Exportation	9 202	95	489	211	2	2	3	74	2
Üldisikalk—Total de l'importation et de l'export.		16 630	350	659	411	2	3	35	82	2

Tab. 6. Riigiraudteed augustis 1930. — Chemins de fer en août 1930.

1. Tähtsamad andmed piirkondade järgi — Données principales d'après les districts du réseau.

	Tulutoovate rong- km. arv (1000) Trains-km des tr. lucratifs (1000)	Reisija- km. (1000) Voyageurs- km (1000)		Isekaitud kasuta- mise % des pla- ces occupées	Tibeldate vankrite % vankerkm üldarvust % des wagons à mar- chandises non char- gés au nombre total des wagons à mar- chandises	Laaditud kauba- vag. keskmine telje koorem*) Poids moyen par essieu d'un wagon chargé		Kaubarongi keskmine bruttokaal (ton.üldveos) Poids moy. brut d'un train à marchand. (traf.tot.ton)	Kiirkauba- rongi kesk- mine bruttokaal (ton.üldveos) Poids moy. brut d'un train rapi- de pour marchand. (traf.tot.ton)	Kaubarongi keskmine netokaal (ton.tulutoo- vas veos) Poids moy. net de train pour march. (traf. luc- rat.ton)	Kaubarongi kesk- mine telgede arv. - Norme moy. d'essieu pour un train de march.	
		Üld- arv Total	III kl. III cl.			Üld- veost Traf. total	Maksul- veost Trafic payé					
a) Laiarööpmelised teed — Voie large												
Auru- ja mootorronges	238	17 104	15 773	36,8	27,52	5,54	4,68	482	401	229	58,75	
Sel.: Paidiski—Kella aurumoot.	7	153	152	23,3	40,91	4,46	4,30	—	—	—	—	
Haapsalu—Kella	20	1 245	1 181	27,5	19,28	2,70	2,64	—	171	—	—	
Kella—Tallinn	12	1 287	1 239	55,8	25,35	3,70	3,58	—	236	—	—	
Tallinn—Tapa	43	4 324	3 912	42,1	27,55	6,01	5,95	633	660	331	73,37	
Tapa—Narva	50	2 940	2 706	32,2	35,24	6,44	5,20	393	400	197	42,83	
Sel.: Tapa—Kohtla	—	—	—	—	37,15	6,81	5,99	427	515	216	42,06	
Tapa—Tartu aurumoot.	39	3 593	3 239	41,5	19,65	4,84	4,05	542	362	231	73,89	
Tartu—Valga	41	2 459	2 304	34,2	16,28	4,66	3,64	409	387	162	51,11	
Valga—Irboska	26	1 117	1 030	29,6	30,63	4,48	3,61	315	—	119	45,94	
Elektrironges: Tallinn—Pääsküla	31	2 971	2 971	45,9	—	—	—	—	—	—	—	
Kokku — Total	269	20 075	18 744	37,7	27,52	5,54	4,68	482	401	229	58,75	
Juulis—Juillet 1930 a.	273	18 381	17 279	35,3	29,51	6,03	5,19	409	416	254	58,15	
Augustis—Août 1929 a.	272	23 404	21 981	47,4	26,38	5,57	4,46	525	394	218	64,58	
1/IV—31. VIII. 1930 a.	1 327	100 972	95 322	40,6	29,23	5,79	5,01	513	409	260	60,38	
1/I—31. VIII. 1930 a.	2 064	147 282	138 731	39,9	29,95	5,90	5,10	520	413	264	60,91	
b) Kitsarööpmelised teed — Voie étroite												
Sellest: Tallinn—Türi	37	2 207	1 939	45,9	20,95	3,22	2,98	279	—	122	112,70	
Türi—Mõisaküla	25	707	640	31,1	20,10	2,66	1,88	97	—	28	42,27	
Mõisaküla—Pärnu	14	488	453	37,9	37,12	4,16	3,80	173	—	76	65,33	
Liiva—Vääna	3	67	67	23,4	30,00	4,00	3,14	—	—	—	—	
Lelle—Papiidü	20	657	544	36,4	24,09	3,78	3,40	208	—	98	78,82	
Türi—Tamsalu	12	359	339	42,7	31,95	3,58	2,58	165	—	45	77,50	
Riisela—Orajõe	4	38	38	25,0	45,34	3,60	2,90	168	—	59	75,71	
Mõisaküla—Valga	6	108	158	28,2	39,93	4,40	3,96	153	—	74	55,00	
Valga—Mõniste	7	169	169	28,0	44,34	4,26	3,66	—	—	—	—	
Sonda—Mustvee	5	172	163	59,1	40,95	3,37	2,88	101	—	29	53,55	
Kokku — Total	133	4 972	4 455	39,0	28,61	3,50	3,02	194	—	81	78,01	
Juulis—Juillet 1930 a.	135	4 538	4 024	36,5	33,72	3,81	3,33	197	—	83	81,12	
Augustis—Août 1929 a.	148	6 295	5 479	49,0	31,44	3,85	2,82	162	—	58	68,08	
1/IV—31. VIII. 1930 a.	677	25 560	23 662	41,6	31,63	3,54	3,14	200	—	83	83,37	
1/I—31. VIII. 1930 a.	1 038	38 015	34 180	39,9	30,79	3,56	3,12	198	—	81	82,20	

	Laiarööpmelised teed—Voie large				Kitsarööpmelised teed Voie étroite			
	Augustis		1/IV-31/VIII	1/I-31/VIII	Augustis		1/IV-31/VIII	1/I-31/VIII
	1930	1929	1930	1930	1930	1929	1930	1930
Kõigi saadetiste kaal—poids: Ton	198	167	753	1 194	63	90	380	574
Tn-km	15 028	18 811	86 269	136 235	4 627	5 566	27 739	40 032
Sellest maksulised saadetised—Dont les marchan- dises payables: Ton	119	130	652	1 038	54	74	333	497
Tn-km	12 701	15 047	74 604	117 829	4 011	4 301	24 629	35 071
Sellest: erakaubad—Dont marchandises privées: Ton	109	119	581	929	51	71	319	479
Tn-km	11 214	13 929	62 553	99 513	3 799	4 128	23 738	33 985

	Laiarööpmelised teed—Voie large				Kitsarööpmelised teed Voie étroite			
	Augustis		1/IV-31/VIII	1/I-31/VIII	Augustis		1/IV-31/VIII	1/I-31/VIII
	1930	1929	1930	1930	1930	1929	1930	1930
Kõigi saadetiste kaal—poids: Ton	198	167	753	1 194	63	90	380	574
Tn-km	15 028	18 811	86 269	136 235	4 627	5 566	27 739	40 032
Sellest maksulised saadetised—Dont les marchan- dises payables: Ton	119	130	652	1 038	54	74	333	497
Tn-km	12 701	15 047	74 604	117 829	4 011	4 301	24 629	35 071
Sellest: erakaubad—Dont marchandises privées: Ton	109	119	581	929	51	71	319	479
Tn-km	11 214	13 929	62 553	99 513	3 799	4 128	23 738	33 985

	Laiarööpmelised teed—Voie large				Kitsarööpmelised teed Voie étroite			
	Augustis		1/IV-31/VIII	1/I-31/VIII	Augustis		1/IV-31/VIII	1/I-31/VIII
	1930	1929	1930	1930	1930	1929	1930	1930
Kõigi saadetiste kaal—poids: Ton	198	167	753	1 194	63	90	380	574
Tn-km	15 028	18 811	86 269	136 235	4 627	5 566	27 739	40 032
Sellest maksulised saadetised—Dont les marchan- dises payables: Ton	119	130	652	1 038	54	74	333	497
Tn-km	12 701	15 047	74 604	117 829	4 011	4 301	24 629	35 071
Sellest: erakaubad—Dont marchandises privées: Ton	109	119	581	929	51	71	319	479
Tn-km	11 214	13 929	62 553	99 513	3 799	4 128	23 738	33 985

	Laiarööpmelised teed—Voie large				Kitsarööpmelised teed Voie étroite			
	Augustis		1/IV-31/VIII	1/I-31/VIII	Augustis		1/IV-31/VIII	1/I-31/VIII
	1930	1929	1930	1930	1930	1929	1930	1930
Kõigi saadetiste kaal—poids: Ton	198	167	753	1 194	63	90	380	574
Tn-km	15 028	18 811	86 269	136 235	4 627	5 566	27 739	40 032
Sellest maksulised saadetised—Dont les marchan- dises payables: Ton	119	130	652	1 038	54	74	333	497
Tn-km	12 701	15 047	74 604	117 829	4 011	4 301	24 629	35 071
Sellest: erakaubad—Dont marchandises privées: Ton	109	119	581	929	51	71	319	479
Tn-km	11 214	13 929	62 553	99 513	3 799	4 128	23 738	33 985

	Laiarööpmelised teed—Voie large				Kitsarööpmelised teed Voie étroite			
	Augustis		1/IV-31/VIII	1/I-31/VIII	Augustis		1/IV-31/VIII	1/I-31/VIII
	1930	1929	1930	1930	1930	1929	1930	1930
Kõigi saadetiste kaal—poids: Ton	198	167	753	1 194	63	90	380	574
Tn-km	15 028	18 811	86 269	136 235	4 627	5 566	27 739	40 032
Sellest maksulised saadetised—Dont les marchan- dises payables: Ton	119	130	652	1 038	54	74	333	497
Tn-km	12 701	15 047	74 604	117 829	4 011	4 301	24 629	35 071
Sellest: erakaubad—Dont marchandises privées: Ton	109	119	581	929	51	71	319	479
Tn-km	11 214	13 929	62 553	99 513	3 799	4 128	23 738	33 985

	Laiarööpmelised teed—Voie large				Kitsarööpmelised teed Voie étroite			
	Augustis		1/IV-31/VIII	1/I-31/VIII	Augustis		1/IV-31/VIII	1/I-31/VIII
	1930	1929	1930	1930	1930	1929	1930	1930
Kõigi saadetiste kaal—poids: Ton	198	167	753	1 194	63	90	380	574
Tn-km	15 028	18 811	86 269	136 235	4 627	5 566	27 739	40 032
Sellest maksulised saadetised—Dont les marchan- dises payables: Ton	119	130	652	1 038	54	74	333	497
Tn-km	12 701	15 047	74 604	117 829	4 011	4 301	24 629	35 071
Sellest: erakaubad—Dont marchandises privées: Ton	109	119	581	929	51	71	319	479
Tn-km	11 214	13 929	62 553	99 513	3 799	4 128	23 738	33 985

	Laiarööpmelised teed—Voie large				Kitsarööpmelised teed Voie étroite			
	Augustis		1/IV-31/VIII	1/I-31/VIII	Augustis		1/IV-31/VIII	1/I-31/VIII
	1930	1929	1930	1930	1930	1929	1930	1930
Kõigi saadetiste kaal—poids: Ton	198	167	753	1 194	63	90	380	574
Tn-km	15 028	18 811	86 269	136 235	4 627	5 566	27 739	40 032
Sellest maksulised saadetised—Dont les marchan- dises payables: Ton	119	130	652	1 038	54	74	333	497
Tn-km	12 701	15 047	74 604	117 829	4 011	4 301	24 629	35 071
Sellest: erakaubad—Dont marchandises privées: Ton	109	119	581	929	51	71	319	479
Tn-km	11 214	13 929	62 553	99 513	3 799	4 128	23 738	33 985

	Laiarööpmelised teed—Voie large				Kitsarööpmelised teed Voie étroite			
	Augustis		1/IV-31/VIII	1/I-31/VIII	Augustis		1/IV-31/VIII	1/I-31/VIII
	1930	1929	1930	1930	1930	1929	1930	1930
Kõigi saadetiste kaal—poids: Ton	198	167	753	1 194	63	90	380	574
Tn-km	15 028	18 811	86 269	136 235	4 627	5 566	27 739	40 032
Sellest maksulised saadetised—Dont les marchan- dises payables: Ton	119	130	652	1 038	54	74	333	497
Tn-km	12 701	15 047	74 604	117 829	4 011	4 301	24 629	35 071
Sellest: erakaubad—Dont marchandises privées: Ton	109	119	581	929	51			

Tab. 10. Pankade äriseis 1 septem. ja 1 augustil 1930 a.
Situation financière des banques au 1 septembre et 1 août 1930.

	19		21		19		21	
	erapanka		ühispanka		erapanka		ühispanka	
	19 bang.	21 bang.	19 bang.	21 bang.	19 bang.	21 bang.	19 bang.	21 bang.
	privées	coopér.	privées	coopér.	privées	coopér.	privées	coopér.
	1/IX	1/VIII	1/IX	1/VIII	1/IX	1/VIII	1/IX	1/VIII
	1000 kr.				%			
Aktiva—Actif								
1. Kassa—Caisse	2 176	1 974	315	348	1,9	1,7	0,8	0,9
2. Jooksvad arved teisis rahaasutis	552	1 216	2 321	2 231	0,7	1,0	6,1	5,9
Comptes courants								
a) Sellest Eesti pangus—Dont à la Banque d'Estonie	634	977	0,5	0,8
3. Pt. 1 ja 2 kokku—Total p. 1 et 2	3 023	3 190	2 636	2 579	2,6	2,7	6,9	6,8
4. Panga pärast olevad väärtused—Effets en portefeuille	2 219	2 022	258	237	1,9	1,7	0,6	0,6
a) Väärtpaberid—Effets	1 734	1 729	206	202	1,5	1,5	0,5	0,5
1) Sellest börsil koteeritavad—Dont effets cotés à la Bourse	288	283	0,2	0,2
b, d) Välismaa rahad, kallismetallid, tšekid ja maksukäs. väärtv. luutas—Métaux précieux et effets en valeurs étrangères	435	293	52	35	0,4	0,2	0,1	0,1
5. Laenud—Prêts	75 783	70 258	25 973	25 996	65,8	65,5	68,1	68,1
a) Disk. vekslid—Escomptes	29 442	30 444	13 817	13 598	25,6	26,1	35,7	35,8
1) Sellest sisemaa vekslid—Dont du pays	21 707	21 565	18,8	19,3
b) Tähtajal. laenud—Prêts termin.	1 775	1 830	6 302	6 375	1,5	1,6	16,7	16,8
6) Klo-kr. laenud—Autres prêts	44 566	43 934	5 994	6 023	38,7	37,8	15,7	15,8
0. Garantide deebitor.—Prêts de gar.	16 367	17 126	989	1 054	14,2	14,7	2,6	2,8
7. Korrespondendid—Correspondants	3 588	4 161	1 067	1 106	3,1	3,6	2,8	3,0
a) Sisemaa—en Estonie	1 393	1 545	785	948	1,2	1,4	2,1	2,5
{ Loro	1 026	1 158	241	173	0,9	1,0	0,6	0,4
{ Nostro	145	141	1	1	0,1	0,1	0,0	0,0
b) Välismaa—à l'étranger	1 024	1 277	40	49	0,9	1,1	0,1	0,1
{ Nostro								
{ Loro								
8. Protestitud vekslid—Effets protestés	464	510	364	368	0,4	0,4	1,0	1,0
9. Osakondade arved—Succursales	2 096	1 995	19	16	1,8	1,7	0,0	0,0
10. Kinnisvara—Immeubles	5 475	5 474	1 145	1 146	4,8	4,7	3,0	3,0
11. Vallasvara—Mobilier	492	489	179	178	0,4	0,4	0,5	0,5
12. Jooksvad kulud, makstud % ja komisj.—Frais courants, intérêts et commis. payés	3 888	3 489	1 021	901	3,4	3,0	2,7	2,4
14. Üleminevad summad—Actifs transitaires	791	889	307	294	0,7	0,8	0,8	0,8
15. Muud aktivad—Actifs divers	995	899	4 181	4 073	0,9	0,8	11,9	10,7
a) Liikmete vastustus ¹⁾	—	—	3 947	3 851	—	—	10,3	10,1
Kokku—Total	115 186	116 502	38 130	38 008	100	100	100	100
Passiva—Passif								
1. Panga kapitalid—Capitaux et réserves	9 256	9 256	2 448	2 442	8,0	7,9	6,5	6,4
a) Sisemakstud aktsiakapital—Capital versé	7 263	7 263	1 823	1 816	6,3	6,2	4,8	4,8
b) Tagavarakapital—Réserves	1 675	1 675	449	449	1,4	1,4	1,2	1,2
d) Muu erikapital—Réserves spéciales	318	318	176	177	0,3	0,3	0,5	0,4
2. Hoitusummad—Dépôts	46 048	45 738	22 536	22 148	40,0	39,3	59,0	58,3
a) Tähtajal. hoitusummad—Dépôts terminables	12 238	12 115	10 431	10 234	10,6	10,4	27,3	26,9
b) Jooksvad arved—Comptes courants	31 085	30 995	11 650	11 559	27,0	26,6	30,5	30,4
d) Kontokorrentarvete krediidisaldod—Autres dépôts	2 720	2 673	455	355	2,4	2,3	1,0	1,0
3. Rediskont—Réescompte	12 610	13 746	1 239	1 376	10,9	11,8	3,3	3,6
a) Sellest maksukohaga sisemaa—Dont payables à l'intérieur du pays	4 534	4 540	3,9	3,9
4. Välaarved teisis. asut.—Créditeurs	7 488	7 156	2 740	2 832	6,5	6,2	7,2	7,5
a) Sellest sisemaa kreditaasutis.—Dont établissements du pays	6 186	5 984	5,4	5,1
b) Pt. 3 ja 4 kokku—Total p. 3, 4	20 093	20 902	9 979	4 208	17,4	18,0	10,5	11,1
6. Korrespondendid—Correspondants	11 031	11 190	1 617	1 279	9,6	9,6	2,7	3,4
a) Sisemaa—en Estonie	1 205	1 241	425	492	1,0	1,0	1,1	1,3
{ Loro	1 488	1 505	555	747	1,3	1,4	1,5	2,0
{ Nostro	1 261	1 250	2	2	1,1	1,1	0,0	0,0
b) Välismaa—à l'étranger	7 097	7 194	35	38	6,2	6,1	0,1	0,1
{ Nostro								
{ Loro								
7. 8. Maksukäsed ja akseptid—Acceptations	688	787	9	14	0,6	0,7	0,0	0,0
9. Väljamaksmata %-restant à payer	687	602	86	98	0,5	0,5	0,2	0,3
10. Väljamaksmata osakasu—Dividendes restant à payer	78	80	146	151	0,1	0,1	0,4	0,4
11. Garantide kreditorid—Créditeurs de garanties	16 867	17 125	989	1 054	14,2	14,7	2,6	2,8
12. Osakondade arved—Succursales	2 159	2 101	10	16	1,9	1,8	0,0	0,0
14. Saadud prots. ja muud tulud—Intérêts et commissions reçus	5 647	5 181	2 202	1 987	4,9	4,4	5,8	5,2
16. Jagamata puhaskasu—Bénéfice net.	—	—	—	—	—	—	—	—
17. Üleminevad summad—Transitoires	833	860	243	232	0,7	0,7	0,6	0,6
18. Muud passivad—Passifs divers	2 374	2 657	4 465	4 379	2,1	2,3	11,7	11,5
a) Amortisatsioonkapital ²⁾	1 216	1 216	222	222	1,0	0,9	0,6	0,5
b) Liikmete lisakohustus ³⁾	—	—	3 947	3 850	—	—	10,3	8,1
Kokku—Total	115 186	116 502	38 130	38 008	100	100	100	100

¹⁾ Responsabilité des membres. ²⁾ Capital d'amortissement. ³⁾ Responsabilité supplémentaire des membres.

Tab. 11. Üksikute pankade äriseisu summad 1 sept. ja 1 augustil 1930 a.
Montant des bilans des banques au 1 septembre et 1 août 1930.

	1. IX.	1. VIII.
	1930	1930
	kr.	kr.
Erapangad—Banques privées		
Krediitpank a/s.	32 179	32 612
G. Scheel ja Ko.	28 802	29 505
Eesti kommertspank	16 059	16 054
Tartu pank	6 403	6 705
Tallinna linnapank	5 110	5 296
Diskonto pank	5 467	5 025
Tallinna aktsiapank	3 395	3 349
Eesti laenupank a/s.	2 658	2 667
Sakala pank	2 538	2 541
Kaubapank a/s.	2 123	2 159
Pärnu pank	1 981	2 012
Pärnu krediidipank	1 910	1 945
Tartu (õestus)pank	1 257	1 309
Valga pank	1 335	1 332
Tartu linnapank	1 422	1 862
Viru pank	1 094	1 069
Rosen ja Ko	617	608
Tartumaa pank	610	603
Võru pank	228	229
Kokku—Total	115 186	116 502

Tähtsamad ühispangad—Principales banques coopératives

Eesti rahvapank	4 744	4 899
Eesti laenu- ja hoitühisus Tartus	4 990	4 971
Tallinna majaomanikkude pank	4 887	4 766
Koivasa Tartu laenu- ja hoitühisus	3 315	3 334
Tartu majaomanikkude pank	3 170	3 130
Viljandi ühispank	2 219	2 241
Tallinna laenu- ja hoitukassa	1 677	1 678
Rakvere ühispank	1 395	1 370
Pärnu Eesti laenu- ja hoitühisus	1 467	1 458
Võru ühispank	1 305	1 315
Tallinna juudi ühispank	1 437	1 394
Põlupidajate ühispank	1 076	1 094
Põitsamaa ühispank	1 010	1 005
Jõgeva ühispank	938	929
Paide ühispank	865	865
Narva ühispank	848	827
Põhja-Eesti ühispank	594	590
Saarde laenu-hoitühisus	636	624
Saarte ühispank	569	608
Võhma ühispank	553	538
Petseri laenu- ja hoitühisus	447	442
Kokku—Total	38 130	38 008

Arvestatud pankade üksikasjaline äriseis v. E. St. nr. 102(5), lhk. 297–298, (äriseis 1 jaan. 1930).

Données sur la situation séparément pour chaque banque v. Rec. nr. 102(5), page 297–298 (au 1 janvier 1930).

	Augustis		Juulis		1.IV—31.VIII	
	1930	1929	1930	1929	1930	1929
	Korrallised tulud—Recettes ordinaires:	5 816	7 722	6 833	6 781	35 200
I. OTSEKOHESED MAKSUD — CONTRIBUTIONS DIRECTES:	398	281	331	350	2 152	2 002
1. Tulumaks — Impôt sur le revenu	67	61	49	41	380	277
2. Äri- ja tööstusemaksud — Impôts sur bénéfices industriels et commerciaux	127	120	131	143	948	929
3. Maa- ja hoonetemaksud — Contributions foncières	24	22	20	27	185	179
4. Maks kapitali % pealt — Impôt sur les intérêts	13	—	34	42	147	131
5. Kinnistusemaks — Mutations, immeubles et droits immobiliers	50	50	62	74	333	341
6. Pärandusemaks — Impôt sur les successions	27	22	20	23	159	145
II. LÕIVUD JA TASUMAKSUD — TIMBRES ET ENREGISTREMENTS.	381	395	420	480	2 071	2 254
7. Tempelmaks ja lõivud — Timbres	338	354	362	424	1 844	2 001
8. Patentid ja proovid — Contributions des patentes, droits de vérification	7	8	8	8	41	47
9. Mitmesugused tasumaksud — Enregistrements	36	33	50	48	186	206
III. KAUSDED MAKSUD — IMPÔTS INDIRECTS:	2 158	2 425	2 336	2 424	10 603	11 433
10. Tollid — Douanes	1 781	1 950	1 863	1 883	8 507	9 177
11. Aktsiisid — Droits et taxes (accises)	377	445	473	541	2 096	2 256
IV. RIIGIMONOPOLID — MONOPOLES DE L'ÉTAT.	1 030	1 160	1 006	1 130	5 230	5 768
12. Piiritusemonopol — Monopole d'alcool	1 030	1 160	1 006	1 130	5 230	5 768
V. RIIGI ETTEVÕTTED JA VARANDUSED — ENTREPRISES ET PROPRIÉTÉS DE L'ÉTAT:	2 046	3 440	2 674	2 375	14 919	15 910
13. Riigi kapitalid — Fonds de l'État	29	940	418	26	1 370	1 109
14. Maad, hooned, metsad ja veed — Domaines, forêts et eaux de l'État	179	251	162	137	2 548	2 148
15. Raudteed — Chemins de fer	1 240	1 404	1 416	1 520	6 794	7 135
16. Sadamad ja laod — Ports et dépôts	113	153	119	147	576	653
17. Post, telegraaf, telefon — Postes, télégraphes, téléphones	467	508	543	530	2 205	2 219
18. Mitmesugused riigi ettevõtted — Entreprises diverses de l'État	6	1	3	4	1 363	2 414
19. Mitmesugused riigi varandused — Propriétés diverses de l'État	12	183	13	11	58	232
VI. SEGATULUD — RECETTES DIVERSES:	80	58	97	38	529	216
20. Segatulud — Recettes diverses	80	58	97	38	529	216
Kokku — Total	6 003	7 759	6 864	6 797	35 504	37 583
Eelmisil kuulde] p. 4 all saadud tuludest tagasi makstud — Reversement au compte des recettes désign. sous p. 4	—	2	—	—	—	2
Tagasi makstud eelmiste aastate maksu — Reversements des années précédentes	187	35	31	10	904	110
Erakorrallised tulud — Recettes extraordinaires	6	14	39	95	2 551	1 167
Operatsioonil fondide ja laenude tagasimaks — Encasement des fonds de roulement	1	6	34	86	93	138
Rannasõiduliinide eksploateerimine — Exploitation de la ligne de cabotage	5	8	5	9	21	29
Laenu raudteede ehitamiseks —	—	—	—	—	2 437	—
Tuletliku ühekorandise maks —	—	—	—	—	—	1 000
Uudse sissetulekuid — Total des recettes	5 822	7 736	6 872	6 876	37 751	38 638

Méthodes de calcul des nombres indices

En vertu de la décision de la conférence esto-lettonne des statisticiens les calculs ont été faits de après les deux bases distinctes: année 1913 et année 1922. D'ailleurs, comme toutes les moyennes sont géométriques, le renversement de la base peut s'effectuer sans aucune difficulté.

Les nombres-indices du coût de la vie pour Tallinn sont établis conformément aux résultats de l'enquête budgétaire parmi les ménages ouvriers à Tallinn en octobre 1925 (V. Recueil N. 48/3).

Le nombre-indice pour l'alimentation comprend le coût d'un panier de provision de 51 produits différents dont la valeur nutritive égale 3 820 calories.

Poids des groupes sont suivants:

Alimentation	58,5%
Loyer	7,5%
Chauffage et éclairage	5,8%
Habillement	15,7%
Hygiène du corps et nettoyage	2,7%
Voyages, circulation, poste	0,7%
Frais d'instruction (journalux)	2,7%
Cinéma, théâtre, tabac, boissons	2,8%
Autres dépenses	3,6%

Comme prix sont appliqués: les prix de produits d'alimentation au marché de Tallinn de même que dépenses pour l'électricité et chauffage; prix des vêtements et chaussures dans les magasins de confection, les salaires dans les ateliers des tailleurs etc.

Les nombres-indices des prix de gros sont les moyennes géométriques non pondérées. Le nombre-indice général comprend 42 articles.

Liste des marchandises, le groupement ainsi que les données de 1913—25 v. Recueil 77 (4) pp 266—267.

Tab. 14. VABARIIGI PIIRIST ÜLESÕITNUD OKTOOBRI 1930 a. NOMBRE DE PERSONNES PASSÉES LES CONFINS DE LA RÉPUBLIQUE EN OCTOBRE 1930.

	Okt.—Octobre	
	Sissesõitnud Entrées	Väljasõitnud Sorties
Välispassidega — Passeports pour l'étranger		
Eesti — Estonie	502	742
Ameerika ühend. r. — États-Unis	22	24
Austria — Autriche	26	29
Belgia — Belgique	7	4
Helveetsia — Suisse	19	27
Hollandi — Pays-Bas	20	21
Inglise — Angleterre	85	87
Itaalia — Italie	16	14
Leedu — Lithuanie	34	29
Läti — Lettonie	287	309
N. S. V. L. (Vene) — U. R. S. S.	121	117
Poola — Pologne	45	48
Prantsuse — France	22	17
Rootsi — Suède	75	72
Saksa — Allemagne	330	375
Soome — Finlande	214	212
Taani — Danemark	42	40
Tšehhoslovakkia — Tchécoslovaquie	18	19
Ungari — Hongrie	21	18
Muud riigid — Autres états	38	40
Riikkonsuseta — N'ayant auc. sujét.	46	68
Reisikaartidega — Cartes de voyage		
Eesti	372	377
Soome	120	126
Sisepassidega — Passeports ordin.		
Eesti — Estoniens	9 336	9 159
Läti — Lettons	4 797	4 655

Välispassidega — Passeports pour l'étranger		Piiripunktide järgi — D'après les cordons de la frontière	
Tallinn	762	711	
Valga	1 035	1 298	
Narva	127	130	
Mõisaküla	37	32	
Haapsalu	46	45	
Paldiski	13	12	
Pärnu	1	14	
Kuressaare ja Ruhno	2	—	
Piirivalvepunktid — D'après les cordons de la garde-frontière	57	65	
Kokku — Total	2 080	2 307	
Reisikaartidega — Cartes de voyage			
Tallinn	485	495	
Teised punktid	7	8	
Kokku — Total	492	503	
Sisepassidega — Passeports ordin.			
Tallinn	24	12	
Valga	1 094	1 077	
Mõisaküla	289	264	
Pärnu	5	9	
Kuressaare	32	—	
Koikküla	53	65	
Mõniste	75	50	
Piirivalvepunktid	12 571	12 397	
Kokku — Total	14 133	13 314	
Uldse — Gr. total	16 705	16 624	
1/I—31/X. 1930 a.	217 200	217 929	
August 1930 a.	26 780	27 640	
Vastav kuu 1929 a.	18 645	18 312	

Tab. 13. VALUTA JA VÄÄRTPABERITE HINNAD TALLINNA BÖRSIL OKTOOBRI 1930 a.
COURS du CHANGE à TALLINN en OCTOBRE 1930.

		Kõrgeim oktoober 1930		Madalaim oktoober 1930		Keskmine							
						oktoober 1930 a.		septemb. 1930 a.		1/I-31/X 1930 a.		oktoober 1929 a.	
		o.	m.	o.	m.	o.	m.	o.	m.	o.	m.	o.	m.
1. New-York,	100 \$ (dollar)	374,70	375,70	374,45	375,45	374,57	375,57	374,35	375,35	374,43	375,43	373,17	374,17
2. London,	100 £ (Inglis n.)	1820,00	1825,00	1820,00	1825,00	1820,00	1825,00	1820,00	1825,00	1821,00	1826,00	1817,00	1822,00
3. Berlin,	100 Saksa riigi marka	89,30	89,90	89,05	89,65	89,16	89,76	80,20	89,80	89,34	89,94	89,09	89,69
4. Helsingi,	100 Soome marka	9,43	9,48	9,42	9,47	9,42	9,47	9,42	9,47	9,42	9,47	9,38	9,43
5. Paris,	100 Prantsuse franki	14,70	14,95	14,70	14,95	14,70	14,95	14,70	14,95	14,69	14,94	14,65	14,90
6. Bruxelles,	100 Belgia belga	52,25	52,75	52,20	52,70	52,24	52,74	52,21	52,71	52,24	52,74	52,10	52,60
7. Zürich,	100 Helveetsia franki	72,85	73,45	72,70	73,30	72,75	73,35	72,66	73,26	72,50	73,16	72,17	72,77
8. Milano	100 Itaalia liri	19,60	20,00	19,60	20,00	19,60	20,00	19,60	20,00	19,61	20,01	19,54	19,94
9. Stockholm,	100 Rootsi krooni	100,65	101,25	100,55	101,15	100,58	101,18	100,59	101,19	100,57	101,17	100,17	100,77
10. Kjöbenhavn,	100 Taani krooni	100,25	100,85	100,20	100,80	100,21	100,81	100,21	100,81	100,24	100,84	99,80	100,40
11. Oslo,	100 Norra krooni	100,25	100,85	100,20	100,80	100,21	100,81	100,19	100,79	100,21	100,81	99,80	100,40
12. Praha,	100 Tšehhoslovak kr.	11,10	11,30	11,10	11,30	11,10	11,30	11,10	11,30	11,10	11,30	11,05	11,25
13. Amsterdam,	100 Hollandi kuldeni	151,25	152,05	150,80	151,60	150,97	151,77	150,81	151,61	150,60	151,40	150,19	150,99
14. Riga,	100 Läti latti	72,10	72,60	72,10	72,60	72,10	72,60	72,10	72,60	72,14	72,64	72,08	72,58
15. Moskva,	100 Tšerv. rubla	192,75	194,25	192,75	194,25	192,75	194,25	192,51	194,01	192,89	194,39	192,16	193,66
16. Wien,	100 Austria šillingit	52,90	53,50	52,75	53,35	52,84	53,44	52,86	53,46	52,78	53,38	52,47	53,07
17. Budapest,	100 Ungari pengö	65,55	66,25	65,55	66,25	65,55	66,25	65,55	66,25	65,56	66,26	65,17	65,87
18. Warszawa,	100 Poola slott	41,85	42,65	41,85	42,65	41,85	42,65	41,85	42,65	41,76	42,56	41,64	42,54
19. Kaunas,	100 Leedu liti	37,05	37,65	37,05	37,65	37,05	37,65	37,05	37,65	36,98	37,57	36,82	37,42
20. Danzig,	100 Danzigi kuldeni	72,30	73,40	72,30	73,40	72,30	73,40	72,30	73,40	72,34	73,44	72,68	73,28
21. 8% E. hüpot. pang. Pautl. (nom.v.1kr.)		—	0,80	—	0,80	—	0,80	—	0,80	—	0,80	—	0,84
22. 1927 a. 7% välislaen (nom.väärt \$500)		—	1558	—	1445	—	1493,07	—	1608,46	—	1599,41	1562,70	1622,74

Tab. 15. Linnade rahvastik septembris ja oktoobris 1930 a.
Mouvement de la population dans les villes en septembre et octobre 1930.

	Registreeritud elanikkude arv 1/X 1930 a. Nombre de la population au 1/X 1930						Sisse registreeritud Enregistrés						Välja registreeritud Rayés des listes						Registreeritud elanikkude arv 1/X 1930 a. Nombre de la population au 1/X 1930		
	Sündinud Nais-sances		Sisse-sõitnuid Arrivés		Tulse kori-teri sisse-kõljaid Change-ment du logement		Surnud Décés		Välja-sõitnuid Départs		Tead-mata kuhu Incon-nu		Korterist välja-kõljaid Change-ment du logement		Kokku		M.		N.		
	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	
Tallinn	124 531	55 347	69 184	27	47	2 643	3 996	2 184	2 751	53	46	1 245	1 254	601	605	1 676	2 083	128 666	56 626	72 040	
Haapsalu	4 486	1 834	2 652	2	2	99	115	50	49	1	4	183	305	—	—	50	49	4 211	1 751	2 460	
Kuressaare	4 274	1 540	2 434	2	1	153	112	43	61	4	7	162	220	—	—	43	61	4 149	1 829	2 320	
Narva	24 200	10 293	13 907	7	12	449	539	270	382	10	10	265	279	45	50	232	324	24 644	10 467	14 177	
Nõmme	13 704	5 987	7 717	5	12	238	268	222	250	6	3	291	538	51	63	177	223	13 302	5 927	7 375	
Paide	3 201	1 407	1 794	—	—	118	111	41	38	2	3	48	30	—	—	41	38	3 347	1 475	1 872	
Paldiski	1 096	525	571	—	—	26	19	4	7	—	—	7	18	—	—	4	7	1 116	544	572	
Petseri	4 184	2 019	2 165	4	3	78	69	25	33	2	3	46	42	—	—	37	37	4 227	2 040	2 187	
Pärnu	20 586	9 516	11 370	9	8	318	338	471	742	20	15	385	458	51	54	471	742	20 576	9 887	11 139	
Põltsamaa	3 089	1 402	1 687	1	—	71	54	27	32	1	1	33	39	2	2	27	32	3 137	1 438	1 699	
Rakvere	11 994	5 069	6 925	2	5	272	438	184	196	5	2	125	144	—	—	156	177	12 482	5 241	7 241	
Tapa	3 966	1 929	2 038	5	2	63	40	36	33	—	1	22	22	10	3	42	35	4 016	1 958	2 058	
Tartu	64 559	27 605	37 254	19	10	2 048	2 195	766	1 033	30	30	382	376	122	154	742	964	68 123	29 157	38 966	
Tõrva	2 175	918	1 257	1	—	44	48	10	8	—	—	32	26	—	—	7	7	2 213	939	1 280	
Türi	3 262	1 497	1 765	2	2	31	44	50	62	1	—	36	37	—	—	50	62	3 267	1 493	1 774	
Valga	11 816	5 303	6 543	9	4	269	252	115	160	6	4	101	121	2	4	112	170	12 135	5 475	6 660	
Viljandi	12 217	5 669	6 518	—	—	148	204	146	196	1	1	81	88	—	—	146	196	12 393	5 765	6 633	
Võru	5 527	2 634	2 893	2	—	186	107	55	50	2	1	48	51	4	11	51	60	5 687	2 754	2 933	
Kokku - Total	319 497	140 823	178 674	97	108	7 229	8 954	4 699	6 089	146	131	3 490	4 095	888	946	4 054	5 217	327 696	144 260	183 436	
Keskmine 1/I-30/X. 1930 a.	328 506	144 228	184 270	101	101	4 742	5 024	3 772	4 811	158	160	4 439	4 972	853	984	3 324	4 248	327 922	144 071	183 851	
August 1930 a.	316 408	139 602	176 806	74	92	6 007	7 943	3 874	4 886	145	157	4 514	5 792	766	873	3 194	4 231	319 497	140 823	178 674	
Septemb. 1929 a.	317 622	140 064	177 558	109	100	8 939	9 426	4 577	5 788	143	149	4 181	4 623	843	882	3 851	4 915	326 974	144 671	182 303	
	1/X 1930.																				
Tallinn	128 666	56 626	72 040	44	47	2 257	2 161	2 286	2 717	47	59	1 398	977	669	675	1 641	1 997	130 715	57 458	73 257	
Haapsalu	4 211	1 751	2 460	4	5	72	103	55	68	6	3	82	93	—	—	55	68	4 211	1 739	2 472	
Kuressaare	4 149	1 829	2 320	—	2	151	114	48	52	4	1	114	101	—	—	48	52	4 199	1 862	2 334	
Narva	24 644	10 467	14 177	13	6	456	361	282	411	14	8	275	272	54	57	255	361	24 877	10 820	14 257	
Nõmme	13 302	5 927	7 375	7	6	271	322	282	330	5	5	199	288	110	129	130	233	13 361	5 983	7 375	
Paide	3 347	1 475	1 872	4	2	58	55	47	45	3	2	63	30	—	—	47	45	3 363	1 468	1 897	
Paldiski	1 116	544	572	—	—	25	26	6	6	—	—	23	23	6	6	—	—	1 120	545	575	
Petseri	4 227	2 040	2 187	1	2	72	60	51	56	2	1	53	44	—	—	48	54	4 267	2 061	2 206	
Pärnu	20 576	9 337	11 139	9	24	400	346	787	890	20	31	349	392	25	29	767	890	20 509	9 402	11 107	
Põltsamaa	3 137	1 438	1 699	—	—	59	59	27	28	—	1	30	20	—	—	1	2	3 201	1 460	1 735	
Rakvere	12 482	5 241	7 241	1	3	161	178	114	148	11	5	130	138	—	—	111	149	12 543	5 265	7 278	
Tapa	4 016	1 958	2 058	3	—	80	70	55	53	—	1	34	30	7	4	50	46	4 105	2 005	2 100	
Tartu	68 123	29 157	38 966	17	23	1 199	1 073	772	994	26	23	406	347	140	123	716	915	69 495	29 347	38 843	
Tõrva	2 213	939	1 280	3	2	57	54	26	32	1	—	21	25	—	—	21	27	2 292	976	1 316	
Türi	3 267	1 493	1 774	1	1	43	26	21	35	1	—	35	16	—	—	21					

Tab. 25. TOIDUAINETE MAKSUMUS KALORILISE SISALDUSE JÄRGI 1925-1930 a. — COUT DES DENRÉES ALIMENTAIRES À LA BASE DE LEUR VALEUR NUTRITIVE 1925-1930.

1000 kalori maksumus (sentides) Coût par 1000 calories (en cents)	Keskmiselt Moynne				1930			
	1925	1926	1927	1928	VIII	IX	X	
1-2. Sealihha—Viande de porc	54	51	44	51	58	50	49	44
3. Seapekk—Lard	22	21	18	19	22	17	17	16
4-5. Loomaliha—Viande de boeuf	59	66	53	55	62	58	55	46
6-7. Vaskallihha— " de veau	50	55	49	50	58	53	58	56
8-9. Lambaliha— " de mouton	34	37	35	36	41	42	34	29
10. Searasv sulatam.—Graissee de porc	22	21	10	19	20	17	17	15
11. sulat.—Saindoux	22	19	18	20	21	16	16	16
12. Loomarasv sulatam.—Graissee de boeuf non fondue	14	14	12	12	13	—	—	13
14. Teevorst—Saucisson	77	83	80	80	88	89	85	85
15. Stink—Jambon	43	48	38	40	45	45	45	43
16. Riiained, värsked—Petits harengs haliques, frais	57	59	53	58	56	47	62	47
17. Kilud, värsked—Esprois frais	52	72	48	48	36	20	37	40
18. Haugid " —Brochets	142	118	118	128	164	78	137	110
19. Ahvenad " —Perches fraîches Tursad —Morues	89	86	53	61	68	47	37	43
21. Riiained, soolat.—Pet. har. halt. salés	48	50	52	56	58	53	58	53
22. Kifud " —Esprois salés	35	43	36	30	29	26	—	26
23. Heeringad " —Harengs	36	37	37	37	38	38	38	38
29. Rukkijahu—Farine de seigle	7	5	6	7	7	3	3	4
Rukkijahu " — " blutée	10	8	9	9	10	8	8	8
30. Sipiikujahu— " de froment	12	11	11	11	12	9	9	9
Nisupüüli " — " blutée	16	17	16	16	15	14	14	14
32. Odrājuha " — " d'orge	9	9	9	9	11	8	8	8
33. Odratagud—Gruau d'orge	11	11	10	11	11	10	10	10
35. Kraubid—Orge perlé	12	12	12	12	13	11	13	13
36. Rukkileib—Pain de seigle	10	8	9	9	9	6	6	7
37. Peenleib " — " de froment	15	14	14	14	14	12	12	14
38. Sepik " — " de froment	16	16	15	15	15	13	13	13
39. Naelasal " —blanc	18	17	18	18	19	19	19	19
40. Rõõskpiim—Lait frais	22	22	21	23	25	20	20	20
42. Hapukoore—Crème aigre	39	32	31	35	47	39	39	39
43. Kohupiim—Caillebotte	37	38	41	44	47	38	37	38
44. Või, melerol—Beurre de table	38	35	35	39	37	28	28	28
45. köögid " — " de cuisine	32	31	31	34	33	25	25	25
Taimed " — " végétal	18	17	17	17	17	17	17	17
Juust šveitsi—Fromage suisse	54	54	54	54	55	55	55	55
46. Kanamunad—Oufs de poule	112	107	99	112	109	84	84	100
47. Kartulid—Pommes de terre	10	8	8	12	11	7	6	6
48. Porgandid—Carottes	37	47	39	48	104	29	28	33
49. Peedid—Bettes	41	52	58	54	102	44	35	35
50. Kaalikad—Navets	43	62	69	65	69	36	36	29
51. Herned—Pois séchés	13	13	13	15	14	11	12	11
52. Oad —Fèves	12	14	11	12	16	—	—	11
53. Kapsad, hapud—Choucroute värsked—Choux frais	73	172	132	85	177	50	40	40
54. Slibuad—Oignons	215	166	145	137	150	79	94	94
55. Riis—Riz	14	14	14	14	15	16	16	16
57. Manna—Manne	18	18	17	17	17	17	17	17
58. Makaronid—Macaronis	25	24	21	20	20	21	21	21
59. Kartulijahu—Fécule de pom. de terre	15	13	12	15	14	11	11	11
60. Suhkur, peenike—Sucre en poudre	12	11	12	11	9	8	7	7
61. Mesi—Miel	85	76	65	64	68	63	61	58

Hlunamuttsed 1930 a. oktoobris eelmise kunga võrreldes:

Elumaksumusindeksis					
Odavennud:			Odavennud:		
Sept.	Ok.		Sept.	Ok.	
Loomaliha	89	77 snt kg	Riiained, värsked	37	28 snt kg
Vaskallihha	82	" "	Mesi	200	188 " "
Lambaliha	93	" "	Suhkur	29	" "
Sealiha	120	108 " "	Bjas	65	57 "mtr.
Pekk	125	120 " "	Mitkal	49	42 " "
Sink	190	185 " "			
Searasv sulatam	140	125 " "			
Kõõgiviõli	200	197 " "			
Taimeviõli	156	133 " "			
Kohupiim	39	38 " "			
Herned	40	35 " "			
Kartulid	84	82 "10			
Kaalikad	10	8 " "			

Suurmüügindeksis					
Odavennud:			Odavennud:		
Sept.	Ok.		Sept.	Ok.	
Oder	20,75	19,75 kr kv	Petrooleum	18,83	15,55 kr kv
Kaer	11,04	9,77 " "	Bjas	0,65	0,57 "mtr.
Nisupüüli, päh. 43,16	41,00	" "	Mitkal	0,49	0,42 " "
" söre 43,33	41,50	" "	Liina, Liivi (339)	472	" "
Või	2,22	2,15 kg	"V-Petersi (938)	549	" "
Sealiha	0,90	0,87 " "			
Loomaliha	0,51	0,50 " "			
Riis	36,66	36,30 " kv			
Kartulitärklis	30,33	28,00 " "			
Õlikoogid	14,75	13,20 " "			
Kiivisüsi, sepa	29,33	29,08 "m.t.			
Faud, sordi	14,25	13,95 " kv			
Vaskpl., valge 128	125 " "				
Telliskivid	50,00	49,76 " tub.			

Tab. 27.—28. ELUMAKSUMUS- ja SUURMÜÜGINDEKSID (geom. kesk.) Nombres-indices du coût de la vie et nombres-indices des prix de gros (moyenne géom.)

	Keskmiselt Moynne annuelle		1930 a.			
	1928	1929	Aug.	Sept.	Ok.	Ok. 1929

Tab. 27. ELUMAKSUMUSINDEKSID N.-indices du coût de la vie A. (1913 = 100)

1. Toitlus—Alimentation	120	126	99	98	98	120
2. Korter—Logement	52	52	52	52	52	52
3. Kütte ja valgustus—Chauffage et éclair. Puud—Bois	83	95	96	96	96	100
Elekter—Electricité	83	103	98	98	98	111
Petrooleum—Pétrole	45	43	43	43	43	43
Tuletikud—Allumettes	86	86	98	98	98	83
1039	109	109	130	139	130	130
4. Riieus—Habillemeut	150	150	150	150	147	150
Riie—Etoffe	120	120	120	120	120	120
Õmblamine—Couture	150	150	150	150	150	150
Pesu—Linge	155	155	155	155	136	155
Jalatsid—Chaussures	187	187	187	187	187	187
5. Puhastus—Hygiène et nettoyage	100	100	100	100	100	100
Seep—Savon	111	111	109	109	109	109
Saun—Bain	71	71	73	73	73	73
Habemeajamine—Barbe	105	105	105	105	105	105
Juukseõõgus—Coupe de cheveux	121	121	121	121	121	121
6. Reisid, liikumine, post—Voyages etc. Tall.—Nömmepil. hind—Chem. de fer	78	78	83	83	83	78
Tramm—Tramway	79	79	94	94	94	79
Postitariif—Tarif postal	70	70	70	70	70	70
86	86	86	86	86	86	86
7. Haridus—Instruction	94	94	94	94	94	94
8. Lõbusus—Divertissements	143	143	143	143	143	143
Teater—Théâtre	56	56	56	56	56	56
Kino—Cinéma	46	46	46	46	46	46
Tabak—Tabac	174	174	174	174	174	174
Alkohol—Alcool	151	151	153	153	153	153
9. Muud kulud—Autres dépenses	97	100	98	97	97	100
Üldindeks—N.-ind. général du coût de la vie	112	117	101	100	100	114

B. (1922 = 100)						
Toitlus—Alimentation	125	131	103	102	102	125
Korter—Logement	227	227	227	227	227	227
Kütte ja valgustus—Chauffage et éclair. Riieus—Habillemeut	93	106	107	107	107	112
107	107	107	107	107	107	107
Puhastus—Hygiène et nettoyage	107	107	107	107	107	107
Reisid, liikumine, post—Voyages etc. Haridus—Instruction	140	140	149	149	149	140
141	141	141	141	141	141	141
Lõbusus—Divertissements	132	132	132	132	132	132
Muud kulud—Autres dépenses	129	133	129	129	129	133
Üldindeks—N.-ind. général	125	131	113	112	112	127

Tab. 28. a) SUURMÜÜGINDEKSID (võrdkaalustamata keskm.) Nombres-indices des prix de gros (moyennes non pondérées). A. (1913 = 100).

Sisseveetavad ained—Articles d'importation						
Toiduained—Denrées aliment.	108	102	88	88	95	99
Sellesi koloniaalkaubad—Dont denrées coloniales	82	81	74	75	75	80
Söödaained—Denrées fourragères	185	162	138	135	123	148
Tööstusesaadused—Matières premières et produits industriels	87	92	86	85	83	92
Kokku sisseveetav. ained—Gr. total	106	104	92	92	92	101

Väljaveetavad ained—Articles d'exportation						
Toiduained—Denrées aliment.	128	129	95	98	98	122
Tööstusesaadused—Matières premières et produits industriels	139	133	127	126	122	130
Liina—Lin	228	174	133	133	76	149
Kokku väljaveetav. ained—Gr. total	141	135	113	114	106	129

Üldindeks—Nombre-indices général						
Sellest toiduained—Dont denrées alimentaires	121	117	101	101	99	113
tööstusesaadused—Dont matières prem. et prod. industr.	117	113	91	92	96	109
111	110	103	103	100	108	108

B. (1922 = 100).						
Sisseveetavad ained—Articles d'imp.	98	95	85	85	86	93
Väljaveetavad " — d'exp.	119	114	95	96	89	108
Üldindeks—N.-ind. général	107	104	89	90	87	100

c) PÖLLUMAJANDUSESAAJUSTE HINDADE VÕRDKAALUSTATUD INDEKSID Nombres-indices pondérés des prix des produits agricoles. (1913 = 100).						
Sisseveetavad ained—Articles d'imp.	159	140	111	110	133	131
Väljaveetavad " — d'exp.	152	139	104	105	89	138
Üldindeks—N.-ind. général agricole	155	139	106	107	103	135

O m a v a l i t s u s t e t ö ö b ö r s i d — Bourses du travail des administrations publiques										E r a v a b e t a l i t s u s k o m i t i d Agences d'attraits privées									
Töötsijaste arv Nombre de chômeurs					Töötsijaste arv Nombre de chômeurs					Töötsijaste arv Nombre de chômeurs					Töötsijaste arv Nombre de chômeurs				
M.	N.	F.	M.	N.	M.	N.	F.	M.	N.	M.	N.	F.	M.	N.	M.	N.	F.	M.	N.
40	17	42	11	429	11	60	34	18	33	40	1	156	1	156	19	20	21	22	23
5	10	38	7	19	7	1	4	33	5	10	59	4	10	1	1	21	22	23	24
9	3	3	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
121	121	121	121	121	121	121	121	121	121	121	121	121	121	121	121	121	121	121	121
89	89	89	89	89	89	89	89	89	89	89	89	89	89	89	89	89	89	89	89
158	158	158	158	158	158	158	158	158	158	158	158	158	158	158	158	158	158	158	158
30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30

1) 1. jaanuariks 1930 a. 2) Täheand-kun-
de 1 kupaevaks jätitud töötute ja vähekohtade
keskmise arv. 3) Jätitud näidat töl olind.
4) Töötsijaste hulgas väljatungenute arv arva-
vates, des produktis äratrakon et oters ven-
nars. 5) Overtiers des transport et des commu-
nications. 6) Employés de magasins (aussi ger-
sons d'hôtel). 7) Industries extractives et trans-
formation de leurs produits.

1. Põllu- ja aiatöötlised — Ouvriers agric. et horticult.
2. Metsatöölised — Forstiers
3. ja 4. Kaev. ja mard. ning nende saad. töölised
5. Metallitöölised — Ouvriers en métal
6. Tekstiilitöölised — Ouvriers dans l'industrie textile
7. Riidetöölised — Ouvriers de la confect. de vêtem.
8. Ehitustöölised — Ouvriers dans construction
9. Punutöölised — Ouvriers dans l'industrie du bois
10. Transpord- ja sidetöölised
11. Kauplusis töötajad (ka kehtest 7)
12. Kauplus- ja kontoriametnikud — Empl. de bureau
13. Mafactuurijad — Services domestique
14. Lihitöölised — Ouvriers
15. Muud töölised — Autres ouvriers

1. Põllumajandus ja aiandus — Agricult. et horticult.
2. Metsandus — Exploitation des forêts
3. ja 4. Murrud ja kaevand. ja nende saaduste L. 5)
5. Metallitööstus — Industrie des métal
6. Tekstiilitööstus — Industrie textile
7. Punutööstus — Industrie du bois
8. Ehitustööstus — Industrie de vêtements
9. Kauplustööstus — Confections
10. Kauplustööstus — Confections
11. Transport ja side — Transport et communication
12. Sidetööstus — Services domestique
13. Muud tööstused — Autres industries

A. Tööajade (amette) järgi — D'après les occupations (métiers)										B. Töötsuharude järgi — D'après les industries									
M.	N.	F.	M.	N.	M.	N.	F.	M.	N.										
11	60	34	18	33	84	350	12	62	75	201									
7	1	1	1	1	14	14	14	14	14	14									
9	1	1	1	1	3	3	3	3	3	3									
19	19	19	19	19	18	18	18	18	18	18									
29	29	29	29	29	52	8	8	8	8	8									
86	86	86	86	86	38	38	38	38	38	38									
109	109	109	109	109	30	30	30	30	30	30									
182	182	182	182	182	32	32	32	32	32	32									
109	109	109	109	109	68	68	68	68	68	68									

Kokku 1/1—30IX. 1930 a. — Total
August 1930 a. — Août 1930
September 1929 a. — Septembre 1929

Tab. 30. Tööstusestegevõtted ja töölohu 1-ks oktoobriks 1930 a. Entreprises industrielles et leur main-d'oeuvre au 1 octobre 1930.

Ettevõtte arv—Nombre d'entreprises	Töötajate üldarv—Nombre de travailleurs		Neist töölisi—Dont ouvriers		Tööstus ja teenistajate alacalised (alla 18 a.)—Mineurs parmi les ouvriers et service
	Tööstusid 1 sept. 1930	Tööstusid 1 okt. 1930	Septembri teinistused astunud en septembre	Tööstusid 1 okt. 1930	
16	1	1	1	1	38
18	1	1	1	1	32
44	1	1	1	1	174
12	1	1	1	1	5
8	1	1	1	1	26
21	1	1	1	1	338
46	1	1	1	1	229
13	1	1	1	1	28
23	1	1	1	1	24
40	1	1	1	1	69
13	1	1	1	1	31
12	1	1	1	1	19
3	1	1	1	1	29
276	5	4	278	30 303	655
115	2	1	117	25 773	439
161	3	3	161	4 530	186
292	5	21	270	32 002	679
1	1	1	1	10	—
25	1	1	25	212	6
54	1	1	54	508	51
19	1	1	19	206	5
20	1	1	20	174	8
41	1	1	41	377	3
67	3	1	66	636	16
11	1	1	11	120	18
37	1	1	37	372	49
120	2	2	120	1 332	24
42	1	1	42	418	18
5	1	1	5	108	2
7	1	1	7	54	—
7	1	1	7	80	—
463	10	9	464	4 412	178
739	15	13	742	5 715	810
468	11	16	463	4 550	191
760	16	37	739	38 552	845

1) Arvestatud juba enne tegevust alustanud, andmete paudumisei eelmist kokkuvõtetist väljajäänud ettevõtte.

Tab. 31. TÖÖNNETUSED TÖÖSTUSEETTEVÕTTEIS SEPTEMBRIS 1930 a.
Accidents du travail dans les entreprises industrielles en septembre 1930.

	Suurtööstus (20 ja üle tööt. ettevõtteid) Grand. entrep. (plus de 20 travailleurs)	Sellest—Dont		Keskööstus (5—19 töötaja- ga ettevõtteid) Entreprises moyennes (de 5—19 travail- leurs)	Kokku Total	August Août 1930
		üle 50 töötaja- ga ettevõtteid Entr. ayant plus de 50 travail- leurs	20—49 töötaja- ga ettevõtteid Entr. ayant 20—49 tra- vailleurs			
I. Murrud ja kaevandused	98	98	—	—	98	107
II. Mineraalide ümbertöötamine	23	21	2	2	25	26
III. Metallitööstus	77	61	16	5	82	105
IV. Keemiaindust	5	4	1	—	5	12
V. Nahatööstus	—	95	—	—	—	—
VI. Tekstiilitööstus	95	95	—	2	97	97
VII. Puutööstus	48	35	13	2	50	78
VIII. Paberitööstus	38	37	1	—	38	30
IX. Polügraafiatööstus	2	—	2	—	2	2
X. Toidu-, maitseain-, ja jookide tööst.	26	26	—	2	28	18
XI. Kehakatte- ja püdukaupade tööstus	3	3	—	—	3	5
XII. Ehitusetööstus	63	61	2	—	63	16
XIII. Elektri- ja gaasi- ja veevar.	—	—	—	—	—	—
XIV. Puhastusetööstus	—	—	—	—	—	—
Kokku—Total	478	441	37	13	491	497
Kokku 1/I—30/IX 1930 a. — Total	3931	3546	385	111	4042	—

Tab. 32. TÖÖSTUSETÖÖLISTE ARVU LIIKUMISE INDEKSID (1-ks kuupäevaks).
Nombres-indices du mouvement du nombre de main-d'oeuvre dans les entreprises industrielles (au 1-er du mois).

	A. Liikuvale baasil (eelmine kuu = 100 järgmise kuu jaoks) A. Base mouvante (chaque mois précédent = 100 par rapport au mois suivant)										B. Indeksid baasil: 1.1.1927 = 100 B. Base: 1.1.1927 = 100		
	Töötajad ¹⁾ —Travailleurs en général ¹⁾					Tööliised—Ouvriers					Töötajad ¹⁾	Tööliised	
	Suur- ja kesk- tööstus	Suurtööstus	Sellest		Keskööstus (5—19 tööt.)	Suur- ja kesk- tööstus	Suurtööstus	Dont		Keskööstus (5—19 tööt.)			
				üle 50 töötaja- ga				20—49 tööt.			Grandes entreprises	50 et plus de travail- leurs	20—49 travailleurs
1929	Septimber	98,2	95,5	95,1	97,4	101,7	95,5	94,9	98,0	97,0	101,8	114,7	116,5
	Oktoober	97,9	97,5	98,1	94,0	100,6	97,1	97,3	98,6	98,2	100,5	112,3	113,3
	November	98,7	98,9	98,9	98,4	97,7	98,0	98,8	99,9	98,2	97,8	110,8	112,3
	Detsember	99,8	99,3	99,3	96,4	101,5	99,0	99,3	95,9	95,9	101,2	110,3	111,8
1930	Jaauar	96,7	96,3	96,4	95,3	99,4	96,1	95,7	99,8	94,4	98,8	106,7	107,4
	Veebruar	100,3	100,1	99,7	102,6	101,2	100,2	100,2	101,0	103,1	100,3	106,9	107,7
	Märts	102,1	102,2	100,9	109,7	101,5	102,3	102,4	102,6	110,7	101,4	109,2	110,2
	Aprill	102,9	102,9	102,4	105,7	102,7	103,3	103,2	101,3	106,4	104,0	112,3	113,9
	Mai	102,1	103,0	103,1	102,3	96,4	102,5	103,4	103,6	102,5	97,0	114,7	116,7
	Juuni	104,1	104,6	103,9	107,8	101,2	104,6	105,1	104,4	108,9	101,3	119,4	122,1
	Juuli	97,4	97,6	97,1	100,2	96,0	97,2	97,4	96,9	100,2	95,7	116,3	118,7
	August	96,1	95,8	96,0	94,5	98,6	95,5	95,1	95,3	94,3	97,8	113,4	114,8
	September	91,9	94,5	95,6	88,9	97,0	94,5	94,1	95,3	87,9	97,2	107,6	108,5
	Oktoober	98,5	98,1	98,3	96,8	101,5	98,4	97,9	98,1	96,7	101,9	106,1	106,9

Tab. 33. NAKKUSEHAIGUSED SEPTEMBRIS 1930 a. — Maladies contagieuses en septembre 1930.

	Typhus ab- dominalis	Paratyphus	Typhus ex- anthematic.	Febris recurrens	Malaria	Variola	Morbilli	Scarlatina	Diphtheria	Dysenteria	Lepros	Encephalit. lethargica	Meningitis cerebr. epid.	Trachoma	Tubercul- osis	Kokku Total
Linnad—Villes	49	14	—	—	—	—	2	38	62	—	—	—	2	1	67	235
Tallinn	13	10	—	—	—	—	1	11	36	—	—	—	1	—	29	101
Haapsalu	—	—	—	—	—	—	—	—	5	—	—	—	—	—	2	7
Kuressaare	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
Narva	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
Nõmme	—	1	—	—	—	—	—	—	5	—	—	—	—	—	4	11
Paide	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
Paldiski	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Petseri	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1
Pärnu	1	—	—	—	—	—	—	3	1	—	—	—	—	—	8	13
Põtsamaa	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Rakvere	—	—	—	—	—	—	—	1	4	—	—	—	—	1	—	6
Tapa	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	2
Tartu	29	2	—	—	—	—	1	12	7	—	—	—	—	—	8	59
Tõrva	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Türi	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	2
Valga	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—	1	7
Viljandi	3	1	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	1	—	2	9
Võru	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Maad—Arrond.	33	6	—	—	—	—	5	7	8	—	—	—	—	10	67	136
Viru	5	2	—	—	—	—	—	1	2	—	—	—	—	2	11	23
Järva	2	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	4	8
Harju	3	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	5	10
Lääne	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	5	10
Saare	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	6
Pärnu	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	3	8
Viljandi	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	7
Tartu	8	3	—	—	—	—	1	1	2	—	—	—	—	3	16	34
Valga	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	3
Võru	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	10	14
Petseri	5	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—	1	4	13
Kokku—Total	82	20	—	—	—	—	7	45	70	—	—	—	2	11	134	371

1) Tööliised, tehniline personaal, ametnikud ja teenijad. — Ouvriers, personnel technique, employés et service.

Tab. 2. VÄLISKAUBANDUS MUUDE RIIKIDEGA AUGUSTIS 1930 a. — COMMERCE EXTÉRIEUR avec les AUTRES PAYS en AOÛT 1930.

Rahvusvaheline statistiliste territooriumide numeratsioon	Sissevedu		Väljavedu		Numération internationale des territoires statistiques	Sissevedu		Väljavedu	
	ton	kr	ton	kr		ton	kr	ton	kr
188. Argentina — Argentine	35,5	24 015	11,2	3 193	141. Kuuba — Cuba	37,8	46 846	5,2	1 046
182. Austraalia — Australie	445,4	100 054	—	—	22. Leedu — Lithuanie	1,0	1 068	162,5	115 104
6. Austria — Autriche	4,1	43 325	0,9	10 064	93. Lõuna-Aafrika ühend. riigid — Union Sud-Africaine	53,3	25 770	15,5	8 687
7. Belgia-Luksemburgi majand. liit Belgio-luxembourgaise, Union Econ.	436,4	164 361	*	*	146. Mehhiko — Mexique	1,4	1 425	20,6	4 218
170. Brasillia — Brésil	9,8	7 723	—	—	147. Nikaragua — Nicaragua	0,0	40	5,3	1 052
178. Briti-Guajaana — Guyane britannique	—	—	4,0	800	23. Norra — Norvège	23,7	4 496	18,5	48 635
98-104. Briti-Ida-Aafrika — Afrique d'Est britannique	1,4	3 802	—	—	148. Panama — Panama	—	—	2,2	818
85-88. Briti-Lääne-Aafrika — Afrique d'Ouest britannique	10,5	8 413	—	—	175. Peruu — Pérou	—	—	40,1	8 158
66. Briti-Malaia — Malaisie britannique	0,2	389	46,5	10 079	26. Poola-Danzig — Pologne-Danzig	—	—	183,7	84 217
188. Briti-Samoa — Samoa britannique	0,6	1 021	—	—	27. Portugal — Portugal	2,8	2 073	—	—
8. Bulgaaria — Bulgarie	8,3	10 550	5,9	3 404	129-132. Portugall-Lääne-Aafrika — Afrique d'Ouest portugaise	0,9	773	—	—
76. Egiptus — Egypte	2,0	2 695	2,4	511	14. Prantsuse — France	*	*	379,1	492 380
173. Ecuador — Equateur	0,8	1 193	8,0	3 388	109. Prantsuse Alžeeria — Algérie française	6,2	1 118	—	—
47. Formosa — Formose	9,9	4 722	—	—	113. Prantsuse-Sudaan — Soudan français	10,4	23 700	—	—
143. Guatemala — Guatemala	0,6	1 330	—	—	28. Rumeenia — Roumanie	400,1	55 281	—	—
144. Haiti — Haïti	—	—	13,9	4 560	53. Sliam — Siam	—	—	4,2	848
36. Helveetsia — Suisse	8,5	39 636	—	—	13. Soome — Finlande	893,2	156 407	*	*
40. Hiina — Chine	1,0	1 683	53,6	13 472	9. Taani — Danemark	207,4	141 196	*	*
11. Hispaania — Espagne	3,5	1 451	—	—	62. Tseillon — Ceylon	2,2	8 948	—	—
25. Hollandi — Pays-Bas	405,4	181 575	*	*	56. Türgi — Turquie	9,0	10 459	1,6	4 971
72. Hollandi-India — Indes néerlandaises	9,5	14 123	5,0	996	37. Tšehhoslovakkia — Tchécoslovaquie	*	*	14,3	2 481
65. India — Inde	414,0	160 177	44,9	12 556	171. Tšiili — Chili	—	—	17,3	3 508
19. Itaalia — Italie	11,4	26 598	0,7	1 632	16. Ungari — Hongrie	1,7	9 663	0,2	2 032
45. Jaapan — Japon	0,9	2 812	—	—	176. Urugvay — Uruguay	10,0	17 636	23,8	5 315
154. Jamaica — Jamaïque	2,3	2 824	—	—	185. Uus-Meremaa — Nouv.-Zélande	2,5	7 674	154,2	20 878
186. Kanada — Canada	991,1	188 411	—	—	177. Venezuela — Venezuela	*	*	2,3	787
15. Kreeka — Grèce	12,9	12 834	25,6	8 334	134. Ühendriigid — États Unis	*	*	561,1	148 036

Tab. 3. Tähtsamate ainete väliskaubandus augustis 1930 a. Commerce extérieur des principaux articles en août 1930.

Järjek. nr. täielikus üksikainete nomenkl.	Eesti-Läti ühine nomenklatuur Nomenclature unifiée pour Estonie et Lettonie	ton		kr.		Järjek. nr. täielikus üksikainete nomenkl.	Kr.—couronne d'Estonie, égale 100/248 gramme de For pur (100 marks antérieurs)	lon		kr	
		2	3	4	5			6			
SISSEVEDU — IMPORTATION											
II. Toidu ja maitseained, joogid		9 795,4	1 563 628	232	Ölkoogid	—	—	—	—	—	—
2. Tera- ja jahvatatud vill		3 424,8	628 189	233	Soojatangud	—	—	—	—	—	—
11	Rukis	363,0	31 531	236	Muu loomatöid ern.	0,1	36	—	—	—	—
	Sel.: N. S. V. L.	198,0	17 226	III. Toor- ja poolvalmisained							
	Poola-Danzig	165,0	14 355	8. Loomariigilained, peale rasvade	86,0	187 492	24 423,8	2 727 274	—	—	—
12	Nisu	2 226,1	391 791	237-241	Loomanahad kuivalt soolatud	13,9	21 300	—	—	—	—
	Sel.: Kanada	899,9	158 882		Sel.: Urugvay	10,0	17 836	—	—	—	—
	Ühendriigid	681,9	120 011	237-241	Loomanahad märjalt soolatud	58,5	68 428	—	—	—	—
13	Oder	—	—	243-257	Karusnahad	3,0	93 433	—	—	—	—
14	Kaer	60,2	6 017	9. Seennad, taimed ja nende osad	146,3	129 234	—	—	—	—	—
16	Mais	—	—	274, 275	Linaseemned	66,3	20 394	—	—	—	—
21	Nisujahu	407,9	124 479	278	Püevaliliseemned	3,0	850	—	—	—	—
	Sel.: Inglise	290,5	72 020	281	Kopra	—	—	—	—	—	—
	Kanada	89,8	22 454	285	Ristikheinaseemned	—	—	—	—	—	—
26	Manna	42,5	11 150	305, 306	Tubak lehtedes, kasvudes	60,7	91 393	—	—	—	—
	Sel.: Rootsi	25,0	8 494		Sel.: Ühendriigid	19,1	19 910	—	—	—	—
	Prantsuse	10,0	2 636		Taani	9,2	17 286	—	—	—	—
27	Herkulo ehk kaeratangud	12,9	2 613		Bulgaaria	8,3	10 550	—	—	—	—
30	Riis	207,2	58 325	307	Humalad	1,8	1 351	—	—	—	—
	Sel.: India	196,3	54 576					—	—	—	—
3. Ala- ja juurvill		61,9	23 096	11. Paberitoornad	531,9	53 511	—	—	—	—	—
35	Herned	20,0	4 655		Paberimass kuiv	—	—	—	—	—	—
59	Apeisfimid ja mandariinid	4,4	2 434	346	Paberimass märg	434,0	32 044	—	—	—	—
60	Sidrunid	5,5	1 767	347	Tselluloos kuiv	83,1	20 375	—	—	—	—
62	Banaanid	0,2	120	349	Tselluloos märg	14,9	1 092	—	—	—	—
69-75	Puuvilli ja marjad kuivatatud	30,8	13 712					—	—	—	—
5. Kala, kalasaadused ja vähid		1 162,7	297 254	12. Tekstiiltoornad	759,4	903 244	—	—	—	—	—
112	Heeringad	1 156,8	296 027	352	Puuvilli toores	458,5	697 130	—	—	—	—
6. Muud toidu- ja maitseained ning joogid		5 093,4	573 764	357	Sel.: Ühendriigid	402,4	614 700	—	—	—	—
167	Kohv toores, ubades	9,5	14 373		Kanep	20,4	11 081	—	—	—	—
172, 175	Kakao ubades ja pulbris	19,2	16 975		Sel.: N. S. V. L.	9,0	5 115	—	—	—	—
176	Tee igasugune	4,9	15 657		India	7,4	3 658	—	—	—	—
178, 179	Suhkur peenike ja rafinaad	2 847,0	447 512	359	Džuut	200,0	86 200	—	—	—	—
	Sel.: Poola-Danzig	2 805,6	439 700	363	Vill värvimata	18,1	56 103	—	—	—	—
205, 206	Sool	2 184,2	50 489		Sel.: Austraalia	4,6	17 922	—	—	—	—
207	Kunsvõid	2,6	2 153		Saksa	3,0	5 241	—	—	—	—
213-217	—	—	—		U-Meremaa	2,5	7 674	—	—	—	—
221-224	Viinad ja veinid	4,2	8 846	13. Ärtsid ja metallid 660temata (metallimurd)	175,2	19 987	—	—	—	—	—
7. Loomasööd		10,1	1 932	376	Malm toores	166,0	12 174	—	—	—	—
231	Kliid igasugused (loomatöid)	—	—	397, 398	Vabrik. ja ehit. tarvitav sav	7 773,5	144 560	—	—	—	—

*) v. tab. 1.

Tab. 3. Tähtsamate ainete väliskaubandus augustis 1930 a. (järg).
 Commerce extérieur des principaux articles en août 1930 (suite).

Järjek. nr. täielikus üksikainete nomenklät.	Eesti-Läti ühine nomenklatuur Nomenclature unifiée pour Estonie et Lettonie	ton	kr	Järjek. nr. täielikus üksikainete nomenklät.	Kr—couronne d'Estonie, égale 100/248 gramme de l'or pur (100 marks intérieurs)	ton	kr
1		2	3	4		5	6
SISSEVEDU—IMPORTATION.							
447	Kivisüsi	5 806,6	91 127	792	Vasktraat isoleer-ta() 0,5-12,5 mm	5,5	6 750
	Sel. Inglise	5 707,6	89 272	794, 795	Inglitina	0,3	899
15.	Keemiatööstuse toorained	12 390,9	1 231 650	21.	Põllumajandusemasinad ja -riistad (siltu ka pilmatalit. sisseesaded)	132,5	159 445
a)	Õlid, rasvad, valitud, kummi toorelt	3 443,3	611 673	809	Traktorid	17,9	29 583
482	Loomaraviv tehniliseks tarbeks	48,1	24 682	810, 811	Viljapeksugarnituurid jõumasi- naga ja ilma	86,7	97 206
473	Palmiteraõli	23,0	14 918	817, 818	Niidumasinad	2,5	1 815
474	Kookosõli	4,8	3 736	820	Adrad	0,1	90
	Sel. Taani	4,2	3 339	825	Vikaid	0,0	18
481	Kakaovõi	8,7	16 874	830—833	Separaatorid ja m. piimanduse masinad	2,3	9 748
483	Nafta toores	257,0	19 777	835	Põllutöomasinate osad	1,4	2 081
	Sel. Ühendriigid	168,9	12 657	22.	Jõu- ja töomasinad	190,7	372 668
	Saksa	65,0	5 070	836	Aurumasinad ja lokomobiilid	18,0	8 383
484	Masut	26,0	2 500	837	Plahvatusjõumasinad	36,5	56 146
485	Petrooleum	1 762,5	236 306	841	Veskite sisseesaded	10,6	14 925
	Sel. N.S.V.L.	691,8	95 446	849	Kudumismasinad	5,9	9 015
	Ühendriigid	487,6	63 090	850	Õmblus- ja pilutusmasinad ja nende osad	25,4	86 974
	Rumeenia	400,0	55 200	842—848,	Igasugused töomasinad ja abi- nõud rauast, malmist, terasest	56,1	102 686
487	Bensiin	824,9	149 308	851—864	Masinate ja aparatuuride osad	34,3	58 385
	Sel. N.S.V.L.	334,2	57 375	865			
	Inglise	259,1	45 857	23.	Metallikaup	560,0	416 871
493	Parafiin	11,1	3 152	872	Rauast ja terasest tootud, pressit. ja valatud kaup ern.	25,2	12 083
495	Määrdeõli ern.	280,2	80 542	876	Raud- ja terastorud ja nende ühendusjaod	67,4	25 878
	Sel. Ühendriigid	96,1	37 800	881, 885	Raudraamlaelad ja -needid	7,4	3 064
	N.S.V.L.	69,1	13 619	875, 877—	Muu treitud, polceritud, lihvitud raud- ja teraskaup igasugune	179,8	106 866
	Poota-Danzig	50,0	9 400	880, 886	Raudplekk-kaup ern. lihtne	61,3	64 626
498	Kivisüsetõrv	81,0	7 012	887, 889	Okastraat	53,1	12 719
518	Kampol	3,8	847	892	Raud- ja terastraatikaup ern.	14,9	12 204
	Sel. Ühendriigid	3,8	847	901—903	Noakaup igasugune	2,5	13 180
				906—908, 911	Ern. käsitööriistad	6,1	11 737
				912	Vaskkaup igasugune	9,6	60 271
				920	Alumiiniumkaup ern.	3,9	13 559
				24.	Elektrimasinad—aparaadid ja tarbeesjad	97,1	262 126
				924, 925	El-dünamod, -mootorid, trans- formaatorid	5,0	13 443
				932	El-jambid metallitõidiga	2,2	44 807
				934	El-kaablid metallpantseriga	54,1	42 392
				935	El-juhed isoleeritud	11,2	24 411
				943	Raadioaparaadid, -osad ja -tarb.	1,9	20 103
				25.	Instrumendid, aparaadid (peale elektripar.) ja laskeriistad	20,8	165 649
				953	Arstiriistad, -aparaadid ja -tarbed	0,0	12 120
				958—966	Kellad	0,7	12 418
				973—980	Muusikariistad	8,5	55 974
				981—984	Laskeriistad	2,0	11 905
				26.	Transportabimõnd	81,4	214 624
				986—992	Veesõiduriistad	—	—
				990	Sõidunautod	9 tk.	29 814
				1002	Veoauto de raamid ühes moo- tori ja ratastega	—	—
				1008	Jaigratad	147 tk.	12 548
				27.	Keraamika ja muud mineraalkaubad	911,2	166 787
				1025	Kälad, tahud loomulikud	45,0	5 809
				1038	Tulekindlad kivid ja tahvlid (šamottkivid)	289,1	35 614
				1051—1053	Fajanskaup	32,1	19 257
				1054, 1055	Portselankaup	9,6	10 025
				1056—1073	Tahvelklaas ja klaaskaup	0,0	70 942
				28.	Keemiatööstusesaadused	903,2	547 523
				1103	Albumin	0,1	541
				1105—1109	Pehmest kummist asjad ühend. küadinetega	18,9	74 129
				1110	Veoauto de massiiv-kummišindid	—	—
				1113, 1114	Kummist jalanõud	11,9	55 658
				1148	Väähelhapu alumiinium	258,1	24 400
				1165	Pesusooda	185,7	20 272
				1168	Kaustiksooda puhastamata	32,4	8 077
				1231	Sõehape (vedel)	0,3	458
				1308—1311	Lõhna- ja kosmeetikaained	3,6	27 621
				1321	Parkimisekstraktid	104,7	52 040
				1323—1325			
				1386—1344	Mineraalvärvid	68,8	23 331
				1348	Allisariinvärvid ern.	6,1	49 230
				1355	Saapamääre	3,0	6 869
				1356	Trükimust	1,7	6 520
				1360	Pronkspulber	1,1	3 060
				1368	Linoleum	9,7	10 082
				29.	Muud eraldi nimetatamata kaubad	8,4	66 523
				1394—1396	Kirjutusematerjal ern.	5,2	33 257

Tab. 3. Tähtsamate ainete väliskaubandus augustis 1930 a. (järg).
Commerce extérieur des principaux articles en août 1930 (suite).

Järjek. nr. üksikainete nomenklat.	Eesti-Läti ühine nomenklatuur <i>Nomenclature unifiée pour Estonie et Lettonie</i>	ton	kr	Järjek. nr. üksikainete nomenklat.	Kr—couronne d'Estonie, égale 100/248 gramme de l'or pur (100 marks antérieurs)	ton	kr
1		2	3	4		5	6
VÄLJAVEDU—EXPORTATION							
I. Elusloomad.							
1	Hobused (arv)	38	8 150	13.	Ärtsid ja metallid töötlemata (metallimurd)	159,3	15 339
2	Teised (väljaarvatud vasikad) (arv)	462	59 000	380	Vanaraud	137,7	3 574
5	Sead, põrsad (arv)	—	—	385, 386	Sel.: Poola-Danzig	137,7	3 574
					Vanavask	10,4	4 684
					Sel.: Rootsi	10,4	4 684
II. Toidu- ja maitseained, joogid							
3.	Ala- ja juurvili	91,5	19 434	14.	Mineraalid peale ärtside	3954,6	10 416
38	Kartul toores	16,3	847	406, 407	Kips	95,6	3 000
57	Ürnad	56,6	15 901	408	Lubi kustutamata	—	—
4.	Karjasaadused	1 570,7	3 195 553	15.	Keemiatööstuse toorained	187,5	37 600
76	Peekon	27,8	35 993	a)	Üldd, rasvad valgud, kummi toorelt	176,0	18 800
77	Sel.: Inglise	27,8	35 993	497	Põlevkiviõli	24,3	1 998
78	Sealiha värske ja soolatud	1,3	1 625	IV. Valmissaadused.			
78	Sealiha suitsetat (singid küljed)	3,1	4 460	16.	Nahad töötletud ja nahakaup	0,7	3 741
79	Loomaliha	44,9	26 984	566, 567	Suured parknahad	0,7	3 246
	Sel.: Soome	43,0	25 776	17.	Puutööstusesaadused	2 074,7	517 478
81	Lambaliha	24,9	22 809	593	Vineer	1 789,3	376 000
	Sel. Rootsi	24,9	22 809		Sel.: Inglise	1 644,3	348 000
	Kohupiim	—	—		Vineerist toolipõhjad	232,6	113 280
95	Või	1 281,0	2 875 899	594	Sel.: Saksa	89,6	42 000
96	Sel.: Inglise	697,4	1 565 625	598	Prantsuse	75,9	38 000
96	Saksa	583,1	1 309 134	603	Tikutraat	—	—
99	Munad	2 772 000 tk	225 036	607	Üksed	—	—
5.	Kala, kalasaadused ja vähiid	103,1	65 436	609, 610	Niidirullid	16,5	7 728
100—105	Värsked kalad	56,8	41 805		Mööbel	35,5	19 900
116—120	Kalakonservid	2,6	2 572		Sel.: Inglise	34,5	19 250
6.	Muud toidu- ja maitseained ning joogid	171,3	66 447	18.	Paberitööstusesaadused	2 470,3	605 628
127	Kartulijahu	145,0	28 491	634	Pakkimis- ja kottipaber	179,2	70 347
187	Sokolaad	13,7	25 575	635	Rotatsioonipaber	1 555,2	329 476
210	Teraleib, pain normal	3,8	1 458	636, 637	Kirjutuse- ja trükipaber	735,9	204 421
III. Toor- ja poolvalmisained							
8.	Loomariigilained, peale rasvade	50,1	79 422	19.	Tekstiltööstusesaadused	484,7	1 305 740
237—241	Loomanahad kuivalt soolatud	3,5	7 162	664, 665	Puuviilavatt	29,2	41 412
	Sel.: Läti	3,0	6 212	667—670	Puuvillaniit ja -lõng	105,9	335 886
237—241	Loomanahad märjalt soolatud	33,2	53 840		Sel.: Taani	44,6	151 617
	Sel.: Ühendriigid	23,8	42 461		Saksa	19,2	83 998
243—257	Karunahad	0,1	5 028		Poola-Danzig	17,2	66 238
260	Jõhvid	2,0	7 500	671—676	Puuvillariie	121,2	434 513
270	Sooted	10,0	3 914		Sel.: Taani	46,6	161 353
9.	Seemned, taimed ja nende osad	0,2	50		Rootsi	44,0	161 795
274, 275	Linnaseemned	—	—		Norra	13,7	43 840
10.	Metsamaterjal	23 432,2	1 119 209	696	Pakkimis- ja kottiriie	197,4	299 806
310—319, 325	Palgid, prussid, pakud, latid	—	—	702, 703	Sel.: Taani	124,2	187 845
321	Litprid	—	—		Inglise	49,3	73 737
322	Propsid	586 224 kj.	213 227		Villane riie	5,4	75 833
320, 326—329	Kuuse- ja männilauad ja -plangud	5 167,63 st.	875 365		Sel.: Läti	2,9	36 676
	Sel.: Inglise	2 978,28 „	510 204		N.S.V.L.	0,7	15 630
	Prantsuse	908,02 „	146 163		Austria	0,7	9 264
338	Krohvimisppeerud	60,88 „	11 055	27.	Keraamika ja muud mineraalkaunad	1 462,2	53 057
11.	Paberiloorsained	1 866,7	344 890	1016	Tsement	1 210,8	45 445
349	Tselluloos	1 866,7	344 890		Sel.: Läti	835,4	30 167
	Sel.: Prantsuse	923,2	172 665	1034	Tellis- ja vaapamata	287,7	2 120
	Ühendriigid	529,7	95 351				
	Belgia	247,2	46 343				
12.	Tekstiliitorained	110,3	73 043	28.	Keemiatööstusesaadused	61,9	44 648
354	Lina	76,6	65 272	1102	Kaseiin	20,2	16 358
	Sel.: Prantsuse	71,0	60 822	1318	Tuletikud	38,7	18 000
355	Takud	—	—				

Tab. 4. Tollimelite äärikäik augustis 1930 a.—*Schiffahrt des bureaux douaniers en août 1930.*

	Tallinn	Valga	Pärnu	Narva	Loksa	Haap- salu	Kures- saare	Kunda	Paldiski	Kokku Total
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
ton { Sissevedu—Importation	31 020	2 472	2 751	3 030	—	0,2	165	14	—	39 452,2
{ Väljavedu—Exportation	19 093	223	16 154	1 140	298	29	324	1 211	—	33 412
Üldärikäik—Total de l'importation et de l'export.	50 113	2 695	18 905	4 170	298	29,2	489	1 225	—	77 864,2
1 000 kr { Sissevedu—Importation	7 822	290	282	165	—	1	8	8	—	8 556
{ Väljavedu—Exportation	6 863	72	584	130	2	5	3	45	—	7 704
Üldärikäik—Total de l'importation et de l'export.	14 685	362	846	295	2	6	11	53	—	16 260

Tab. 6. Riigiraudteed juulis 1930. — Chemins de fer en juillet 1930.

1. Tähtsamad andmed piirkondade järgi - Données principales d'après les districts du réseau.

	Lühiloovate rong- km arv (1000) Trains-km des tr. lucratifs (1000)	Reisija- km (1000) Voyageurs- km (1000)		Istekohaste kasuta- mise % des plu- ces occupées	Tühjade vankrite % vankreri üldarvust %des wagons à mar- chandises non char- gés au nombre total des wagons à mar- chandises	Lauditud kauba- vag. keskmine telje koorem*) Poids moyen par essieu d'un wagon chargé		Kaubarongi keskmine bruttokaal (ton.üldveos) Poids moy. brut d'un train à marchand. (traf.tol.ton)	Käärkauba- rongi kesk- mine bruttokaal (ton.üldveos) Poids moy. brut d'un train rapi- de pour marchand. (traf.tol.ton)	Kaubarongi keskmine netokaal (ton.tulutoo- vas veos) Poids moy. net de train pour march. (traf.luc- rat.-ton)	Kaubarongi kesk- mine telje arv - Nombre moy. d'essieux pour un train de march.	
		Üld- arv Total	III kl. III cl.			Üld- arv Total	Maksul- veost Trafic payé					
a) Lalarööpmised teed — Voie large												
Auru- ja mootorronges	242	14 631	14 529	37,3	29,51	6,03	5,19	499	416	254	58,15	
Sel.: Paldiski—Keila auru-moot.	7	187	185	29,0	40,90	4,15	3,61	—	—	—	—	
Haapsalu—Keila	19	1 191	1 117	28,5	22,64	3,14	2,83	—	174	—	—	
Keila-Tallinn	13	1 375	1 341	66,1	25,84	3,94	3,70	—	290	—	—	
Tallinn—Tapa	44	3 829	3 483	40,6	31,61	6,29	5,74	673	595	372	75,71	
Tapa—Narva	52	2 691	2 425	32,6	36,02	5,30	4,20	357	389	164	42,80	
Sel.: Tapa—Kõhila	—	—	—	—	38,55	5,97	4,72	881	500	206	42,13	
Tapa—Tartu auru-moot.	43	2 982	2 736	37,5	24,44	6,86	5,93	582	496	297	67,63	
Tartu—Valga	42	2 295	2 188	39,9	11,04	7,95	6,26	532	450	287	53,33	
Valga—Irboska	30	1 081	1 054	29,5	24,99	5,21	4,63	358	—	153	44,29	
Elektrironges: Tallinn—Pääsküla	31	2 750	2 750	39,1	—	—	—	—	—	—	—	
Kokku — Total	273	18 381	17 279	35,3	29,51	6,03	5,19	499	416	254	58,15	
Juunis—Juun 1930 a.	285	24 928	23 688	44,3	26,32	5,31	4,39	509	369	245	61,84	
Juulis—Juillet 1929 a.	268	21 306	19 824	42,8	28,07	5,82	4,72	538	380	229	62,57	
1/IV.—31. VII. 1930 a.	1 058	80 897	76 578	41,4	29,00	5,85	5,08	520	410	266	60,76	
1/I.—31. VII. 1930 a.	1 795	127 207	119 937	40,3	30,27	5,95	5,16	525	414	269	61,18	
b) Kitsarööpmised teed — Voie étroite												
Sellest: Tallinn—Türi	33	1 925	1 684	42,1	23,19	3,78	3,53	335	—	161	128,19	
Türi—Mõisaküla	24	630	567	26,8	27,63	3,18	2,56	94	—	32	39,68	
Mõisaküla—Pärnu	17	515	464	39,7	41,96	4,28	3,98	233	—	100	101,90	
Litva—Vääna	3	97	97	33,8	28,57	3,40	2,80	—	—	—	—	
Lelle—Papluidu	18	580	461	33,1	26,05	4,00	3,34	210	—	86	78,64	
Türi—Tamsalu	12	296	279	33,6	29,56	4,64	3,32	144	—	55	50,00	
Riiseli—Orajõe	4	37	37	24,7	47,75	3,50	2,48	157	—	44	74,44	
Mõisaküla—Valga	10	230	210	40,7	42,06	3,80	3,11	149	—	54	72,41	
Valga—Mõniste	7	116	116	32,9	48,67	5,74	5,24	54	—	29	11,63	
Sonda—Mustvee	7	112	109	40,7	44,05	3,02	2,64	106	—	55	56,86	
Kokku — Total	135	4 539	4 024	36,5	33,72	3,81	3,38	197	—	83	81,12	
Juunis—Juun 1930 a.	135	6 232	5 751	49,8	30,19	3,15	2,64	192	—	78	79,51	
Juulis—Juillet 1929 a.	150	5 789	5 133	47,0	33,51	3,69	3,20	158	—	64	63,38	
1/IV.—31. VII. 1930 a.	544	20 583	18 607	42,2	32,22	3,56	3,17	202	—	83	84,42	
1/I.—31. VII. 1930 a.	905	33 043	29 725	40,1	31,08	3,57	3,13	198	—	81	82,53	

Lalarööpmised teed—Voie large				Kitsarööpmised teed Voie étroite			
Juulis		1/IV-31/VII	1/I-31/VII	Juulis		1/IV-31/VII	1/I-31/VII
1930	1929	1930	1930	1930	1929	1930	1930

2. Kaubavedu (1000) — Transport des marchandises (1000).

Kõigi saadetiste kaal—poids: Ton	161	178	615	1 056	77	317	511
Tn-km	17 542	18 582	71 241	121 197	5 526	6 150	23 112
Sellest maksulised saadetised—Dont les marchan- dises payables: Ton	141	148	539	919	67	65	279
Tn-km	15 108	15 057	61 903	105 128	4 914	5 327	20 618
Sellest: eraubad—Dont marchandises privées: Ton	129	139	472	820	63	62	268
Tn-km	12 493	13 624	51 159	88 304	4 690	5 161	19 939

3. Pagasivedu — Transport des bagages

Kaal — poids (tuh. tn.)	0,7	0,7	2,5	3,7	0,3	0,3	1,2
tn-km (tuh.)	62	65	264	395	20	31	137

4. Reisijate vedu (1000) — Transport des voyageurs (1000).

Reisijate üldarv — Nombre total de voyageurs	480	532	1 932	3 090	104	136	482
Sellest f Välisühendus — Communie. avec l'étranger	9	7	17	30	2	1	5
Dont f Kohalik liikumine — Mouvement local	455	525	1 965	3 060	102	135	477
Sellest: I klassis	0,01	0,1	0,13	0,46	—	—	—
" II	8	11	31	51	6	7	23
" III	452	511	1 951	3 039	98	129	459
Reisija-km üldarv—Voyageurs-km.	18 381	21 306	80 897	127 207	4 598	5 789	20 589
Sellest f Elektrirongid — Trains électriques	2 750	2 881	12 510	20 393	—	—	—
Dont f Mootorvagnid — Wagons à moteur	—	—	—	—	7	10	35
Reisijaid tee-km peale—Voyageurs par km exp.	27	32	120	188	7	42,6	42,7
Keskmine sõidukaugus — Parcours moyen	40,0	40,0	40,8	41,2	43,6	42,7	40,9
Magamiskaartide üldarv—Cart. pour vag.-bits vend.	3	5	13	22	1	1	3
Jaamaeesse-piletite üldarv—Tickets d'entrée vendus	14	14	80	90	0,3	1,4	2

5. Veerveoüksuse kasutamine (1000) — Exploitation du matériel roulant (1000).

Rong-km üldarv — Trains-km.	281	281	1 093	1 843	150	181	589
Sellest reisironges — Dont trains de voyageurs	199	189	761	1 291	97	106	389
Telg-km üldarv — Essieux-km.	9 152	9 801	37 525	61 045	7 700	8 692	31 800
Sellest f Vaguntelg-km — Voitures à voyageurs	3 937	3 761	15 376	24 854	2 324	2 203	9 063
Dont f Vankritelg-km — Wagons à marchand.	5 215	6 040	22 149	36 191	5 376	6 489	22 737
Kesk. tlg. arv rrong. — Moyen. des essieux par train.	32,57	34,90	34,33	33,12	51,38	47,94	53,99
Sellest f Aururisironges — Trains de voyageurs	22,22	23,20	22,46	21,22	41,36	38,85	43,45
Dont f Elektrironges — Trains électriques	8,74	9,10	9,05	8,94	—	—	—
Dont f Kaubaronges — Trains de marchand.	61,41	62,57	63,34	63,92	76,78	65,88	77,97
Keskm. kaubar. brutto-kaal maksulisest veost*)	417	412	480	431	176	157	175

*) Keskmine telje koorem kitsarööpmisel teel on arvestatud paari telje peale. 1) Poids moyen d'un train de march.

Tähtsamad Eesti majanduse- ja ühiskondliku elu ilmutused 1921-30 a. -

Rahandus (10 tuh. kr.) - Finances (en)

Märkused v. lhk. 676.

Numeratsioon ja lahtrite järjekord muudetud
Numération des colonnes est changée

	Liikvel olev raha (kuu 1-ks) Circulation fiduciaire (au 1 de mois)						Pangad (kuu 1-ks) Banques (au 1 du mois)									Pankade vaheline arvekoda Mouven. de la chambre de compensation	
	Vahetusraha - Monnaie et billets subsidiaires						Arisels - Bilans			Hotusum - Dépôts			Laenuid - Prêts			Tšekide arv - Nombre des chèques	Summa - Montant
	Eesti panga tšhedid Billets de la banque d'Estonie	Kokku Total	Sellest: 1-2 krooni 2) Dont: 1-2 couronnes	Eesti panga kassades - Dans la caisse de la banque d'Est.	Liikvel olev raha ja vahetusraha Circulation fiduciaire et monnaie et subsidiaires	Riigi sissetulekud Revettes de l'Etat	Eesti pank	Erapangad	Ühispanegad (21 tähtsamat)	Banque d'Estonie	Banques privées	Banques coopératives	Eesti pank	Erapangad	Ühispanegad (21 tähtsamat)		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	
Aastas kokku 1922	—	—	—	—	7 077	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	20 793	4 146
Total 1923	—	—	—	—	7 640	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	37 253	6 921
1924	—	—	—	—	7 475	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	45 012	8 529
1925	—	—	—	—	7 751	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	58 361	10 263
1926	—	—	—	—	8 571	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	60 885	10 718
1927	—	—	—	—	8 941	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	71 291	17 523
1928	—	—	—	—	9 216	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	79 011	19 046
1929	—	—	—	—	9 592	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	77 794	20 030
Keskmine kuus 1922	—	—	—	—	3 437	560	3 850	4 948	1 169	1 189	—	1 802	1 528	—	—	1 793	346
Moyenne mens. 1923	—	—	—	—	3 758	637	7 055	5 228	977	1 573	—	3 763	2 698	—	—	3 104	577
1924	—	—	—	—	3 989	623	8 130	7 524	1 028	1 610	—	4 068	2 974	—	—	3 751	711
1925	—	—	—	—	3 544	646	8 399	8 251	1 004	1 749	—	5 198	3 278	—	—	4 447	855
1926	—	—	—	—	3 560	714	8 335	8 665	803	1 300	698	6 049	3 739	990	—	5 032	693
1927	—	—	—	—	3 681	745	8 122	7 628	811	2 829	1 090	5 804	5 030	1 295	—	5 941	960
1928	3 798	377	287	—	4 175	708	7 359	9 824	687	4 664	1 676	2 773	6 698	1 943	—	6 584	1 587
1929	3 468	383	240	59	3 851	709	6 563	11 260	629	4 048	1 932	2 899	7 492	2 436	—	6 483	1 669
{ I. l. kuul viimase 1929 kuuni incl. 1930.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1929 Oktoober - Octobre	3 579	397	250	44	3 976	698	6 433	11 294	3 521	638	4 459	1 972	2 636	7 249	2 479	7 090	1 876
November - Novembre	3 684	405	257	30	3 039	686	6 548	11 442	3 513	791	4 417	1 963	2 754	7 503	2 496	7 001	1 780
Detsember - Décembre	3 510	397	251	44	3 913	711	6 428	11 669	3 498	701	4 382	1 921	2 833	7 631	2 496	6 223	1 614
1930 Jaanuar - Janvier	3 404	385	245	46	4 799	753	6 446	11 342	3 484	806	4 533	2 026	2 757	7 683	2 503	6 519	1 762
Veebruar - Février	3 238	371	251	70	3 591	723	6 478	11 650	3 512	829	537	2 063	2 782	7 787	2 525	5 576	1 592
Märts - Mars	3 332	385	246	97	3 717	1 463	6 455	11 780	3 548	659	4 521	2 065	2 829	7 945	2 555	6 342	1 897
Aprill - Avril	3 317	440	305	162	3 757	1 096	6 092	11 984	3 560	532	4 462	2 068	2 835	8 009	2 573	6 204	1 780
Mai - Mai	3 233	454	315	147	3 687	699	6 749	12 046	3 652	488	4 488	2 124	2 642	7 981	2 552	6 630	2 070
Juuni - Juin	3 061	441	302	161	3 522	768	7 514	11 898	3 691	547	4 543	2 126	2 663	7 834	2 563	6 040	1 884
Juuli - Juillet	3 017	424	284	173	3 441	687	6 389	11 734	3 774	624	4 659	2 201	2 552	7 500	2 574	6 407	2 022
August - Août	3 189	426	284	176	3 615	582	6 509	11 650	3 801	677	4 578	2 216	2 466	7 626	2 600	6 069	1 769
September - Septembre	3 824	446	300	156	3 770	—	6 388	11 519	3 818	583	4 604	2 254	2 409	7 578	2 597	6 376	1 909
Oktoober	3 864	449	302	152	3 813	—	6 514	11 800	3 868	658	4 049	2 296	2 494	7 875	2 610	—	—

Väliskaubandus (järg) -

	10 tuh. kr. (en 10 000 kr.)		Tähtsamad väljaveoinid (tonnides) - Articles princp. d'export. (en tonnes)					Tähtsamad sisseveoinid (10 tuh. kr.) - Articles principaux									
	Tsement Ciment	Tuleõli Alkalmes	Lina Linn	Tsement Ciment	Või Beurre	Munad (tuh. tk.) Ovuts (mille)	Kartulid Pommes de terre	Teravili Céréales	Jahu Farines	Heeringad Heringes	Suhkur Sucre	Tubak Tabac	Puuvil Coton	Puuvil Tissus de coton	Villane riie Tissus de laine	Raud Fer	Kivisüsi ja loke Fouaille et coke
	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57
Aastus kokku 1922	99	10	9 659	20 751	990	3 780	40 604	146	425	113	409	102	176	236	206	188	250
Total 1923	92	29	9 327	20 115	2 947	4 169	14 618	692	321	202	583	111	1 089	590	152	210	308
1924	188	70	10 433	45 253	3 187	9 939	21 538	1 252	283	221	695	132	886	214	143	204	309
1925	194	117	7 574	41 205	6 445	13 148	23 161	1 861	350	527	528	163	1 448	321	146	282	238
1926	204	112	10 326	51 267	8 691	10 805	10 786	1 480	236	332	590	185	913	262	245	232	246
1927	150	95	8 794	38 791	9 906	16 078	35 633	1 055	214	214	710	102	902	292	347	281	208
1928	97	79	5 629	25 050	11 222	23 514	38 074	1 900	220	296	668	115	1 099	406	487	344	175
1929	86	98	5 865	23 627	12 359	22 312	13 939	1 894	189	395	588	126	1 125	310	418	366	201
Keskmine kuus 1922	8	1	805	1 729	83	310	3 884	12	35	9	42	9	15	20	17	16	21
Moyenne mens. 1923	8	2	777	1 676	196	947	1 218	58	27	17	45	9	91	49	13	18	28
1924	15	6	870	3 771	286	828	1 794	104	24	18	58	11	70	18	12	17	26
1925	17	9	681	3 434	537	1 096	1 930	113	32	27	44	14	121	27	12	19	20
1926	17	9	861	4 272	724	884	899	123	20	28	49	15	76	22	20	24	21
1927	13	8	733	3 293	826	1 340	2 971	88	18	18	59	9	75	24	20	23	17
1928	8	7	469	2 087	935	1 960	3 172	159	18	25	56	10	92	34	41	29	15
1929	7	8	489	1 969	1 030	1 859	1 112	158	15	22	49	10	94	26	35	30	17
{ I. l. kuul viimase 1929 kuuni incl. 1930.	69	69	4 579	18 776	9 124	15 854	8 301	1 893	187	226	454	92	791	270	356	302	114
1929 September - Septembre	14	7	20	3 874	1 638	4 124	678	186	15	35	55	11	94	32	54	36	11
Oktoober - Octobre	5	12	49	1 693	1 497	3 454	2 766	184	18	24	40	10	109	16	32	27	30
November - Novembre	7	10	367	1 999	840	2 424	1 116	96	12	10	48	10	117	14	21	16	27
Detsember - Décembre	5	2	870	1 219	898	581	1 155	72	15	7	47	13	107	10	10	21	31
1930 Jaanuar - Janvier	0,5	3	820	131	714	102	1 133	124	9	6	35	14	189	15	24	22	16
Veebruar - Février	0,9	0,4	1 080	246	465	11	1 240	138	11	10	93	10	125	14	32	10	3
Märts - Mars	3	15	579	688	565	46	341	195	11	9	48	9	41	28	33	10	3
Aprill - Avril	4	5	676	1 114	743	903	1 938	116	12	16	35	10	42	22	32	24	15
Mai - Mai	8	2	374	2 160	1 043	4 648	2 540	70	11	5	35	11	70	18	19	60	20
Juuni - Juin	9	2	156	2 425	1 631	3 682	561	179	10	9	39	9	84	10	7	37	10
Juuli - Juillet	8	2	287	2 287	2 135	3 355	183	87	14	49	69	13	56	15	9	32	15
August - Août	5	7	117	1 211	1 281	2 772	16	43	12	30	45	9	70	17	27	26	11
September	7	8	11	1 770	2 015	4 761	256	30	12	9	46	10	42	16	26	26	14

Données principales concernant la vie économique et sociale de l'Estonie 1921-1930.

10000 kr.)				Valiskaubandus - Commerce extérieur																									
Protestitud vksliid Briets prot.		Börsihinnad (ostjad) (Cours du change)		Sellest-Dend										Tähtsamad väljaveoainad (10 tuh. kr.) Articles principaux d'exportation (en 10000 kr.)															
Arv.-N. des cibettes	Summa Montant	100 Dollar (kr)	100 Dollar (fr)	100 naesterling (kr)	100 livre sterling (kr)	Üldikaarik 10 000 kr. Total (en 10 000 cour.)	Sissevedu Importation	Väljavedu Exportation	Väljaveo % sisseveost % de l'exportation à l'importation	Sissevedu tuh. kg. Importation milliers de kg	Väljavedu tuh. kg Exportation milliers de kg	Voi-Beurre	Munad-Oeufs	Kartulid-Pom- mes de terre	Lihajäätis- Yaarnes	Toornahad Cuirts bruts	Puuviljad (ühes- kultuuridega) - Pro- ducts de bois (incl. de bois à tannement)	Vineer (plaadid ja plaadid) - Plaque en bois et fonds de chaises	Ajalolehe- ja trüki- paber - Papier	Lina-Lin	Takud - Etoupe	Puuvillatööstus ja niit Fils de coton	Puuvillatööstus issus de coton	Liinane riie ja jäme Tissus de lin gross.					
18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40							
12 456	544	---	---	10 401	5 589	4 812	86 314	957 307	700	212	23	136	119	24	591	278	574	988	23	53	407	180							
25 767	1 194	---	---	15 044	9 332	5 712	61 352	080 279	168	553	37	58	70	48	1 075	271	519	1 085	28	157	700	181							
29 488	1 139	---	---	16 070	8 204	7 866	98 951	579 376	373	979	110	141	95	78	1 290	436	1 53	1 691	83	365	726	272							
40 797	1 025	---	---	19 319	9 655	9 064	100 366	140 374	036	2 180	151	170	195	75	1 217	440	1 024	1 287	40	696	982	95							
47 159	1 035	---	---	19 195	9 557	9 638	101 393	004 438	250	2 377	92	51	303	90	1 351	442	898	1 171	94	368	879	68							
45 155	1 034	---	---	20 230	9 642	10 578	110 369	021 525	187	2 766	161	234	471	132	1 410	497	718	1 037	74	450	372	108							
33 788	1 899	---	---	25 848	13 137	12 711	97 469	018 591	113	3 306	236	339	514	193	2 152	555	689	914	60	465	942	91							
---	---	---	---	24 041	12 297	11 747	90 501	051 444	195	3 551	231	112	343	184	1 470	486	555	555	65	650	897	125							
---	---	340	1 506	867	466	401	---	26 246	25 642	18	2	11	10	2	49	23	48	82	2	4	34	15							
1 038	45	345	1 579	1 254	778	476	---	29 341	37 748	46	3	5	6	4	90	23	43	90	5	13	58	11							
2 147	100	389	1 721	1 339	688	656	---	29 298	31 364	32	9	12	8	7	108	30	45	149	7	30	60	23							
2 457	95	372	1 798	1 610	805	805	---	30 512	31 245	178	13	14	16	6	101	37	85	107	3	58	32	8							
3 400	85	372	1 808	1 600	790	803	---	32 750	36 520	198	9	4	25	8	113	37	75	98	8	31	73	6							
9 930	86	372,12	1 809	1 685	804	802	---	30 751	43 705	231	18	20	39	11	118	41	60	80	7	38	73	9							
8 763	86	372,77	1 813	2 151	1 095	1 059	---	39 135	49 259	278	20	32	43	16	179	46	56	76	6	39	79	8							
6 982	158	374,07	1 817	2 002	1 024	979	---	41 754	37 016	208	19	9	29	15	123	40	46	71	5	54	76	10							
---	---	---	---	18 138	9 435	8 701	92	360 673	335 863	2 582	152	84	211	149	1 207	355	420	689	57	482	648	85							
---	---	---	---	14 974	7 642	7 332	96	276 647	231 559	2 416	159	46	111	100	694	313	418	357	14	508	527	133							
7 012	135	373,17	1 817	2 210	1 060	1 150	108	48 175	36 534	471	42	17	34	13	96	42	42	6	5	90	95	12							
7 375	150	272,84	1 819	1 898	961	937	97	47 980	37 748	262	31	6	40	5	90	44	46	49	3	55	78	11							
8 034	147	372,57	1 819	1 799	810	959	114	44 220	34 050	255	8	5	27	17	77	44	47	111	1	53	76	16							
9 131	174	373,60	1 819	1 649	924	735	78	35 398	20 503	188	1	8	14	6	30	44	39	78	4	75	61	18							
7 376	132	374,51	1 821	1 452	786	666	85	28 007	14 349	120	0	1	12	10	6	34	32	101	3	87	69	14							
8 515	213	374,47	1 821	1 599	902	697	77	38 176	13 815	132	0,3	2	12	5	13	36	46	49	1	87	105	17							
8 008	192	374,46	1 821	1 472	840	632	75	47 455	17 639	155	6	9	12	24	12	27	43	58	3	53	53	13							
8 452	193	375,12	1 823	1 701	673	836	97	41 053	43 050	118	32	14	15	26	120	25	51	32	1	63	72	17							
---	---	375,19	1 823	1 742	798	944	119	60 456	48 272	356	25	2	14	6	131	30	46	13	1	28	30	17							
---	---	---	---	1 908	854	1 054	123	46 122	47 888	510	25	0,4	9	9	157	23	46	18	0,1	42	43	12							
---	---	---	---	1 626	856	770	90	39 452	38 411	288	23	0,0	9	6	112	49	52	7	0,0	39	43	6							
---	---	---	---	1 817	809	1 008	125	40 558	41 129	448	47	0,6	16	14	113	35	64	1	0,0	34	41	19							

Commercia extérieur (suite)										Raadteed - Chemins de fer														
d'importation en 10 000 kr.)					Tähtsamad sisseveoainad (tonnides) Articles principaux d'import. (en tonnes)					Lalarööpmeline - Voie large							Kiitarsööpmeline Voie étroite							
Nafta Naphte	Petrooleum Pétrole	Yäestisained Engrais	Kummi ja kummiisaadused Caoutchouc et articles en caoutchouc	Toornahad Cuirts bruts	Teravilli Céréales	Jahu Farines	Heeringad Harengs	Suhkur Sucre	Puuvilli Coton	Kivisüsi, koks Houille, coke	Transiit (tuh. kg) Transit (mil. de kg)	Reisijate arv (tuh.) - Nombre de voyageurs (mille)	Reisija- arv (mili.) - Voyageurs - ton. (milleton)	Kaubavedu (tuh. ton.) - Trafic d. mar- chandises (mil- liers de ton.)	Kaubavedu mil- lion-ton. - Trafic d. march. fractions de million-ton.	Reisijate arv (tuh.) - Nombre de voyageurs (mille)	Kaubavedu (tuh. ton.) - Trafic d. mar- chandises (mil- liers de ton.)							
53	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75							
19	81	44	47	52	11 596	14 612	6 501	14 638	3 133	92 322	345 788	3 549	203	1 133	174	909	386							
84	110	80	74	112	46 738	13 494	11 843	14 587	4 352	110 753	95 005	4 825	247	1 193	141	1 115	491							
28	183	131	85	100	78 977	9 468	7 832	15 868	2 836	99 674	161 888	4 592	213	1 198	146	1 164	513							
23	129	242	92	241	70 080	10 503	10 415	18 341	5 365	86 899	62 052	4 696	211	1 240	131	1 950	520							
27	146	187	133	267	85 829	6 955	11 857	20 852	4 646	91 282	68 513	4 528	204	1 400	161	1 935	450							
28	158	208	180	153	53 180	6 257	8 047	22 125	5 495	96 339	78 322	4 709	161	1 456	163	1 325	650							
23	158	267	218	256	96 269	7 229	11 163	24 637	5 386	95 192	42 724	4 932	215	1 821	191	1 389	832							
27	161	267	272	187	114 274	6 716	10 384	27 330	5 974	104 463	29 170	5 454	228	1 879	205	1 493	861							
1	6	4	4	4	966	1 218	542	1 220	261	7 694	28 816	296	17	94	15	76	34							
3	9	7	9	9	3 895	1 125	987	1 212	368	9 230	7 917	402	21	99	12	93	41							
2	15	11	6	7	6 540	789	657	1 322	236	8 308	13 491	381	18	100	12	97	43							
2	11	20	8	20	5 840	875	868	1 528	447	7 200	5 171	391	18	104	11	112	43							
2	12	16	11	22	7 152	560	988	1 738	387	7 607	6 527	377	17	117	13	116	50							
2	13	17	15	19	4 432	521	671	1 844	458	8 028	5 709	392	13	121	14	110	54							
2	13	24	18	21	8 022	602	930	2 053	449	7 983	5 560	411	13	152	16	118	69							
2	13	22	23	15	5 560	865	2 277	498	8 705	8 431	455	19	157	17	124	72								
18	103	206	173	133	93 992	5 118	8 894	20 609	4 148	61 200	3 643	144	1376	151	1 016	622								
22	123	169	138	116	89 160	4 047	5 640	23 093	3 796	63 715	3 570	147	1 200	188	910	582								
3	21	8	24	20	8 695	519	1 343	2 763	509	6 303	435	21	132	14	120	75								
5	22	5	48	26	9 145	603	965	1 964	636	65 884	414	18	149	15	184	70								
2	13	33	33	12	6 744	450	369	2 385	619	13 643	396	16	131	15	112	50								
2	16	23	19	17	4 398	540	243	2 367	577	13 731	454	19	90	10	134	44								
1	17	33	8	23	8 552	345	226	2 083	996	15 535	381	16	110	12	109	45								
0,8	15	12	8	14	10 803	415	383	1 987	687	1 853	333	14	156	17	100	65								
4	12	15																						

Tööstus - Industrie

Hõlgekassadelt liikmelt Membres des caisses- maladie	Tööajate arv suurte tööstustes Nombre des employés dans les grandes entreprises				Tööbõrside tegevus Activité des bourses du travail					
	Üldarv Nombre total	Viimase kuu- päeval Au dernier du mois	Neist töölist Dont ouvriers		Üldse registreeritud tööliste arv Nombre total des clém. enregistrés	Tööliste arv viimaseks kuupäevaks N. des chômeurs au dernier du mois	Üldine vabakoh- tade arv Nombre total des places vacantes	Vabakohade arv viimase kuupäev. N. des places vac. au dernier du mois	Tööd saanud arv Kuu-Placements au cours du mois	
			Üldarv Nombre total	Viimase kuupäeval Au dernier du mois						
92	93	94	95	96	97	98	99	100	101	
14 034	...	30 439	1 810	945	603	152	451	
33 950	...	29 000 ¹⁾	1 587	746	612	170	442	
33 665	...	29 815	3 993	2 314	771	163	1 608	
34 349	...	30 887 ²⁾	5 089	2 406	1 870	301	1 531	
37 064	...	30 094	...	26 339	4 041	2 145	1 319	314	1 802	
37 047	32 407	31 602	...	27 788	5 105	2 957	1 272	138	116	
38 489	33 983	32 327	...	30 071	4 249	2 629	1 125	148	943	
41 459	34 717	30 761	5 640	3 181	1 495	258	1 248	
42 928	34 240	31 752	...	30 235	1 547	902	460	55	406	
42 034	33 609	31 383	...	29 638	3 860	3 065	300	145	655	
41 440	32 851	31 162	...	28 029	6 911	5 288	1 187	68	1 119	
41 059	32 313	29 988	...	28 400	8 548	6 118	2 092	227	1 882	
39 197	31 545	30 027	...	27 613	9 645	5 608	3 106	319	2 685	
38 584	31 846	30 685	...	27 949	8 231	4 580	2 942	393	2 173	
39 159	32 452	31 581	...	26 533	6 538	3 575	1 899	88	1 816	
40 425	34 540	32 515	...	30 599	5 222	2 216	1 635	26	1 619	
41 475	35 739	34 001	...	31 764	4 116	1 515	824	81	742	
44 214	36 026	33 185	...	32 107	2 414	910	753	77	678	
43 880	35 123	32 002	...	31 199	1 645	782	492	52	446	
...	33 509	33 303	...	29 610	1 861	1 039	538	36	502	
...	31 907	29 725	...	28 032	2 767	1 414	1 135	266	869	

Pildripunkt. kaudu Par les courbes (de la frontière)	Loomatauid - Épidézioties										Suurmüügiindeksid (geom. keskm.) - N. indices des prix de gros (moy. géom.)											
	Sisseeveetavad ained Articles d'importation										Väljaveetavad ained Articles d'exportat.											
	1913 = 100										1922 = 100											
	Toiduained Denrées alimentaires.					Sellest kolonial- kaubast...Dont denrées coloniales					Toiduained Denrées alimentaires.					Sellest Dont						
118	119	120	121	122	123	124	125	126	127	128	129	130	131	132	133	134	135	136	137	138	139	
85 879	30 336	123	48	69	921	255	
59 719	38 063	109	4	96	295	391	
55 930	35 734	80	12	49	299	514	
35 994	39 219	79	4	145	211	429	
127 405	130 262	65	7	144	145	581	
192 690	194 441	129	8	126	155	1108	
246 551	247 218	129	2	178	134	823	
260 640	261 378	183	1	187	96	981	
2 990	2 528	10	4	6	77	21	96	68	120	119	108	97	128	193	119	113	96	123	100	100	100	
3 310	3 172	9	8	8	25	33	92	70	133	108	104	115	128	134	127	114	102	117	96	107	101	
2 944	2 978	7	1	4	25	43	91	79	142	103	108	117	118	235	127	116	109	110	100	107	103	
2 999	3 268	7	7	12	18	36	112	84	180	103	115	126	129	220	135	124	118	114	106	114	109	
10 617	10 855	5	1	12	12	48	108	83	154	99	109	114	121	143	120	114	110	108	100	101	101	
16 058	16 203	11	1	11	13	92	110	84	156	94	108	108	127	184	122	114	109	107	99	108	101	
20 546	20 602	11	0,0	15	11	69	108	82	135	87	106	123	139	228	141	121	117	111	98	119	107	
21 720	21 782	15	0,0	16	8	82	102	81	162	92	104	129	133	174	135	117	113	110	95	114	104	
205 525	217 127
200 495	201 305
18 645	18 312	4	1	14	2	104	99	80	143	92	101	122	130	149	129	113	109	108	93	108	100	
17 343	17 322	8	...	18	3	49	97	79	145	98	101	116	130	152	126	111	105	109	93	106	99	
19 127	18 617	2	5	30	97	79	144	93	100	120	130	142	127	112	107	109	93	107	98	
17 278	17 499	5	...	4	13	28	94	76	139	92	98	121	130	143	127	110	105	108	91	107	99	
14 308	14 289	1	3	23	93	76	133	94	98	120	130	132	126	110	104	110	90	106	97	
17 363	17 332	6	...	3	3	42	90	75	121	94	95	110	130	138	121	106	98	110	88	102	94	
21 862	22 134	3	3	13	90	75	122	93	95	107	129	137	120	106	97	109	88	101	94	
22 820	22 979	14	...	3	3	89	88	74	116	91	93	97	126	135	114	102	92	106	86	96	90	
32 661	31 874	19	...	4	4	222	87	76	113	89	91	94	126	133	112	100	90	105	84	94	89	
29 036	28 618	14	...	3	3	53	87	74	113	88	90	96	127	133	113	100	91	104	83	95	88	
26 789	27 640	7	...	3	3	712	88	74	138	89	92	95	127	133	113	101	91	103	85	95	89	
18 328	18 940	7	...	1	...	501	88	75	135	85	92	98	126	133	114	101	92	103	85	96	89	

Tähtsamad Eesti majanduse- ja ühiskondliku elu ilmutused 1921—1930 a. (järg).
Données principales concernant la vie économique et sociale de l'Estonie 1921—1930 (suite).

Elumaksumusindeksite käik 1913—30 (geom. keskm.)
 Nombres-indices du coût de la vie 1913—1930 (moy. geom.)

		1913 = 100										1922 = 100									
		Toitus	Korter	Kütte ja valgustus	Riietus	Puhastus	Reisid, liikumine, post	Haridus	Lõbustus	Muud kulud	Üldindeks	Alimentation	Logement	Chauf. et éclairage	Habillement	Hyg. du corps et nettoyage	Voyag., circulation, poste	Instruction	Diversissement	Autres dépenses	N.-indice général
		140	141	142	143	144	145	146	147	148	149	150	151	152	153	154	155	156	157	158	159
Juuli—Juillet	1913	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	104	435	112	71	107	180	151	93	133	112
	1921	104	10	83	124	79	44	57	120	63	85	103	44	93	89	84	80	85	111	84	95
	1922	98	23	90	141	93	56	66	108	70	91	100 ¹⁰	100	100	100	100	100	100	100	100	100
	1923	115	34	86	135	89	56	83	106	82	102	120	147	96	96	95	100	125	99	108	114
	1924	106	28	83	129	86	54	69	102	76	94	110	123	93	92	92	98	105	95	100	105
	1925	118	31	83	151	100	75	94	138	91	107	123	136	98	107	107	134	141	128	120	120
	1926	113	31	76	149	99	77	94	142	90	106	122	136	84	106	106	138	141	132	119	118
	1927	112	40	80	147	95	78	94	142	92	105	117	175	89	105	102	140	141	132	122	117
	1928	120	52	83	150	100	78	94	143	97	112	125	227	93	107	107	140	141	132	129	125
	1929	126	52	95	150	100	78	94	143	100	117	131	227	106	107	107	140	141	132	133	131
1929	Oktoober—Octobre	120	52	100	150	100	78	94	143	100	114	125	227	112	107	107	140	141	132	133	127
	November—Novembre	115	52	98	150	100	78	94	143	99	111	120	227	107	107	107	140	141	132	131	124
	Detsember—Décembre	112	52	101	150	100	78	94	143	99	109	117	227	113	107	107	140	141	132	131	122
1930	Jaanuar—Janvier	111	52	101	150	100	78	94	143	99	109	116	227	113	107	107	140	141	132	131	121
	Veebruar—Février	112	52	101	150	100	78	94	143	99	109	117	227	113	107	107	140	141	132	132	122
	Märts—Mars	110	52	101	150	100	78	94	143	99	108	114	227	113	107	107	140	141	132	131	121
	Aprill—Avril	109	52	97	150	100	83	94	143	99	107	113	227	109	107	107	140	141	132	131	120
	Mail—Mai	102	52	96	150	100	83	94	143	98	108	106	227	107	107	107	140	141	132	130	116
	Juuni—Juin	101	52	96	150	100	83	94	143	98	102	105	227	107	107	107	149	141	132	130	115
	Juuli—Juillet	103	52	96	150	100	83	94	143	98	104	107	227	107	107	107	149	141	132	130	116
	August—Août	99	52	96	150	100	83	94	143	98	101	103	227	107	107	107	149	141	132	129	113
	September—Septembre	98	52	96	150	100	83	94	143	97	100	102	227	107	107	107	149	141	132	129	112

1) 10 000 kroonides, 1921—24 milj. mk.—En 10 000 couronnes, 1921—24 en millions mk.

2) Ilma Eesti panga kassades olnud vahetusrahadeta.

3) LHV kuni viimase kuuni incl.

4) 1 aprillist 1926—31 märtsini 1927

5) 10 000 kroonides, 1921—24 milj. mr.—En 10 000 couronnes, 1921—24 en millions mk.

6) Maht tuh. ton.—En milliers de tonnes.

7) Eelmise poolaasta andmed.

8) Ühes püüvalve punktidega.—Y compris les cordons de la garde-frontière.

9) Teise poolaasta andmed.

10) Keskmiselt aastas. — Moyenne annuelle.

PRINCIPAUX ARTICLES PARUS DANS LE RECUEIL MENSUEL.

MÉTHODOLOGIE.

Recensement agricole de 1929	Nr. 88(3), page 133—141
Convention concernant l'unification des méthodes des statistiques économiques	" 87(2), " 69—80
Influences internationales sur l'organisation des statistiques nationales	" 76(3), " 161—170
Développement des statistiq. en Estonie	75(2), " 65—72
Relation de la population aux travaux statistiques en Estonie	" 75(2), " 73—81
La IV conférence estono-lettonne des statisticiens	" 94(9), " 481—485
Principes de la statistique du commerce extérieur	" 27(6), " 1—24

DONNÉES INTERNATIONALES.

Production et commerce du monde dans le seigle et froment	Nr. 100(3), page 169—175
Commerce extérieur des pays Baltes de 1924—29	" 99(2), " 57—69
Émi- et immigr. mondiale de 1920—1924	" 57(12), " 5—10
Quelques comparaisons entre les États Baltes de 1920—26	" 72(11), " 629—633
Nombres-indices des gains dans les pays étrangers de 1914—1925	" 55(10), " 1—4

POPULATION.

Population des exploitations agricoles en 1929	Nr. 104(7)-105(8), page 421—428
Nombre des estoniens en Russie (U.R.S.S.)	Nr. 101(4), " 193
Développement physique des enfants estoniens en 1926—27	" 84(11), " 621—629
Taille, poids et dimensions de la tête des nouveau-nés estoniens 1926—27	" 82(9), " 525—531
Naissances, décès, mariages et mouvement de la population en 1929	" 100(9), " 485—509
Divorcés de 1923—28	" 80(5), " 279—283
Causes de décès en 1927	" 87(2), " 101—112
Accroissement de la population en Estonie de 1921—25	" 55(10), " 5—8
Population des villes et bourgs en 1929	" 101(4), " 204
Mouvement de la population traversant la frontière en 1929	" 89(2), " 70—74
Émigration en 1929	" 103(6), " 339—341
Émigration d'Estonie en 1924—25	" 57(12), " 1—5
Statut des jeunes gens terminant leur service militaire en 1924	" 69(8), " 431—445

INSTRUCTION PUBLIQUE.

Écoles pour différentes nationalités en 1927/28	Nr. 92(7)-93(8) page 407—419
Temps employé pour la préparat. des leçons et autres occupat.	" 83(10), " 565—577
Écoles normales d'instituteurs (séminaires) de 1923—27	" 78(5), " 298—302
Établissements scolaires pendant les années scolaires de 1922—27	" 76(3), " 200—210
Écoles de navigation de 1923—27	" 74(1), " 30—34
Écoles primaires et secondaires pendant l'année scolaire de 1928/29	" 99(2), " 75—99
Do- 1927/28	" 88(3), " 142—162
Jardins d'enfants de 1928—29	" 103(6), " 329—338
L'université de Tartu de 1925—28	" 89(4), " 232—240
Personnel enseignant, étudiants de l'université de Tartu et sommes dépensées par l'université 1922—25	" 66(5), " 281—288
L'école technique supérieure à Tallinn de 1925—28	" 89(4), " 240—242
Le marché du livre et la presse périodique en Estonie de 1924—26	" 68(7), " 393—401
Bibliothèques populaires en 1928/29	" 107(10), " 551—557

TRAVAIL ET SALAIRES.

Comparaison internationale des salaires	Nr. 103(6), page 359
Durée du travail dans l'industrie en 1929	" 107(10), " 533—539
Gains dans l'industrie en 1929	" 102(5), " 253
Conditions du travail 1922—27	" 75(2), " 138—140
Production et main d'oeuvre dans les grandes entreprises industrielles en 1928	" 100(3), " 129—148
Main d'oeuvre des entreprises moyennes et grandes au 1. VII. 1927	" 71(10), " 608—610
Nombre des ouvriers dans l'industrie	" 101(4), " 198
Chômage et activité des bourses du travail en 1929	" 104(7)-105(8), 398—403
Inspection du travail en 1929	" 71(10), " 589—590
Grèves dans l'industrie en 1929	" 98(1), " 37—39
Travaux publics en hiver de 1928/29	" 94(9), " 503—508
Nombre de caisses de secours et de leurs membres en 1921—27	" 80(7), " 418—421
Accidents du travail en 1927	" 94(9), " 509—512

Gains des ouvriers industr. en 1928	Nr. 90(5), page 250—304
Salaires des ouvriers agricoles en 1927	" 71(10), " 576—577
Gains des ouvriers industr. en Estonie 1914—28	" 59(14), " 3—12
Budgets des familles ouvrières en 1925	" 48(3), " 1—108

HYGIÈNE PUBLIQUE.

Maladies traitées aux hôpitaux	Nr. 104(7)-105(8), 415—421
Hygiène des enfants	Nr. 87(2), page 81—83
État sanitaire de l'armée de 1925—27	" 82(9), " 513—524
État sanitaire de la popul. de 1919—27	" 75(2), " 141—142
Causes de décès en 1927	" 87(8), " 101—112
Mortalité des enfants 1926	" 81(8), " 460—470
Maladies contagieuses en 1925 et 1926	" 67(6), " 351—353
Lèpre de 1919—28	" 84(11), " 630—632
Cancer 1919—25	" 73(12), " 684—690

ASSISTANCE.

Assistance publique en 1927/28 et 1928/29	Nr. 106(9), page 510—522
---	--------------------------

CRIMINALITÉ ET SINISTRES.

Accidents de 1928—29	Nr. 104(7)-105(8), 429—432
Justice criminelle et civile de 1920—29	Nr. 103(6), page 313—326
Incendies en 1929	" 101(4), " 208
Composition des condamnés dans les affaires criminelles 1924—26	" 74(1), " 19—28
Suicides en Estonie 1927	" 81(8), " 485—490
Crimes, délits et infractions aux lois 1924—26	" 71(10), " 555—573
Délits et infractions aux lois et règlements en 1927 et 1928	" 96(11), " 640—654

INDUSTRIE.

Industrie moyenne en 1928	Nr. 101(4), page 218
Valeur de la production de l'industrie extractive en 1927	" 91(6), " 336—338
Production et main d'oeuvre dans les grandes entreprises en 1927	" 87(2), " 84—100
Consommation des combustibles dans l'industrie en 1923	" 104(7)-105(8), 411—414
Machines motrices et emploi de la force mécanique dans les industries en 1925	" 69(8), " 446—453
Exportation des produits industriels aux marchés étrangers 1923—26	" 70(9), " 498—502

COMMERCE EXTÉRIEUR.

Commerce extérieur des produits forestiers de 1920—28	Nr. 88(3), page 165—175
Commerce extérieur de 1919—27	" 75(2), " 101—109
Droits de douane et commerce extérieur d'après le tarif douanier en 1929	" 107(10), " 540—550
Exportation des produits industriels en 1927 et 1928	" 95(10), " 551—557
Commerce extérieur des produits agricoles et industriels de 1924—28	" 94(9), " 493—497

PRIX.

Coût de la vie en villes 1922—29	Nr. 90(5), page 283—289
Prix forains du détail en 1928	" 89(4), " 229—231
Nombres indices des prix de gros et du coût de la vie de 1913—28	" 77(4), " 261—269
Coût comparé des diverses denrées alimentaires d'après leur valeur nutritive 1922—27	" 68(7), " 389—392
Nombres-indices pondérés des prix des produits agricoles	" 65(4), " 219—220
Coût de la vie	" 36(3), " 1—98 a.

TRANSPORTS ET COMMUNICATIONS.

Traffic des marchandises par chemins de fer en 1923/29	Nr. 98(1), page 1—22
Chemins de fer en 1929/30	" 107(10), " 563—592
Navigaton et transports maritimes des marchandises et des voyageurs en 1929	" 104(7)-105(8), 378—395
Marine marchande le 1. I. 1930	" 106(9), " 479—484
Marine marchande au 1. I. 1929	" 94(9), " 516—521
Mouvement aux vater navigables intérieures en 1929	" 104(7)-105(8), 433—435
Do- 1928	" 94(9), " 513—515
Navigaton et marine marchande en Estonie 1925	" 56(11), " 1—18
Poste, télégraph. et radio en 1928/29	" 96(11), " 613—639
Do- en 1927/28	" 84(11), " 650—672
Lignes d'autobus de 1922—29	" 103(6), " 342—344
Véhicules à moteur le 1. I. 1930	" 104(7)-105(8), 408—410
Les routes nationales et locales et chemins vicinaux	" 69(8), " 467

ASSURANCES.

Sociétés d'assurance en 1928	Nr. 103(6), page 345—353
Assurance-maladie en 1927 et 1928	" 95(10), " 557—574

CREDIT ET CAPITAL.

Crédits accordés aux exploit. nouvel.
lem. fondées de 1921-23. Nr. 94(9), page 524-525
Banque nationale de crédit à long
terme 1923. " 89(4), " 243
Situation financière des sociétés ano-
nymes en 1927 et 1928. " 88(3), " 176-183
Recettes et dépenses des banques privées
en 1927. " 100(3), " 149-156
Recettes et dépenses des banques en 1927
en 1928. " 86(1), " 29-35
Activité de la Banq. agraire en 1926-27. " 71(10), " 586-587

FINANCES.

Circulation fiduciaire de 1919-29. Nr. 95(10), page 538-537
Budget net de l'Etat et la charge géné-
rale des impôts. " 86(1), " 42-50
Recettes et dépenses de l'Etat de 1918-27. " 79(6), " 362-366
Recettes et dépenses des administrations
d'arrondissements 1923-26 (15 mois)
en 1928/29. " 95(10), " 545-453
Recettes et dépenses des villes et bourgs
en 1928/29. " 100(3), " 157-168
Balance des paiements en 1928. " 92(7)-93(8), " 420-426
Balance des paiem. de l'Estonie 1924-26
en 1928. " 86(5), " 239-256
Impôts sur les bénéfices nets en 1928. " 96(11), " 655-661
Impôt sur le revenu en 1929. " 102(5), " 369

COOPÉRATION.

Sociétés de consommation en 1926. Nr. 73(12), page 725-727

AGRICOLE.

Bâtimens des exploitations agricoles. Nr. 106(9), page 469-478
Rentabilité de l'élevage de poules en 1929. " 101(4), " 214
Emploi des engrais artificiels en 1928/29. " 99(2), " 100-103
Exploitation des forêts d'Etat en 1928/29. " 98(1), " 23-29

VARIA.

Lombards en 1929. Nr. 104(7)-105(8), 401-407
Vente des immeubles aux enchères
de 1927-29. Nr. 102(5), page 286
Stations balnéaires, estivales et de vil-
égiature de 1920-29. " 102(5), " 281
Statistique sportive de 1920-30. " 101(4), " 221
Conditions du logement à Tallinn et
Tartu. Nr. 92(7)-93(8), " 385-398
Inventions de 1922-28. " 94(9), " 492-494
Production en consommation de bois-
sons alcooliques de 1920-27. " 78(5), " 291-293
Traitements du personnel des institu-
tions d'Etat en 1927-28. " 84(11), " 638-649
Personnel des institutions de l'Etat et
le problème de sa diminution. " 76(3), " 211-219
Unions et sociétés de 1926-28. " 91(6), " 354-358

RÉFORME AGRAIRE.

Mise en ordre de terres d'Etat et privées
en 1927 et 1928. Nr. 94(9), page 522-524
Réévaluation de la réforme agr. 1919-26. " 76(3), " 171-175

LISTE DES ÉDITIONS DU BUREAU CENTRAL DE STATISTIQUE DE L'ESTONIE.

Type A. DÉMOGRAPHIE.

Volume	I. Annuaire de la statistique d'instruction publique	Pages	1924	Kr.
	Dûe (Edition abrégée)	298+186	1924	6.-
	II. Naissances, décès, mariag. et mouvem. de la populat.	306	1924	3.50
	III. Statistique de l'hygiène publique	52+54	1925	3.-
	IV. Population et l'hygiène publique	132+80	1925	5.-
		306	1930	8.-

STATISTIQUE ÉCONOMIQUE.

Volume	I. Commerce extérieur en 1923	Pages	1924	Kr.
	II. Ports, marine marchande et navigation	102	1925	2.50
	III. Chemins de fer, poste, télégraphe et téléphone en Estonie	64	1925	2.-
	IV. Commerce extérieur en 1924	22+92	1925	3.-
	V. Industrie en Estonie	80	1926	2.50
	VI. Chemins de fer de l'Etat en 1924	38	1926	2.-
	VII. Commerce extérieur en 1925	109	1926	3.25
	VIII. Commerce extérieur en 1926	IV+106	1927	3.25
	IX. Situation financière des sociétés anonymes et des sociétés coopérat. au 1. I. 1926	32+34	1927	2.-
	X. Commerce extérieur en 1927	106	1928	3.25
	XI. Commerce extérieur en 1928	120	1929	3.50
	XII. Commerce extérieur en 1929	152	1930	3.50

STATISTIQUE AGRICOLE.

Volume	I. Annuaire de la statistique agricole I	Pages	1923	Kr.
	II. Annuaire de la statistique agricole II (1923)	132	1924	5.-
	III. Élevage du bétail en Estonie en 1924	17+105	1925	3.25
	IV. Annuaire de la statistique agricole (1925)	3+201	1926	3.-
	V. Annuaire de la statistique agricole (1926)	VII+254	1927	3.-
	VI. Annuaire de la statistique agricole (1927)	VIII+207	1928	2.75
	VII. Annuaire de la statistique agricole (1928)	VIII+248	1929	2.75
	VIII. Annuaire de la statistique agricole (1929)	VIII+264	1930	3.50

Type B. 1. Résultats préliminaires du recensement de 1922
2. Les enfants infirmes en Estonie
3. Elections au Parlement en mai 1923
4. Commerce extérieur de l'Estonie en 1921-1922
5. Résultats du recensement de 1922.

Volume	I. Répartit. démograph. de la popul. et conditions de logement	Pages	1925	Kr.
	II. Répartit. démograph. de la popul. (tableaux conditions)	8+188	1924	4.-
	III. Répartition de la population par occupations	88+84	1925	3.-
	IV. Arrond. Vîru	24+52	1924	2.-
	V. " Jõuva	52+60	1923	3.-
	VI. " Harju et la ville de Tallinn	40+56	1927	3.-
	VII. " a) Lääne	20+56	1924	2.-
	" b) Saare	20+56	1924	2.-
	VIII. " Pärnu	40+84	1924	3.50
	IX. " Viljandi	30+84	1924	3.50
	X. " Tartu et Valga	40+92	1924	3.-
	XI. " Võru et Põlseri	30+46	1927	3.-
	6. Dépouillement des données du recensement de 1922 et le contenu des tableaux de résultats définitifs	43	1923	1.-
	7. Les exploitations agricoles nouvellement fondées de 1919-23	46+60	1924	3.50
	8. Résultats du recensement agricole de 1925	4+210	1926	3.75
	9. Album statistique, vol. I. Territoire et populat. (38 dia- et cartogram. en coul.)		1926	6.-
	Album statistique, vol. II. Economie (24 dia- et cartogram. en coul.)		1926	6.-
	Album statistique, vol. III. Agriculture	112	1923	7.50
	10. Election au III. Parlement	43	1927	1.75
	11. Élevage du bétail et marchés des produits animaux en Estonie et à l'étranger	72	1928	—
	12. Election au IV. Parlement	52	1929	1.75
	13. Résultats du recensement agricole de 1929, vol. I.	XI+236	1930	7.50

Type G. Recueil mensuel.

1922 Nr. 1-11	Prix total	Kr.	10.-	1926 Nr. 34-45	Prix total	Kr.	15.-	1928 Nr. 74-85	Prix total	Kr.	15.-
1923 " 12-21	"	15.-	1926 " 46-61	"	16.-	1929 " 86-97	"	15.-			
1924 " 22-33	"	15.-	1927 " 62-73	"	13.-	1930 " 98-107	à Kr.	1.50			